

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

p 95

Ե Ո Ւ Ն Կ

ՖԵՅԼԷՍՕՖՈՒՆ

Ֆ Ի Ղ Ա Ն Լ Է Ր Ի

Ե Ա Խ Օ Տ

Ե Ո Ւ Ն Կ Ո Ւ Ն Կ Է Ճ Է Լ Է Ր Ի

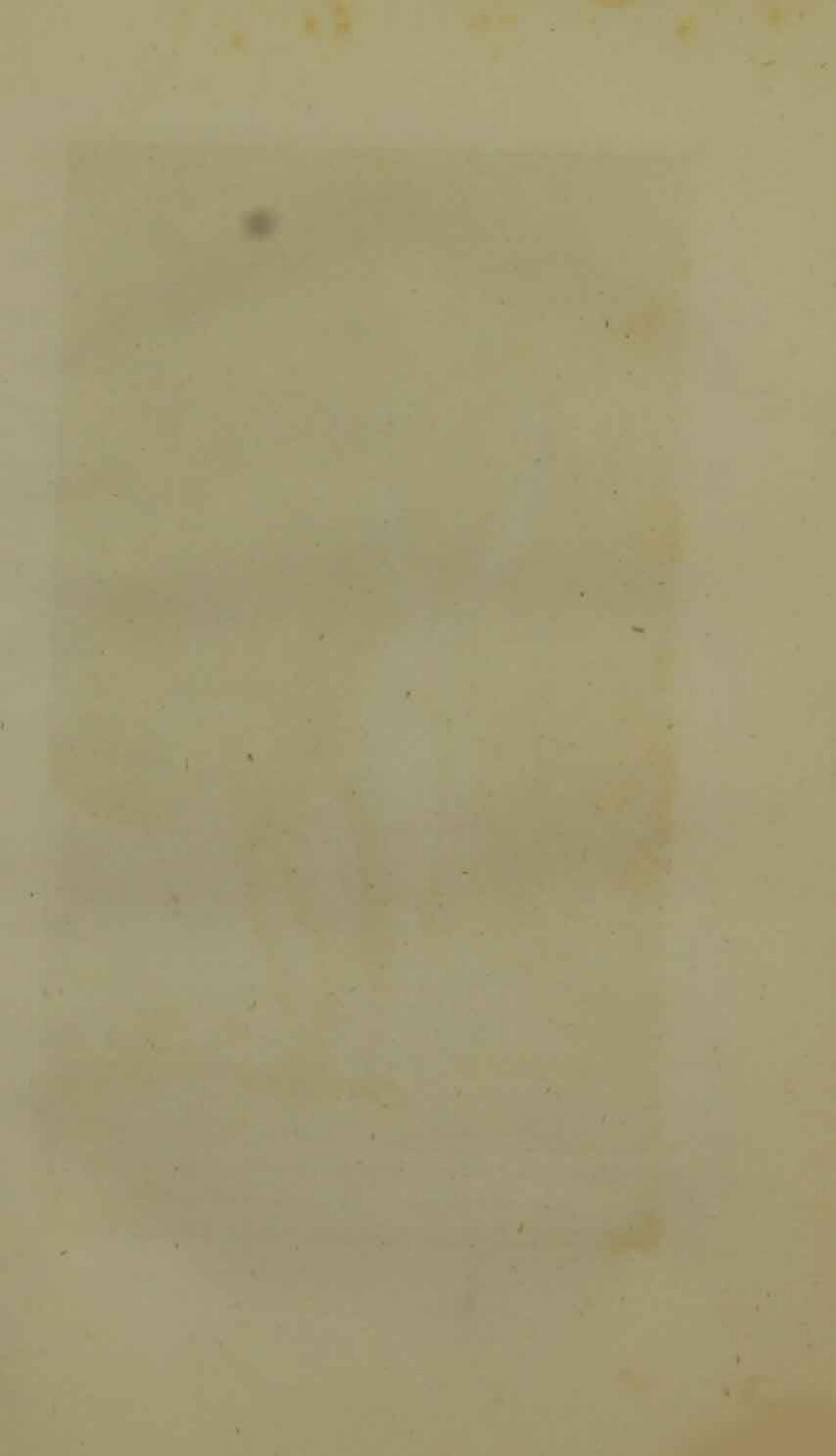
Ինչպիսիք Լիսսանիոն Ֆրանսիայի Լիսսանիոն՝ ԼԸ Թոմարնիօր
նախ Ֆրանսիայի Լիսսանիոն ԵՅԼԷՏԻՅԻ ԹԵՐՃԻԻՄԷՏԷՆ, ԸՍԹԱՄՊՕԼ-
ՏԱ ՏԱՆԻՄԱՐԳԱ ՊԱՇ ԹԵՐՃՈՒՄԱՆԸ ՊԱՐՕՆ ՅՈՂԱՆՆԷՍ ԷՐԷ-
ՄԵԱՆ ԻՇՊՈՒ ԼԻՍՍԱՆԻ ԹԻԻՐԳԻՅԷ ԹԵՐՃԻԻՄԷ ԵՅԼԷՄԻՇ ՏԻՐ

ՃԻՂՏԻ ՍԱՆԻ

ՎԷՆԷՏԻՔ ՇԷՀՐԻՆՏԷ

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ ՄԱՆԱՍԹԸՐԸՆՏԱ ՊԱՍՄԱ

1858

Ահօք եիւզիւնտե, տիղիլի սոււնձա շահխալիլի
սիւր սէն եալան մը ջրգարաւմաք սրն :

ԵՈՒՆԿ ՖԵՅԼԷՍՕՖՈՒՆ

ՖԻՂԱՆԼԵՐԻ

Ե Ա Խ Օ Տ

ԵՈՒՆԿՈՒՆ ԿԵՃԵԼԵՐԻ

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ԿԵՃԵ

ԷՕԼՄԵՉԼԻՔ

ԻՆՍԱՆԸՆ ՀԱԼԻՆՏԷՆ ԱԼԸՆՄԸՇ ԻՍՊԱԹԼԱՐ

Է՛յ նամտար փօփ . էօլտիւնամիւ սէն . սէնին զիհնին էօլմէզլիք գուտրէթինի իսպաթ էթմիշ իքէն , սէն պիւթիւն պիւթինէ զայմը օլտուն : Հա՛շա . հալա եաշայօրսուն . ուղը օլա , ուղը օլա . գարշը գըրըյա կէչիտին մուպարէք օլա : Ե՛յ ազիզ , պէն սէնինէ վիտալէշմէմ , զիրա չօղա վարմազ՝ կէլիփ սէնի պուլաճա՛ղըմ : Պու կիւնէշին տէվըինի պրագըրի , պիր տահա ալա կիւնտէ , տահա գութլու իգլիմտէ , կէլիփ սէնինէ թաթլը թաթլ

լը գօնուշաճաղըմ : Ինսան պիր քերրէ էճէլէ տալար , էօլմէզ օլուր էօյլէ չըգար : Մէզար՝ քիչիյի եէր ալթընտան տէվլէթէ էրտիրիր պիր էօլ տուր : Ինսանըն շէրէֆլի թէվարի խի իքի պէօլիւք տիւր , պիրի ուզուն , պիրի գըսսա : Պու գըսսա էօմը՝ քիթասպըն պաշը կիպի տիր : Մուգատտէրիմիզին պիւթիւն թարիխի էպէտիլիք ճիլտինտէ տիր :

Վխրէթի ինքեար էտէն ատամ տէր քի
 “ տիւնեատէ կէօրտիւյիւմ՝ հէփ պիրի պի-
 ըրի արտը սըրա կէօլկէլէր տիր քի , պիր սա-
 աթին իչինտէ տօղար , էօլիւր , էօլէնին եէ-
 ըինէ պինի տահա կէլիր : Հէփ պօշ խայալ-
 լէր տիր քի , պիր տէօնէք թանդըրընըն նէ-
 Ֆէսինտէն հասըլ օլույօր : Մագթլէրին սէ-
 լի իլէ եուվարլանըրի հիչլէրէ տէօքիւլիւր՝
 պիր սիւրիւ Ֆանի վիւճուտլարըն էպէտի
 ճէվլէլանը տըր ,” տէր :

Վիճէ , պու սիւրիւքլէնտիյիմիզ տէրեատէ
 պիր գուրու գայա եօգ մու քի , ինսան էվ-
 լատը պաթըրի կիթմէտէն , գօրգուսու ա-
 րասընտա օնտա պիր նէֆէս ալըրի , թալի-
 նի վէզն էտէ . վէ տօղմուշ օլմագ պիր շէյ օլ-
 տուզունու տիւշիւնէճէք՝ պիր զուրուր փէյ-
 տա էտէ : Պու գատար կիւզէլ վէ գըլմէթ-
 լի զաթլէր՝ պիրի պիրի արտը սըրա պաթըրի
 զայ օլտուզու եէրտէ , քեաինաթէ տայանըրի
 գուվլէթ վէրէճէք , վէ պիր ըըգըլ Ֆէնէր
 կիպի , էճէլին տաղըթտըղը էվլատլէրի էթ-
 րաֆընա ճէմ , վէ տէվլէթէ նաիլ էտիփ ,
 գափուսուն շէնլէտէճէք՝ պիր հիւքիուլմէթ

սահիպի եօգմու : Նէր մէվճուտ օլանա մէր-
 քէզ օլաճագ պիր գուտրէթ եօգ մու տուր :
 Նիչլէրէ էմր էտիփ , պունճա վիւճուտլար
 չըգարտան , սիր կիւն էլինի ուղատրփ տա օ
 վիւճուտլարը էճէլին փէնչէսինտէն ալմաճ-
 մը : Սիր կիւն տէօնիւփ մէզարլարա՝ էթ-
 տիյինիզ ավլարը վէրին տէյի էմր էթմէզ-
 մի . սուտա թօիրագտա պիր ազ վագըթ
 իչին եաթան էմանէթլէրի՝ կէրի իսթէ-
 մէզմի :

Սէզհէպսիզի՝ թասլիաթ ինանտըրամագ-
 սա , կէօրտիւյիւնէ տէ քէօր օլուրսա , տույ-
 տուղունա՝ սէօզիւ նէ : Նարատանըն՝ մախ-
 լուգաթընտա սէօյլէտիյի ազ ըսա , քէնտի
 գալպինէ տանըչսըն . քէնտիյէ պագսըն , քէն-
 տի զաթինտէ օգուսուն : Նօլմէզլէք նիչա-
 նէլէրի քէնտի իւզէրինէ պասմա օլմուչ տուր .
 գապահաթինի եիւզիւնէ վուրան հաքիմ՝
 քէնտի իչէրիսինտէ տիր : Սասլիաթ քէնտի
 էվլատընը ալտաթմագ : Սասլիաթին գալ-
 պիմիզէ եազտըզը՝ մասալ տէյիլ տիր . ինսա-
 նը ինսանա եալան էտիփ ալտաթմագ :

Վօյունլարընը գալտըր , օթու պօլ պիր
 շայրրա կէօթիւր . սէսլէրի չըգմագ , քէյֆլէ-
 ըինճէ օթլանըրլար եաթըրլար : Վօյունուն
 պու սէֆասը՝ սահիպինէ վէրիլմիչ տէյիլ :
 Վնսան հիչ պիր շէյտէն խօշնուտ տէյիլ ,
 էօմրիւնիւ կէօնիւլ աղասլըլա կէչիւրիւր : Վս-
 թէր փատիշահ , իսթէր չօպան , իքիսի տէ
 հալինտէն շիքեայէթ էտէր . փատիշահ չօպա-
 նա հասէտ էտէր , չօպան փատիշահա : Վքիսի-

նին հալի պիր պիրինտէն նէ գատար ուզագ
 տըր : Պիրի՝ տէվլէթինին իքի պէօլիւյիւ-
 նիւն արասընտա տէրեալէրէ մալիք . օպիրի՝
 տիւնեա եիւզիւնտէ պիր եապանի եէրտէ ,
 սազտան չամուրտան աճէլէ չաթըլը պիր
 գուլիպէսի վար , օ տա գըշտան եաղմուրտան
 պէլքի հըֆզ էթմէզ : Պու պէօլէ տիր
 տէյի , եարատան ալլահ գօյունլարըմա պէն-
 տէն զիյատէ քէրէմ էտէրմի տէյիմ : Հա-
 շա . օ պէնտէքի խօշնու թսուզուգ՝ ճանըմըն
 էօլմէզ օլտուղունու անղլատըր : Սապիա-
 թին իլգասը տըր քի , իգպալինտէ օլան գու-
 սուրու արար : Մնսան էվլատը կէրէք թախթ
 իւսթիւնտէ , կէրէք տամ ալթընտա , զաթի-
 նին պիւյիւքլիւյիւ սէպէպի իլէ կէօնիւլ ա-
 զապը չէքմէք՝ աննընըն եազըսը տըր : Վի-
 շինին չէքտիյի ըահաթսըզըգ՝ զաթինին
 պիւյիւքլիւյիւնիւ խապէր վէրիւր . օլան սէ-
 ֆիլլիյի՝ գուլթուլ օլմագ իչին տօղմուշ օլտու-
 ղունու պիլտիրիւր : Պուրասը քէնտի վաթա-
 նըմըզ տէյիլ . պու պիր ղուրպէթ տիր , թա-
 պիաթտէն կէչէրքէն չէրէզլէնիրիզ , լաքին
 գարնըմըզ տօյմագ : Սէֆալարըմըզը նէ գա-
 տար արթըրսագ , պու գարըն տօյուրմագ
 պէրէքէթլէրին իչինտէ , եինէ աճ գալըրըզ .
 էն ալա զէվգիմիզ՝ գալպիմիզտէ եինէ պիր
 արզու պրագըր : Սյիյի պուլամատըղըմըզ
 հալտէ , ըահաթ տուրաճաղըմըզա , ֆէնայը
 իրթիքեապ էտէրիզ : Րօմա տէվլէթինին
 պտըլ՝ , տիւնեանըն փատիշահը իքէն , տէվ-

1 Տիբերիոս չասար :

լեթինի թերք էտեր, գափրի ատասրնա գա-
փանրը, քենտիյի քեօթիւլիւյէ վերիր: Այ-
լէ պիր փատիշահը ընդիւ էտիփ խարապա
վերէն՝ հեվանի նէֆս պելասը տըր:

Պիր կիզլի գուվլեթ իլէ, ալլահ ինսանըն
էիւրէյինի կէլէճէք վագթէ տողու տիւր-
թէր, վէ պու պիր գուվլեթ տիր քի եէնմէք
միւմքին տէյիլ: Աօրուլմագ իւմիտիմիզ՝ գա-
նատլարը տախմա աչըգ, կէօզիւ հէր նէ
կէօրսէ, իւսթիւնէ սէյիրտիր. կէօզիւ տօյ-
մագ պիլմէզ, չէքտիյի զահմէթին սէմէրէ-
սինտէն ասլա խօշնուտ տէյիլ, բահաթըմը-
զը խայալի շէյլէր իլէ պէսլէտիր, սահիհ էյ-
լիքլէրի՝ գազանըն մէճհուլ էյլիքլէրինէ Ֆի-
տա էթմէյէ պիզի մէճպուր էտեր. էլտէ օ-
լան էյլիքլէրի այագ ալթընա ալտըրըր. սէ-
ֆալէրիմիզի՝ տողարքէն պօղար, մէզարէ կի-
տինճէյէտէք պիզի գօվալար. վէ իւմիտսիզ
լիք գատար կէօնիւլ ազապը չէքտիրիր: Պիր
շէյին արզուսու նիչին սէֆասընտան թէսիր-
լի օլուր: Պիր արզու՝ նէտէն տիր քի էլտէ
օլան տէվլեթտէն թաթլը օլուր: Աէտէն
տիր քի, պիր արզու իճրա օլտուգլայն, սէ-
ֆասը ունուտուլուր: Հայ հայ. ալլահ պի-
զէ պու տիւնեատէ իւմիտտէն զայրի էյլիք
պրագմամըշ ըսա, էլպէթտէ օպիր տիւնեա-
տէ տահա ալալարըն սագլամըշ տըր: Պիզ
տէ, ալլահըն պիզի չէքտիյի՝ օ կէօրիւնմէզ
սէմթէ մէյիլլիլիզ:

Հէլէ տուր, սանա ճանընը տահա էյի
անդլատայըմ: Պիզիմ գուտրէթլէրիմիզ պու

տիւնեատէ չօճուգլուգտա կիպի տիր , ամէլ
 լերինտէ քէմալլյեէթ եօգ , հիչ պիրի քէն-
 տի հալլերինէ կէօրէ տէյիլ տիր : Պագ ին-
 սանըն ագլը հայվանըն իլգասընտան նէ գա-
 տար Ֆարգլը տըր : Պիրի քէմալլյեէթէ
 գատըր , ազար ազար սայըսըզ տէրէճէլեր-
 տէն կէչեր , իլերի կէլեր • օպիրի չափուճագ
 գուրուլուր , թէքմիլ օլուր : Վգըլ մագսու-
 տունա եավաշ եավաշ չըգար • իլգա տեր
 ագապ էլէ կէթիրիր : Հայվանլարտա՝ հեր
 հայվան քէնտի ճինսինէ մախսուս օլան գա-
 րարը՝ պիր գաչ կիւնտէ պուլուր , էտինէ
 պիլէճէյի էյլէքլերին էօլչիւսիւ տօլար , վիւ-
 ճուտու թէքմիլ օլուր , գարարընտա գալըր :
 Պինլերճէ սէնէլեր տահա եաշասա , պիր
 զլյատէ շէյ էօյրէնէմէզ , էտիփ իլէտիյի՝
 թէքրար թէքրար օ հարէքէթլեր տիր • նէ
 արզուլերի արթար , նէ սէֆալերի : Վաքին
 ինսան էվատը կիւնէշ գատար էօմրիւ օլ-
 սա , հեր տախմ պիրեր էէնի շէյ էօյրէնտիք-
 տէն սօնդրա , տահա էօյրէնէմէք արզուսոլլա
 էօլիւր :

Պիզիմ սէվտալարըմըզ տա գուտրէթլե-
 րիմիզ կիպի տիր • սէվտալարըմըզ՝ վար օլան
 գուվլէթլերինի՝ պու տիւնեատէ իճրա էտէ-
 մէյէճէքլերինի պիլիլիլեր : Վերչի էօնլերինէ
 չըգան պօշ շէյլերէ սարֆ էթտիքլերի գուվ-
 վէթ ազ տէյիլ տիր • լաքին օ խաֆիֆ օյ-
 ունճագլար՝ օլան գուվլէթլերինէ նէ տէնկ
 օլա պիլիլ , նէ օլան գուվլէթլերի՝ օ օյուն-
 ճագլար ըլա րահաթընա գարար վերէ պիլիլ :

Հէման քիչինին իչերիսինտէ պիր Ֆրըթընա փէյտա էտիւի , քէնտիլէր տուրմայլի չալ գանտրդճա , քիչինին էօմրիւնիւ տէ պէրա պէր չալգարլար :

Ազար իմփերաթօր տիւնեանըն թախ թընա՝ ճիւլուս էթտիքտէ կէփսէ պո՝ Տոտէյի սօրտու : Ալթէ թամա՝ պէօյլէ տիր . հէմ քեարընա իթիպար էթմէզ , հէմ քէնտի շերէֆինտէն քէնտի իպա էտէր : Ղանըմըզ գըզըլի տա օ աշգ ըլա քէնտիմիզէ պիր չօգ գըյմէթ գուրարսագ , եիւզ եըլ իթիպարէ գանաաթ էթմէյիզ , վագթիմիզտէ օլան ատամլարըն մէտհի՝ ինտիմիզտէ պիր շէյտէյիլ , էյէր արտտան կէլէնլէր տէ մէտհ էթմէզսէ : Աչերիմէզտէ պիր էօլմէզ իլգա վար , պիզ իսթէսէք իսթէմէսէք , պիզէ կէլէճէք վագթի տիւշիւնտիւրիւր . կէլէճէք վագթին ատամլարը պիզի մէտհ էտէճէք տէյի սէվլինիրիզ : Հերէֆիմիզ՝ կէօլկէմիզի տօղաճագ սիլսիլէլէրին արասընտան կէչիրիքքէն , պիզ տէ արտը սըրա կէզէր , օ սիլսիլէլէրտէն տէ էօթէյէ կիթմէք իսթէրիզ : Իմտի էյէր պիզ էօլիւր օլսագ , պէօյլէ էօլմէզլէք ըիւյալէրի կէօրիւրմիւյիւզ : Աէօզիւմիւզ քէօր , թէնի արար . թէնին կէօլկէսինտէ տուրուրուզ . էօլմէզլէք տէյի՝ շէօհրէթի թուլթմուշտուրմուշուզ , օյուսա շէօհրէթ տէտիքլէրի , էօլմէզլէյին սուրէթի տիր : (Կուլն իչին շէօհրէթի տէ էտինտիք

1 Բամա չատարլըղընա :

լէյն , Օնտա տա լէզզէթ պուլամայրդ . Օնուն
տա խայալի վիւճուտու՝ թու թանըն էլինտէ
գալըր :

Պու ճիւմէ իլէ հէր արատըղըմըզ շէյտէ
էլիմիզ պօշ չըգարքէն , վէ արզուլէրիմիզի
գանտըրմաղա իւմիտ էթտիյիմիզ շէյլէրտէն
տախմա ուսանլըքէն , եինէ պու եաշամագ
արզուսունու Ֆիքրիմիզտէն չըգարամայրդ :

Պու արզույու՝ թապիաթ Ֆիքրիմիզէ տա
հա ալա շէյլէր իչին գօմուշ , պիզ իսթէմէ
սէք պիլէ , թապիաթ Ֆիքրիմիզտէ սագլար :

Չինեա ալիմին փիրրոսա վէրտիյի ճէվապը
փէք չօգ մէթ հ էթմիշլէր՝ : Աքին իճրասը
միւմքին օլմայան նասիհաթ շաշկընլըզ տըր :

() գահրաման պիւթ իւն տիւնեայը Ֆէթհ
էթմիշ օլսա , եինէ թամար տօյմանղտը : Ան
սան օլան տուրամաղ . իլէրի կիթմէյէ պա
գար :

Ալէրիսինտէ պիր համարաթ լըզ վար ,
զապթ օլմաղ . պիր իլգա վար , ճանընը տուր
մայրի տիւրթէր : Ֆէլէք քիշիյէ նէ գա
տար միւսաատէ էթսէ , ճանըն հարէքէթ ի
նի զապթ էտէմէզ . ճան եինէ հարէքէթ

տէն գալմաղ , տահա զիյատէ զալէպէ էտէր :
Վէօյլիւնիւն էն Փագըրընըն , փատիշահ
կիպի թամար վար . պիր զէնճիրպէնտ էսիր՝
թախթ իւզէրինտէ օթուրմուշ փատիշահը

Վէօյլիւնիւն էն Փագըրընըն , փատիշահ
կիպի թամար վար . պիր զէնճիրպէնտ էսիր՝
թախթ իւզէրինտէ օթուրմուշ փատիշահը

1 Արնաուտըղ գրալը փիրրոս , վէզիւրի շինեա Ֆէյ
լէսօֆա , էտէճէյի Ֆիւթուհաթը նագլ էտիփ , օ զա
ման էիւզիւմիւզ կիւլէր , բահաթ էտէրիզ տէյինճէ ,
շինեա տէօնիւփ , փատիշահըմ , շիմաի նիշին կիւլիւփ ,
բահաթ էտէմէյէճէյիզ տէմիշ :

գատար վաղար սաթար : Վաբուգոզոնոսոր
 փատիշահ կիպի , որոք որ Գո-որէնիմի հի-
 ճիւղիւնէ պոփ տէյի չաղըրըր : Օ իրա օ տա
 քէնտիյի՝ փատիշահ կիպի էօլմէզ սայար :
 Վիշիյէ եալան կէրչէք պիր պիւյիւքլիւք
 լազըմ . սահիհի եօղուսա , պիր խայալիսին
 գուրար :

Վիպիր՝ ինսանըն իլք սէվտասը տըր :
 Վիւճուտու սազլամագ , ճինսինի արթըր-
 մայ , սէֆայէ վէրիլմիշ իսէ , ճանըն տա
 պիւյիւքլիւյիւնիւ արթըրըրի սազլամագ քիպ-
 րէ վէրիլմիշ տիր : Տիւնեամըզը շէնլէտէն
 քիպիր տիր . մարիֆէթէր իճատ էտէր ,
 Ֆիքիւլէրի աչար , ամէլլէրի թասհիհ էտէր ,
 հէր թարաֆտա ըահաթըմըզը փաքլէյիփ ,
 թէքմիլ էթմէյէ չալըզըր : Տիւնեատէ հէր
 նէ կիւզէլ շէյ կէօրիւրսէք , հէր նէ գատար
 ազիմ վէ հայրանն օլաճագ շէյ վար ըսա ,
 հէփ քիպրին հիւնէրի տիր : Վհթիյաճ վէ
 ըահաթըզ սէվտասը՝ շէրէֆիմիզին պինա-
 սըն գուրար . լաքին փաքլէյիփ , տօնատըփ ,
 թէքմիլ էտէն ուսթա միմար՝ քիպիր տիր :
 Փազիլէթ պիլէ քիպր իլէ օլուր : Վիպրին
 պիր կիզլի իլգասը վար քի , քիշիյէ զայրէթ
 վէրիւր : Վաքի զաման ալիմլէրինի՝ ալիմ է-
 տէն քիպիր տիր : Վիպիր քիշիյի թէրպիյէ
 էտէր , թէրպիյէյէ շէնի վէրիւր : Ղանտա
 պու գատար քիպիր օլմասա , տիւնեատէ նէ
 Փազիլէթէր էքսիք օլուրտու : Վլին իթի-
 պարը ազլըմըզա եարտըմ էտէր . զիրա սալթ
 ազլըմըզա դալսա , ազլըմըզ պիր միւտահէ-

նէճի տիր քի , պիղի չօգ տէՓ'ա ալտատըր .
 քէնտիմիղի էլէ պէյէնտիրմէք սէվտասը ,
 զիւիւմէրիմիղի ալէմին հագ վէզնէսինէ գօ-
 տուրուր : Այալզըն հիճվի գօրգուսու՝ զայրէ-
 թիմիղի արթըրըր : Ա է Ֆազիլէթիմիղ
 մէյտանա չըգտըգտա հէմ պիւյիւր , հէմ օ-
 լան գուվլէթինի կէօսթէրիր :

Այապիաթին հէր կէօնիւլտէ պէսլէտիյի՝
 շէօհրէթ իթիպար սէվտասընը պիղ նիչին
 իգրար էթմէյիղ . նէտէն գօրգարըղ : Աիր
 էյլէք սահիպի ատամ՝ սըրըրմըղը անղլայրի
 տա , քէնտիմիղի մէտհ էթատիրմէք սէվտա-
 սընտա օլտուղումուղու տոլյտուղլայն , պիղ
 էն ալա Ֆիիլէրիմիղտէն պիլէ ութանըրըղ :
 Օ ահիր , թէն պիր աճաիպ հիւնէր իլէ ճա-
 նըր թէրպիյէ էթմէնին եօլունու պուլմուշ :
 Աարատան ալլահ գանըմըղա ճէվէլան վէր-
 միշ : Վիչի քէնտիտէն իսարըճ զաթէ քէն-
 տիյի պէյէնտիրմէյէ թէնէզզիւլ էտինճէ ,
 թէն գանա էմր էտէր , շու ատամըն իրթի-
 քեապընը եիւզիւնէ վուր , շահիտլէր էօնիւն-
 տէ եանագլարընը գըղարտ տէյի , գանը քի-
 շինին եիւզիւնէ սէյիրթտիլիր : Վունա նէ
 հաճէթ . հէր ամէլիմիղէ լայրգ օլան մէտհի
 զէմմի թագսիմ էտէճէք՝ պունլարտան ա-
 զիմ վէ պունլարտան ատիլ հաքիմ՝ գալպի-
 միղտէ օթուրմուշ տէյիլմի :

Վիղիմ էօլմէզ օլտուղումուղու Ֆիքրիմիղ
 տէ իչլէտէն քիպիր , զէվգ սէֆա էթտիյի-
 միղ էէրտէ պիլէ , արտըմըղ սըրա կէլիւր . կէ-
 լէճէք պիւյիւքիւյիւմիւզիւ տաիմա խաթըրը-

մրգա պրագըր : Չիւնքի ինսան մութլու օլ-
մագ իչին եարատըլմըշ տըր , վէ ինսանըն էն
պիւյիւք տէվլէթի սէֆա տըր , ութանաճագ
օլտուգտան սօնդրա , սէֆասը թէքմիլ օլ-
մագ : Պու հալ իլէ քիպրիմիղ էն աղիմ սէ-
ֆալարըմըդտա պիլէ , պիղէ էզիյեէթ էտէր .
օնուն իչին իգպալին տէ՝ ֆազիլէթին օլտու-
ղու կիպի՝ միւրաիլէրի վար : ()լան իգպալի-
միղի էօյիւնէ պիլմէք իսթէրիղ , լաքին ինսա-
նա լայըգ շէյ օլմատըղընտան , սէֆասընը
չըգարմաղա էիւզիւմիւզիւ սագլարըգ :

Նիւրէյիմիղին պինասընտա պու նազիք-
լիյին սէպէպի նէ տիր . հասսէլէրիմիղտէ օ-
լան ինճէ տույմագըրգ նիչին տիր . վէ ֆա-
զիլէթ շաշըրլի , գլաղուղու օլան ագըլտան
այրըլտըգտա , վիւճուտումուգտա էէտէք օ-
լան գուտրէթլէր՝ տէր ագապ իմտատա կէլ-
մէնին ասլը՝ նէ . ճանըմըզըն պու վագարը
պիր մասգարալըգ մը տըր : Ճանըմըզ տիւշ-
տիւքլէյն , դաթի տէրէճէսինտէն տիւշիւր-
մէմէք իչին , եարատանըն պու թէտպիրլէրի
պօշ շէյ մի տիր , թէրթիպսիղ շէյ մի տիր :
Պու շէտիտ սէվտալար գուտրէթլէրինէ միւ-
նասիպ օլան իճրայը էթ մէսինլէրմի :

Նյ սօուգ իսօճա , սէն ֆասըլլարընը տօն-
մուշ թապիաթինտէն պահս էտէր , սէվտա-
լարըն հարարէթինի զէմմ էտէրսին , պիր
էօլմէգ ճանըն ալա հարէքէթլէրինի՝ պուլա-
նըգ փունարլարտան կէլիլ՝ մէքրուհ շէյլէր
տիր տէյի , ըէզիլ էտէրսին : Վերչէք կիւնահ
պունլարտան հասըլ օլուր , լաքին ֆէնա գուլ

լանըլըրսա . եօղսա անըլ տօղու շլարընտա եա-
րատանըն էլինտէն փաք վէ կիւնաճսըզ չըգ-
մըշ տըր . մուպարէք նուր փունարընտան
չըգմըշ գըվըլճըմլար տըր քի , հէր քէսի ճան-
լաթմագ իչին վէրիլմիշ : Սէվտալարըմըզ պու-
տիւնեատէ տօղըու եօլլարտան չըգըփ , եա-
նըլտըզլարը նէ գատար Ֆէնա օլսա , եաղն-
լըշլարընտա պիլէ պէօյիւք շէյ օլտուզլարըն
անղլարըմ : Թախթընտան էնմիշ փատիշաճ
կիպի , սէֆիլլիքլէրինտէ պիլէ էվվէլքի վա-
գարլարը կէօրիւնիւր . վէ եաղնլըշ եօլա
սափտըզլարընը՝ հէր նէ վաղըթ ազըլ խա-
պէր վէրիփ , տիզկինլէրին չէքէրսէ , եինէ
տէօնիւփ էվվէլքի մէրթէպէրին պուլուր-
լար :

Սէվտալարըմըզ ասլա պօշ տուրմագ իս-
թէմէյիփ , տայմա հարէքէթտէ օլտուզլարը
Ֆէնա խույ տէյիլ տիր . զաթլէրինտէ քէօ-
թիւլլիւք օլմագ տէյիլ , հաթթա պիւյիւք-
լլույիւն կէօսթէրիր . անճագ քէնտիլէրին
գանտըրաճագ նիհայէթսիզ շէյլէրէ մաիլ
տիրլէր : Ղանըն հալինի նէ գատար արաշ-
տըրսագ , վէ սէվտալարըն կէրէք մէյիլլէրի-
նի , կէրէք գուտրէթլէրինի նէ գատար թէֆ-
թիշ էթսէք , ճանըն էօլմէզ օլտուղունուն
նիշանէլէրինի՝ օլ գատար աշիքեար կէօ-
րիւրիւղ :

Լարատան ալլաճ քեաինաթին հէր թա-
րաֆընտա գուտրէթ իլէ արղույու՝ շէյինէ
կէօրէ վէրմիշ . հէր մախլուգ քէնտի տէվ-
րինի թէքմիլ տէօնէր : Լմտի պու նիղամըն

պօղուլտուղունու՝ հիչ պիր շէյտէ կէօրաիւյ-
 իւմիւզ Էօդ տա, սալթ ինսան հաղգրնտա
 մը պուլույօրուզ : Վնտան Էվլատը մէնգիլինի
 թէքմիլ Էտէ պիլիրքէն, Էարը Էօլտա նիչին
 գալսրն : Վիւնէչ Էարըմ տէվրինի թամամ
 Էթաիքտէն սօնղրա, տէրեալէրին ալթը-
 նա կիրիյօր : Վօյլէ օլտուգտան սօնղրա,
 հէր մախուգա անալըգ Էտէն թապիաթ՝
 պիղէ կէլինճէ նիչին Էօյէլիք Էթսին : Վն
 մէալսըզ շէյի թամամ վէ թէքմիլ Էթմէյէ
 մուգայեէտ իքէն, Էն ալա Էլ Էմէյինի Էարը
 պուչուգ պրագըրմը : Վօգ, Էյէր ինսան Էվ-
 լատը տօղմատան Էօլիւփ, տահա պիր թաս-
 լադ սուրէթ իքէն պօղուլաճագսա, գօրգու-
 լար իչինտէ տէ Էօլմէք՝ զիյատէ շէյ տէյ-
 իլմի :

Հայ հայ, Էօյլէ օլաճագ օլսա, շու պիւյ-
 իւք ատամըն, շու ալիւլալա ագլէ մալիք,
 ագըլ խազինէսի ալիմին, տիւնեա Էիւզիւն
 տէ թանղըրնըն թասվիրի կիպի օլան զա-
 թին՝ քիւլիւնտէն զայրի պիր շէյի գալմազ
 ըտը : թանղըրնըն պու մուպարէք թասվիրի՝
 սուրէթ պուլուփ, կէօղէ կէօրիւնէճէյի վա-
 գըթ, Էճէլ կէլիր ըէսմինի պօղար, Էպէտի
 կէճէլէրէմի աթար : Վա պիր պիւյիւք ա-
 տամըն, Էա պիր ալիմ, Էա Էյլիք սահիպինին
 ճէնագէսինի մէզարա կէօթիւրիւրքէն, տիւ-
 նեատէ Էթաիքլէրի խայր ամէլլէրի Ֆիքրի-
 միզէ կէթիրիփ, կէօքտէն Էնմիշ ճանլար
 տըր տէյի հայրան օլուրսագ, զահիր տիւ-
 շիւնտիւքլէրիմիզ հէփ տիւշ տիւր, վէ օնլա-

ընն պու հայրանն օլտուղուամուղ պիւյիւքլիւք-
լէրի՝ վարըր չիւրիւր հիւլէրտէ զայ օլուր ,
էօյլէմի (ա) :

Վ ար էյ ատամ վար , վար սէնտէն պիւյ-
իւքլէրինի քէնտի ախօրլարընտա արա . վար
սէնինն օ խայալի պիւյիւքլիւյիւնիւ , օ մաս-
գարա տէվլէթինի , ծնլարըն խաքի փայինէ
թագտիմ էյլէ : Վէն ծնլարըն էսիրի սին ,
ծնլար սէնինն փատիշահըն : Հասսէլէրէ տաիր
օլան շէյլէրտէ՝ ծնլար սէնտէն իւսթիւն
տիւր . նաֆագալարը օլան չիմէն՝ այագլարը
ալթընտա չիլլէնիր : () նլար թօփրաղա թի-
մար էթմէյէ միւհթաճ՝ տէյիլլէր , գարընլա-
րը ծնսուղ տօյար : Վչէճէք սուլարընը՝ թա-
պիաթ թէտարիք էտէր . տէրէլէրինն սուլա-
րը տուրմայրի ագար , սուսուղուղլարըն գան-
տըրըր : Րուպալարը պիլլէլէրինճէ տօղար , պի-
լլէլէրինճէ պիւյիւր : Վ արըրի պին զահմէթ
իլէ՝ էլ վիլայէթինտէն գումաշ կէթիրմէյէ
հաճէթ տէյիլ : Վւղագ մէմլէքէթլէրին մալի-
նի գափմագ իչին , պի կիւնահ գանլարը տէօք-
մէղլէր : Վէնտի մալլէրինի թապիաթ սագ-
լար , մալլէրինէ սահիպ օլմաղա՝ գարտաշլարը-
նը թէլպիսլիք մէհքէմէսինէ չէքմէյէ միւհ-
թաճ տէյիլլէր : Վիր օթու պօլ չայըր՝ քէն-
տիլէրէ ճէննէթ պաղչէսի տիր . իչինէ կիր-
տիքլէյն , չէչնիսին ալարագ՝ թաթլը թաթլը
կէվլէլէնիրլէր : Հիչ պիր արղուլէրինէ եօգ
եօգ տուր : Վէֆալարը կիւնահսրղ , վէ հիչ
պիր ճէֆասը եօգ . հէր սէֆալարը հէմ պի-
ղիմքինտէն էյի , հէմ պիղիմքինտէն էմին

տիր : Մըատէլիք թէ՛ հլիքէլի շէյ տիր . ազա-
տէլիյի սէչէ պիլէն՝ եանըլա տա պիլիր : Մն-
ճագ թասիաթ իլգասը եանըլմագ . զէհիրէ
ասլա սունմագ . վէսվէսէ , գորգու , պօշ իւ-
միտ , աճը , վէ իւմիտ քէսիքլիյի , կէլիփ ըա-
հաթինի պօղմագ : ()նլարըն սիւրտիւյիւ սէ-
Փայը՝ պիղիմ ալիմէրիմիզ նաֆիլէ արար :
Պու նէֆսէ թասի էօմրիւն սահիհ Ֆէյլէ-
սօֆլուղու՝ եալընըզ Օնլարտա տըր : ()էն ա-
զապլարընտան պիւյիւք՝ կէօնիւլ ազապլարը-
նըն տէյիրմէնի ազլըմըզտա տուրմայըլի տէօ-
նէր : Վէօզ եաշը տէօքմէք պէլասը՝ եալընըզ
ինսանա վէրիլմիշ տիր . վէ տէօքէճէք սէպէպ-
լէր սիւրիւյլէ տօղար : Հայվանլար ինսանտան
մութլու տուր , էօմրիւ օլտուգճա մէշագգաթ
չէքմէզ : ()նլարըն չէքտիյի Փագաթ պիր ազ-
ըր տըր : Մըըր քէսիլտիքլէյն՝ շիքէայէթ էտէ-
ճէյի գալմագ . կէչէն աճըր ունուտուր . կէ-
լէճէյի տույուլի գօրգմագ . էճէլ պիլէ գօր-
գուլթմատան կէլիր . կէլտիյի սասաթտա տույ-
արլար . վէ պիր համլէտէ աճըլարը հէմ
պաշլար , հէմ պիթէր : Վնսան էվլատը քիպ-
րինտէն տիւնեայէ սըղմագ . կիւնէշի իտարէ
էտէր , երլտըզլարը թարթար , գահրաման
մը , Ֆէյլէսօֆմու , հէփիսի պու ըահաթ
էօլիւմէ հասէտ էտէր : Վնսան էվլատը
սաղ իքէն՝ պէօյլէ մուսիպէթլի հալլէր իլէ ,
հայվանլարտան Փարգ օլույօրքէն , էօլտիւք-
տէն սօնղրա վարըլի թօիրագլարընա գարը-
լըլի , հէփիմիզ պիր մի օլալըմ :

Վնսան ըլա հայվան պէյնինտէ օլան պու

նահագ ույղունսուղուզարը, պարի կէլէ-
 ճէք զաման իսլահ էթմէլի տէյիլմի. պու
 պիզիմ կէօզ եաշարըմըզը՝ էպէտիլիք սիլմէ-
 լի տէյիլմի: Այէր ինսան էվլատընըն գըսմէ-
 թի պույուսա, նէ թալիսիզ պաշը վար ը-
 մըշ: Ալլահա քիւֆր տէ էթսէք զարարը
 եօզ, գօրգմայալըմ: Ինսան պիր գօրգունձ
 ճիպիլէթ օլույօր քի, եարատանընա՝ ըէզա-
 լէթ: Տիւնեանըն սուլթանը ինսան՝ թա-
 պիաթին պինազիր թասվիրի օրթասընտա,
 պիր ջիլքին լէքէ օլույօր: Օ էվգ սէֆա,
 պէրէքէթ, զանիմէթ, հէփ քէօթիւլէր ի-
 ջին իմիշ, էյիլէրին գըսմէթի՝ տէրտ իլէ
 կէօզ եաշըրմըշ: Տէրտէ ազ մուսթահագ
 օլան՝ էքսէրիյեա հէփսինտէն գուլթսուզ օ-
 լույօր: Այ ատիլ ալլահ, սէն կիւնահըն
 պէօյլէ զաֆէրինի, Ֆազիլէթին հագարէ-
 թինի կէօրիւր տէ, պի գայտ տուրոլմու-
 սուն:

Այ Ֆազիլէթ սահիպի, էյէր մէզարըն չու-
 գուրու հիլէրին գափուսույուսա, սէնին սըտ-
 գըն, սէնին սէվինձին նէրէտէ գալըր: ()
 լէքէսիզ գալպինի պիւ թիւն կիւն գայըրըրի է-
 սիրկէտիյին նէյէ եարար: Աէն քէնտինի քեա-
 միլ էէրինէ գօմուշսուն հա... շաշգըն սըն, շաշ-
 գըն: Շ աշգըն սըն քի կէօլկէլէր իլէ կիւլէլի-
 օրսուն: Ֆազիլէթ, քեամիլիք, հագ, վահ,
 վահ. պէօյլէ իսիմլէրի՝ տիւնեանըն հէր տէվ-
 րինտէ, ազիզ վէ մուպարէք սայարլարտը,
 իթիպար վէ մէտհ էտէրլէրտի... ջիւնքի
 ճանլարըմըզ էօլէճէքսէ, պիզ իւզէրլէրինէ

աղլայալում: Պուճար ճան եագրճը զիւիւմ
 լեր տիր . մուսիպէթ տէն իպարէթ սըր շէյ-
 լեր տիր , եէնի չըգմա զազապլար տըր քի ,
 պուճարը տա ինսանլարըն օպիր պէլալէրինէ
 դաթմալը : Քեամիլլիք պէնիմ նէմէ լա-
 զում , էլէմիմի արթըրըյօր : Փաղիլէթ նէմէ
 եարար , ճէֆատէն զայրի մարիֆէթի եօգ ,
 սալթ տէրտլէրիմի դապարտըյօր :

Փաղիլէթ նիչին իշլէյիմ . իւճրէթ ինի
 նէրտէ ալաճաղում : Իւճրէթի օլմատըգտան
 սօնդրա՝ Փաղիլէթ նէ տիր . Փաղիլէթ ին էն
 ալա սէպէպի՝ քէնտի իթիպարը տըր : Պու
 իթիպար՝ քիշի էյիյէ սիւլուք էթտիյինէ ,
 դալպինին շէհատէթ ինտէն հասըլ օլուր :
 Եյիյէ սիւլուք էթմէք՝ անճագ սէվապա
 նաիլ օլմագ իչին տիր : Եօյլէ իսէ՝ Փաղի-
 լէթ , իսայր ամէլ իշլէմէք՝ քէնտի սահիհ
 մէնֆաաթիմիզ իչին տիր , քէնտի էյլիյի-
 միզի արամագ տըր : Ղան էօլէճէք օլտուգ-
 տան սօնդրա , ինսանըն սահիհ մէնֆաաթի
 նէ շէյ օլուր : () սուրէթտէ պիզ պու տիւն-
 եատէ մէնֆաաթ օլաճագ շէյլէրէ եափըշա-
 լում : Պազը քէրրէ պու տիւնեատէ քէօթիւ
 ամէլին տօսթլուղու օլուր . վէ փէք աղիմ
 տէվլէթիմիզ օլա պիլիր : Եօյլէ օլտուգտան
 սօնդրա , պէտիսույու սըզը թու թալում , էլ-
 տէն չըգարմայալում : Վապահաթ Փաղի-
 լէթտէ տիր քի , ալը վէրտիյի էյլիյին սէ-
 ֆասընը չըգարթմազ : Պու մինվալ իւզրէ ,
 ազըլ ախրէթի ունու թտուղլայն , հասսէ-
 լերէ էսիր օլուր : Ա է ինսանըն կիւվէնէ-

Ճէք իքի շէյի գալըր . պիրի պէտխույ , պիրի
պի գայտ թէմպէլլէք :

Տուր էյ պահատըր եիյիտ , տուր : Աէօք-
սիւնիւ կէրմիշ նէրէյէ կիտէյօրսոււն : — Ա
թանըմը տիւշմէնտէն գուրթարմաղա . վա-
թանըմ ուղուրոււնա շէրէֆիմէ էօլմէյէ կի-
տէյօրոււմ : — Աիւղէլ , էյէր էօլմէզ օլտուղու-
նա ինանըրսան , եիյիտլիյին ագըլլըլըգ տըր ,
սէօղիւմ եօգ : Աօլմէզ օլտուղոււնու պիւ-
տիքտէն սօնղրա՝ գօրգմա , էճէլէ գարշը
կիթ : Աքին հէր շէյին՝ էօմրիւնլէ զայ օ-
լաճագսա , եազլըգ եիյիտլիյինէ : Աէլ , կէլ ,
վարըփ շաշգըն կիպի էօլէճէյինէ , կէլ ճէ-
սարէթսիզ օլ տա եաշա : Ախրէթի ինքեար
էտէն եիյիտ՝ եա քէնտի քիպրինտէն , եա է-
լին իպրէթ ինտէն , եա քեար թամարնտան ,
եա ինթիգամ սէվտասընտան , վիւճուտու-
նու եա քէնտի թէլէֆ էտէր , եա էլէ թէ-
լէֆ էթտիրիրսէ , ծնտան պիւյիւք սիլլիլիք
օլամաղ : Այ սէֆիլ մանլի խիւլեա գուրպա-
նը , պրագ վաթանըն երգըլսըն , պաթսըն ,
սէն քէնտինի Ֆըրթընատան գուրթարմա-
ղա պիր թախթա փարչասը պուլ . — եօգ ,
վաթանըմա պօրճլույոււմ . փատիշահըմըն
էմրի տիր . էօլմէլիյիմ : — Աաթան , փատի-
շահ նէնէ լազըմ : Հէր իւմիտին գանընլա
պէրապէր ագըփ կիտէճէք օլտուգտան սօնղ-
րա , սանա ալլահ պիլէ լազըմ տէյիլ : Ամմա
գանընը տէօքմէյէ ալլահ էմր էտէր իմիշ . իւճ-
րէթինի վէրմէտիքտէն սօնղրա , սէն օ միւ-
րիւվլէթսիզ էմրինէ նիչին իթաաթ էտէ-

ճէքսին : Ս իւճուտունու սաղլա տա իթա-
աթսրղ օլ, մանի տէյիլ :

Իթաաթսրղ օլմագ տէյիլ, հաթթա իլք
էմրինէ իթաաթ էթմիշ օլուրսուն : Իլք էմ
րի նէ տիր . ապամ, քէնաթիսի սէլ : (բ) Պու
պապտէ սերպէսթ օլաճագ զաթլէրտէ սեր-
պէսթ իյեէթ գալմայօր : Պիզիմ էօմրիւմիւ-
զիւն պահասը՝ մութլուլուգ օլմալը տրը :
Լօգ, էյէր Ֆազիլէթ՝ քէնաթի թէլէֆիմիզ
իլէ օլաճագսա, Ֆազիլէթ տէյիլ, գապա-
հաթ տրը : Իյալգ քէնաթի քէնաթիլէրին գուր-
պան էթտիքլէրինէ՝ նէ գատար էօյիւնսէ-
լէր, սէն էինէ քէնաթի գանրնա կիրիր, քէն-
աթի գանլըն օլուրսուն :

Ֆազիլէթին մուպարէք թասվիրինտէ՝
պիր կիւզէլլիք վար քի, պիզի ճէլպ էտէր .
վէ պու տիւնեատէ պիլէ Ֆերաս վէրիր սէ-
ֆալէրի վար : Ս արին զաթինտէ օլան էյլիք-
լէրի փէք մուպալաղա սէօյլէմէյէլիմ : Պու
տիւնեատէ ալտրղը իւճրէթ՝ չէքտիյի սրղըն-
թըյա պէտէլ տէյիլ տիր : Ս յէր օնտան զիյ-
ատէ ումաճաղը եօղուսա, Ֆազիլէթտէն ի-
սէ, պիր Ֆաիտէլի գապահաթի, վէ քէնաթի
մէնֆաաթիմիզի տահա էյի սայմալըյը :
Լալահա ինանմագ նէյէ եարար, էյէր վէրէ-
ճէյի սէվապը ազապը ինքեար էտէրսէք .
օնա սէճտէ իթտիյիմիզ պօշ տէյիլմի : Վի
չինին գալպինի թահրիք էտէն՝ իւմիտ իլէ
գօրգու տուր : Պու իքի շէյի՝ կէլէճէք
վազըթտան գալտրրտրղընլա, շիմտիքի վա-
զըթտա քէնաթինի սէվմէքտէն զայրի շէյ

զալմազ : Այս մէմէքէթինի աթէշէ վէր .
պապան էօլմէյօր , պունճա զաման տըր սէ-
նին էէյէճէյին միրասըն իւսթիւնէ օթուր-
մուշ եաշայօր . վուր թէփէլէ , վիւճուտու-
նու դալտըր : Տիւնեանըն երգըլմասը պէնիմ
տէվլէթիմի արթըրաճապ օլտուդ տան սօնդ-
րա , թաշ թաշ իւսթիւնէ գալմասըն :

(Գ) Ղիւնքի Ֆազիլէթին էճրի եօղու-
սա , օնէ միւրիւվլէթսիզ թանդըր տըրքի ,
ինսան Ֆազիլէթ ուղուրունա պէզլի վիւ-
ճուտ էթսին տէր : Քիչինին զիմմէթի
կիւնաստան իքրաս էտիփ , գալպինի էօրսէ-
լէմէնին ասլընէ : () զատտար զիմմէթի
իչերիմիզտէ նէյէ պէսլէյօրուզ քի , պիզի
տուրմայրի հէմ ալտատըր , հէմ սախթէ սէ-
Ֆալար ըլա ազտըրըր : Այէր օ մուպարէք
զիմմէթ տէտիյիմիզ թասիաթին ազըլսըզ
իլգասըրսա , ազըլմըզ նիչին օնա ույուփ տա ,
պիզի իտարէ էտէճէք եէրտէ խարապ էթ-
մէյէ չալըշըյօր : Աճօգ , եճօգ , մատամ քի
պու տիւնեատէ պազը տէՖ'ա Ֆազիլէթ պի-
զի խարապ էտէյօր , կէրէք քի ինսանըն թէ-
նի էօլտիւքտէն սօնդրա , պիր եաշայաճազ
չէյի օլա : Ղիւնքի ինսան մէզարտա մասվ
օլաճադսա , ջիւնքի պու տիւնեատէն զայրի
չէյի օլմայաճադսա , արզուլերի էօյլէ թիւ-
քէնմէզ իքէն , քէնտի նիչին պու գատար
ազ եաշայօր : Վու զամանըմըզտա՝ կէչմիշ
զաման , կէլէճէք զաման , պիզէ նիչին պու
գատար թէլաշ վերիր : Ալէլէճէյի Ֆէհմ
էթմէք՝ դօրգու չէքմէք իչին մի տիր : ()

լան խորաքիմիզ՝ տէրտիմիզի տույնագ իչին մի
տիր . Մ՛Տ լուսեա , ներկիզէ , Ֆիլանտրոս ,
նէ՞ տիր պու շէքտիյիմ այրըլըգ աճրսը .
տօսթլուգ պիր սաաթ իչին իսէ , տօսթ ուն
եաշայաճաղը պէօյլէ ազ ըսա , պու եիւրէք
աճրսը նէ՞ տիր : Տիւնեատէ տէվլէթ իամի
իլէ , պու պէլալէրի շէքմէնին ասլը նէ :
() պուլամատրղըմըգ տէվլէթ ի տուրմայրփ
արամանըն ասլը նէ : Պիզ Տիչ օլաճագ օլ
տուգտան սօնղրա , հայլանլար ըահաթլա-
րըյլա էթտիյի սէֆայը՝ պիզիմ Ֆիքրիմիզ
նէ՞ տէյի պիզէ հարամ էտէր : Մնսան էվլա-
տը՝ պէլալէրին էն պաշըլարընա պրագըլմըշ
քէնտի Ֆազիլէթինէ գուրպան մը կիթսին :
Հաշա , էօյլէ օլտուգլայն ալէմին նիզամը
պօղուլուր , մախլուգաթըն սըրասը պիր պի-
րինէ կէչէր , քեաինաթ գէնճիրի պին եէ-
րինտէն դըրըլըր . պիւթիւն տիւնեա պօղու-
լուր , մահվ օլուր : Մէ եանա տէօնսէն՝ հէփ
մուսիպէթ տէն իպարէթ , ազըլ տա չարէսիզ
գալըր երգըլըր :

Աճօգ , եօգ , քիշի թապիաթինի ինքեար
էտիփ , գալպինտէ Ֆազիլէթի էօլտիւրմէ-
տիքճէ , հիչ օլմագ սէվտասընտա օլամագ :
Հիչ օլաճագ օլտուգտան սօնղրա , թանղըր-
ըն էլինտէն տէ խէլաս օլմալը : () զաման
տիւնեատէ թանղըր նէյէ լաղըմ . խալգա
գօրգու վէրմէք իչին մի :

Մյ զաթինտէն այրըլմըշ , տէրէճէսին-
տէն տիւշմիւշ , ազղըն ատամ . նէ ազըլն
վար , նէ ումաճաղըն . սէրպէսթիյեէթ թաս-

լար, էսիրլիքտէ եաշարսըն. տիւնեանըն
 հէմ սահիպի, հէմ ընդալէթի, կիւթտիւյ-
 իւն գոյունլարտան պէթէր՝ գոյուն ագըլը.
 ագըլ տէլիլիյէ թէպտիլ էտէր, էյլիք ալաթ-
 լարլըլա քէմիլք էտէրսին. վէ եարատանըն
 վերտիյի քէրէմլէրի՝ քէնտի խարապընա գուլ-
 լանըրսըն. մէրամըն պույուսա ա՛ զավալը,
 նէ գութսուզ երլտրզ ալթընտա տօղմուշ-
 սուն. նէ ուղուրսուզ սաաթտա տիւնեայէ
 կէլմիշսին: Մէնին Ֆիքրինի խայալինի հան-
 կի ճին պուլանտըրմըշ քի, հէմ ինսանը,
 հէմ ինսանըն էյլիքլէրինի, պէօյլէ խարապ
 էտէճէք զիւիւմիւ գուրմուշսուն: Մէլի,
 սէն արթըգ էօլմիւշսին, սէնտէ եաշայան
 սալթ հայվան տըր: Վաքին ումտուղուն հիչ-
 լիք սահիհմի տիր, էյի պիլլիրմիսին: Ճանըն
 պուղու կիպի հավայա տաղըլըփ, զայ օլա-
 ճաղընա սահիհ խապաթըն վար մը: Վ՛յ զա-
 վալը, ախրէթի ինքեար էթմէյէ՝ չօգ ճէ-
 սարէթէ միւհթաճ սըն, քէնտինի ինան-
 տըրընճայատէք, չօգ զահմէթլէր չէքէրսին:
 Վաքին հէր նէ գատար չալըշուան, նէ էպէ-
 տիլիք խաթըրընտան չըգար, նէ հիչլիյէ նաիլ
 օլա պիլլիրսին: Մէն քէնտի զաթինի շէքլին-
 տէն չըգարա պիլլիրսին, լաքին խարապ էտէ-
 մէզսին: Սապիաթ քիթապընտա սահիֆէ-
 լէրի փարէքէնտէ օգուրսան, քէնտինի շա-
 շըրըրսըն. քիթապը պիւթիւն օգու քի,
 իլգամ օլասըն. ճանընըն էօլմէզ օլտուղունու
 անղլայասըն: () զաման հէր շէյ աշիքեար
 օլուր, վէ ալլահ անղլաշըլըր: Վ՛օլմէզլիք՝

տիւնեանն նիզամընը վէ միւնասիպէթիւնի
 պէյան էտէր : Հէր շէյ աշխօտար օլուր անդ
 լաշըլըր , վէ պու եարատըլըշ՝ նէ պիւյիւք շէյ
 օլտուղու կէօրիւնիւր : Արատըլըշըն ա-
 նախթարը , վէ սէնէլէրին զէնճիրի օ տուր .
 հէր վագթի պիր եէրէ կէթիրիր , միւտտէթ-
 լէրինի պիր նէթիճէյէ պաղլար . վէ պու նէ-
 թիճէ տէտիյիմիզ՝ մութլուլուգ օլտուղու
 տույուլուր : Արէք տիւնեայը , կէրէք ինսան-
 լարը , վէ կէրէք ատապը , պաղլայան օ տուր .
 վէ տիւնեայլա ինսանըն նէթիճէսի՝ պու ա-
 տապէ պաղլը օլտուղու կէօրիւնիւր : Պօւնլար
 հէփ կէչէճէք տիր , վէ մուգատտէրլէրի եա-
 շամագ օլան ըուհլար “ պու տիւնեալար նէ-
 ըէտէ փարլամըշ ,” տէյի օ զաման սօրաճագ-
 լար :

Ան էօլմէյիփ , տախմա եաշայաճաղըն՝
 սանա աճաիպ կէօրիւնիւյօր . եա պիր սաաթ
 պիլէ եաշաման՝ տախմա եաշաման դատար
 աճաիպ տէյիլմի : Միւճիգէթ եաշամագտա
 տէյիլ , եաշամաղա պաշլամագտա տըր : Ալ-
 լահը թապիաթ տէն այըր , հէր կէօրտիւյիւն
 էսրար օլուր : Ալլահը թապիաթէ տախիլ
 էթտիքտէն սօնդրա , թաաճճիւպ էտէճէք
 շէյ դալմազ :

Միւճուտլարըն պահասընը արթըրըփ ,
 միւ՛թէպէր էտէն՝ սալթ եաշատըղլարը
 միւտտէթ տիր : Պիր ազիմ ըուհ՝ սալթ պիր
 կիւն եաշայաճագ օլսա՝ նէ իշէ եարար .
 մահվ օլտուգտան սօնդրա , իսթէր պիւյիւք
 օլսուն , իսթէր քիւլիւք , իսթէր տիւշսիւն ,

իսթէր գալգսրն, նէ՞ օլուր : Ասքին պիր
 էօլմէզ զաթ՝ ալլահըն նաղարընտա օլմաղա
 լայրդ տրր : Աօյլէ զաթին հէր Ֆիքրինէ՝
 ալլահ հէմ շահիտ, հէմ հաքիմ օլմագ, վէ
 մուգատտէրինի թէրթ իպ էթմէք լայրդ տրր :
 Հագ թաալա ինսանըն մուգատտէրինի կէօ-
 ըրինմէզ փէրտէ ալթընտա սագլամըշ տէյիլ,
 փէրտէնին պիր ուճունու գալտըրմըշ, էպէ-
 տիլիքտէն պէրի, տիւնեանըն եիւզիւնտէ
 քէնտիյի պիղէ կէօսթէրմիշ տիր : Ղանըմը-
 զըն էօլմէզ օլտուղունա, վէ գըյմէթինէ պա-
 հա եէթիշմէզ օլտուղունա, հէր թարաֆտա
 քէնտի վարլըղը իւզէրինէ եէմինլէր էտէր :

Պու հագ մատտէլէրի ինսանա իսպաթ
 էթմէք իչին, ալլահ նէլէր էթմէմիշ : Տիւն-
 եայր պունուն իչին եարաթմըշ, պունուն ի-
 չին սույա պօղմուշ, տիւնեանըն երգըզլարը-
 նը պունուն իչին թամիր էթմիշ : Տիւնեա-
 նըն փատիշահլարընը եարատըփ էօլտիւր-
 տիւյիւ, տէվլէթլէրի գօյուփ գալտըլտըղը,
 հէփ պունուն իչին տիր : Ասքի զամանտա
 ալիմ ատամլար կէօնտէրիփ, իլմի ատապլէրի
 իլէ տիւնեայր թէրպիյէ էթտիրտիյի, կէլէ-
 ճէք զամանտան իսպէր վէրմէյէ՝ փէյղամ-
 պէրլէր կէօնտէրտիյի, պու սէպէպ իչին ի-
 տի : Տիւնեայէ սալիհ ճանլար կէլմիշ, շէ-
 հիտլէր գանլարըն տէօքմիւշ . վէ տիւնեատէ
 թապիաթին հիւքմիւնէ գարշը՝ հէր նէ միւ-
 ճիղաթ օլմուշ ուսա, հէփ պու նիյէէթէ
 տիր : Աճէլէ միւլթէլա ինսանլար՝ էօլմէ-
 տէն կէօյլէրէ չըգմըշ ըսա, ալլահ քէնտի

պիլէ պու գարանըդ տիւնեայէ կնմիշ ըլլդ
վերմիշ իսէ , սանա էօլմէզ ճանրնրն գըլմէ-
թինի պիլտիրմէք իչին տիր : Վօլմէզ ճանր-
նրն գըլմէթինի սանա էօյրէթմէք իչին , ալ-
լահ կէօյտէն չըզլի , քէնտի մուպարէք էմ-
րինի՝ սանա քէնտի կէթիրտի ,

Վյ մէզհէպսիզ ատամ , օլ ազիզ էմրի՝
մէքրուհ այաղընլա շիյնէմէտէն իսէ , եիւ-
զիւն գօյու եէրէ գափան տա , գօրգ քի սա-
նա էպէտի էօլիւմ կէօնտէրմէյէ : () Լ միւ-
պարէք էմրինի նէ՛ սալթանաթլա պէյան
էթտի . կէօքլերի կիւրիւլտէտէրէք , շիմէք-
լեր երլտըրըմլար փարըլտատարագ նիտա էթ-
տիրտի : Վիւթիւն տիւնեա սէսինի իշլտիփ
թիթիրէտի : Վ՛ սինա տաղը , սէն քի թէ-
մէլերին սարսըլլի , ալլահ ազիմ-իւշշան հա-
զրէթլերինին կէլտիյին տույտուն վէ իգրար
էթտին . վէ տաղըն նուր ուլա գապը թէ-
փէսինէ կնէն՝ ա՛ էօրֆլիւ պուլուտ , պէն տէ
սիզէ շահիտ իմ : Վսրայէլին էօլու իւզերին-
տէ իքի եանա մուալլագ տիվար օլուփ , տիւշ
մէնի պասըլի , դարգ էտէն սուլար . վէ նա-
բուգոգոնոսորուն նաֆիլէ եագըլի՝ դազապը-
նը իճրա էտէմէյէն ալէվ . վէ իւչ նէֆեր
մէքրուհ կիւնահքեարլարըն այաղը ալթըն-
տա աչըլլի , իւչիւնիւ տէ եութուլի գափա-
նան կիրտապ . վէ սիզ տիւնեանրն ճիւմլէ
էնասիրի , ինսանրն ճանր էօլմէզ օլտուղու-
նա իսպաթ իչին , հագ թաալանրն էթտիյի-
նի նագլ էտէր՝ ճիւմլէսինէ շէհատէթ է-
տէրսինիզ . պէն տէ սիզին շէհատէթինիզի

գապուշ էտեր, սիզի թաստիզ էտերիմ: Ան
 ա մէզհէպսիզ, տիւշիւն քի տիւնեա եարա-
 տրլալտան պերի, վագըթլար տէվը օլմաղա
 պաշլայալտան պերի, թա պու սէնին տին-
 սիզլիք սաաթինէ կէլինճէյէտէք, հագ թա
 ալա սէնի իլղամ էթմէյէ չալըշլօր, տիւ-
 շիւն պիր քերրէ տէ գօրդ:

Ասքի Ֆէյլէսօֆլարըն քէօր վէ միւթէ-
 քէպպիր չըրաղը, սէն օ տինսիզ մէզհէպսիզ
 խօճալարընա ինանըրսըն. փութլարըն եա-
 լան խապերլէրինի տինլէրսին. վէ օնլարլա
 պերապեր՝ ճան էօլիւր տէյի վագ էտերսին:
 Ասքին եագտըղլարը շէյլէրի օգույուլի հայ-
 րան օլտուղուն եէրտէ, օլան իլիմլէրինի ա-
 ճըմնօղմըսըն: Աագտըղլարը խայալի իլիմլէր-
 տէ նէ ալա Ֆիքիրլէր վար, նէ նասիհաթ-
 լէր վար. շէօյլէ քի շուարա գըումը քէնտիյի
 նէ գատար աշգա ալտըրսա, օ մաթուհլարըն
 իլիմ ճիւնուսիյէէթինէ վարամաղ. սէօյլէ-
 տիքլէրի Ֆէթվալէրէ պագ. « քեամիլ ա-
 տամըն հասսէլէրի աղըր տույմաղ. թէնինի
 փարալայան պըչագ քէնտիյէ պիր զարար
 վերմէղ. իղլիյէէթ, իշքէնճէ քէնտիյէ սէ-
 Ֆա տըր, խօշունա կէլիր. փուփլա շիլթէտէ
 տէ եաթսա, գուրու թօիրագտա տա եաթ-
 սա, իքիսի տէ պիր տիր, տէրլէր: Պու
 սէօղլէր՝ էօլտիւքտէն սօնղրա հիչ օլուրուղ
 տէյէն ատամլարըն աղղընա եագըշլըմը: Աէ-
 լի, պունլարը քէնտիլէր փիշին խապեր վեր-
 միլլէր իտի, լաքին նէ օլտուղուն պիլմէղլէր-
 տի, իճըասըն կէօրտիւլէրսէ՝ թաաճճիւսլ

Էթտիլեր : Վէնտի քիպիրլերի իլէ էօյիւն-
տիւքլերի եւյիտլիյի քրիսթիեանլար էօյիւն-
մէյերէք իճրա էթտի : Վրիսթիյանլար է-
ղիյեէթ ալթընտա ղայրէթ կէօսթէրիփ ,
աթէշլեր իչինտէ ՖերաՅ էտէրլերտի : Մա-
սիտ զիւիւմտէ իզրար էտէն Ֆէյլէսօֆլար
կէօրիւփ , Տէմ օնլարա թաաճ ճիւպ էթտի-
լեր , Տէմ քէնտիլերինէ : Վէնտի Ֆիքիրլե-
րինտէն իճատ էթտիքլերի եալանլարըն իճրա
օլտուղուն կէօրիւփ շաշտրլար . վէ Տագգըն
գուվլէթի քէնտի քիպիրլերինին եալանլա-
րընտան էքսիք տէյիլ իմիշ տէյի , իզրար
էթմէյէ մէճպուր օլտուլար :

Ալլ իմտի պագալըմ , սյու ագըլտան խա-
րըճ Ֆիքիրլեր , վէ ինսանըն զաթի թապիա-
թինտէն պաիտ զիւիւմլեր , նէրէտէն չըգայ-
օր : Պունլար պիր էօլմէզ ճանըն իլգասը տըր
քի , քէնտի գուվլէթինտէն մերթէպէսին-
տէն շիւպՏէ էտիփ , օ վէսվէսէ իլէ խասկը
վերտիյի ինսանըն ագլը եէթիշմէյէճէք Տագ
մատտէլեր տիր : () Տէվանի նէֆս իլէ գա-
րարմըշ ճանլարտան՝ արատա պիր չըգան գը-
վըլճըմլար տըր քի , Տամագաթ գարանլըղըն-
տա ճա՛ պէ ճա փարլար ըտը : Վալպլերինտէ
եաթան Ֆիքիր՝ ալա զիւիւմլեր իճատ էթ-
մէք սէվտասընտա , քէնտի ինանմատըզլարը
շէյի ալէմէ վազ էտէրլերտի : Պիր կիւն ին-
ճիլ կիւնէշի կէլիփ , էճէլ կէօլկէսինի տա-
ղըտրի , ճանըն էօլմէզլիյինի աշիքեար էթ-
տիյի զաման իճրա օլաճագ մատտէյի , պուն-
լար փութ իմամլարընըն էթտիյի կիպի , օ

լաճագ շէյի փիշին խապէր վերմէյէ ագըլեօ-
րուփ, իՖթիխար էտէրլէրտի: Սէօյլէտիք-
լերի շէյլէր՝ անճագ պիր էօլմէզ ճանըն տիւ-
շիւնէ պիլէճէյի շէյլէր իտի. վէ մուպահէ-
սէյէ գօտուզլարը հագ մատտէ՝ պիր վագը
իշ օլտու:

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(*) Հագ թաալա ինսանա լազըմ՝ օլան խապէրլէրի
հէփ կէօնաէրիր, լաքին ինսան գուլագ արտընա պրա-
գըր: Գալպիմիզին գափուսուսու չալմատըգ պիր կիւն,
պիր սաաթ կէչտիյի վա՛ր մը: Էճէլ՝ հէր աթըմըմըգտա
էօնիւմիւզէ չըգար, վէ հիզմէթինէ էօյլէ մուգուր տուր
քի, պու էօլճուլուղումուզուն նիհայէթինի հէր տագի-
գա կէօզիւմիւզ էօնիւնէ գօր:

Հիշ ճէննէթ էվլատը օլան՝ իւմիտլէրինի պու տիւն-
եայէ պաղլա՛րմը. պու տիւնեանըն մալի սէֆասը չիւքին-
տէ՝ րահաթ էտէ պիլլիմի: Հաշա. եիւրէքլէրիմիզին
րահաթսըղլը՝ պէնիմ պու օգուսուղում էպէտիլլի
խապաթ էտէր, վէ ախրէթի ինքեար էթմէք՝ շիւպհէ-
քեարըն սալթ պաշընտա օլա պիլիր, էօգաս գալպի՝
շիւպհէսինին եալան օլտուղուսու հէր սաաթ եիւզիւնէ
վուրուր:

Փանի օլան սէֆա՝ պապի ճանլարա լայըգ շէյ տէյիլ
տիր: Գուտրէթլէրիմիզ պու տիւնեատէ պիրէր աղ ույ-
անըր, լաքին մահսուլ վերմէյէ պու թօփրագտան չը-
գըփ, տահա պէրէքէթլի եէրէ վարըփ տիքիլմէլի, օնտա
տահա ալա նուրլու կիւնէշին աթէշի իլէ չիլլէնիսի, չի-
չէքլէնէճէք տիր: Ա՛հ ալլահ, պրագմա քի պէօյլէ էօլ-
շիւսիւզ տէվլէթէ օլան աշգըմ էօլշիւլիւ օլտուն: Ինսան
փէք աշգ ըլա արայաճաղը խաղինէլէր, պիզիմ գուտրէթ
վէ շէրէֆ թէտպիրլէրիմիզին վարամայաճաղը՝ ախրէթ
մատէնլէրինտէ տիր: Փազիլէթ սահիպինէ ճաիզ օլան
իւճրէթ սանտըղը՝ օնտա տըր. օնտա վէզնէ քէնաի թա-

րաֆրնա պագար . սիրթըգ ամէլի քէօթիւ օլանլար թա-
 րաֆրնա ագմաղ : Էսքի բումալըլար՝ օլաճագ շէյին խա-
 պէրինի գուշարըն ուչմասընտան սորարտը . սէն լօրէն-
 ցիոս , քէնտի մուգատտէրինի՝ իւմիտէրինին ուչմասընա
 սօր , տահա էյի խապէր ալըրսըն :

(Բ) Ըջըգ վէրմէք վէ գըղտըրմագ՝ կիւնէշին թապիա-
 թինտէն օլտուղու կիպի , պիլմէյ իլէ սէվմէք տէ ճանըն
 թապիաթինտէն տիր . վէ էյէր ճանլար հիչ օլուրսա ,
 տիւնեատէ սէվիլէճէք փէք աղ շէյ գալըր . վէ իլմիմիղ ,
 պիլտիյիմիղ փէք աղ շէյ օլուր : Պիր հագ շէյ պուլմա-
 դա իյնէ իլէ գույու գաղըրըղ . անճագ Ֆիքրիմիղ տօղու
 օլսա , փէք սէվտիյիմիղ շէյլէր՝ նէ իքրահ էտէճէք շէյ
 օլտուղունու անլարըղ : Հայվանլար ըլա միւշթէրէք օ-
 լան շէհվէթլէրիմիղ տօյունճայատէք պէսլէնիյօր տա ,
 գուտրէթլէրիմիղին էն ալատը օլան՝ պիլմէք՝ վէ սէվմէք
 աճըգ շէքտիյինին ասլը՝ նէ տիր : Եիւզտէն պու գատար
 կիւղէլ կէօրիւնիւփ , միհնէթտէն դայրի մահսուլու օլ-
 մայան էէրտէ՝ պիղէ պու իքի մուպարէք գուտրէթ՝
 սալթ ֆօտուլ սէֆիլիյիմիղի մասգարա էթմէք իչլին մի
 վէրիլմիշ . պու օլամագ , գիրա ինսանտա պիլմէք վէ սէվ-
 մէք հագգընտա՝ պիր տօյմագ արղու վար , պու իքի գուտ-
 րէթին տէ մերամը թիւքէնմէղ . էօյլէ իսէ իքիսինին տէ
 արղու էտէճէք թիւքէնմէղ շէյի օլմալը : Ինսանտա
 պունճա քէրէմ , պունճա տէվլէթ օլուփ տա , հէփսին-
 տէն զիատէ եաշամաղա լայըգ իքէն , նիճին վարըփ տա
 հիչէրտէ զայ օլաճաղըմըշ : Հասսէլէր հագգընտա հայ-
 վանտան պէթէր օլան ինսան ըլա , հայվանըն պէյնինտէ
 օլան դարիպ ֆարգը՝ եալընըղ էօլմէղլիք թարիֆ էտէ
 պիլիր : Պու միւշքիլի՝ անճագ էպէտիլիքտէն չըգան նուր
 հալ էտէ պիլիր : Էյ էօլմէղլիք էյ . պու պիլմէճէլէրի
 եալընըղ օ պուլա պիլիր : Հայվանը հիչ էտէր , ինսանը
 քէնտի ալա մերթէպէսինէ գօր : Էօլմէղլիք օլտուղու
 էէրտէ , ֆաղիլէթ պիր պօշ մասալ տէյլ տիր . հէր ֆա-
 զիլէթին պիրէր աղըր ճէհիղի օլուր . եիւրէք իւմիտ իլէ
 շաղ օլուր : Ա է պու ճիւմլէ իլէ էէնի էօմիւր շէրպէթի
 աճը կէլիրսէ պիլէ , իչլնտէ ճէննէթ սէֆասընըն լէզզէ-
 թի տահա չօգ օլմաղա , սէվէ սէվէ իչիրիր : Ա՛հ . ալաս
 նիճին պու գատար ճէօմէրա տիր . էթտիյի քէրէմ ագըլ
 լարտան խարիճ տիր . տիւնեա եիւղիւնտէ ճէննէթ սէ-
 ֆասը սիւրմիւշիւղ տէյի , պիղէ ճէննէթի միւքեաֆաթ
 վէրիյօր :

(Գ) Է՛յ լօրէնցիոս , սէնին ինասածը եիւրէյին տասա
 աիւրէնիւրմի . զիրա պէնիմ սէօյլէտիյիմ հագ մատտէլէրէ
 շիւպհէ էթտիրէն միւքսիտ՝ սէնին եիւրէյինտէ կիզլէն .
 միշ տիր . ագլըն գապահաթի եօգ , գապահաթ ապլթ զօր
 պա կէօնիւլտէ տիր : Ըռւ մուաննիտ գալպինտէ , սանա
 գարչը ումմատրղըն շահիտլէր պուլամ , տէյէճէյին գա
 լըրմը : Պէտ սէվտալար տիւնեա եիւղիւնտէ ճանը էսիր
 էթմիշ իքէն , օնլար պիլէ՝ ճան ճէննէթ վարիսի տիր տէր
 լէրսէ , իսքեաթ օլո՛ւրմուսուն . վէ էօլմէզլիյի պիլգէ շիւպհէ
 էթտիրէնլէր , անճագ իսպաթընը էթտիրէն շէյլէր օլտու
 ղունու կէօսթ էրիրսէմ , տասա շիւպհէն գալըրմը : Իպ
 թիտաա պիւյիւքլիւք սէվտասընտան պաշլա , օնու կէօզիւն
 էօնիւնէ կէթիր թէթթիշ էյլէ . էթտիյինտէն ութան
 տրղը , բասլթասըզ եաշամասը , ուսանճը , տօյմագ թա
 մար հէփի պիր եէրտէ ճանըն էօլմէզ օլտուղունա շէհա
 տէթ էտէր :

Փէք մէշհուր ատամը եագընտան պիր թէթթիշ էյլէ
 տէ , սլագ շէօհրէթինի գըզգանըրմըսըն . արղօւսուլլա ,
 արղու էթտիյի շէյին արասը նէ գատար ույղունսուղ օլ
 տուղուն կէօրիւր ութանըր , կէօրաիւյիւ իշլէրտէն իպա
 էտէր , էտինտիյի շէրէթ կէօզիւնէ կէօրիւնմէզ . նի՛չին .
 եա զիմմէթի քէնտիյի տասա ալա շէրէթ էտինմէյէ տա
 վէթ էտէյօր գալպինտէ տույար , օնուն իչին : Վէրջի
 զիմմէթին սէսի փէք եավաշ աըր , լաքին փէք սաղըր գու
 լագլարա տա քէնտիյի իշլթտիրիր :

Թամար տէրսէն , պագ նէ սէօյլէր . գուրմուշ քի
 մալ իլէ ագըլլըլըգ պիր շէյ տիր : Չօգ զաման սէն տէ
 սէօյլէ սէօյլէմէզմի իտին : Նէ մանի , էօյլէ օլտուն : Թա
 պիաթիմիղտէ տէ տաիմա հարէքէթ էտէր պիր իլգա
 վար քի , պիղի սու շէյէ տիւրթէր : Անճագ սու իլգայը
 խտարէ էտիսի , արայաճաղըմըղ սահիհ մալ նէրէտէ օլ
 տուղունու սաղըգ վէրէճէք՝ ագըլ աըր . լաքին ագըլ պու
 հիզմէթինի էտա էթմէզսէ , եախօտ օ սէօյլէր տէ պիղ
 տինլէմէզսէք , էօլումուղու շաշըրըրըզ : Քէօր մարիթէթ՝
 պիղէ ալթունտան գըլմէթլի խազինէ պիրիքտիրէճէք
 էօլտան չըգարըփ , սու սաաթլարըմըղը պիր մէճհուլ
 իիթիյարըգ գայղըլարըլլա էօրար , վէ սու տիւնեատէ
 էպէտէն եաշայաճաղըզ կիսի , պիղէ տիւնեա զաիսիրէ
 լէրի կէօրաիւրիւր :

Ագըլլըլըղըն պիր թէմպիհի տիր “ արղուլէմէ ” տէր .
 լաքին սու թէնպիհ՝ կիւնէշ կէօրէն շէյլէրին հագգընա

տըր : Սէն կէօղիւնիւ Ֆէլէքտէն եուգարը գալարը , օրատա արդու եասագ օլմատըղընտան մատա , թէնպի՛ն օլմուշ տուր : Օրատա թամա՛ պիր բապպանի Ֆաղիլէթ օլուր , ախրէթ տէվլէթինի պիղէ ալը վէրէն տին եօլու նու կէօսթէրիր : Պու տիւնեանըն սըրրընը Ֆագաթ ախրէթ աչա պիլիր : Կնտան գալպիտէքի տօյմաղ քեար թամար՝ նէտէն կէլիյօր . էօմրիւնիւն թիւքէնմէզ օլտուղունա խապէր տէյիլմի : Կնտան Ֆաղիլէթ գանատըլլա կէօլէրէտէք ուչմագ իչին եարատըլմըշ օլմասա , կիւնահ կիրտապընա տիւշմէյէ տէ սու գատար գուարէթի օլմաղար : Վէրչէք , թամա ըլլա պիւյիւքիւք սէվտասը՝ փէք աճը մէյվէլէր վէրիր Ֆիտանլար տըր , լաքին սու ճիւմլէ իլէ քէօքլէրի էօլմէղլիքտէ տիր . էօլմէղլիյ իլէ պէսլէնիր , վէ տէրտ , պէլա , վէ ղիմմէթ խսթիրասը կիտի եապանի մէյվէլէր կէօսթէրիրտէ , տին՝ օնլարըն զէ՛հիրլի էօղիւնիւ քէսէր , պիր խօշ թաթլըլլա աճըլարըն գարշըլար . վէ օ սյարլանմըշ էօղլէրինի մութլուլուգ գատէ՛հինաէ փարըլտատըր :

Սէօլէյէ ճէյիմ շահիտլէրին իւչիւնճիւսիւ՝ կէլէճէք վագթին տէվլէթինի զէվգլէնիր , վէ սանա սու տիւնեատէ եալանտան սիր ճէննէթ վատ էտէր : Անճագ եալանը սէվտիյինէ Նիսպէթ , ադըպէթ պիր կիւն աօղրու սէօլէր . սուենուն աաը սէֆա տըր : Սէն սու սէֆանըն սէսինէ , վէ օ խալգը պաշտան չըգարան էիւզէ կիւլիւճիւնիւն տավէթինէ էօգ տէտիյին էօլուտու : Պու կիւն տինլէ , սէնինլէ տօսթանէ սէօլէչէճէք :

Հաստէլէրին էն պիւյիւք սէֆասընը տույուփ տա , ութանըփ խէճիլ օլմայան ատամ՝ ինսանլըգտան չըգմըշ տըր : Վէրչի սէֆա պիր էյլէք տիր , վէ ինսան օնուն իչին եարատըլմըշ , լաքին էթտիյի սէֆա ճանընըն թիւթպէսինէ լայըգ օլմալը , ութանաճագ շէյի օլմամալը , վէ թիւքէնիփ սօնու կէլմէմէլի :

Իլթէ տօսթում , շահիտլէր թագրիր էթտի , սէն տէ տավայը տինլէտին . իմտի սու տավա ղիմմէթ մահքէմէսի սէճիլլաթինտէ գայտ օլտուն , ղիրա սու՝ պիր տէվլէթին եարըսընը Ֆէթհ էթմէքտէն պիւյիւք պիր մասլահաթ տըր : Հագ՝ միւհրիւնիւ սլաստը , վէ սլագ նէհիւքմ էտէյօր :

Հէփինիղէ մալոււմ օլտուն , վէ սիզ հագգա ինանմայան մէզհէպսիղէր , պիլին քի . ինսանըն թապիաթինին սըրընը աշիքեար էտիփ , ղաթինին միւշքիլինի հալլ էտէն՝

էօլմէզլիք տիր . էօլմէզլիք օլմատրգճա , ինսանը մէյլի օլան շէյլէրին նըսֆընա մանա վէրիլմէզ . էօլմէզլիք օլմատրգճա , ինսանըն հէր ֆաղիլէթի ըիւյա մագուլէսինտէն տիր : Ինսանըն կիւնահը պիլէ զաթիլինն պիւյիւքլիւյիւնէ շէհատէթ էտէր : Մալէ , սէֆայէ , շէրէֆէ՝ օլան դանմազ սէվտասը՝ թիւքէնմէզ էյլիքլէր իչինն սողմուշ օլտուղունու խասպէր վէրիր : Աէ տիւնեա էյլիքլէրինին թահքիք էթտիյի սէվտալարը դանտըրաճագ՝ թիւքէնմէզ շէյլէր օլմասա , սէվտա տէտիյինն՝ թանղըրընն պիր ապէս իճատը օլմուշ օլուր : Օ սէօզ աղնամաղ սէվտալարըն խըրսընա՝ պու տիւնեանըն էյլիքլէրի միւնասիպէթ ալմայօր . վէ էօլչիւսիւզ արղիւլէրի՝ պու տարաճըգ տիւնեատէ իճրա օլմայօր : Սէվտալարըմըղըն դարթալ դուշու կիպի եուվալարընտան եուգարը ու չմաղա պադարգլարը , ճէննէթէ չըգմաղա հագգըմըզ օլտուղունու աշիքեար կէօսթէրիր :

Էյ սօուգ իւլէմա , սիղ պուզ կիպի տօնմուշսուսուզ , հէր աթէշի ճէհէննէմտէն չըգմըշ սանըրսընըզ : Սէվտալար՝ կէրչի տիւնեանըն պօղուգլուղունա էսիր օլմուշ տուր , լաքինն պօղուգլուգտան հասըլ օլմուշ տէյիլէր : Հաղրէթի ատէմ ճէննէթտէն գօլնլմատան , պու աթէշէր ծնտա տա եանարտը , անճագ օրատաքի սէվտալար տահա քեամիլ շէյլէր հագգընտայօր : Օնտան սօնըրա սէվտալարըմըզ՝ ֆօտուլ մէշրիգ փատիշահընըն խըշմը կիպի , գատէր ուլլահըն խըշմընա կէլիփ , ագըլսըղլըղա աիւշաիւլէր խօրլանտըլար . զաթլէրինտէ օլան՝ ալա շէյլէր արղուսուսու ունուտուփ , չամուրլարտա չալգանմաղա պաշլատըլար , վէ տիւնեէվի պէտ շէյլէրէ մէյլ էտիփ , թապիաթլէրինն խօրլատըլար : Անճագ եինէ ագըլա գուլագ վէրսէլէր , էվլէլքի մէրթէպէլէրինէ չըգա պիլըլէր , վէ հազվանըն միւլահագասըզ սէվտասընա ույուլփ , տիւնեայը աթէշէ վէրմէտէն էվլէլ օլան մէրքէզլէրինի՝ եինէ պուլա պիլըլէր :

Պու սէվտալար հէր նէ գատար աղմըշ օլսա , աղըրըլըգլարը պիլէ , եարատան ալլահ պու աթէշի գալպլէրինտէ եագարղընտա , պիր թէրթիպի օլտուղունա եինէ պիր խապաթ աըր : Էօլմէզլիյի ագըլ խասպէր վէրմէսէ պիլէ , սէվտալարըմըզ՝ թիւքէնմէզ արղուլէրի իլէ , թիւքէնմէզ շէյլէր օլտուղունու կէօսթէրիր , վէ ծնունլա պիր էպէտիլիք միւթտէսի վէրիրլէր : Էպէտիլիք պու տիւնեանըն հէր գարանլըգ շէյիլիէ ըլըգ վէրմիշ տիր , օ

շէյլէրի ըջգլաթմաղլա քէնտիյի կէօսթերիր : Էյէր ին-
սանը էօլմէղ նաղարըլլա պագարսան , հէր շէյ անղլաջը-
լըր . ինսան գարանըլլա տան չըգար , ագլը ըջգլանըր , հէր
թարաֆը տիւրպին կիպի սէյր էտէր : Եօգ , էյէր էօլիւր
հիչ օլուր նաղարըլլա պագարսան , հէր ետանըն գարան-
լըգ օլուր . մուսիպէթտէն ղայրի շէյ կէօրէմէղսին , վէ
մէյուս ագլընա տէրտտէն սէլատէն ղայրի շէյ կէլմէղ :

Պագ ալիմ լօրենցիոս նէ սէյլէր « Գօ ագըլ իսթիրապ
չէքսին : Շիմալիքի ագըլար զաիֆ տիր . ագըլ ագըլ էս-
քի ղամանըն ագըլարըլլմըչ . պէնիմ իթիպարըմ՝ օնլա-
րըն ֆէթվասընա աըր : Աթինանըն քէմէր ալթը մէարէ-
սէսի՝ թէրպիյէ էթտիյի ալիմ չըրագլար ըլա մէշուր
օլմուչ իքէն , ինսան հագղընա պու սէնին էօյիւն-
տիւյիւն էօլմէղլիյի ինքեար էթմիշ , տէր : Պէլի էօյլէ ի-
միշ . լաքին ինքեար էթտիքլէրի եէրտէ , իսթէմէյէրէք
իսպաթ էթմիշլէր : Սէյլէտիյիմ եավէ մի տիր սանըյօր-
սուն . տինլէ տէ սրագ՝ սանա հագղը նասըլ իսպաթ է-
տէրիմ : Ինսանըն սայըգլամալարը , թագսիրաթլարը , վէ
պէտ խուլլարընա վարընճա , հէփ էօլմէղ օլտուղունա
իսպաթ աըր :

Լօրենցիոս , տահա ղայրի իսպաթլար իսթէրմիսին .
փէք էյի . պարի ագլընը պիր սիւրիւ սուալլէր իլէ Եօ-
րայըմքի , էյէր ինսանըն էօմրիւնիւն սօնու մէղար ըսա ,
հիչ պիրինի հալլ էտէմէյէսին : Եա հիչ պիր միւրատէ է-
րէմէյէն իւմիտ՝ թանղըրընըն վատլէրինէ եալանտան քէֆա-
լէթ էթմէնին ասլը՝ նէ : Ագլ ըլա կէօնիւլ նիչին տուր-
մայրի ճէնքլէշիյօր , էյէր օնլարըն նիղաինին իւճրէթինի
պիղէ ալը վէրէճէք պիր ախրէթ Եօղուսա : Աիւնահ
գօրգուսու , ղիմմէթին կիւնահա օլան խուսուլմէթի , նէ-
տէն կէլիյօր : Աիւնահտան գօրգտուղումուղ , կիւնա-
հըն ճէղասընա , վէ կիւնահտան սագընմաղա պիր իս-
պէր տէյլիլ մի : Պիր կէլէճէք էօմիւր վար տէյի հէր շէյ
Եա իսպաթը վէրիր , Եա վատ էտէր : Աէ պու տիւնեա՝
ախրէթի փիչին իսպաթը վէրիր պիր փէյղամպէր տիր :

ՕՆ ՊԻՐԻՆ ՃԻ ԿԷՃԷ

ՀԻՉ ՕԼՄԱՔԼԸԳ

Էօլմէզլիք եալան ըսա պիլէ , փէք սէվ-
տիյիմ շէյ տիր : Պու իւմիտ վէրէն եալան՝
գասավէթ էթտիրէն կէրչէքտէն էյի տիր :
Պարի Օնուն վէրտիյի իւմիտ՝ հիչ տէյիլ Է-
սէ պու տիւնեանըն սէֆասընը չըգարտըր :
Վէլէճէք վաղթին էօմրիւ՝ շիմտիքի էօմրիւ-
միւզէ ճան վէրիւր : Վէլէճէք էօմրիւ այըրըր-
սագ , շիմտիքինտէ մէշագդաթտէն դայրի շէյ
գալմաղ : Մ խրէթի ինքեար էտէն ատամ՝ է-
պէտի միւտտէթինի իքիյէ պէօլէր , վէ էօթէ-
քի էօմիւրտէն այըրլմագ իչին , պու էօմրիւ-
նիւ թէլէֆ էտէր . քէնտի զաթինի սագաթ-
լայրի , տէրտինի մէշագդաթինի արթըրըր :
Վ այ էյեր օ իքրահ էթտիյիմ հիչէ գուր-
պան կիտէճէքսէմ : Վ այ պու նէ իւմիտ քէ-
սիքլիյի տիր , պու նէ գարա եաս տըր՝ գալ-
պիմէ չէօքտիւ : Սայալիմի նէ գօրգունճ ֆի-
քիրլէր պաստը եիւրէյիմի տաղլատը . տէրտ-
լէրիմ եինէ այագլանտը : Մ մէյմէնէթսիզ
տիւնեա , ա մէրհամէթսիզ ֆէլէք , ինսան
էվլատընըն ֆիղանընը տինլէյին :

Կէլէճէք վաղթին ըստ ճաթի իւմիտի իլէ՛ պէն տերտլերիմէ թէսէլլա՛ պուլույօրտում :
 () տա հիչ մի իմիշ : Աօյլէ իսէ՛ պու սըգըն ,
 թը չէքտիյիմտէն զայրի իւմիտ էտէճէք վաղ-
 թիմ՝ եօգ : Հայ վաս հայ , պու նէ՛ տիւշիւշ
 տիւր . իւմիտիմ պէնի նէ՛ պալալէրէ չըգար-
 մըշ ըտը տա , ծնտան աշաղա նէ՛ տերին վար-
 թալարա տիւշտիւմ : () կէօրտիւյիմ՝ պիր
 տիւշ իւտիւյսէ պիլէ , ա՛ զալիմ տօսթ , պէնի
 նիչին ույանտըրտըն : Ա՛հ , նէ՛ Ֆէնա ույան-
 տըրտըն պէնի : Պրա՛գ , պրագ , պէն եինէ
 տիւշիւմիւ կէօրէյիմ : Ա՛հ . կիւնէշ թու-
 թուլույօր , կէօղլէրիմ գարարըյօր . գար-
 նըմ աճ , սըրթըմ չըպլագ՝ գարանլըգտա գալ-
 տըմ : Հէր Ֆիքրիմէ կէլէն շէյ՝ եիւրէյիմէ
 պիր խըշտ վուրույօր : Տասա էյի օլմագ իհ-
 թիմալինի տիւշ կէօրմէք՝ նէմէ՛ լաղըմ ըտը
 քի , շիմտի տերտլերիմի տասա զիատէ աղըր
 լատըյօր : Աէֆիլ եաշայրի , թէքրար հիչ օ-
 լաճագ օլտուգտան սօնդրա , տօղմագ նէմէ՛
 կէրէյիտի : Աօյլէ իսէ՛ եարատանըն քէրէմի
 գըյաս էթտիյիմ՝ ուգուպէթտէն զայրի շէյ
 տէյիլ մի իմիշ : Պու իֆթիխար էթտիյիմ
 ագըլ՝ պանա թէլաշ վէրմէքտէն զայրի շէյէ
 եարամայաճագ մըյըմըշ :

Ա՛յ թամա էթտիյիմ պիլկիճիլք , սէնտէն
 սըտգըմ սըյըրըտը , տէ՛օն , եիւղիւնիւ կէօր-
 մէյիմ : Աէյէր պիլմէք՝ կէօնիւլ աղապը
 չէքմէյիմիշ : Աէնին այնէնտէ քէնաիմի կէօ-
 ըիւրսէմ , հիչ օլմուշ կէօրէճէյիմ : Պիր ա-
 լիճէնապ եարատանա պագմաղա հէվէսիմ

վար ըտը, եիւքսէլիփ քէնտիյէ դատար վար-
մաղա ճէսարէթ էթմիշ իտիմ. վէ աղամէ-
թինի էօրթէն փերտէնին պիր ուճունու գալ-
տըրմըշ՝ պաղը հիքմէթ լէրինի կէօրէճէյի-
տիմ. . . . էյ վա՛հ, էյ վա՛հ. նէ կէօրտիւմ. . . .
պիր զալիմ հիւքիւմտար, էօմրիւ պէնիմ
իւսթիւմէ պրագմըշ, տէվլէթի քէնտիյէ
սագլամըշ, տէվլէթ իգպալ իչինտէ քէնտի
ղարգ օլույօր. պանա պանի պիր զէրրէսին
օլսուն կէօսթէրմէզ քի, քէնտիյէ Ֆէնա
սէօյլէմէյիմ: Վչինտէն հէր շէյ կէլիր տէ,
կէօզիւ էօնիւնտէ պէն սէֆիլլիք չէքէրիմ,
հիչ աճըրփ ըաճմ էթմէզ: Վ՛յ գարանլըգ
կէճէ, գարարթ, գարարթ գարանլըղընը,
շու թանղըր կէօզիւմէ կէօրիւնմէսին. կէ-
լիփ եիւրէյիմի օյնաթմասըն: Պիր զաման
թէսէլամ ըտը՝ ծնունլա շազ օլուրտում. լա-
քին շիմտի իքրահ էթտիմ. օ հիչլէրին սա-
հիպի, օ եալընըզ եաշայան խույսուզ զա-
լիմ՝ վիրանէլէրտէն խօշլանըր, տէվլէթինի
պիր չէօլտէ սիւրմէք իսթէր իմիշ:

Վափտըղը շէյլէրի կէօրմէյիմ. աղամէ-
թինի կէօրիւփ, եիւրէյիմ օյնամասըն: Տիւն-
եանըն կիւզէլլիյի կիւճիւմէ կէլիյօր. պագ-
տըգճա տէրտլէրիմ արթայօր: Պէն միհնէթ
իչինտէ օլտուգտան սօնղըրա, տիւնեանըն կիւ-
զէլլիյի նէմէ եարար. տիւնեանըն տէվլէրինի
տօլաշըրի կէօրմէք, իչինտէքի հիքմէթ լէրին
էն պիւյիւյիւ՝ քէնտի սէֆիլլիյիմ օլտուղու-
նու, աղլայա աղլայա իգրար էթմէք իչինմի
տիր: Վչինտէքի մախլուգաթ տէ, չէվրէսինի

տօլաշան զաթտէն զայրի՝ ագլէ մալիք Եօղ
 իքէն , օնտան զայրի տէ էլէմգէտէ օլմատը
 զըն անղլամագ իչին մի տիր . Եօղսա ըաճաթ
 արար , ասլա ըաճաթ պուլամագ . պիր ու
 զուն Էօմիւր պէլասընա տիւշմիւշ , ագըպէթ
 իքրաճ Էտիւի , Էօմիւրտէն իպա Էթմէք իչին
 մի տիր :

Մ՝ Փազիլէթ , սէն տէլիլիք սին . ինսանա
 իլէնճ սին , ագլըմա գապաճաթ սըն . սէնին
 ուղուրունա չէքիլէն զաճմէթին Էճրի Եօգ :
 Տին տէտիքլէրի պիր մասալ տըր : Մ՝ մմա ին
 սանըն պօրճու . պօրճ նէ իմիշ : Մ՝ իշի պու
 Էալան շէյլէրի Ֆիքրինտէն չըգարմագտան
 զայրի նէ պօրճու վար : Մ՝ իւրէյիմի թաճրիք
 Էտիւի , պիր ԷշրէՖ զուրուր փէյտա Էթտի
 ըէն՝ օ Էալանճր իւմիտլէրի , օ պէնի պաշտան
 չըգարան արղուլէրի , կէրի աթմագտան զայ
 ըի նէ պօրճում վար : Մ՝ էն նէ շաշգընըմը
 շըմ . քէնտիմի պիր Էպէտիլիք վարիսի սա
 նըրտըմ : Մ՝ ար էյ պօշ խիւլէա վար , տու
 ըուփ պէնի թաճիղ Էթմէ : Մ՝ ու գատար գա
 փըլտըղըմ՝ իւմիտսիղլիյէ տիւշմէք իչին մի
 իմիշ : Մ՝ Տտ օլսուն , պու Էօմիւրիւմտէն Էօ
 թէյէ՝ արթըգ պիր շէյ արղուլէմէյիմ , զիրա
 ճէփսի պօշ ումուշ : Մ՝ գըլ , իլիմ , պէնտէն ու
 զագ օլսուն , ճանըմը ճաստէլէրիմ իտարէ
 Էթսին : Մ՝ տիւնէա սէվտալարը , պունտան
 սօնղրա պէնի գաղայէ պրաղըն : Մ՝ ճամա
 գաթ , թալիիմ իւղէրինէ պիր Փաիտէլի փէր
 տէ չէք . պէնիմ թանղըրլարըմ սիղ սինիղ ,
 ըաճաթըմա սիղ ճիմմէթ Էտին : Մ՝ իղ ճայ-

վան կիպի եաշար, հայվան կիպի էօլիւր իւ-
միւշիւզ: Այ ատամ, սէնին մուգատտէրին՝
տիւնեատէ պիր ազ օյնաշրփ, սօնդրա շիւ-
րիւմէք տիր: Տիւնեանըն եարամազը՝ սաղ
իքէն, քեամիլ ատամըն երգընթըսընտան
գալգընըփ տա, էօլտիւքտէն սօնդրա եան
եանա եաթըփ, քեամիլ ատամըն ըահաթը
գատար ըահաթ էթմէք՝ նէ ըէզալէթ տիր,
նէ կիւճէ կէլէճէք շէյ տիր:

Պու նէ տէմէք տիր. ինսան՝ տահա օլմա-
տան՝ գապահաթ սահիպի մի օլմուշ. ինսան
գըսմընըն նէ աֆիլ օլունմազ կիւնահը վար
քի, պիւթիւն ճինսի իլէ եօղ օլմաղա մուս-
թահազ օլմուշ: Այլընըղ ինսանա՝ հէփիւ
նիզ էօլիւն, հէփինիզ սէֆիլ օլուն, տէյի
պէօյլէ եաուզ էմրին ասլը նէ: Աօգսա տիւն-
եա փատիշահարը կիպի, ալահըն տա տէվ-
լէթ մասլահաթլարը վար, ըայասընտան
քէթմ էտեր, վէ էթտիյի զուլումտան շիք-
եայէթէ իզին մի վերմէզ: Այ ալահ, սէն
գատըր սըն, զիրա պէն սէնին՝ գուտրէթին-
տէն զայրի շէյ կէօրէմէյօրում: Աքին գա-
պահաթ տէտիքլերի՝ էլի սէֆիլ էթմէք ի-
սէ, տիւնեայը եարաթտըղըն, սանա գապա-
հաթ տըր: Աօգսա պէն սանա՝ պէնի եա-
րաթ տէտիմմի իտի:

Աա էպէտիլիյի պանա վէր, եա պէնտէն
Ֆիքիրի ալ: Օթ կիպի պիթիփ, օթ կիպի
իթմէյէ պանա Ֆիքիր լազըմ տէյիլ իտի:
Ղանտա ազըլ զիյատէ շէյ տիր: Սէն պա-
նա ազըլ վերտիյին՝ տէրտլէրիմի տույմագ ի

չին իսէ, վէ մէշագգաթ ըմբ արթ ըրմագ, վէ
 էճէլտէն գօրգմագ իչին իսէ, էթ տիյին էյ-
 լիք պունուն նէրէսինտէ տիր: Պէնի Տիչլեր
 րահաթ ընտան չոգարլի տա, էօմիւր մէշագ-
 գաթ լյլա էղիյեէթ չէքտիրէճէյինէ, եարա-
 տըլմամըչ զաթ լերին եանընտա նէյէ պրագ-
 մատըն: Պէնի՝ ատամ եարատաճաղընա,
 պէնիմ եերիմէ պիր պէօճէք զիյատէ եարա-
 տայտըն: Պանա էյլիք եիւզիւնտէն զուլմ
 էտիփ, Ֆիքրիմի պանա էղիյեէթ օլսուն
 տէյի վերմիշսին, էօմրիւմիւ՝ էօլմէյէ գուտ-
 րէթիմ օլսուն տէյի վերմիշսին:

Պէնին թէրթիպինտէ՝ պիղէ տերտ չէք-
 տիրմէք իգթիզա էտերսէ իտի, տէօնիւփ
 թէքրար սէֆիլիյիմիղէ նիսպէթ էթ մէնին
 ասլը նէ: Պաշըմըղըն իւսթիւնէ երլտըզլար
 ըլա տօնանմըչ գուսպէ չէվիւրմէք լաղըմ մը-
 ըտը: Մուսիպէթի գօնտուրմագա՝ պէօյլէ
 պիր պի նազիր սարայ իգթիզա էտէրմի իտի:
 Աերի շէնլէտիփ, թօփրաղա պերէքէթ վեր-
 տիյին, ինսան էվլատը եէշիլ չիմէն իւս-
 թիւնտէ՝ գօգուլու չիչէքլեր արասընտա, կէ-
 րէք տերտտէն մէշագգաթ տէն սօլտուղունու,
 կէրէք էտէմէյէճէյի սէֆալար խայալի իլէ,
 ահ ու վահ էթ տիյինի, օէն սէյը էտէսին
 տէյի մի իտի: Աէօք եիւզիւնտէ փարլայան
 քէվքէպի նիզամա գօմուչ ուսան, ինսան էվ-
 լատը չէքտիյի տերտին միւտտէթինի՝ երլ-
 տըզլարըն տէվրինտէն Տիսապ էտիփ, վագ-
 թինի շաշըրմասըն, վէ կէօրտիւյիւ միհնէթ-
 լերին պիր տէմինի զայպ էթ մէսին տէյի մի

էմր էթմիշսին : Մ՛Տ , ա՛Տ . պիղիմ պու գա-
 րա պախթըմըղա՝ գարանլըգ եկըլեր տաՏա
 էյի եագըջըրտը : Պիղի պիր գանլը գույույա
 աթմալըյտըն , պիր գարանլըգ ինէ գոմալըյ-
 տըն . . . սէնտէն ուզա՛գ , սէնտէն ուզա՛գ օլ-
 մալըյտըգ : Վ՛օյլէ պիր գարանլըգ զընտան-
 տա օլսայտըգ , Տալա եիւրէյիմիղէ ճէսարէթ
 վերիւի , արզուլէրիմիղի թաՏըիք էտէն , վէ
 պիղի զօր ուլա զուլումքեար սաՏիպիմիղէ
 տօղրու չէքէն , պու փարլազ գուպպէնին ալ-
 թը գատար տէրտ չէքմէզ իտիք : Պու աշգ-
 լարըմըզըն , պու իւմիտլէրիմիղին արասըն-
 տա , գուրտլար պիղի եկը ալթընա տավէթ
 էտէր , վէ մէրՏամէթսիզ էճէլ իւզէրիմիղէ
 պիր էպէտի փերտէ չէքէր : Վէլ էյ էճէլ ,
 կէլ , ինսանըն պիր տանէ տօսթու . եարա-
 տանըն պանա ինամ էթտիյի պիրիճիք քե-
 րէմ . կէլ , մէշագգաթըմը գաթ էյլէ , շու
 եապանի չէօլտէ եէթէր սիւրթիւնտիւմ ,
 մատամքի պիր ըաՏաթ կէօրիւփ , թէնէֆ-
 ֆիւս էտէճէք եկը եօգ , կէլ պէնի շուրա-
 տան գալտըր : Մ՛ էճէլ , սէն տէմի թէպ-
 տիլ օլտուն : Պիր զաման սէնտէն էօթէյէ
 պիր էօլմէզ կիւնէշ կէօրիւրտիւմքի , կէլիփ
 շաֆգըյլա մէզարըն գարանլըզընա նուր վէ-
 րիւրտի . շիմտի մէզար Տիլէրին օրթա գա-
 փուսույոււմուշ , սէնտէն էօթէյէ նէ տէրին
 գանլը գույուլար կէօրիւյօրում : Ղէննէթ
 իսիւլեասընտա կէզէն ատամա՝ նէ էօրֆիւ
 ճէՏէննէմ կէօրիւնիւյօր : Չէլէ պագ , Տէլէ
 պագ , սղզընը նէ պիւյիւք աչմըշ , պէնի եու-

Թաճազ : Շ ու քէնտի քէնտիյի Թանըյան
 ճանը , պիր պագը՛շլա տիւնեայը կէօրիւփ ,
 երլտըզլարը կէզէն ճանը , ճէննէթին էհա-
 լիսի իլէ գօնուշուփ , օնլարըն օլտուղու մէր-
 Թէպէյէ՛ քէնտի տէ չըգմազ սէվտասընտա
 օլան ճանը , պիր նէֆէստէ եուԹաճազ . պու
 հիքմէթլի ճան՝ էպէտի էճէլ գույուսունա
 պաԹաճազ : () էճէլ կէճէսի տիւնեանըն
 իւզէրինէ էնիփ , ասուամանըն գուպպէսի՛ ին-
 սան գըսմընըն մէզարընը էօրթէճէք օլուր-
 սա , օ պիր գափանըփ պիր տահա չըգըլմայ-
 աճազ մէզարըն իւզէրինէ՛ պու պէյթլէր
 եագըշըր :

Ս ուրատընա էրմէյէն
 տէվլէթինէ կիւլմէյէն
 Ֆանի տիւնեա սուլթանը :

Պ աշլար իքէն տէվլէթին
 Թէմամ էթտի միւտտէթին
 իաին Ֆէլէք գուրպանը :
 Ղ իհանէ տօղտու սուլթան
 եէր իլէ օլտու եէքսան
 Թէնի իլէ հէմ ճանը :

Պ ութսուզ ինսան էվլատը
 կէլտի տէրտին աղլատը
 հիչտէ գըլտը մէքեանը :

Շ ունտա պիր ազ տուրալըմ տա , էյ-
 էր Թէվարիխիմիզ պույուսա , իւզէրիմիզէ

աղլայալում: Այլէ իսէ պիզ պիր խայալըզ .
 կէօլկէ գատար պիլէ Եօղուզ, Տիլէրին տի-
 պինտէյիզ: Ասպիաթ տէտիյիմիզ՝ պիր չըպ-
 լագ սօֆրա տըր, իւզէրինտէ մուսիպէթի-
 միզտէն ղայրի շէյ Եօգ: Պու նէ գօրգունձ
 շէյ տիր: Տիւնեա ինլեր, Թանղըր Երգար .
 Եէր Եիւզիւ պիր սալախանէ, Եարատան սը-
 ղանմըշ պիզի գըրար կէչիրիր . պինլերձէ պին
 զաթ Եարաթմըշ, Փագաթ Տիլէրէ կէչմէ-
 նին աճըսըն տույուրմագ իչին: Աճապա Եա-
 րատան պիր Էօլքէ արասընտամը իշէ գալչ-
 մըշ քի, քէնտիյի ըէզիլ Էտէձէք՝ պէօյլէ
 պիր տիւնեա Եարաթմըշ:

Ազ կէլէլում շու քիւֆիւրլերի, վազ կէ-
 լէլում . ա՛ մէզհէպսիզ ատամ, շու գատար
 սայրսըզ զաթի նասըլ Թարումար Էտէյօր-
 սուն: Ազըլգ տըր . շու գատար կիւզէլ վէ
 մուպարէք մախլուգաթըն գանընա կիրմէ,
 Եազըլգ տըր: Աարատան օնլարը սէնտէն էյի
 իտարէ Էտէյօր . գուրտլանմըշ աղաձ քիւ-
 Թիւյիւ կիպի, չիլէնէն Փիլիսինի՝ չիչէքտէ
 իքէն գուրուԹմագ . պու քեաինաթտէ Տիչ
 պիր շէյ ղայ օլմագ: Ալլահ Տիլէրին ալլահը
 տըր տէմէք՝ ալլահը Թախթընտան Էնտիր-
 մէք տիր, ալլահը Տիչ Էթմէք տիր: Սահիհ
 պիր ալլահ՝ հէր շէյի Եարատըի, հէր շէյի
 սագլայան տըր: Ալլահ քէրէմ սահիպի
 տիր: Վալպինին խօշլանտըղը՝ հէր քէսի
 մուԹլու Էթմէք տիր: ՎուԹլուլարը ար-
 Թըրմագ իչին՝ ինսանլարըն սայրսընը արթը-
 ըրյօր: Ալլի, ազիզիմ Փիլանտրոս, սէնին

էօլմէզ օլտուղունա գալպիմ շէհատէթ էտէր, զիրա Ֆազիլէթլէ եաշատրն, սէֆիլիքտէ եաշատրն : Սանդրը սէնին էօմրիւնիւն Ֆազիլէթինին իւճրէթինի վէրէճէք օլմասայտր, սէնի եարաթմազ ըտր :

Այ պիր գաչ սասթտան պրագաճաղըմ տիւնեա, պէնիմ գըսմէթիմ սալթ սէն օլայտրն, թանդրը պանա նէ քէրէմ էթմիշ օլուրտու : Սէնին խազինէլէրին պօշ տուր . օլան մալինտէն՝ տօսթու օլանտան ղայրի զէնկին եօգ : () տա էլիմիզտէն նասըլ գայար : Սուսեամ, նէրկիզէմ, Ֆիլանտրոսում, իւչիւտէ գուճաղըմտան մէզարա աթլատրլար : Սէեանա պագսամ, տիւնեա էթրաֆրմտա փարչա փարչա երգըլլօր, պէն երգընթը իչինտէ գալլօրում : Ս՛հ, ա՛հ, պունտան սօնդրա կէօզիւմ տօսթլարըմըն օլտուղու եէրտէ տիր . պու սէֆիլ տիւնեատէ կէօզիւմ գալմատր : Տօսթլարըմ կիտէլի, տիւնեա տաշա սէֆիլ օլտու : Սեամիլ ատամ՝ պու տիւնեանըն սէֆիլ հիւքմիւնիւ թէնինէ պրագըր, ճանընա՝ կէլէճէք էպէտիլիլին տէվլէթինի վէրիր . պիւթիւն զաթինի ախրէթ ուղուրունա պէզլ էտէր, թէտպիրինի պասիրէթինի ծնա պինա էտէր, աչգը ծնտա օլուր, վէ մութլու օլմաղա իւմիտ էտէր . հէր իչինի ալլահա հավալէ էտէր, վէ նէ պախթտան, նէ ինսանտան հիչ պիր շէյ մաթլուպ էթմէզ :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

Լօրենցիոս , պէն պիւրիմ սէնտէ քիպիր վար . պարի քիպրինտէն պիր մէյվէ չըգար : Քիպրին կէօզիւ կօլմէմէքտէ տիր . հիչ օլմագտան գօրգար : Օլուփ տա օլմագտան գալմագ , հիչ տօլմամագտան պէթէր տիր : Սէնին զուրուրուն վար ըսա , պիր գուրտու սանա պէնդէթմէնին ասլը նէ : Սէն էյէր սէֆայէ մաիլ իսէն , սէֆալարը մահվ էտէճէք թարիքէ սիւլուք էթմէնին ասլը նէ : Մալէ սէվտան վար ըսա , իւմիտլէրինի մէզար թէհլէքէսինէ պաղայրփ տա , էպէտի ֆագըրըղը իրթիքեապ էթմէնին սէսէպի նէ : Պիւլիւքլիւք սէվտասը , սէֆա արզուսու , մալ թամար , վէլ-հասըլ սէվտալարընըն հէփիսի ճանընըն էն պիւլիւք արզու էթտիյի շէյ՝ կօլմէմէք օլտուղունա իսպաթ տըր , վէ ախրէթտէ մալիք օլաճաղըն սէֆայը , մալի , տէվէթի խապէր վէրիւր : էյէր թապիաթտէն գալպինէ եազըլմըշ օլան՝ պու իլք արզույու քէօրլէմիշ իսէն , էյէր էպէտէն եաշամաղա , վէ էպէտէն մութլու եաշամաղա իրթիքեապ էթմէզսէն , վէ էյէր եաշամայը վէ մութլուլուղու՝ պու պուլամայաճաղըն տիւնեատէ արարսան , եազըգ . քէնտինի ինսանլըգտան չըգարմըշըն : Սէն պէօյլէ , եարատանըն իգտամընա գարշը գօյուփ , էօմրիւն օլտուգճա ալլահ ըլաճէնքլէշէճէք գատար ազղընլըղըն վանըր : Իպլիս պու գատար զալիմ իքէն , սէնին գատար թաշ էիւրէքլի տէյիլ : Սէնին պիւթիւն վարլըղըն պիր աուճ թօփրագ օլմաղա գայըլ մըսըն : Թապիաթ՝ սէնին հիչ օլմայը արզուլէտիյինի կէօրտիւքճէ , թիթիրէյիպ սարսըլըյօր : Պու արզու՝ կիւնահ եարալարըլլա ճան չէքիշէն զիմմէթին՝ սօն ինիլթիսի տիր : Պու նէ զէհիր տիր սէնին տամարլարընա իշլէմիշ : Թապիաթին իլք արզուսու՝ թիւքէնմէզ պիր տէվէթ արար . սէն հիչլէրի արզուլէյօրսուն , պէս պէլլի թապիաթինի ջիւրիւթմիւշ , քէնտինի ինսանլըգտան ըհտտ էթմիշսին :

Սէնին եօլուն իթիգատըն պույուսա , թասվիրինի ըհամ էթմէյէ սանա նէ գարա պօյալար պուլայըմ . հէր նէ գատար սիյահ եազսամ , ասլընա պէնդէտէմէմ : Պէօյ-

լէ՛ իւմիտլերի գաթ էտիփ , գուտրէթլէրիմիղի՛ թէքմիլ
 օլմատան մահվ էտէն , վէ պաշլանմըշ մէլէքլէրի՛ պիթ-
 մէտէն քիւլ էտէն շէյթանի թարիգի՛ սէնին շէյթանլարա
 եար օլան խայալին՝ հանկի՛ ճիննին եարարմըլա իճատ է-
 տիփ , ճէհէննէմի շէնլէթմիշ :

Էօլմիւշ էօգ . ույուճուշ էօգ . թօփրաղը ճանլատան
 ճանլար՝ հալա ույանըգ տըրլար , հէփի հավատա կէզէյ-
 օրլար . լաքին նէրէտէ վարըփ գարար էտէճէքլէր . . .
 գըրամէթ սլօրուսու տիւնեայր էօթտիւրիւփ , պիղի ճէմ
 էտէճէք օլուրսա , եարատանըն թախթը էթրաֆընա պի-
 ըիքիփ , ամմէնին փէտէրի ալլահըն նուրոլլա՛ հէփիմիզ
 նուր կիպի փարըլտայրփ , էպէտ-էլ-ապատ գուճաղընա
 տարըլաճաղըղ : Էյէր ճան՝ Ֆիքրինի կէօյէ գալարըմաղա
 պու թարիգի օլմասա , պու տիւնեատէ չօգ եաշայամաղ-
 ար , իւմիտ քէսիքլիյի իլէ չափուք թէլէֆ օլուրտու :

Հիշ օլմագ գօրգուսու՝ քիշլինին էօմրիւնտէ հէր Ֆիք-
 րէ կիրիր : Պու տիւնեանըն սէֆասը , (էյէր օ տա վար
 ըսա) , հէմ ճէֆալարը թահրիք էտէր , հէմ միւտտէթի
 աղ սիւրէր , հէմ պիր քէրրէ կէչտիքտէն սօնղրա , պիր
 տահա կէլմէզ : Պէօյէ պիր խայալի տիւնեատէ տօղմագ
 իսթէյէն պուլուճըմու : Պիր տիւնեա քի , իչինտէ օլ-
 մագ պիր կէօլկէ տիր . տույմագ պիր տիւշ տիւր , հէմ
 գօրգուլու տիւշ տիւր . պիր տիւնեա քի , իչինտէ տէր-
 տիմէնտ ինսան՝ պիր ուֆագ գըվըլճըմ կիպի , թանղըր-
 նըն դաղասը՝ հիշէրտէն Ֆըրլաթմըշ , հէման պիր տէմ
 փարըլտայրփ , շիւպհէլէրտէ միւշէվլէշ ուչուշտուգտան
 սօնղրա , ագըպէթ էթրաֆընը գուշատան գարանըգտա
 գափի դաֆիլ սէօնէր , վէ օ մուգատտէրի օլան էպէտի մէ-
 ղարա կիրիր : Էյ լօրէնցիոս , շու սէօզլէրին գուվլէթինէ
 ագըն էրէյօրմու , էօգսա եինէ ագըն Ֆիքրին հիչէրտէ
 ինթիգամտա մը տըր : Աէրէք սէնտէ , կէրէք սէնտէն
 տիշարը՝ սէնի հէր թարաֆտան սըգըշտըրան իսպաթլար-
 տան , իգթիղա էտէն նէթիճէ պու տուր քի , էյէր ին-
 սան էօլմէզ իսէ , ճէննէթտէ պիր ալլահ վար :

Պու պիր էսքի մասալ տըր , տէր լօրէնցիոս . պէլի էս-
 քի տիր . լաքին հագ տէտիքլէրի՛ երլանմաղա գուվլէթ-
 տէն տիւշմէզ . վէ էյէր պու իսպաթըն հագ օլտուղուճու
 կէօրմէսէն , շիմտի էսքի տիր տէյի եէրմէզ իտին : Հագ
 տէտիքլէրի՛ սէնին ճանըն կիպի էօլմէզ տիր . վէ մասալ
 տէտիքլէրի՛ սէնին պօշ սէֆալարըն կիպի կէչիճի տիր :
 Ագընը պաշընա կէթիր , թանղըրնըն քէրէմլէրինի քէն .

տի նեքսկեթինէ ալաթ էթմէ , վէ ճանընըն էօլմէղլիյի-
նի՝ լանէթէ թէպախլ էթմէ :

Պանա ինանմա , քէնտի կէօղլէրինէ ինան , ալլահըն
էարաթտըղը շէյլէրէ ինան . ճանըն նէ գատար միւհիմ
շէյ օլտուղունու՝ օ սիւրիւ սիւրիւ շահիպէրէ սօր :

Ճանլարը էօլիւմտէն գուրթարմագ իշին , աղիմ տէվ
լէթինին շու քէօղլէսինտէ , հագ թաալա նէլէր էթմէտի .
(համա ու սէնալէր օլտուն) : Ճանըն պահա եէթիլմէղ
գըմէթի՝ էարատըլըշըն անախթարը տըր . էարատըլըշըն
սըրընը սէպէպինի պէյան էտէր : Տիւնեանըն հէր տէվ
րի տէվրանը՝ օնուն իւղէրինէ տէօնմիւշ տիւր :

Պիղի սու հագիր հալիմիղտէն տէվլէթէ էրախիմէք ի-
շին , գարանըգտան այարնըղա , էքսիքլիքտէն թէքմիւ-
լիյէ , իսթիրասպտէն րահաթէ գօմագ իշին իտի քի , ալ-
լահըն էվլասար ճէհէննէմին գարանըգ գուպպէսի ալթը-
նա էնտի . օ մէլուն իպլիս , սու էօրֆիւ սէյեահը՝ ամօ
անսըղ օրատա կէօրիւնճէ , էէրէ գափանար : Ա՛ լօրէն-
ցիոս , իսլիս գատար էօգմուսուն : Շաշգընլարըն ղէվգէ
ալարը մուպարէք թէվրատ գանունու՝ սու նիյեէթէ
էաղըլմըշ տըր : Ախրէթի ինքէար էտէն մէղհէպսիղլէր .
սիղ օ քիթապա էլ վուրմատան , իպթիսա գըրգ կիւն օ
րուճ էտին :

Գատըր ալլահըն մուրատընը իճրա էթմէյէ , ճէննէ-
թին մէլաիքէսի նէ գատար իհթիմամ էտէյօրսա , ճէ-
հէննէմին տէ շէյթանլարը օ գատար ղըտտընա չապա-
լայօր : Ա՛ այ . շու կէօղլէմէ կէօրիւնէն նէ տիր : Աւյան ,
լօրէնցիոս , ույան , ֆիքրինի աչ , վէ շու սուրէթէն կէօ-
րիւնէն պիւյիւքլիւքլէրի հիչ էտէն աղիմ ֆիքրի՝ ճանընա
սըղտըր : Նէ տիր օ . իքի տիւնեա ճէնքլէշիյօր . էվսօփայ-
լա աֆրիգա տէյիլ . խայր . էհալիսի էօլմէղ՝ էօյլէ տիւն-
էալար տըր . հալալարտա գանատըլարըն աչմըշ , շու տա-
րաճըգ տիւնեանըն իւղէրինտէ , պագ նէ հարարէթլէ
տէօյիւշիւյօրլար : Տէօյիւշտիւքլէրի քէնտիլէր իշինմի տիր .
խայր , սէնին իշին տիր . ինսան իշին տէօյիւշիւյօրլար :
Պու էքի գօլ խասմին պէյնինտէ օլան էպէտի սէֆէրէ
սէպէպ՝ ինսան էվլատընըն էնֆաի տիր : Գավղասըն էթ-
տիքլէրի՝ ինսանըն գըսմէթի տիր : Պագ նասըլ վուրու-
շույօրլար . նէ թապուր թապուր սիլահըլը րուհըլար՝ պիր
պիրի իլէ կիւլէշիյօր . հալա չալգանըփ տալղալանըյօր .
տիւնեայը պիր ֆըրթընա սարմըշ , սարսըփ էաթըյօր :
Էյլիլ իլէ քէմլիք՝ էքի մուաննիտ տիւշմէն տիր քի պա-

ըրշմագ միւմքին տէյիլ . ինսան նէ շաշգըն տըր քի ա-
րայա կիրիփ , սիր պիրի իլէ պարըշտըրմատա կէզէր :

Պու Ֆիքրի՝ տիւղմէ տիր զան էթմէ . կէօյլէրտէ պիր
սէֆէր օլտու . հագ թաալա էլինի ուզատըփ , տսումա-
նին փարլագ գուսպէսինտէն տշաղա ասըլը էայընը ալ-
տը , վէ զաղապ օգլարընը ճէհէննէմին կիրտապլարընա
Ֆըրլաթար : Կէօյլէն կիւրիւթիւսիւնէ դարը , ճէհէն-
նէմ տէ կիւրիւլաէյիփ , սիւթիւն աթէշինի տիշարը սաշ-
տը : Տահա ինսան էվատը՝ սու ճէնքլէրին սէպէպի ազ
շէյ տիր տէյի տուրոլմու : Պու դարղաշալըգ՝ հէփ քէն-
տի մէնֆաաթի իչին իքէն , քէնտի տահա պօշ ավարէ
տուրոլմու : Պէլի , ույուշուգլուղուսու հիչ պիր շէյ
տէֆ էտէմէյօր : Օնսան սօնդրա տահա ագլընըն էրմէ-
տիյի սըրլարա , ճանը սըգըլըն իմտի , սու սապտէ քէն-
տի ույուշուգլուղու հէփսինտէն պիւյիւք սըր տըր : Ին-
սան գըսմը մէլէքլէրէ սու գատար զահմէթ վէրիփ տէ ,
քէնտի հագլարընա քէնտիլէր սու գատար պի գայա օլ-
տուգլարը չօգ աճաիպ շէյ տէյիլմի :

Կէօղիւմիւ հէր նէ էանա չէվիրսէմ , սիւրիւ սիւրիւ
էէնի իսպաթլար կէօրիւրիւմ : Ֆիլ-վագը թանդըրընըն ին-
սանը սու գատար թէսահհիւպ էթմէսի նէտէն կէլիր :
Ինսան էպէտի սէֆա վէ էպէտի ճէֆա չէքէ պիլէճէք՝
հէմ շէրէֆլի , հէմ գօրգուլու գուարէթէ մալիք օլտու-
ղուստան կէլիր : Իւզէրինտէքի թօփրաղըն ալթընտա պիր
էօլմէզ ճան վար : Մէլաիքէնին սու գատար զայրէթլէ
թարաֆ էթտիյի՝ օ ճանըն հագգընա տըր : Ճէննէթ
ճանլարը տիւնէայէ նազար էտէրսէ , օ ճանլար իչին տիր :
Ճանըն գըլմէթի՝ օնլարըն խաթըրընտան չըգմագ . հէր ճա-
նըն ճէննէթտէ թարաֆտարլարը վար , վէ հէր Ֆիքրին
թէֆթիշճիլէրի վար . ինսանըն թօփրաղընը , օ չիւքին
չամուրու , կէօղէտիր մէլէքլէր վար . վէ սէվտալարընըն
հէր սիրինի կէօղէտիր նէվպէթճիսի վար : Աագթլէր
տէվը օլմաղա պաշլայալտան պէրի , ինսանըն գըսմէթի
հագգընա հագ թաալա օթուրմուշ տիվան էտէյօր :

Լօրենցիոս , էյէր էիւրէյին էլմաստան փէք տէյիլ ի-
սէ , շու հագ սէօղիւ տինլէ , խաթըրընտա թութ : Շու ի-
քիտէն խալի տէյիլ տիր . էա ճէննէթ պիր պահա էէ-
թիշմէզ շէյ տիր . էախօտ թապիաթտէ կէօրտիւյիւմիւզ
շէյլէր , հէփ խայալ տըր : Պու սուրէթտէ շու կիւնէշին
ալթընտա օլան շէյլէրտէ , վէ կիւնէշին նուրուստան էու-
գարը՝ կէօղիւմիւղիւն նազարընըն էէթիշմէտիյի շէյլէրտէ

նէ պաղ վար , նէ թէտպիր վար , վէ նէ պիր մերամ վար . վէ ճիհանըն եէքիւնինտէ , ագլըմըզա պիր դարանլըգ կէ . ճէտէն զայրի , պիր հիչտէն զայրի շէյ կէօրիւնմէզ : Պու տիւնեանըն մանասըզ պիւյիւքլիւքլիւքլի' ճէննէթին միրա սընա բուպար օլունուրմու : Սէնին պիր տագիգալըգ պիր պօշ սէֆան , քէնտինի էպէտի ճէֆալար թէհլիքէսինէ Կօտուղունա տէյէրմի : Պաշընա կէլէճէք օլուրսա , խէլասինէ պինլէրճէ տիւնեալար վերիրսին . շիմտի քէնտինի օ էպէտի պէլատէն էսիրկէմէյէ , պիր օյունճագ շէյի վէրմէզմիսին :

Լօրենցիոս , էյէր կէօղիւնտէ նուր վար ըսա , ալլաս պէնտէն եանա օլուղուղուղու կէօրտիւն : Թասպիաթ' կէրէք զաթի տէվրի իլէ , կէրէք նիզամընտան խարըճ հիքմէթլէրի իլէ սանա պու հագ խասպէրի վերտիյինի կէօրտիւն : Պաշըն իւսթիւնտէ կէօյլէր ինսան էօլմէզ քիւր տէյի շաղըրարընը , վէ եէրլէր ինսան էօլմէզ քիւր տէյի ճէվասպ վերտիյինի իշլիթտին : Պու տիւնեա' իլմի իլասինին թէքմիլ թարիգի տիր . ճնա ագլ էրտիրմէյէ , մէտրէսէլէրին թալիմինէ հաճէթ տէյիլ : Քիշի Ֆաղիլէթլի օլուղուտան սօնըրա , իլմի իլասիտէ թէքմիլէն ալիմ օլուր : Պիր րէնճպէր ատամ սափանը էլինտէն պրադամատան , իլմի իլասինին փէք ալիմ իւլէմասընտան օլուր . շիմտի նէ տէրսին . եա իթիգատ էթմէյէ , եա իթիգատ էթմէզ սէն' ագլընը զիմմէթինի ինքեար էթմէյէ' սէնի մէճպուր էթտիմմի : Աագըրա ինանմաղլըգ նէ տիր . հէր շէյտէն զիյատէ ճէսարէթէ միւհթաճ պիր իշ տիր : Քիշի ալլագլըղըն պու սօն տէրէճէսինէ վարմաղա , ագլընը տա ինքեար էթմէլի , արը նամուսու տա : Պու էտէպսիղլիյի էլէ կէթիրմէյէ , քիշի քէնտիյէ չօգ զօր էթմէլի , չօգ ճէնքլէլմէլի . վէ իւճրէթի նէ տիր տէրսէն , նէտամէթլէրէզալէթ :

Թանդըրըն հագգընա հիքմէթ էօգ տուր , լաքին թանղըրը գալարըրարըլայն , հէր շէյ հիքմէթ օլուր . վէ հէր օլան' օ սէնին քիպրինին ինանմաարըը հիքմէթտէն պիւյիւք հիքմէթ օլուր : Պու մէշքեուք թարիգի թութմանըն ասլը' նէ քի , օպիրինտէն չօգ անղլաշըլմաղ արը : Հիքմէթ օլմասըգ' հիշ պիր շէյ կէօրտիւյիւմիւղ էօգ . հէր կէօրտիւյիւմիւղ պիր սըր տըր : Պիղիմ ագլըմըզ օ գատար գըսսա տըր , վէ ալլաս օլ գատար պիւյիւք տիւր քի , քիթապլարսա օղուտուղուղու կէն հիքմէթլի շէյլէրի' էն սահիհ օլանլար տըր տէյի ինանմալըրը : Տին , իթիգատ' ագլըմը-

ղը կօրսէլէմէյէ տէյիլ, իլլա բահաթլանտըրմաղա եարար, ագըլ նէ տիր . տահիհ թարիֆինէ պագարսագ, ճանըն տողրու հարէքէթի տիր : Ատամ օլ, ատամ օլ, վէ ճէն, նէթ մէլէյի օլմաղա չալըլ :

Ախրէթի ինքեար էթմէք՝ հէր պէտ ամէլին ֆիտանը տըր . պէտ սէվտալարըմըզ կէլիր օնու գըղտըրըր չիլէն տիրիր : Քիչի ֆաղիլէթ եօլուտա տուրմաղա անթըզ կիւվէնէճէյի գալմաղ . քէնտի քէօթիւ իսթիտասինին էլինտէ գալըր, գասպահաթտան գասպահաթա եուվարլանըր եաթըր :

Փաղիլէթ տէտիքլէրի՝ ֆագաթ էպէտիլլէք ֆիտանընտա չիլէնիփ չիչէքլէնէ պիլիր . վէ պիր աղաճ չիւրիւտիւքլէյն, մէյվէսի տէ պէրապէր չիւրիւտիւյիւ կիպի, եախօտ անասը էօլտիւքլէյն, բահմինտէքի էվլատ տա պիլէսինճէ էօլտիւյիւ կիպի, էպէտիլլէք իթիգատը տա էօլտիւքլէյն, Փաղիլէթ տէ պիլէսինճէ էօլիւր : Ճանընըն էօլմէղ օլտուղուտու պանա ինքեար էտէն ատամ՝ հէր նէ սէօյլէրսէ սէօյլէսին, եարամաղ ատամ օլտուղուտու պանա իգրար էթմիշ օլուր : Էօյլէ ատամ քէնտի գավլինճէ, քէնտիտէն զայրիյի սէվմէյէ պօրճու տէյիլ . էլէ նէ օլուրսա օլուեն, օ սալթ քէնտիյի պիլիր :

Պէօյլէ ատամլար պուլուենոլրմու . պէլի . ատամ վարքի, էօլէճէք օլտուգլարընա գանաաթ էթմէյիփ, մահվ օլմաղա հասէտ էտէր, օյուսա ալլահ տախմա վար օլմագ գուտրէթի իլէ ալլահ տըր : Պու իթիգատլարընըն ասընը սէպէպինի սօրսան, սանա սըր վէրմէղլէր, լաքին պիր սըր շէյ տէյիլ տիր . վայ ագըլ պիւյիւսիւ վայ : Պու մէզ հէպսիղլէր ճանլարընը խօրլարլար, թանղըրյա տողրու չըգմագ իչին ալարգլարը գանատը, իլք ատամը ալտատան երլան կիպի գըրըփ, եէր եիւղիւնէ եափըչըփ, թօիրագ չիյնէմէյէ իրթիքեաս կտէրլէր, վէ օ մէքրուհ թարիգէ տալորգճա տալարլար :

Ատամլըգտա՝ ատամ շէքլինտէն զայրի շէյլէրի եօգ . քէնտիլէր տողրու եիւրիւր, պաչարը կէօյէ պագար, լաքին մէյլէրի եէրէ տիր . եիւրէքլէրի եէրտէ սիւրթիւնիւր : Սէֆայը մէտհ էտէրլէր, ճէֆայէ գուլ օլմուչլար . ագըլ թասլար՝ ագըն տիւշմէնլէրի, քէնտիլէրինի մախլուգաթըն էն ալլաղը էտէրլէր . վէ էօյլէ էտէրլէր քի, թասպիաթլէրինին ալա թիւթպէսի՝ ըզալէթլէրինի արթըրըր :

Հիչ պիր սէօյլէտիքլէրի՝ օպիրինէ ույմաղ . պիր մու-

խալիֆէթ մէճմաասը տրրլար: Աէլ լօրէնցիոս, շու մէք-
 րուհ էօլտաշլըգտան չըգ. սուրբ էվրէմոն քիթապընը
 պրագ¹ տա, սուրբ պօղոս քիթապընը օգու, զիրա օնուն
 ճանը հէմ ագլ ըլա, հէմ քերամէթլէ կէօյլէրէ չըգըփ,
 չօգ զաման էյլէնմիշ տիր: Ագլընըն սերպէսթիյէէթինի
 գուլանմագ՝ պիւթիւն շէյին պիր այրը փարչասընա ի-
 լիշմէյլէ օլմագ, իլա Ֆիքրին կէզէ պիլէճէյի մէմէքէթ-
 լէրէ՝ ճանընը սալըփ կէզաիրմէլի: Ինսան գըսմընըն գա-
 տըր օլտուղու տէվրի ճէսարէթլէ տօլաշըփ, պու հատաի
 հուտուտու էօգ քեաինաթին չէվրէսինի կէզմէլի. մէն-
 ղիլէրին, վագըթլարըն, հէր քէօշէսինէ կիրիփ, օլան
 հիքմէթլէրինէ կէօզ ալըշտըրմալը: Աէ պի այնի քէնաի
 մէմէքէթինսէն ուղագ օլանը տույմագ՝ թամարնա մաս-
 լահաթընա լագըմ օլան փատիշահ կիպի, հէր սըրլարընը
 տույուփ անղլամալը. էէքիւնին նիղամընը պու թէքմիլ
 տաիրէտէ միւթալաա էթմէլի: Օնտա հագ օլան մատ-
 տէլէր աշիքէար օլուր, վէ պիր պիրինի արգալար, պիր
 գավի թէմէլ, պիր միւհքէմ գուպպէ էափարլար քի,
 հագգըն պիւթիւն իսպաթը՝ օնտա թէքմիլ օլուր. պիղօ
 գուպպէյէ պաստըգճա, այաղըմըղ ալթընտա գավիլէ-
 նիր. քիշի թէֆթիշ էթտիքճէ, Ֆիքրի աջըլըր, իլգամ
 օլուր:

Իշթէ ինսանա էաքըշան՝ Ֆիքր սերպէսթիյէէթի
 տէյի՝ պունա տէրլէր: Ագլընը պէօյլէ իշլէտէն ատամ՝
 պիր ղէրրէյէ գանաաթ էթմէզ, կէօղիւնիւ պիր սաաթ-
 լըգ մէնղիլ տօյուրմաղ: Աէօղիւնիւ էուգարը գալտըր,
 կէճէնին շու կիւղէլլիյինի սէյր էյլէ: Պիր կիւն ճանը-
 նըն վարըփ կէզէճէյի՝ շու փարլայան քիւրէլէրին էանըն-
 տա, պու տիւնէանըն փատիշահ լըգլարը՝ նէ տիր: Եա
 ալլահըն սուրէթինէ էարատըմըշ ինսանըն էանընտա՝ օ
 քիւրէլէր նէ տիր: Օ ասուամանըն տարածըգ մէյտանըն-
 տա, պիրի պիրի իւսթիւնէ սըգըշմըշ կիպի կէօրիւնէն
 սիւրիւ սիւրիւ էըլտըղլար՝ ճանըն իշլինտէ կէնիշ կէնիշ
 կէզէ պիլտիքլէրինտէն մատա, տահա օնլարտան իրի քիւ-
 րէլէր, տահա էարատըմատըգ էէնի տիւնէալար սըղա
 պիլըր:

Պու ղէրրէ մագուլէսի տիւնէայէ պիղի պաղլայաճագ,
 պագարըմ, տօսթլարտան ղայրի էօգ: Լուսէա, նէրկի-

1 Սանլ-էվրէմոն նամ պիւր Քրանլա պէյապէսինին իսմի իւն՝
 պինէ գաբըլէ էալըմըշ պիւր Գիւսպ վար:

զէ, Ֆիլանտրոս, իւշիւ տէ տիւնեատէն ուչտու: Ճէ
 հէննէմ գաւիուճուսու կիպի՝ մէզար՝ իւչ աղզընը պիրտէն
 աչքի, օ իւչ էօլէնին սէսի իլէ ճանըմը տավէթ էթտի,
 վէ օգուտուղում հագ պէյթլէրի էօթտիւրտիւ: Իշթէ է-
 պէտիլիք տէրեասը լօրէնցիոս, սէնին ազիղ տօսթուէն օն-
 տա կէզէյօր: Այլըր ճանընը շու տիւնեատան, շու ճան-
 լարըն չաթըփ փարալանտըղը գայատան քէս փալամարը-
 նը, տէմիրինի ալ, եէլքէնլէրինի աչ, թիւղկեարըն էօնիւ-
 նէ տիւչ, կէօղիւնիւ երլարղա տիք տէ սահիհ էօմրէ տօղ-
 ըու ըէվան օլ:

Ինսանըն թապիաթի իքի օլտուղունտան, էօմրիւ տէ
 իքի տիւրլիւ տիւր, էօլիւմիւ տէ. սօն էօլիւմիւ փէք մու-
 սիպէթլի տիր: Թէնիմիղին էօմրիւնիւ կիւնէշ պէսլէր-
 կիւնէշին քէրէմի իլէ մէտարըլա կէչինիրիղ: Ճանըմըզըն
 էօմրիւ տահա ալա նաֆագայա միւհէթաճ տըր: Օ տա
 կէչինէճէյինի կիւնէշի եարատանտան ալըր: Պիղ ճէն-
 նէթին կիւնէշինտէն էիւղ չէվերիքսէք, տիւնեանըն կիւ-
 նէշի տէ սիղտէն էիւղ չէվերտիյի զաման, պիր էպէտի
 գարանըղա տիւչէր, իքի գաթ էօլիւրիւղ: Պու էօլիւմ՝
 սօննէֆէսինի կիւնահ իչինտէ վէրէնլէրին գըսմէթի տիր:
 Պիղի երգմաղա, թանըրըզօր էթմէյէ հաճէթ տէյիլ, պիղ
 քէնտի քէնտիմիղի խարաս պտէրիղ: Պու պիր սահիհ
 թարիգ տիր քի, աղըր շէյ եէրէ էնմէք, թապիաթին
 հիւքմիւ օլտուղու կիպի տիր: Ալլահ ըլա ինսան պիր օլ-
 մագ իչին, իքիսինին պիրի թէպտիլ օլմագ իգթիզա է-
 տէր. զիրա ըշըղ ըլա գարանըգ պիր եէրտէ տուրմագ
 միւմքին տէյիլ: Էօյլէ օլտուգտան սօնըրա, ալլահ թէպ-
 տիլ օլաճագ տէյիլ ա:

Էյէր պու իքի գաթ էօլիւմ սանա գըսմէթ օլաճագ օ-
 լուրսա, սագըն ալլահ զալիմ տիր տէմէ. ալլահ ինսանը
 գուլթու էթմէք իսթէր, էյէր ինսան գապուլ էտէրսէ:
 Ալլահ ինսանա վէ ագըր օլան մախուգաթըն ճիւմլէսինէ,
 քէնտի փիւր մէրհամէթ մուրատընա գարըր գօյաճագ
 պիր ազիմ, լաքին թէհլիքէլի գուտրէթ վէրմիշ: Ա է պու
 գուտրէթ փէք էլղէմ իտի: Չիրա օնսուղ կէրէք ինսան,
 կէրէք մէլէք, ճանտըղ գուգլա կիպի, նէ մէտհէ շայէս-
 թէ օլա սիլերլէր, նէ հիճվէ մուսթահագ: Քէնտի տէվ-
 լէթինի տէ, նէքպէթինի տէ քէնտի իրատէսի իլէ եափա

1 Ճէհէննէմ գաւիուճուսու փէպիյի, Ժոն-Թէրէսիւնիէրին մու-
 սուլարընտա, իււ պուշլէ ատպէր ԳԻՐ:

պիլմէք՝ ագլէ մալիք օլան զաթին թապիաթինտէն տիր :
 Էօյլէ օլմասա , ագըլ նաֆիլէ օլուրտու : Քէօթիւ օլմա-
 ղա գուարէթիմ օլմասըն տէմէք՝ էյի օլմաղա դատըր օլ-
 մայրմ տէմէք տիր : Ալլահ պիղիմ էյի օլմամըղը իսթէր ,
 էյլիյի պիղէ սունար , ալըն տէյի տավէթ էտէր , լաքին
 ճէպրի եօգ : Քէնտի էպէտի գըսմէթինի եապան՝ քիշի
 քէնտի տիր . կիրտապա տա տիւշէրսէ , քէնտի քէն-
 տիյէ աթըլըր . վէ ճանընըն էօլմէղ օլտուղուսու՝ էճէլ
 տէն խապէր ալմաղա պէքէյէն՝ էլպէթտէ տիւշմէլի տիր ,
 գուրթուլուշու եօգ :

Օպիր տիւնեանըն էօմրիւնտէն շիւսիէ էթմէնին աս-
 լը նէ , էպէտէն եաշամագ թապիաթին արղու էթտիյի
 շէյ տիր . կէօնլիւն հէր արղու էթտիյի շէյէ՝ ագըլ չա-
 փուճագ ինանըր տա , պու արղուսունա նի՛շին դարըր
 կէլըր : Էյէր տինին շիւսիէտէ իսէ , պիլ քի սէնտէ պու
 արղու էօլմիւշ տիւր . վէ սէպէպի՛ նէ տիր : Սէպէպինի
 պէն սէօյլէյիմ . ախրէթտէն գօրգուն օլտուգլայն արղուն
 գալմաղ . արղուն օլմատըղլայն ինանմամանըն էօլուսու
 արարսըն : Պէօյլէճէ իթիգատարըլըլըլը՝ դասլահաթի-
 միղի մէյտանա չըգարըր : Լօրէնցիոս , լօրէնցիոս , կիւ-
 նահընտան տա ութանմաղսան , պարի իքի էիւղլիւյիւն .
 տէն ութան :

Ախրէթտէն գօրգմագ . նի՛շին . հէմ ինանմամագ ,
 հէմ գօրգմագ . մասալ մը տըր պու , ըիւյա՛ մը տըր . . .
 հայ հայ , սէնին գօրգուլարըն՝ պէնիմ սէօյլէտիքէրիմէ
 իսպաթ տըր : Ինանմաղըդ քէնտի քէնտիյի եալան չը-
 գարըր . պիր էպէտի էօմիւր վար տէյի , իսթէմէյէրէք
 իգրար էտէր : Չօգ աճախպ հիքմէթ տիր . տինսիղլիք՝ տի-
 նիսիղէ պիր թէմէլ օլույօր , կիւնահըմըղըն իգրարը օլույ-
 օր , վէ մուրթատ ատամլար՝ փէք տինտար իլմի իլահի
 իւլէմասը օլույօր :

Լօրէնցիոս , քէնտին քէնտինէ զըտ , հէմ իգրարը ,
 հէմ ինքեարը պիր եէրտէ էթմէյի վաղ կէլ : Օ էիւղիւն-
 տէքի միւրախլիք փէրտէսինի եըրթ , զիրա նաֆիլէ տիր ,
 էսթէ իւղիւ կէօրիւնիւյօր : Նէ սանըրսըն , միւրախլիք
 սալթ տինտէմի օլուր . պէտ խուլուս տա միւրայիլէրի վար .
 վէ պիղիմ միւլհիւտիւլէր՝ շէյթանըն միւրախլէրի տիր :
 Քէօթիւլիւյիւն սօն տէրէճէսինէ էրմէյէ էիւրէքտէն ահ
 էտէրլէր , սամա իսթէտիքլէրի գատար քէօթիւ օլամայօր-
 լար : Ախրէթ Փիքրի՝ զիարէթէ կէլիւի , զօր ուլա գալպ-
 լէրինէ կիրտիյի զաման , շէյթան կիպի ճէսարէթտէն

գալըրլար , թիթիրերէր , իման կէթիրիրէր : Պուռնտան մուրտար միւրախլիք օլա պիլլիրմի : Ինսան դըսմընա պուռնտան մուզիր միւրախլիք օլա պիլլիրմի . պէօյլէ մէքրուհ , պէօյլէ մէլ'ուռն միւրախլիք օլուրմու :

Սէօյլէտիքէրիմի գարշըլամագ իչին , աղզըն միւլհիւախլիւքէր պուլմաղա' աղզընը եօրմատան ըսա , մէշրէ պինի թասհիհ էյլէ տէ , հագգըն սէֆասընը չըգար : Անճագ պուռ մէշրէպինի թասհիհ էթմէտէն նէ հասըլ օլուր սէօյլէսէմի . կիւճէնմէզմիսին : Սէնին մէշրէպին նէ գատար փաք օլուրսա , տինին օլ գատար գամի օլուր : Ալլահտան դայրիսինի ինքեար էտէն պիր տինսիզ' զաթինտէ է՛լի ըրզ ատամ օլտուգտան սօնդրա , ինճիլի շէրիֆին նուրոլլա ճան կէօղիւ աչըլըր , վէ վարա վարա ագըպէթ քրիսթիյան օլուր : Պուռ թէպտիլաթ օլտուգլայն , պէնիմ սէօհպէթէրիմ հէփի նաֆիլէ օլուր . դիրա էօլմէզլիք' իլզամ օլան ճանա սյան աշիքեար կէօրիւնիւր : Քրիսթիյան օլան կիւնէշին իւսթ թարաֆընա կէչէր : Քէնտի նուր իչինտէ էիւզէր , էօնիւնէ հիչ պիր պուլուա չըգմաղ , վէ իւմիտինին դայրէթի' քէնտիյի փիշին ճէննէթէ չըգարըր : Աէլ լօրէնցիոս , կէլ , շու փարլայան կիւնէշին իւզէրինէ չըգ . հիչ պիր կիւճիւք եօգ . քէնտի տավէթ էտէյօր , սէնի չէքիփ , քէնտի չըգտըղը տաիրէյէ կէօթիւրմէյէ քէնտի աշաղա էնէյօր : Մուպարէք թէվրաթը իպատէթլէ օգու , էօլմէզլիյին իսպաթլարը' օնուհ հէր սահիֆէսինտէ աշիքեար տըր : Մուպարէք քիթապ , տիւնեա պիր եհրէ կէլսէ էափամաղ , վէ տիւնեա աթէչէ էանսա , օնա պիր շէյ օլմաղ : Բապպանի էաղըլարը , մէլաիքէնին գալպինէ պամմա օլմուշ' պօղուլմաղ էաղըլար տըր . ալէմ խարապ օլսա , օնուհ պիր էաղըսը զայ օլմաղ :

Ճէննէթին սէճտէ էթտիյի շէյի' սէն նէ շէքիլ խըրփալայա պիլլիրսին , ա' էտէպսիզ . սէնի պէքլէյէն մէլէք , էթրաֆընաա կէօղ էաշը տէօքէյօր : Պէնիմ օգուտուղում հագ մատտէլէրէ , մէլէքէր տէ ինսանլար տա աֆէրին օգույօր . լաքին օ զէքի ագըլար կիւլիւմսէյիփ զէվգլէնիյօրլար , սաթտըղըմ' կէճէ ըիւյալէրի տիր տէյի զէվգէ ալլօր : Աայ օ պօղուգ էիւրէքլէրտէն' նէ գարա պուլուլար չըգըփ , աղզըն մէքեանը օլան գաֆայը գարարարյօր : Մարիֆէթ պիղի քիպրէ կէթիրիյօր , քիպիր տէ' օլմատըգ քէօթիւլիւքէրէ : Օ արսըղ մէզհէպսիղլիք' օ զէքի աղըլարըն ալամէթի տիր . մէզհէպսիղլիյի' էիյ .

Խօղիք չէլէնկի կիսի ազղըն սրաշարընա թագընմըշար ,
Թանդըրյա մէյտան օգուճայը մէշգ էտէրլէր : Օ մուհիշ
էմնիյեէթ ույգուսուճու , քէնաիլէրին խարասպա վէր-
մէյլէ սուլուրլար :

Լօրենցիտս , էյէր սէնին թուժտուղուճն թարիդ սա-
հիհ իսէ , սէնին իսպաթլարըն սէնիմ սայրդլատըղըմ
մաստէլէրի եալան չըգարրյօրսա , վէ էյէր ինտանըն վա-
տէսի սու տիւնեասէ թէքմիլ օլուրսա , սէն սիւր ալչագ
ատամ օլմայը խաթրընտան չըգարմա , օլմայա քի եանը-
լա տա Ֆաղիլէթ եօլուճա տիւշէսին . Ֆաղիլէթլէ սէնին
ղիյանըն չօգ օլուր . հիշ օլմանըն քեարը՝ կիւնահ տըր :
Մուժլու սու թարիքէ քի , էօմիւրտէ թէսէլա սրագ-
մաղ , իւմիտի էօլտիւրիւր , վէ պէտ ամէլի քիշինին
պօյնուճա պօրճ գօր : Է՛յ մէղհէպսիղլէր , էյէր թուժ-
տուղուճուղ եօլ տօղրույուսա , սիւր ալայ դայրէթսիղ
չըրագլար փէյտա էթմէյէ , քէնտիմիղի թէփէլէմէնին
ասլը՝ նէ : Թասլատըղընըղ Ֆաղիլէթ աշգը , գարտաշ
մուհապէթի , նէրէտէ գալըր : Հէլէ սու իքի շէյ սիղտէ
օլմատըղընա , սէն եէմին էտէրիմ :

Սիղէ նէ եափըփ տա թէօլսէյէ կէթիլմէլի . սու տէ-
րին Ֆէյլէսօֆլարը սու սէյթլէրիմ եօլա կէթիլիւր
տէյիմմի : Է՛յէր սուճարա Բեօլլէյէ կէմիշ քի՛ն-իւ տէմիշ
խէմ՝ , սիլին քի օ իւնվտնտա օլան իւմիտ քէօշէսի՝ սի-
ղին հագգընըղա աըր , սէնիմ հագգըմա տէյիլ : Սիղ
սու սէրնամէմի եալան չըգարմամագ շէրէֆիմէ դայրէթ
էաին , սէնիմ տէ շէրէֆիմ՝ սիղին իւսթիւնիւղէ սէվի-
նիսի , ալլահա շիւքիւրլէր էթմէք օլուճն : Լաքին սիղին
իլլէթիմիղ՝ երլանմըշ սիւր մուաննիտ իլլէթ տիւր քի , սա-
լըգ վէրտիյիմ թէսիլի իլլաճ՝ քեար էթմէյէճէք : Պու-
ճիւմլէ իլէ տահա սիղի իսքեաթ էթտիյիմէ աղլըմ՝ եաթ-
մագսա տա , իւմիտիմի տէ քէսմէմ : Լաքին ինշա ալլահ
չօղա վարմագ , սէնիմ կէճէ սայրդլատըղլարըմ , սիղին
եիւրէքլէրինիղի ույգուսան ույանտըրըր , վէ սիղին քեա-
միլլիյիմիղէ քեամիլ օլմանըն եօլուճու էօյրէտիւր : Զիւրա
էօլմէղ ճանլար , տէվլէթ վէ իդպալ իշին եարատըմըշ
ճանլար , նաֆիլէ եէրէ ճանընըն էօլէ սիլմէսիմի իսթէ-
մէնին ասլը՝ նէ : Պրահ ատամ , սրահ , սրահ քի էօլէ-
մէյէն եաշասըն , վէ սէն թանդըրըն նիյեէթիմի թէր-

1 Ինիլէիւճէքէ սւլլըճը եէքիճի կէճէլէրին սերնամէսի .
Թօլպէյէ կէլմիշ տիմսիղ քի՛ր :

Թիպինի վէ եամբարդընը թէքմիլ էյլէ տէ , մէլաիքէնին սէվինճինի արթըր . վէ սէն տէ պիր կիւն օ սէվինճէ հիւ սէտար օլմաղա ըիզա վէր : Պէնիմ պու պէյթլէրիմ պէյ- էնիլմէք շէրէֆինէ՝ պի իզն իլլահ պուսոււնլա նաիլ օլուր . վէ ճէնէթին մէլաիքէսի սէվինէ սէվինէ Բէօլդէնէ Կէմիլ պիւ փինսիլ տէյի , սէնա էտէրլէր :

Ինսան էվլաար՝ տինէ Ֆաղիլէթէ նիչին պու դատար դարչը արը . պագ սէպէպի նէ տիր . պիղիմ կէօղիւմիւ- ղէ կէօրիւնէն՝ վադթի հալ արը . կէլէճէք վադթ՝ քիշի- նին գալպինէ կէվլէք աօգանըր : Եւ ինսան օլմանըն Եօ- լու պոլ մու տուր . հաթթա ինսանըդ պուսոււն զրա- տլլա օլուր :

Պէն սէնին սէյլէյէճէյինի պիլիբիմ . պու տիւնէանըն սէֆալարընը հարամ էթմէնին ասլը նէ տիր տէյէճէք- սին : Խայր պէնիմ մէրամըմ օ տէյիլ . հաթթա սէնին սէ- Ֆանա մէթանէթ վէրմէք տիր : Ըու իւմիտին պիղէ էթ- տիյի էզլէթէ պագ : Թամարն թութուղու հաղըր շէք- եարը դաչըրարը , էլինտէքի մէյվէ էիւքիւ տալը՝ դօյ վէրտիրիւր , էլտէ թաճլար պիլէ օլսա պըրադտըրըր տա , ուղագտա օլան շէյէ տօղրու ուչուրուր , վէ պին զահ- մէթլէ , պին թէհլէքէ իլէ արատըր . նէյի . . . բահաթը : Եւ տիւնէա էյլէքլէրինին իւմիտի՝ օ մանասըղ էօմիւր- սիւղ էյլէքլէրի էտինմէյլէ , շէքիլէն զահմէթի մէչագգա- թը՝ սէֆայէ թէպտիլ էտէ պիլիյօրսա , ճէննէթ իւմիտի նէ եամիմաղ քի , ալը վէրէճէյի էյլէքլէր , քէնտի ըիզա- մըղ օլմատըրգճա՝ էլիմիգտէն դաչմաղ . պիր էօլչիւսիւղ տէվլէթ իւմիտի , ինսանըն թարիֆ էտէմէյէճէյի , վէ վագըթլարըն թիւքէտէմէյէճէյի , տէվլէթին իւմիտի նէ եամիմաղ :

Պու իւմիտ՝ տիւնէանըն էն գըլմէթլի մալի տիր . ին- սան՝ ինսանտան ալա պիր շէյ օլոււնճայա դատար , տիւն- ետտէ պուսոււն զայրի խաղինէսի Եօգ : Սէվտալարըմը- ղըն հէր նէ իւնվանըր խիմլէրի օլսա , Եինէ իւմիտտէն էվլէլ տօսթոււմուղ Եօգ :

Էօյլէ օլտուգտան սօնըրա , ինսանըն պիւթիւն տէվլէ- թի՝ պիր իւմիտ , վէ պիր խայրը տիւրէթ տիր տէյէլիմ : Ինչա ալլահ պէնիմ պու իխթիյար էթտիլիմ մատտէ պօշ տուր , էսքիմիլ շէյ տիր տէմէղլէր : Է՛յ շիիր տիւշմէնլէ- ըի՝ ագիլ ատամլար . սիլ շիիրին հիւսնիւնէ նաղմընա իր- թիքեապընըղ Եօգ . շիիր սիղին թէվրաթ տէտիյինիլ քի- թասըն պիր միգտարընը տօնաթմըշ օլտուղոււնու խաթ-

ընըզա կէթիրին : Մալուճուճուղ օլսուն քի , փէք հագ
մատտէլէր պէյթտէ տէ խօշ կէօրիւնիւր : Սիզ աղըր պաշ-
լըլըղը էօյէրսէնիզ , հագգընըղ վար . վէ էյէր էպէտիլիք
մատտէսի՝ պիր պէճիտ վէ աղըր մատտէ իսէ , աղըր պաշ-
լը ատամ՝ օգուտուղում պէյթլէրէ գուլագ վէրսին իմ-
տի . վէ պունտան պէօյլէ , տահա միւլահագալը , տահա
աղըր պաշլը օլսուն :

ՕՆ Ի Ք Ի Ն Ճ Ի Կ Է Ճ Է

ԿԷՃԷՆԻՆ ՎԷ ԹԷՆՀԱԼԸՂԸՆ ՖԱԻՏԷՍԻ

Թէնհատէ օլմագ եալընըզ գալմագ տըր
գըլաս էտէն ատամ՝ նէ ֆագիլէթ տիւշիւնէ
պիլիր, նէ զիհնիսի իշլէտէ պիլիր, վէ նէ գալ
պինտէ աշգ օլուր : Այլէ ատամ պունլարըն
հիչ պիրիսի էտէմէզ : Աօգսա, պիր ալլահ,
պիր տէ քիշինին քէնտի ագլը, օնլարտան
էյի ահպանայ մը օլուր . նէ խօշ գօնուշմագ
տըր օ . օ նէ թաթլը սօհպէթ օլուր : Վի
շի տիւնեատէն ուզագ կիթտիքճէ, օնլար
եագըն կէլիր : Պիր գաչ կիւն տահա գալտը,
օնտան սօնդրա հէփսի պիզի թէրք էտէճէք .
ինսանա ալլահ ըլա քէնտի զիմմէթինտէն
ղայրի շէյ գալմայաճագ : () Նլարը սէն իլք
կէօրիւշիւնտէ՝ եիւզ եիւզէ կէլիփ, օնլար սէ-
նի թանըլմատըզ պիր եապանճը նազարըլլա
պագաճագլարը նէ գօրգունճ շէյ տիր : Վալգ
գալգ, օնլար ըլա տօսթլաշալըմ, էպէտի
պաղլար ըլա պիլէլէրինճէ պաղլանալըմ : Ար-
զուլէրիմիզի գանտըրմաղա՝ տիւնեանըն պուն-
տան զայրի վէրէճէք շէյի եօգ : Պունտան
պաշգա արզու էտէճէք՝ պիր շէյիմիզ տահա
վար ըսա, պիր սատըզ տօսթ տուր . լաքին
նէյէ եարար քի, տօսթլար տա էճէլէ միւպ

Թէլա տըր : Մ՛Տ խաինն արգու . տօսթոււմ
վար տէմէք՝ Թաթլը շէյ տիր . լաքին վար
ըտը տէմէք՝ նէ՛ զալիմ եիւրէք աճըսը տըր :
Մ՛յ Ֆէլէյէ գափըլմը՛ Թագսիրաթէ
մաիլ՝ շաշգըն շուարա , պէնիմ սիզիննէ իշիմ
էօգ : Մ՛գլըն գաչգըն ասկերի , տէլիլիյինն պի
գարար աշըգլարը . սիզ տիւնեա խիւլեալերի
իլէ օյնաշըրսընը : Մ՛շգընը՛ նէշալէնտիք՛՛է ,
կիւնիւնն աֆիթապընը իմտատէ չաղըրըրսը-
նըգ . պէյթլերիննիզի կիւնէշինն ըշըղընտա սէօյ-
լերսիննիզ . վէ սէսիննիզ Թապուտունն իչինտէ
պաթընճայա գատար , պու պօղուգ տիւնեա-
նըն սէֆալարընը օգուր տուրուրսունուգ :
Պէն՝ կէճէտէնն իմտատ ումարըմ , մուպարէք
գարանըղընը արարըմ . օգուտուղոււմ պէյթ-
լեր՝ սուրուր կիւֆթէլերի տէյիլ . վէ աշգըմ՝
ադըլ տաիրէսինտէնն չըգմագ շէլիֆինտէ
տէյիլ :

Մ՛շըգ շուարա աշգընը չօգ տէֆ՝ա ըէզիլ
էթմիշ տիր . չօգ տէֆ՝ա հասսէլերէ եանն չը-
գըփ , խօր շէյլերի մէտհ էտիփ շէրէֆ վեր-
միշլեր : Շ իիրինն Թէսիրի կիւզէլլի ի՛ պէտ-
խույա սիփէր օլուփ , ա՛հ , չիրքիննիլիինն էօրթ-
մէք իչինամի տիր (*) :

Պու քէօթիւ ատէտ նէրէտէնն չըգայօր .
ինսանըն գալալի իքի շէյէ մէյլլի տիր , իքիսի
պիր պիրիննէ զըտ : Մնսանտա պիր զուրուր
վար , եիւքսէքլերտէ կէզմէք իսթէր . պիր
տէ սէֆայէ խօշանմագ վար քի , քիշիյի
հայվանն կիպի եէրէ եափըշտըրըփ , հայվա-
նըն հասսէլերիննէ հիսսէտար օլմայը՝ տէվլէթ

ատտ էտէր : Ինսան գրամը հէմ մաղըուր
տուր , հէմ սէֆայէ մախ տիր . հէմ ալա օ-
լայրմ , հէմ սէֆա էտէյիմ տէր . Ճանլյլա
պալալէրէ չըգար , թէնի իլէ եէրլէրտէ սիւր-
թիւնիւր : Եւքին թէնին սէֆալէրի փէք
գապա տրր . ագլըն նաղիք տիմաղընը պօղար :
Ինսանըն իչինէ սլագ . պէտ ամէլին պէտլիյ-
ինի էօրթիւփ , կիւզէլ կէօսթ էրմէք իչին ,
իսթ իտատինի Ֆէնայէ սարֆ էտէր : Հիլէ-
պաղ ագրլ՝ թէլպիս կիպի եէնի էօղիւրլէր
պուլուր . էթտիյի սէֆա հէր նէ գատար
էագըլմաղ օլսա , իճրա էթտիրմէյէ պագար :
() հիլէպաղ էալանճը՝ սիհիլի իլէ կէօղիւ-
միւզիւ պաղլար , էթրաֆըմըղը խայալաթլէ
գուշատրր , վէ թաթլը թաթլը աղուլար
էուլթտուրուր : Ղան՝ վարա վարա ույու-
շուր , կէվշէր , հէմ գուվլէթտէն գալըր ,
հէմ պիւլիւքլիւլիւնտէն : Եւղար աղար պէտ
խույա ալըլըր , գապահաթտան իօշլանմա-
ղա սլաշլար , սէֆա էտէյօրում զաննի իլէ
քէնտիյի ունուտուր : Եւվլէլքի քիպրի՝ գար-
շը գօմաղ օլուր . վէ պիր զաման իքրահ էթ-
տիյի շէյ՝ զարարսըղ օլուր : Ինսա սէվլինէ սէ-
վլինէ պէտ խույա տալար , զիմմէթինի տէ
ունուտուր . վէ գապահաթի նէ գատար հատ-
տէն աշըրը օլսա , էօղիւր պուլուր , քէնտի
քէնտիյէ աֆիլ էտէր , հիչ իքրահ տույմաղ :
Պագ ագլըն շու մէքրուհ հիւնէրինէ , քիշի-
նին հէմ մէշրէպինի պօղար , հէմ էիւզիւ-
նիւն փէրտէսինի էըրթար , հէմ գալպինտէն
հիճապը՝ գալտըրըր : Վիշի իօրլանտըղճա

խօշընըր , ընդալէթի՝ շան ատտ էտէր : Տարամ , մէքրուհ քիթապ եազան՝ էտէպսիզլիյինէ պէպիւրլէնիր . ութանմազ պէտ ամէլ խայր ամէլէ լայրգ օլան մէտհի , քէնտիյէ իւճրէթ մաթլուպ էտէր :

() շէհվէթտէն իպարէթ իլիմ՝ տիւն-եայր նէ հարամ քիթապլար ըլա տօլտուրմուշ : Սէնին մէտտահլարը՝ ազլըն մէտտահլարընտան չօգ զիյատէ տիր : Վիշինին իսթիտատի՝ պէտ ամէլ լէքէլէրինի տախմա պիրէր կիւզէլ շիշէյիլէ էօրթէր : Սէ էհլըրգ քիմնէլէր՝ հիճապ գուշաղըն կէվշէտիփ , սէֆա գատէհինին պիրի պօշանտրգճա՝ օպիրին տօլտուրմաղա պագար : Վիշի քէնտի ազլընը նիճէ պէօյլէ խօրլայա պիլիր . ատընը էօյլէ ընդալէթլէ նիճէ սէօյլէտէ պիլիր :

Վաքին էօյլէ միւֆսիտլէր՝ քէնտի քըյմէթինի պիլէնլէրին տէ ատընը պօզմասըն : Պէտ խույու պագը մէտհ էտէնլէր վար ըսա , Ֆազիլէթի տէ մէտհ էտէնլէր ազ տէյիլ : Պու տիւնեա անըլ քէնտի հալինտէ , թապիաթին օրթասընտա պիր նօգթէ օլտուղուն՝ պիր ատամ կէօրիւփ , վագթին տար մէնզիլինէ իթիպար էթմէզ , քեաինաթտէ օլան տիւնեալարա պագար , վէ տէրէճէ տէրէճէ զաթլէրին էպէտի փունարընատէք չըգարսա , կէրչէք իթիպարէ լայրգ օլուր :

Վիշի Ֆիքր իլէ պու սօն տէրէճէյէ չըգընճա՝ պու տիւնեանըն պիւյիւքլիւյիւնէ , կիւզէլլիյինէ նիսպէթէն անըլ պիւյիւքլիւյիւ՝ մէշրէպտէ արամազ իգթիղա էթտիյինի անղլար :

Այլ լօրենցիոս , պէնիմ պու սէօզլերիմտէ՝
 պօշ էյլէնճէլէր պուլուրում սանմա : Պու
 պէյթլերիմտէ հարամ սէվտա փարալայա-
 ճագ շէյ պուլամագսրն : Այլ պէտ խույու
 մէտհ էտերիմ , նէ ասըլ պիւյիւքլիւք տէտիք-
 լերի շէյի՝ ինքեար էտերիմ : ԱրիՖ զարիՖ
 մէնգըպէլէր արամա , ջիլէքլէր իլէ տօնան-
 մըլ կիւզէլ միւճէսսէմ կիպի թագլիտլէր ա-
 րամա : Պունտա ազիմ տերսլէր վար , սահիհ
 թասվիրլէր վար , վէ էճէլ գարանլըղը կի-
 պի կէօզիւմիւ գարարտան փերտէնին ալթըն-
 տան պերի , կէճէլէրտէ երլտըղլարըն տօլան-
 տըղը հավալարտան պերի , ճանրմա տէյէն՝
 էպէտի հագ սէօզլէր վար : Աէնին սօն սա-
 աթիմտէ սէն արամատան , ճանրնըն էօնիւ-
 նէ չըգաճագ՝ հագ շէյլէր վար : Այա ազիզ
 կէճէ , կէլ սէն տէ գարանլըղընը պէնիմ ջի-
 զէճէք միւճէսսէմիմէ գաթ քի , պէնիմ մէ-
 րագի նագլիմ իլէ ընքլէրինէ կէօլկէ վէ-
 րիի , պօյալարընը տահա գույթու կէօսթէր-
 սին : Անճագ սիզ էյ սէվլիլը տիվանէլէր ,
 սիզ տաիմա կիւլմէյէ հէվէսլի սինիզ , էյեր
 մասլահաթլարընըղըն էն ազիմինէ պիր ազ
 մուգայեէտ իսէնիզ , պու տէՖ՝ա ինչա ալ-
 լահ , պու մերագի պէյթլերիմ գուլաղընըզա
 կիրիր : Աօգ , էյեր սէօզիւմէ սիզ պէյէն-
 մէզսէնիզ , պիլին քի քեամիլ օլանլար պու
 հագ սէօզլերիմէ հէմ պէյէնիլ , հէմ գըլ-
 մէթինի պիլիլ , հէմ պանա հագ վերիրլէր
 քի , պէնիմ ինտիմտէ ահմագլարըն մէտհին-
 տէն չօգ գըլմէթլի , վէ չօգ շերէՖլի տիր :

Քէնտի շանընը արայրի, եազտըղը քիթա-
պըն մէյվէսինի՝ սալթ քէնտի շէրէֆինէ
պաղլայան միւէլլիֆ՝ շանա շէօհրէթէ լայրգ
տէյիլ: Աօյլէ ատամլար՝ տէլի կիպի սալթ
սէսէ մաիլ տիրլէր, կէօլկէ արտընա կէզէր-
լէր, շաշգընլարըն սայըսընը արթըրմատան
ղայրի մարիֆէթլէրի եօգ:

Այ ալիմ լիշֆիլտ՝ ճիւմլէտէն էվլէլ սէ-
նին՝ մէտհինտէն մահրում օլմայըմ, պանա
հէփիսինտէն զիյատէ սէնին պէյէնմէն լա-
զըմ: Պու ճէսարէթի էթտիյիմ՝ քէնտի
պաշըմա տէյիլ. թազէ նէրկիզէյի թանըր-
սըն, սէնին եապանճըն տէյիլ. գան վէ ֆա-
զիլէթ պաղլարը՝ իքինիզի պիր եէրէ պաղլա-
մըշ ըտը. պու պէյթլէրիմի գապուլ էթմէ-
նի՝ օ տուր սանա ըէճա էտէն: Անի մէտ-
հիմ իլէ մահճուպ էթմէմ գօրգմա. վէ սէ-
նին մէտհինի սիւքեուլթ էթտիյիմ՝ անճագ
էպէտի եարատանընքինի օգումագ իչին տիր:

Պու մուպարէք փունարըն քէնարընա պէ-
նի կէթիրէն՝ սէնմիսին էյ եաշայանլարըն
փէտէրի. եաշայանլար տօղմատան՝ հէփիսի-
նին մայէսի սէնտէ մէվճուտ ուտու, վէ կէ-
լէճէքլէրին տէվրի՝ հալա կէօզիւն էօնիւնտէ
աշիքեար տըր: Անի կէօրիւնմէզ էլլինլէ
պու փունարըն քէնարընա գօյուլի, ճէննէթ
շէրպէթի իլէ պէնի մէճնուն էտէն՝ սէն մի
սին. եօգսա ինտանլարըն ըահաթընա մէմուր
էթտիյին, վէ ինսանըն ճանընտան՝ խօր վէ

1 Եունկուն գայըն փէտէրի տիր:

Հագիր տիւշիւնձէլէրի տէՖ էտիփ, Ֆիքրի-
նի պալալէրէ գալտրրմաղա թայեին էթտիյ-
ին մէլաիքէնին պիրի մի տիր: Անձագ հագ-
գա օլան սուսուզուզում տահա գանմըշ
տէյիլ տիր ամմա, սէնին լութֆուլա՝ ճա-
նրմ չօգտան պէրի երլտրզլարըն ըշըղընտա,
թէրպիյէ եօլլարընը՝ Ֆէրահ ըլա տօլաշլփ
Ֆաիտէսին կէօրիւյօր:

Պէլի, քիշինին հէր շէյտէն զիյատէ զիհ-
նինի աչան՝ երլտրզլարըն ըշըղը տըր: Վիշի-
նին Ֆիքրի՝ կէձէ ույանըր: Ղանըն կէօզիւ
գարանլըգտա աչըլըր, ըշըղը գտրանլըգլար-
տա կէօրիւր: Վիւնտիւզիւն՝ տիւնեանըն հա-
րէքէթի զալէպէ էտէր, շամաթասը քիշիյի
սէրսէմ էտէր: Վիւնիւն ըշըղը չօգ տուր,
կէօզլէրի գամաշտըրըր, գալապալըգ տիւր-
թէր գագըշտըրըր, քիշի հասսէլէրին սէրիսօշ
լուզունտա չալգանըր, ագըլտան ուզագ գա-
լըր. վէ ճանըն Ֆիիլի մէճհուլ օլուր, կէօզէ
կէօրիւնէն շէյլէրէ գափըլըր, քէնտիյի շա-
շըրըր, քեամիլ օլմատան էօլիւր: Ապքին կէ-
ձէ՝ ճան աղատ տըր, քէնտի քէնտիտէ օլուր:
Վէձէնին սուս վագթինտէ սէվտալար եա-
թըր, Ֆիքրիլէր թօի օլուր, քիշինին գալ-
պինէ զիյատէ թէսիր էտէր: () զաման թէ-
նին ճանա հիւքմիւ օլմաղ. ճան էսիր կիպի
թէնին հիւքմիւնէ պաղլանմաղ, իլլա քէնտի
իրատէսի իլէ Ֆիքրիլէր գուրուփ միւնասիպ
կէօրտիւյիւ թէրթիպէ գօր: Ֆիքրի սալթ
տիւնեայէ գանաաթ էթմէղ. կէօյլէրէ տէ
չըգար, օնտան թէքրար եէրէ էնէր: Պի

այնի եօրդուն կէմիճի կիպի , տէրեա օրթա սրնտա տէմիր աթար րահաթլանըր :

Այճէնին գարանլըգ փերտէսի էնտիքճէ , թանղըրնըն էլինին կէօլկէսի տիր՝ տիւնեա նըն պօշ շէյլէրինի ինսանտան սաղլամագ ի չին էնէր սանըրըմ : () զաման տիւնեանըն պի գարար օյունլարը կէօղլումիւղ էօնիւնտէն գալգար զայ օլուր . տիւնեայլա արամըղտա պիր թիւքէնմէղ պօշ մէյտան գալըր : Տիւնեա չալգանթըրընըն շամաթասը՝ տէրինտէն պիր կիւրիւլթիւ իշիտիլըր , նէ իտիյի պէլլե տէյիլ , հավայը էօթտիւրիւր , պիղ թէհլիքէսինտէն էմին՝ ուզագտան չալգանթըրըն տույարըղ , պու րահաթ էմնիյեէթտէ ճէննէթ իլէ գօնուշուր , ալլահ ըլա սէօյլէշիրիղ : Տէրս էտէճէյիմիղ քեանաթ՝ քէնտի գալ պիմիղտէ օլուր : Ղանըմըղ զիմմէթ սատրի նէ էնիփ չըգտըղճա , տիւլանտա օթուրմուշ պիր փատիշահ կիպի , կէչէնի վէղն էտէր , կէլէճէյի թէրթիպ էտէր : Թագսիրաթըմըղը օգշամագ էօգ , պէտ ամէլ հէյլէպաղլըղլարընտան ութանըր . կիւնտիւղիւն՝ կէօղլումիւղիւ ալտատան գաթթան՝ իւղէրինտէ էօգ , ճանըն հուղուրունա չըր չըպլագ չըգար : Այճէնին գարանլըղը հէր շէյի գարարթտըղը կիպի , պէտ ֆիիլին տէ իւսթ գաթթանըն գարարտըր : Ալլի , կիւնահսըղլըղ կէճէնին կէօլկէլէրինտէ սըղընըր , օ գարանլըղլարտա աղլըմըղ կէլըր եիւրէյիմիղէ օլան հիւքմիւնիւ էլէ ալըր : Ալլահը ինքեար էտէն՝ կէճէ ալլահտան վէսվէսէ էտէր . լաքին ինանըփ

իգրար էտէն՝ քէնտիյի ալլահըն հուղուրուն,
տա սանրր : Ան աղիզ կէճէ , ինսանա նա-
սիհաթ վէրիր տօսթ՝ սէն սին , վէ Քազիլէ-
թին էքսիյինի թամամլարսըն :

Քազիլէթ նէ գատար կիւզէլ իսէ , օլ
գատար տա նազիք տիր , գալապալըղա կիր-
տիյի պիրլէ զաիֆ թապիաթի ինճինամէմէք
միւմքին տէյիլ : Տիւնէա թագսիրաթլարը-
նա եագըն վարրի տա լէքէլէնամէմէք փէք
նատիր տիր : Սապահըն փագլիյինի լէքէլէ-
մէտէն՝ Քիլիլինի Քազիլէթինի ազշամա վար-
տրրանն ատամ՝ փէք ազ տրր : Անտիւզիւն՝
պազը Քիքիրլէր տաղըլըր , պազը նիյէէթլէր
պօզուլուր , պազը գուրունթուլար՝ կէրի աթ-
արսըն՝ եինէ կէլիր , էլպէթտէ էօյլէ օլմամագ
միւմքին տէյիլ : Տիւնէանըն շամաթասը ,
հարէքէթի , կիւնիւն այտընլըղը , կէօրիւ-
նէն շէյլէրին տիւրլիւսիւ , խալգըն գալապա-
լըղը , հէփ Քիքրիմիզի տաղըտրր . ճան շաշը-
րըր , քէնտիյի դայպ էտէր , քէնտի մասլա-
հաթըն իհմալ էտէր , հիւքմիւնիւ պրագըր ,
վէ պիզի պէտ խույուն , Քէնա իպրէթին
դալէպէսինտէ , սիլահսըղ վէ եարտըմսըղ
պրագըր :

Իպրէթ տէտիքլէրի պիր միւֆսիտ տիր
քի , ազլըմըղը տէքք իլէ քէնտիյէ շէվիրիր :
Քէնա իպրէթտէ պիր ճէլպ էտէր գուլվէթ
վար քի , գարշը գօմաղա ճէսարէթի օլան
փէք ազ տրր : Ամամն աթէշի՝ թամամն իպրէ-
թինտէն թութուշուր : Աւար սէվտասը՝
եուամուրճագ մարազը կիպի , եիւրէքտէն եիւ-

րէյէ թէսիր էտէր : Վատտարլըզ վէ փէր-
 Տիզսիզլիք խուլարը՝ հավայը էօյլէ պօղար
 քի , էթրաֆրնտա նէֆէս ալանը պուլաշ
 տըրըր : Վնսան ինսանա խայրնլըղը՝ կիւլէր
 եիւզ իւլէ էօյրէտիր : Վէօթիւ ֆիիլէր
 պիր պիրինէ գարըշըր , մայէլէնիր , պիզի
 պօղար : Վէօզիւմիւղէ զաֆիլէն պիր շէյ ի-
 լիշսէ , չօգ տէֆ'ա գալպտէ եա պիր զաֆիլ
 աշգ , եա արղու , եա հասէտ փէյտա էտէր .
 թէհլիքէսիզ նէ կէօզիւմիւղ պագա պիլլըր ,
 նէ գուլաղըմըղ իշիտէ պիլլըր , հէր հասսէ-
 միզտէ թէհլիքէ վար : Վու գապահաթ մէտ-
 րէսէսինտէ՝ եա քէօթիւլիւյէ չըրադ եա-
 զըմալը , եա էյիլիյէ խօճա օլմալը : Վէտ ա-
 մէլէ եա շէրիք օլմալը , եա տիւշմէն : Վիրի-
 նի էթսէք՝ գալպիմիղին փաքլիյինի լէքէլէ-
 րիզ . օպիրինի էթսէք , ըահաթ ինի իթիրի-
 րիզ : Վալապալըգտա էմնիյէէթ օլամաղ :
 (Կսուն իչին քեամիլ օլանլարըն թապիաթ
 իլգասը տըր , թէնհա եէր արար , եալընըղ-
 լըղա հասրէթ էտէր , կէօլկէլի եէր արղու-
 լէր :

Վլաս ազիմ-իւշ-շան հազրէթլէրի կէ-
 ճէյի եարատրի , երլտըղլարը ասումանէ տիզ
 տի իսէ , ճանլարը ույանտըրըրի , ֆիքիլլէրի
 աշըրի , ինսանա քեամիլլիք աշգը վէրմէք իչին
 տիր : Վաքին արսըղ ինսան՝ հէր շէյտէ եա-
 րատանըն հիքմէթլի թէտպիրլէրինէ գարը
 կիտէր , գօտուղու նիզամը պօղար , թապիա-
 թին էյլիքլէրինի ալթ իւսթ էտէր : Վնսա-
 նը ֆազիլէթ էօլունա գօյաճադ՝ թապիա-

Թին հիքմէթլի էսրար փէրտէսինի , ճէսա-
 րէթ էթտիյի գապահաթա սիփէր էտէր :
 Արամաղ գըսմը՝ կիւնտիւղիւն էիւղիւնիւ
 սագլար : Վէսիճի խըրսըղ՝ կէճէ գարանլը-
 ղը պասընճայա գատար , ինլէրտէ եաթըր
 ույուր . շիմտի հէփիսի ույանըգ տըր , ալ-
 լայաճագլարը եօլճոււնոււն եօլոււնու պէքլէր-
 լէր . գարանլըգտա պաշլարընը գալտըրմըշ
 կէզէյօրլար , կէճէնին իւրքիւնթիւսիւնիւ՝
 եարամաղլըգլարըլա արթըրըյօրլար , երլտըզ-
 լար պիլէ կէօրիւփ գօրգայօր : Այասիս ատամ
 թօփրաղը էշիփ , մալինի կէօմտիւյիւ եէր-
 տէ , խըրսըղ էօթէտէն կէօղլէր . քէնտի
 էօթէյէ կիթտիքլէյն , խըրսըղ գաղըր , մա-
 լի չըգարըր . Փագըր ատամ սապահ գալգար
 քի , պիր փարասը եօգ : Պու սաաթտա զա-
 լիմ տիւշմէնլէր ույանըր , կիղլի Ֆէսատլէրի-
 նի շիմտի թէրթիպ էտէր , պիր ատամա
 գաստ էթմէյէ՝ գարանլըղ կիպի միւնասիպ
 վագըրթ եօգ : Վանլար ագըտըրի , տէվլէթ-
 լէր երգմաղա գաստ էտէն եարամաղլար՝ թէր-
 թիպլէրինի գարանլըգտա գուրարլար : Պու
 սաաթտա . . . հէփիսինի սէօյլէյիմմի սէօյլէ-
 մէյիմմի : Արլտըրըմլար նէյէ պօշ տուրույօր :
 Պու սաաթտա օլմատըղ էտէպսիղլիք եօգ :
 Տօսթ տօսթա խըյանէթ էտէր . ինսան ինսա-
 նա , գուլ եարատանա խուսումէթ էտէր : Աճ-
 մաղ ինսանլար պէօյլէ պէօյլէ հէմալլահա ա-
 սի , հէմքէնտի քէնտիլէրինէ խասմ օլուրլար :
 Ա է ինսան հուղուրոււնտա՝ իշլէմէյէ գօրգուփ
 ութանտըղլարը գապահաթի՝ ալլահըն հու-

զուրուհատա գօրգուսուզ հիճապսրզ իշէրլէր :
 Աէօյիւն երլտրղլարը՝ եարամաղլարա հիղ-
 մէթ էթմէք իչինմի եարատրլմը . նուրլա-
 ըրնը կէճէնին գարանլըղնա գարըշտըրրի ,
 եարը այտընլըգ եարը գարանլըգ էթտիքլէրի՝
 վուրան եարամաղը սագլայրի , պըչաղընը իշ-
 էթմէք իչին մի տիր :

Մ՛հ , օ զէհիրլի պէօճէքլէր՝ նէմիզէ լա-
 զըմ . ծնլար զէհիր իլէ պէսլէնիր , գարանլըգ-
 տա սիւրթիւնիւր , կէճէլէրի զէհիրլէր :
 Տիւնեայէ պիր զաման ալա զաթլէր կէլմիշ ,
 ասուամանին զէվգինի ծնլար չըգարմըշլար ,
 վէ էյի եօլա գուլլանմըշլար : Ղանլարընտա
 գուվլէթ վար ըմը . կէօյլէրի միւթ ալաա է-
 տերլէր իմիշ : Մնսան գըսմընըն Ֆիքրինի ա-
 չան օ էսքի զաման իւլէմասը , ասուամանին
 քէվքէպինտէն խապէր սօրարլար , նասիհաթ
 իսթերլէր , վէ ճէվապլէրինէ իթաաթ է-
 տերլէր իմիշ : () ազիզ պղատոն , օ ալիմ ա-
 ըիստոտէլ , օ մէշհուր չիչէրոն , վէ սէնէգա
 Ֆէյլէսօֆլար՝ տիւնեա տուրտուգճա ատլա-
 ըր սէօյլէնէճէք . ասուամանըն թիւքէնմէզ օ-
 վալարընտա մէլաիք կիպի կէզերլէր իտի :
 Տիւնեատէն իպա էտիի , Ֆիքիրլէրին պա-
 լալէրէ գալտըրմայը՝ ծնտա մէշգ էթմիշլէր
 իտի : () մէշրէպ զաղիլէրի՝ կէճէլէրտէ ալ-
 լահա զիյարէթ էտիի , պիլէսինճէ գօնու-
 շուրլար ըտը : Մլլահըն հուզուրուհատա ճան-
 լարը միւշէրրէֆ օլուր՝ էպէտի իւմիտլէր իլէ
 պէսլէնիր իտի : Վալպլէրի շազ վէ միւզէյե-
 կն՝ թանղըրընըն միւքեալէմէսինտէն չըգըի ,

ինսանլար արասընա կիրիի , կիւնլէրինին շէ-
րէֆլի տաիրէսինի տաճա զիյատէ զայրէթ
իլէ տէվը էտէրլէր , Ֆազիլէթ թարիգինտէ
տաճա զիյատէ էմնիյէէթ իլէ կէզէրլէր իտի :

Մասիթապ՝ հէր տէվիրտէ կէճէլէրէ ը-
շըգ վէրիւտի . հազ թաալա մասիթապը՝
կէճէ թէֆէքքիւրէ տուրան քեամիլլէրէ ը-
շըգ վէրսին տէյի եարաթմըշ . քեամիլլէր
հազգը այրն այտընընտա արար պուլուլ : ՄԷ
մի հիքմէթի կէօքտէն սիֆթաճ էնտիրէն՝
աթինա ալիմինէ՝ պազ . ինսանլարըն Ֆաի-
տէսի իչին իլմի հիքմէթի եէրէ էնտիրտի ,
վէ հիզմէթինէ մուգապէլէ՝ քէնտիյէ էօտ
իչիրէն նամքեօր ինսանլարըն մէնֆաաթինէ
չալըշտը : Վէճէնին երլտըղլարը՝ պու ալիմին
ֆիքրինի տաղըթ մայալըմ տէյի , պաշը իւս-
թիւնտէն սէսսիզճէ տօլանըփ , պու տա պիր
կիւն պիզիմ պուրճու մուզա չըգաճադ տըր
տէյի պազտըգլարը եէրտէ , քէնտի թէն-
հատէ օթուրմուշ՝ քէմալիյէէթէ տուալար
սուենուփ , նասիհաթլէր ալըրտը . պիւթիւն
կէճէ սապահլարատէք գըմըլտանմազ , զէն-
ճիր իլէ պաղլանմըշ կիպի տալար տուրոլը-
տու : Վիւնիւն տօղտուղունա կիւճիւնէ կէ-
վիրտի : Մֆիթապ մախմուր կիպի մաշրիգ-
տէն չըգտըգլայն , տիւնեա շամաթայլա , պօշ
լադըրտըլայլա տօլար . Ֆէյլէսօֆուն ճանը-
նա ըշըգ վէրէն՝ փաք վէ միւֆէրրիհ նուրա ,
աֆիթապըն պուլանըգ շաֆգը խալէլ վէրիը

1 Սոկրատ :

պուլանտրըրտը . Ֆիքրինի թար ու մար էտէր , քէնտիյի տիւնեա կիւրիւլթիւսիւնէ ալտրըրտը :

Եւ Տինտիսթան էհալիսի , պօշ շէյլէրէ հէվէս էտէն , կիւնէշէ թափրփ , կիւնէշին շաֆգընտա տէպէլէնիփ եաթան շաշգընլար , կէճէնին հալի՝ պէնիմ ինտիմտէ տահա չօգ ալա տըր , տահա չօգ մուպարէք տիր : Աիւնիւն թէլէֆինտէն արթա գալմըշ՝ ա՛ մուպարէք թէնհա վազըթ , խօշ կէլտին , սէֆա կէլտին : Վ՛ լաթիֆ եարը կէճէ , գուտուսուն մուպարէք օլտուն : Վ՛հ , շու սաաթտա գալպիմին սէվինճի՝ նէ գատար փաք , վէ սէֆալի տիր : Ղանըմըն Ֆերահը՝ թէքմիլ Ֆերահ տըր : Աու կէօրիւնէն գարանլըգտա մահպուս տէյիլիմ , եօգ , եօգ : Աու գարանլըգ՝ իւզէրիմէ պիր միւֆէրրիֆ սայէպան օլմուշ , պէն ալթընտա զէվգ էտէյօրում : Վ՛ թաթլը գարանլըգ , սէնին սայէնտէ ֆիքրիմ աչըլըյօր , խայալիմտէ տիւրլիւ թէֆէքքիւրլէր տօղայօր : Աիւնիւն ըշըղը՝ պու ֆիքիւրլէրի կէվշէտիր պօղար : Ֆիքրին նուրու կիւնէշին շաֆգընտան չըգմաղ . իլա հէր օլանը եարատան , վէ թէնլէրէ հարէքէթ վէրէն նուրտան չըգար , ճէննէթ թէֆէքքիւրիւնիւն էնտիյի փունարտան չըգար : Աէնիմ պէյթլէրիմին փիրի՝ օ թէֆէքքիւր տիւր . կէճէլէրտէ կէլիփ պանաղիյարէթ էթմէյէ թէնէզղիւլ էտէր . . . անձազ ֆիքրիմէ նէ շէտիտ շէյլէր կէթիւրիւր . շէտիտ , լաքին էլըէմ շէյլէր տիր : Աշթէ եի

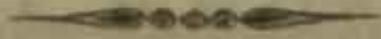
նէ կէլտի, կէճէնին լաթիֆ սէֆասընը պօզ
 աու: Մ՛Տ, ա՛Տ, Ֆիքրիմի պիր եէրէ կէօ.
 Թիւրիւյօր քի, եիւրէյիմին թագըրթըսը
 Թէպտիլ օլույօր... ա՛Տ, նէրկիղէմին մէզա-
 ղընա կէօթիւրիւյօր:

Մ՛Տ, նէ գարա եաս տըր՝ եինէ ափ անսըզ
 եիւրէյիմէ շէօքտիւ: Մ՛Ճապա թապիաթ
 զաիֆլիյի մի տիր, եօգսա էճէլ ըիւզկեարը
 մը տըր. տամարլարըմա կիրիփ, գանլարըմը
 տօնտուրույօր: Մէնիմ կիպի պէօյլէ ափ ան-
 սըզ պիր ուճտան պիր ուճա տիւշմէք՝ հէր
 ինսանըն հալի մի տիր: Հայ հայ: Օ ա-
 հիր... ինսանըն հիչ պիր սաաթի օպիրի-
 նէ ույմազ. կեաս էիւքսէքլէրտէ ուչուշու-
 ղուզ, կեաս տէօնէր չուգուրլարա տիւշէրիզ.
 տաիմա պիր գարարտա գալմազ՝ պիղիմ գուվ-
 վէթիմիզտէն աշըրը շէյ տիր: Ղանըմըզ օ-
 թուրտուղու եէրէ նէ պահալը քիրա վէրիր:
 Մ՛գլըմըզըն վէրտիյի նասիհաթլէր՝ նէ պօշ
 մասգարալըզ տըր: Վուտրէթիմիզ օլմատը-
 ղընա պիղի գանտըրըփ, տէրտլէրիմիզի աղըր-
 լաթմագտան ղայրի իշի եօգ: Վու գարան-
 լըզ վիլայէթտէ, պու Ֆըրթընալը տէրեա-
 տէ, պիր ճանտա նէ գատար ղայրէթ օլսա,
 գատէրէ գարշը նաֆիլէ կիւլէշիր. օլտուղու
 զաիֆ հալտէ, պօշ եէրէ չալըշըր տէվլինիր,
 տէրտլէրինի պաստըրամազ. եախօտ պիր
 միգտար պաստըրոսա պիլէ, չօգ տայանամազ,
 եինէ երգըլըր: Վիզիմ իֆթիսարըմըզ՝ ար-
 գամըզը եէրէ կէթիւրմէմէտէ տիր, տուր-
 մայրի գալգընըրըզ, լաքին գալգտըզճա տա
 տիւշէրիզ:

Ինսանտա ինսանտան զիյատէ շէյ արամայ
 նաֆիլէ տիր . Ֆիքրիմիզէ պասիրէթիմիզէ
 պու գատար Ֆօտուլանտրղըմրղա նիսպէթ ,
 պարի թէճրիւպէմիզ պիզի հէր սաաթ եա-
 լան չըգարմասա , պիզ գուրուփ եափտրղճա՝ օ
 պօզար : Պիր զաման ճանրմըն աճըսը՝ մէզա-
 ըրն քէնարընտա Ֆիքրիմի էսիր էթմիշ ի-
 քէն գուրթուլտում , վէ հավալարա ուչուփ ,
 կէօյիւ էլիմէ թուլթայօրում կիպի , վէ հէր
 տերտի էլէմի պաստըրըփ , էպէտիլլիյէ նաիւ
 օլմուշում կիպի , ինսան էվլատլարընա իզ-
 զէթին էպէտի գափուլարըն աչըփ , ճէննէ-
 թին տէվլէթինէ հէր քէսի տավէթ էտէյ-
 օրտում . պու կիւն գուվլէթտէն գալմըշում ,
 օ պալալէրտէն՝ անսըղըն պիր էլէմ տերեա-
 սընա տիւշտիւմ . . . անճադ օրատա կէօմիւ-
 լիւփ գալաճադ տէյիլ իմ ա : Լօմրիւնտէ
 աղլամամըշ ատամըն հալի՝ նէ սէֆիլ օլուր :
 Պէն կէօզ եաշըմտա խազինէլէր պուլույօ-
 րում : Պէն քէնտիմէ էլէմին սալթ տերտինի
 ալըփ , պահա էէթիշմէզ Ֆաիտէլէրինի
 թէփէր շաշգընլարտան տէյիլ իմ : Լօյլէ
 ատամըն չէքտիյի նաֆիլէ օլուր : Լօյլէ ա-
 տամը՝ Ֆէլէք պօշ եէրէ թէքրար թէքրար
 վուրուր թէտիպ էտէր . նաֆիլէ տիր , էօյլէ
 ատամըն ազլը պաշընա կէլէճէյի եօզ :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(*) Ազըլ՝ անըլ փուլթիէրէսթ տիր քի, հայվանը
թանդըր էտէր, պիղ վարըր չամուր իչինտէ մուրտար սէ-
ֆալար արարըղ: Ալլագ կէօնլիւմիւղ, պայըր փուշու կի-
պի եուվասընը եէրտէ եափար: Չէվգ իլէ քիպիր՝ զաթի
պիր պիրլէրինին սաշ տիւշմէնի իքէն, վէ ինսանըն փալ-
պինտէ տուրմայըփ ճէնքլէշմէյէ թայէին իքէն, ագլըն
հիւնէրի իլէ սարըշըփ, ուղուրսուղ պիր իթթիֆագ է-
աէրլէր. վէ էլ էլէ վէրիպ, շէն թասլաթլի, վէ թա-
պիաթ սահիպի, շէօհրէթլէրի իլէ, ինսանը հէր էտէպ-
պիղ վէ օրանսըղ սէֆայէ տալտըրըրլար:

ՕՆ ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ԿԵՃԵ

ԳԱՍԱՎԵԹ ՎԵ ՖԵԼԱՓԵԹ

Լօրենցիոս, պիր ահ նէ տէյեր, պիւրմիսին : Սէնին կէօղ եաշը իլմինի օգուսուղուն վար մը : () պիր իլմ տիր քի, մէտրէսէտէ էօյրէնիլմէզ : Տիւնեատէ քեամիլլէք տէտիքլէրի՝ պիլէիճլէք տէյիլ տիր : Սին տիւրլիւ իլմէ հիզմէթ էտիփ, էօյրէնտիյինի ազլընա սինտիրմէյէն օրանսըղ ալիմի աճըրըմ (ա) . էլին հիւնէրինի եէր եուլթար, պիրի պիրի իւսթիւնէ Ֆիքրինի տօլտուրուր . էօյրէնտիյի՝ ազլընա նաֆադա օլաճաղընա, իմթիլա էտէր, էճէլինէ սէպէպ օլուր : Սէրէքէթսիղ զանիմէթ իլինտէ Ֆադըրլըզ չէքէր . քէնտի թարլասընը թիմարսըղ պրագմը, էլին մահսուլունու տէվչիւրմէյէ տիւշէր : Սօյլէճէ օգուամուշ ատամըն ճանը աճ գալըր, ազլը փասլանըր, վէ զայաթի արթտըրգճա՝ քիպրի տէ արթար . իլմ իլէ պիր քեամիլ ատամ օլաճաղ իքէն, թէքմիլէն պիր ահմագ օլուր :

Սյ գասավէթ էյ, չըրագլար սէնին մէտրէսէնտէ քեամիլ օլուր : Սճէլ պիր տօսթու էլիմիղտէն ալընճա, տէր ագապ գալանլար պիղի թէսէլլա էտէր . լաքին ազըլսըղ

տօսթլուգ , կէօյա կէօղիւմիւզիւն եաշընը
 էօյլէ չափուք սիւմէյ իլէ , պիղէ պիր հիգ-
 մէթ մի էթմիշ օլուր : Վնսան էվլատը՝ քէն-
 տիյի պիղէ՝ էճէլի կէօնտէրէնտէն զիատէ մի
 տօսթ սանըր : Վասալէթի պիղէ կէօնտէ-
 րէն թանդըր տըր , գալպիմիզտէն պէտ խույ-
 ուն սախթէ րահաթինի գալտըրըրի , եէրի-
 նէ Ֆաղիլէթ էմնիյեէթի գօմագ իչին կէօն-
 տէրիր :

Ֆէլաքէթ տէտիքլէրի պիղէ տօսթ տուր :
 Աէճէնին գարանլըղը՝ կիւնտիւզիւն ըշըղընը
 սէօնտիւրիւի , գուպպէի ասումանտէ սայը-
 սըզ եըլտըղլար փարլատըղը կիպի , իգպալին
 նուրու կէօղիւմիւզիւ գամաշտըրըրի , կէօրէ-
 մէտիյիմիզ հագ շէյլէր տէ՝ զէվալին գարան-
 լըղընտա կէօրիւնիւր :

Ֆաղիլէթ մէվսիմի՝ մուսիպէթ վագթի
 տիր : Վէսքին աճը կէլիփ ճանըմըղը եագ-
 տըգտան սօնդրա , քեամիլլիք կիւլէ կիւլէ կէ-
 լիր , կէօզ եաշլյլա եըմշամըշ եիւրէյիմիզտէ
 թօխումունու քէօքլէտիր . վէ էքինճինին էլի՝
 եըլըն իւմիտ թօխումունու էքմէտէն , տէր-
 տին Ֆախտէլի սափան տէմիրի՝ նէմ թօփ-
 րաղը սիւրէր աչար : Վ՝ նէրկիզէմ , սէն
 խաթրըմա կէլտիքճէ՝ եիւրէյիմտէ տույտու-
 դում աճը մուպարէք օլտուն : Ղէքտիյիմ
 եիւրէք աճըսընտան պաճ ալայըմ տա , սէլօ-
 լան կէօզ եաշլըմլա մալիմի արթըրայըմ : Ղա-
 նը գասալէթտէն գուրթարան՝ խասիյէթլի
 Ֆիքիրլէրի , վարայըմ շու տէրտ թարլասըն-
 տան տէվշիրէյիմ : (Բ) Սուհաֆ չիչէք կի-

պի, տէմէտլէր պաղլայրփ, սէնին մէզարընը
 տօնատայրմ. վէ իՏթիմալ քի վագըթլար
 կէչսէ պիլէ, օ շիչէքլէր սօլմայա (4): Պիր
 քէրրէ տէ էօլմիւշլէրին մէզարընա ագան
 կէօզ եաշընըն փունարընա վարալում. կէօզ
 եաշընըն հէփիսի պիր փունարտան չըգ-
 մայօր : Պագը աճը տույար ճանլար վար
 քի, աճը պիրտէն պիրէ տօգանըր, պուլա-
 շըգ մարազ կիպի թէսիր էտէր, կէօզ եա-
 շը եիւրէյինէ տօլար, շիշիրիր, կէօզլէրինտէն
 տիշարը սէլ օլուր ագար, կէրչէքտէն աճը
 տույար, տիւնեատէ էն ազիզ շէյինի իթիր-
 տիյինի անղլար : Վօյլէ աճըյանըն եիւրէք
 աճըսը՝ էօլէն տօսթունուն էն պիւյիւք մէտհի
 օլուր : Վ է էօյլէ ատամլարըն աղլամասը՝ եիւ-
 րէքլէրինին աթէշինի սէօնտիւրմէք իչին
 տիր : Պագըլարըն աղլամասը սուրէթէն տիր :
 Տիւնեատէ պիր շէյ սէվէ պիլտիքլէրինի՝ խալ-
 գա կէօսթէրմէք իչին, պագը քէրրէ մահզուն
 օլմալարը իգթիզա էտէր : Պագը տա փէք
 եիւրէքլի ատամլար վար, աճըյը տույմաղա
 վագթէ միւհթաճ տըրլար : Վէօզլէրինտէն
 եաշ չըգարմաղա՝ քէնտիլէրէ զօր էտէրլէր,
 վէ ատամ էօնիւնտէ օլմալը տըրլար քի՝ աղ-
 լայա պիլէլէր. էթրաֆ պագայօր տէյի աճը
 տույարլար. թաշ եիւրէքլէրի՝ էթրաֆըն
 նագարլլա երմշար, կէօզլէրինտէն տէր ա-
 գապ եաշ սոգմաղա պաշլար. վէ նասըլ աճը
 տույա պիլիյօրուզ տէյի քէնտիլէր տէ շաշար :
 Վիպրին տէ կէօզ եաշըսը վար : Պագը-
 լար՝ էօլէնին շէրէֆինէ հիսսէտար օլմապ

իչին եաալը գուրուլուրլար . ալլահ բահմէն էյ-
 լէյէ . չօգ ապամ ըսը . իՔրաթ ասուրուամ ուսուս ,
 տէյէրէք , էօլէնին մէտհինտէն քէնտիլէրէ
 հիսսէ չըգաճագ մատտէլէր նագլինէ կիրիփի,
 էօլէնէ տօսթլուգ էիւզիւնտէն՝ քէնտի մէտհ-
 լէրինի էտէրլէր , հիչ ութանմաղլար : Պա-
 զը կէօզլէր տէ վար , աղլատըղըն կէօրէնլէ-
 ըի զէհիլլէր . շէհրէնին կիւզէլլէյի՝ ատամը
 կէօզ եաշըլլա տա ճէլլայ էթմէյի պիլլի : Ալի-
 շէ տուլ գարըլար՝ էփեսոս փութուէնա թագ-
 լիտ էտէր : Վալլալէրի ճէլլայ էտէն էիւզլէ-
 ըինէ եաս պիւրիւնճիլիւնիւ պիր ուսթա-
 լըղլա էօրթէրլէր քի , սլագան կէօզ իլիլիլի ,
 տուզաղա թութուլուր : Աէօզլէրինին եաշը՝
 եանագլարընտան աշաղա՝ էլմաս տանէսի կի-
 պի , փուրչագ փուրչագ էուվարլանտըգճա ,
 էիւզլէրինին կիւլ ըէնկի տահա կիւզէլլէ-
 նիր : Աէվտա վէ սէֆա իչինտէ էօմիւր իփ-
 րանտըրմըշ պի նագլիր կղէոպատրա՝ ալթուէն
 թաս ըլա միւճէվհէր զէհիրի իչէրքէն , պու-
 աղլայան տուլլար գատար շիվէքեար տէյիլ
 իտի :

Վղլամանըն տա իքի էիւզլիւլլույիւ վար՝
 աճըղըլըղը թագլիտ էտէր , էիւրէյինտէքի

1 Եփեսոստա Անահիտ տէտիքլէրի փութ : Էսքի զա-
 մանտա փութփիէրէսթլէր՝ սուէնա փաքլիք փութու-
 տէյի թափարլար ըտը :

2 Մըսըր սուլթանը կղէոպատրա՝ օղլու անախոքոս ու-
 լա պէրապէր փատիշահլըգ էտէյօրքէն , տէվլէթի եալը-
 նըղ պէն զասլթ էտէյիմ տէյի , օղլուէնու զէհիրլէյէճէք
 օլտու . օղլու սուէնու տոլլատուգլայն , քէնտի իչին հա-
 զըրլատըղը զէհիրի անասընա իչիրտի :

սէվինճի կէօսթէրմէմէք իչին, եալանճը
 եիւզիւնէ պիր եաս փերտէսի չէքեր: Պազը
 լար տա կէօզիւնիւ էօլիւնիւն թապուտունա
 տիքեր, էօլէնին եէրինտէ քէնտիյի կէօրիւր,
 էօլէնի ունուտուր, քէնտիյի աղլար, վէ տա
 հա էօլմէտէն՝ քէնտի էօլիւսիւնիւ գալտըրըր:

Վաքին էճէլին ազըթ տըղը՝ պու կէօզ եաշ
 լարընըն քեամիլլիյէ նէ Ֆաիտէսի վար:
 Պէտ խույլարըմըղը արթըրմատան զայրի ի
 շէ եարամազ: Վէօզ եաշըմըղ նէ գատար
 եիւրէքտէն օլսա, եինէ Ֆազիլէթէ Ֆաիտէ
 սի էօզ: Վէօզ եաշընը իտարէ իլէ ազըտըփ,
 իշէ եարատա պիլէն քեամիլ՝ փէքնատիր տիր:
 Պու մուպարէք կէօզ եաշընը՝ ինսան էվլատը
 տէլի կիպի նաֆիլէյէ թէլէֆ էտէր: Վա
 զըգ, եազըգ, եիւրէք եըմշագըղը կիպի պիր
 կիւզէլ իհսան՝ ինսանա սալթ նաֆիլէ եէրէ
 վէրիլմիշ: Վիւրէք՝ աճը տույտուղու եէր
 տէ, ճան՝ կէօզիւնիւ տիքեր, շաշգըն շաշգըն
 թապուտա պագար, կէօրտիւյիւ շէյի հիջ
 գայտ էթմէզ. պիր մէյեիթին սուս տիլլի՝
 քէնտիյէ նէլէր սէօյլէտիյին անղլամազ:

(Դ) Պու քէսքին եիւրէք աճըսը՝ եազ
 կիւնիւ Ֆըրթընասը կիպի կէլիր, ծնուն կի
 պի տէ կէչեր: Վալթիտասը հէր նէ գատար
 քէսքին կէօրիւնսէ, չափուք եըմշար: Վա
 թիտասը ըզըրա ըզըրա աղլարլար ըտը,
 սօնղրա արատա պիր՝ ահ էթմէյէ պաշլատը
 լար, շիմտի մէրհումուն չէքտիյինի՝ պօշ
 վագթտէ էյլէնճէ տէյի նագլ էտէրլէր:
 Վէյեիթ չանը գուլաղըմըղտա էօթտիւքճէ,

գարա խապէր եարրշընա չըգարըզ : Չանըն սէսի քէսիլտիքլէյն , պիղիմ տէ եիւրէյիմիզ տէն կէլէն սէս քէսիլիւր , չանըն էօթմէսի կիւպի չափուճագ հավալարա տաղըլըր կիտէր :

Եազըլգ քի Ֆէլէք ինսանա քալգ , քօղըրու , քէնափինէ քայան քուր տէտիյի եէրտէ , ինսանըն տայանտըղը թաթըլըրա հաթի պօզար . ինսան Ֆէլաքէթին ալթընտա գուվլէթլէնիփի գալգաճաղընա , երգըլըր եէրէ եափըլըր , թօզա թօփրաղա պուլանըր , թէքրար պիր տայանաճագ եէր արար , օ տա երգըլըր . վէ պիր սէրվլինին թէփէսինտէն տիւշսէ , եինէ էօնիւնէ կէլէն սաղ թէլինէ գանաաթ էտէր , օնա սարըլըր , եէնի պաղլար ըլա օնա պաղլանըր : Պիր տուլ գարը աղլայրիփ Ֆիղան էտէր , սէվկիւլիւ էշիմի իթիրտիմ տէյի թէսէլլա գապուլ էթմէզ . տիւնեատէ քէնտիյէ լայրգ պիրի տահա պուլունմագ օլուր : Եաքին չօգ կէլմէզ , եաս ըուպալարընըր զարիֆ պիլիմէ գօր , տիւնեա եիւզիւնտէ տահա էօլէճէք պիր զայրի էշ արամաղա չըգար : Հաթթա պիր թանըմատըղըր ատամա վարըր , էսքի վէրտիյի սէօզիւ իփրանմըշ մուհապպէթլէ եէնիլէր , վէ պու սօնղրաքի գօճասըլլա քէնտի տէ կէնճէլմէք իսթէր : Պիր էսքի ասմա քիւթիլիւ պուլտուղու թաղէ գարա աղաճ Ֆիտանընա սարըլըր կիպի , եարըր գուրու մուշ տալլարընտան եէնի չիլէքլէր տէօքէճէյիմ սանըր : Վահզուն աւրելէա թէսէլլա օլաճագ պիր տէլի գանըր եար պուլունճայա գատար , էօլէն գօճասընըր

պէօյլէ աղլատը : Ա է տէլի գանլըսը կէլ-
 տիքլէյն , հէմ կէօղիւնիւն եաշընը սիլտի ,
 հէմ աճըսընը սէվինձէ թէպտիլ էթտի . վէ
 պիր քաչ կիւնիւն զարֆընտա , գարա եասը՝
 տիւյիւն ըուպալարընա թէպտիլ էթտի : Ա օ-
 ընցիոս տա կիւզէլ գլարիցասընը պէօյլէ
 աղլատը . տիւնեայէ կէթիրտիյի պիր սէվ-
 կիւլիւ էվլատը՝ անասընը տիւնեատէն չըգա-
 ըրնձա , լօրենցիոսուն կէօղ եաշը տինմէզ օլ-
 տու : Ա պքին ա՛հ պէնիմ նէվ ճիվան նէրկի-
 զէմ , պէն սէնի աղլատըղըմ էօյլէ տէյիլտիր :
 Անին աճըն եիւրէյիմտէն չըգմատըղընա՝
 Ֆէլէք շահիտ տիր : Անին աճըն հէր տիւ-
 շիւնտիւյիւմ Ֆիքրէ գարըշըր : Անին էօ-
 լիւմիւն պանա պիր նասիհաթ խազինէսի
 տիր : Ան օնտան Ֆաիտէլէր չըգարաձա-
 ղըմ , վէ սէնին մուպարէք մէզարընը միհրապ
 էտիփ , քեամիլլիյէ իհտա էտէճէյիմ : Տիւն-
 եատէ Ֆիքրի տիւշիւնձէսի օլմայան ձան՝
 սահիպսիզ պօշ էվ կիպի չափուք երգըլըր :
 Անսան չէքտիյի Ֆէլաքէթին հիսապընը՝
 պիր պիր վէրէճէք տիր . զիրա պիղիմ Ֆէ-
 լաքէթ տէտիյիմիզ՝ Ֆէլաքէթ տէյիլ տիր .
 իլլա պիղի Ֆազիլէթ եօլունա գօմագ իչին ,
 գազանըն մախսուս թէտարիք էթտիյի գամ-
 չըլար տըր : Ալի , Ֆէլէյին պանա ինայէթ
 էթտիյի քերէմլէրին էն ալասը՝ պու եիւ-
 ըյիմի եարալայան օգլար տըր : Ֆէլաքէթ

1 Աւրելէա , չիչերօնուն նագլի իւզրէ՝ եօմալըգտա
 աոր սէօյլէնմիշ պիր գարը տըր :

պիղի իսլահ էտէմէ տիքտէն սօնդրա , ալլահըն
 քէրէմ գափուլարը գափանըր , չարէսիզ խաս
 թա կիպի հէքիմսիզ գալըրըզ : Նազ օլան ա
 ճըրը՝ տույմայան ատամ , եախօտ աճըյա տայ
 անամայրի , քէնտիյի գասավէթէ ալտըրան
 ատամ , ըահաթ կէօրմէյէ լայըգ տէյիլ : Աի
 ըինին եիւրէյի փէք , օպիրինին ճանը կէվ
 շէք կէօզ եաշընըն գըյմէթինի պիլ ա
 տամ : Աէօզ եաշընը ազլ ըլա գուլանըր
 սան , հէր տամլասը պիրէր Ֆազիլէթ տիր :
 Այ հիքմէթ սահիպի ալլահ . քէնտիյի
 գասավէթէ ալտըրըրի , տէրտլէրինէ սէպէպ
 թանդըր տըր տէյի , շու թօիրաղըն իչինտէ
 ատիլ հաքիմինտէն շիքեայէթ էտէն ատամ
 էօզրէ լայըգ տէյիլ տիր : Ալլատընը սէվէն
 փէտէր շէօյլէ եյլէ , շահան սահըն տէյի թէն
 պիհ էտէր . լաքին հէր զաման սէպէպինի
 սէօյլէմէզ : Ալլատա տէվլէթ օլան՝ փէտէ
 ըինին էմրինի իճրա էթմէք տիր : Նազ
 թաալա մուրատը ալիյէէսինէ թէքմիլէն
 էթտիքլէրի իթաաթըն տա իւճրէթինի վէ
 ըիր : Աէնին հէր վէրտիյինէ թէշէքքիւրիւմ
 վար , եա ըասպի , էօրֆիւնէ պիլէ թէշէք
 քիւր էտէրիւմ : Աէվկիւլիւ լուցիամըն էօլիւ
 սիւնիւ աղլատըղըմ եէրտէ , եինէ սանա
 թէշէքքիւր էտէր , պէնիւմ տէ էօլիւմիւմ
 եազլաշտըղընա սէվինիւրիւմ : Աէնին զազա
 պըն կիւրիւլտէտիյի զաման , երլտըրըմըն պի
 զէ տէ տօգուճա պիլիւր տէյի խասպէր վէրիւ
 պիղի տէօյէն էլին՝ տէօյէրքէն գուլվլէթ վէ
 ըիր . սէնին զազապըն տէտիյիմիզ պիլէ՝ պիր

էյլիք տիր : Մանն անլահ , տերտլերիմէ աղ-
լաշտրղըմ՝ տէլիլիք տիր , գապահաթ տըր ,
թէօվպէլէր օլսուէն :

(Ե) Տէրտ մի . էյ . քերէմ սահիսլի ալլահ ,
տերտ սէնտէն օլամահ : Սէն տերտ եարաթ-
մըշ տէյիլ սին : Տէրտի ինսան եափայօր .
սիւրիւսիւլէ եարատըյօր : (Կ) Սէրտիյին
սերպէսթիյեէթի՝ էլինտէ ալաթ էթմիշ ,
օնուէլա եափայօր : Սէն պու սերպէսթիյեէ-
թի՝ օնուէն իչին վերմիշ տէյիլ սին . սէն ճէ-
հէննէմին գափուլարընը գափամըշ ըտըն ,
էթրաֆընա օլմատըգ գօրգուլար գօմուշու-
տուէն , տէօրթ թարաֆընտա էմրինին էօրֆ-
լիւ սէտասընը էօթտիւրիւր իւտիւն : Սա-
քին ազղըն սերպէսթիյեէթ՝ օնլարըն հէ-
փիսինի պաստըրըի , ինսան էվլատընա ճէ-
հէննէմին գափուլարընը աչտը : Տէրտիմիզի
եափան ուսթաքեար՝ քէնտիմիզ իզ : Չէք-
տիյիմիզ հէփ քէնտի պէտ խուլարըմըգ , քէն-
տի իսեանըմգ , քէնտի տէլիլիյիմիզ տիր , օն-
տան սօնղրա տէօնէր թապիաթէ պիւհթան
էտէրիզ : Մլահըն հէր եափտըղը էյի տիր :
Վօրգու վերտիյի՝ մէրհամէթինին նիշանէ-
սի տիր : Սէօնտերտիյի տերտ՝ պիզէ նիմէթ
տիր , Ֆաղիլէթէ տավէթ էտէր : Սճէլ՝ պիր
էյլիք տիր , պիզի էօլմէզ էտէր . վէ էճէլ օլ-
մասա , Ֆաղիլէթիմիզ նաֆիլէ օլուրտու :
Սիր եիւզտէն գահը օլան՝ օպիր եիւզտէն
ինայէթ տիր : Սէնճէ ֆէնա օլան՝ ճանա
խայըրը օլուր : Սէթէճէի քէլամ՝ տիւնեա-
տէ նէ սահիհ տերտ վար , նէ սահիհ տեր-
տիմէնտ :

Պու նիզամ տիւնեանըն հեր շէյինտէ պէօյլէ տէյիլմի : Պիզ տիւնեանըն կիւզէլ շէյլէրինտէն , կիւզէլ հավալարընտան խօշլանըրըզ : Վաքին զուհուր էտէն Ֆէնա տէվըլէրի , գօրգուենձ կիւնլէրի տէ սահիպինտէն պիլմէլիյիզ : Սագիլ գըշ էյեամը՝ էվվէլ պահար գատար իգթիզալը տըր : Պիզի սօլուգ փարըլթըսլյլա գօրգուտան էրլտըրըմ՝ կէօզիւմիւզէ նուր վէրէն կիւնէշ գատար լազըմ տըր : Հավատա պիրիքէն տուրդուն պուղուլար շիւրիւյիւփ , հավայը պօզար , էօլէթփիէյտա էտէր , օ պուղույու տաղըտըրի , հավայը փաքլէյէն Ֆըրթընա ըիւզկեարլարը՝ Ֆաիտէլի տիր , պատի սապահ կիպի , թաթլը օլուր : Աէր ալթընտա մատէնլէր թուլթուշուփ , աթէշ փիւսքիւրմէսի՝ պիզիմ խայրըմըզ իչին տիր . ալէվլէրի էէր ալթընտա սըգըլսա գալսա , տաղլարըն տիպինտէ իշլէյիփ , տիւնեանըն թէմիլլէրինի սարսա պիլիը : Վթնա տաղը՝ աթէշինի փիւսքիւրմէտէ՝ ինսանա հիզմէթ էտէր : Վհմագ խալգըն կէօրիւփ տէ գօրգտուղու գույրուգլու էրլտըղա՝ ասլընը պիլէն միւնէձձիմ կիւլէր : Պիւնէշ թուլթուլտուգտան սօնղրա , գարարտան փէրտէնին ալթընտան չըգընձա , տահա փարլագ կէօրիւնիւր :

Պիւնէշ՝ Ֆազիլէթէ թէշպիհ օլունուր : Վագթի իգպալտէ փէրտէ ալթընտա կէօլ

1 Նափօլի մէմլէքէթինտէ սիչիլիա ատասընտա պիր տաղ տըր՝ աթէշ փիւսքիւրիւր :

կելի օլուր . Ֆէլաքէթ կելիրսէ փերտէսին
 երրթար , պուլուտ ալթընտան չըգար , թէք-
 միլ շաֆգըլա կէօրիւնիւր : Վգպալ սեր-
 խօշուղուլա կելէն սէվինճ՝ պիղի ալտա-
 տըր . իգպալ կիպի պօշ տուր , իգպալ իլէ
 կելիր կելէր : Վաքին Ֆէլաքէթտէ կելէն
 սէվինճ՝ քիշինին ճանընը եիւքսէլտիր գուվ-
 վէթ վերիր : Պու ճէնք մէյտանընտա Ֆա-
 զիլէթ ճէնքլէշիր եէնէր : Ղիյերտար փէճ-
 լիվանըն Ֆէլաքէթ իլէ ճէնկի՝ պիր սէյրան
 տըր քի , եերլէրի տէ , կէօյլէրի տէ Տայրան
 էտէր : Վիշի ինսանլըգ պօրճոււնու Ֆէլա-
 քէթ ճէնկի իլէ իճրա էտէր . իգգէթի ըաճա-
 թի ծնուլա էտինիր : Վիր եիյիտի ճէնքտէ
 կէօր , պիր ուսթատ գլաղուղու Ֆըրթընտա
 սէյր էյլէ . Ֆաղիլէթ սաճիպինի տէ Ֆէլա-
 քէթ վագթինտէ կէօր :

Վիզնէ տելիյիզ քի տէլտտէն շիքեայէթ
 էտէրիզ . տիւնեատէ էն տէրտիմինտ ատամ՝
 կէօղեաշընը կիւլումսէյերէք տէօքմէլի (է) :
 Վասավէթի վազ կելէլում պիրատէր , գա-
 սավէթի վազ կելէլում : Վասավէթ էթ-
 մէք՝ եարատանըն անըմըղա եաղտըղը եա-
 զըլա քիւֆր էթմէք տիր : Վիւրէյիմիզի
 տաիմա Ֆերաս վէ ըաճաթ թուլալում , վէ
 Ֆէլաքէթ վագթինտէ շաղ օլալում : Ֆէ-
 լէք՝ տօսթուում Ֆէլաքէթ մէտրէսէսինտէ
 թէրպիյէ էտիփ , Ֆէլաքէթի գուլանամայը ,
 վէ ղէվգինի չըգարմայը էօյրէթմէտիքտէն
 սօնղրա , իգպալ տէվլէթ կէօնտէրմէյէ :

Խայր , պոււնտան սօնղրա ինսան օլմազ՝

պաշա պէլա տրր տէմէյիմ : Պունտան պէօյ-
 լէ ինսան էօմրիւնէ գօնան ճիւղի պաճը՝
 շիքեայէթսիզ վէրէյիմ : Օ իրա եա ինսան-
 լըղը ըէտտ էթմէլի , եախօտ էօմրիւնէ պաղ-
 լը օլան տէրտլէրի գապուլ էթմէլի : Վգպա-
 լէ չըգաճագ իլք գատէմէ՝ տիւնեատէ չօգ
 Ֆէլաքէթ շէքմէք մուգթաղի օլտուղունու
 պիլմէք տիր :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(*) Շու օգուամուշ ատամա պագ . պաշը՝ այագլը
 քիթապիսանէ տիր . վէ հէր պուլտուղու կիւպրէյի թար-
 լասրնա տէօքմէյլէ , պէրէքէթինի արթըրըրմ սանըր .
 օյուսա թօիրաղը պօզայօր , թօխուամու ջիւրիւտիւյօր .
 հասըլ վագթի , թարլայը եապանի վէ զէհիլի օթլար
 պասըի , իշէ եարայաճագ մահսուլա՝ նէ եէր գալըօր ,
 նէ գուվլէթ :

Զիհն նէ սէօյլէր . քեամիլ օլմագ ագըլարղարա մախ-
 սուս յուր տէր : Քէնտի սէօզէ կէլմէզ պիր Փօտուլ տուր
 քի , ապա Ֆաղիլէթ գանոււնոււա պաշ էյմէղ . վէ հաթ-
 թա էլինտէն կէլսէ , Ֆաղիլէթի պէտ ամէլ եէրինէ կէ-
 ջիրիլ : Պայաղը խաղըր պիլէ ութանարրաճագ շէյլէր ի-
 լէ էօյիւնմէքտէն խօշլանըր . պէն ագլէ պաղըր տէյիլ իմ
 տէր : Ագլը՝ տէվլէթ մասլահաթինէ գարըըր զօրպա
 նազարլըլա պագար . չօգլար ըլա պէրապէր օլաճագ
 խայըր իրթիքեապ էթմէզ : Քեամիլ օլմաղա պէն թէնէզ
 զիւլ էթտիքտէն սօնղրա , օլա պիլմէք շէրէֆի պանա էլ
 վէրիլ տէր : Աէ պու հալ իլէ քէնտիտէն խօշնութ ,
 քէնտիյի զէվգէ սէֆայէ վէրիլ : Պիրի ույգուտան ույ-
 անմաղ , օպիրի եէյիպի իչմէտէն վիճուտիմի իփրանարը-
 մըշ . . . քեամիլ ատամ՝ պու զիհին սահիպլէրինի տէլի-
 տէն պէթէր սայար . . . քիշի քեամիլլիյի պէօյլէ էօյրէ-
 նիլ : Քիշիյի ալա էտէն քեամիլլէք տիր . մէլէքլէրին պի-
 լէ պոււտան զայրի նէ հիւնէրի վար :

(Բ) Պիր միգտար տիւշիւնճէլէր տէվշիրէյիմ քի, պու պէրէքէթսիզ վէ պէտ տուալը թօփրագտա հասըլ օլ մուշ իքէն, ալընրի ճէննէթ պաղէսինէ տիքիլիքսէ, սօլուփ սարարմազ, հաթթա թաղէլէնիլ, տահա կիւղէլ օլուր: Օ տիւշիւնճէլէրի աչան կիւնէշ՝ ագըլ տըր ագըլ պիր կիւնէշ տիր քի, տիւնեատէ տէ փարլար, ախրէթտէ տէ, անճագ պու տիւնեատէ՝ նուրու փարլագլըլը ախրէթտէքինտէն էքսիք օլուր:

(Գ) Սէն եիւրէյինին իչինի եօղլատլղըն վար մը: Կէօզ եաշընըն փոււնարընը կէօրմիւշմիւսիւն: Կէօրմիւշ տէյիլ իսէն, կէլ պէրապէր վարալըմ կէօրէլիմ, եաշ փոււնարլարընը թէֆտիշ էտէլիմ, օնլարըն հէր պիրի պիրէր տիւրլիւ տիւր, ճանտա տիւրլիւ աղլամագ օլտուղու կիպի, կէօզ եաշընըն տա պաշգա պաշգա հաուզլարը վար:

(Դ) Քէօր սէվտալարըմը՝ պօշ եէրէ պիղէ օրանսըզ կէօզ եաշլարը տէօքտիւրիւր քի, օ կէօզ եաշլարը քէնտիլէր կէօզ եաշընա միւհթաճ տըր: Տէրտլէրիմիզ տախմա պիղէ պիր ըուհանի սէվինճ փոււնարը օլաճագ շէյ իքէն, պիղ հիշ պիր խայրընը կէօրտիւլիւմիզ եօք: Տիւնեանըն եարըսընը տօլաշ, կէօրիւրսիւն քի, էճէլին կէօղիւմիւղ տէն տէօքտիւրտիւլիւ եաշ՝ քիպրիմիզի սուլայըփ, ագըլ սըզլըղըմըլը արթըրմագտան զայրի իշէ եարամազ:

(Ե) Տիւնեալար՝ եարատանը մէտհ էթտիյի եէրտէ, պիր պէնի ասէմին շիքեայէթինիմի տինլէմէլի, շիւքիւրլէր իլահիսի օգույանլարըն ահէնկինի, պիր ինսան էվլատը թէշէքքիսինին փէրտէսիզ Ֆիղանլըլա պօզսոնմու: Պու թաղիր սէնին հագգընա օլա պիլիլը լօրէնցիոս, լաքին պէն իպթիտա քէնտիմէ էտէյիմ, զիրա փէք մուսթահագըմ: Թանղընըն հէր էմը էթտիյի, հէր եափարըլը էյի տիր, սրանա գըսմէթ էթտիյի տօսթլարը էլիմտէն ալան՝ եինէ ալլահ տէյիլմի: Թանղըլը պիղէ տօսթ վէրիրսէ, պու Ֆանի տիւնեատէ պիղէ տէվէթ օլտուն տէյի տիր, տօսթու էլիմիզտէն ալըրսա, պիղէ ախրէթէ թէտարիք կէօրմէյէ՝ խապէր օլտուն տէյի տիր: Տէվլէթիմիղէ մէթանէթ վէրմէք իչին պիղի թէքտիր էտէր: Պիղէ կէօնտէրտիյի պէլալէր՝ պիղի տահա պիւլիւք պէլալէրտէն սագլամագ իչին տիր: Էճէլ պիղի էօլիւմտէն գուրթարըր, քիպրիմիզի էնտիրիր, գալպիմիզի պիր Ֆախտէլի գօրգու վէրիր, վէ Ֆիքրիմիզի Ֆաղիլէթ եօլու նա չէվիրմէյէ մէճպուր էտէր: Ալլահըն էյիլքէրինի հէր եէրտէ պիլէլիմ: Ալլահ ինսան իչին տիւնեատէ պիր

Ճէննէթ եափմըշ ըտը , պիր տահա տլասընը տա ախ-
րէթտէ հազըրլայօր քի , կիրէն ինսանըն պիր տահա չը-
գաճաղը եօգ :

(Կ) Ինսանըն սէրպէսթիյէէթի ճէննէթին պիքիր գը-
ղը տըր . լաքին ճէհէննէմ օնու պաշտան չըգարմըշ : Էյ
ալլահ . միւճիղաթ արարըղ . սէնին մուհապպէթինտէն
սօնդրա ; միւճիղաթ տէյէճէք շէյ գալլըմը . սէնին էմ-
րին՝ ագը եօրմայարագ՝ եօլ կէօսթէրէճէք գլաղուզ
տուր . սէնին թէմպիհէրին՝ թապիաթ գանուենուեն
պաիտ , լաքին լաղըմ կէլէն մուգթէղասը տըր . սէն քէ-
րէմ էտիփ , օնլարը պիգէ պէյան էթտին . վէ պէյան
էթմիշ օլմասան , եինէ հագգը հագ , լաքին թէհլիքէսի
ղիյատէ օլուրաու : Սանա քիւլլիյէն թէվէք քիւլ էթմէյէ ,
աղ սէպէսլէրիմիղ մի վար : Սէնին էթտիյին՝ թէշէք քիյէ
եէր գօմամըշ . թէրթիպինտէ գուսուրսուղուգտան զայ-
րի թագսիրաթ եօգ . եափաղըն շէյլէրտէ , էտէպսիղ
կիւնահըն մըրըլտանաճագ , վէ ասի շիքէայէթին Ֆէրեատ
էտէճէք , պիր սէպէսի եօգ : Ճէննէթ՝ ասուամանի մա-
գամլէրինին ասէնկի իլէ սէնի մէտհ էթտիյի կիպի , ճէ-
հէննէմ տէ Ֆիրեատինին գօրգուենճ ինիլթիսի իլէ մէտհ
էտէր : Եւ սէն , հէր էյլիյին փուենարըն , հէր եէրտէ
քէրէմ սահիպի սին , ինթիգամըն պիլէ ինայէթ տիր .
սէն պէնի աղապտան գուրթար , էօլիւմտէն խէլաս էյ-
լէ , ճէհէննէմ աթէշինտէն սագլա :

(Է) Քեաֆիր գասավէթի գալպիմիղտէն չըգարալըմ .
էօմրիւմիւղիւ շաղ կէշիրէլիմ . խուսուսա Ֆէլաքէթ վագ-
թինտէ սէվինճլի օլալըմ : Գայը արասընատա պիր եէնիլ
մէղ բահաթ սէվինճ՝ զայրէթին շէլէնկի տիր . օ պիր շի-
շէք տիր քի . Ֆէլէյին գարա եէլլէրինէ տայանըր , վէ
Ֆէլաքէթ գըշընըն փէք շէաիտ զէմհէրիսինտէ պիլէ ա-
ջըր : Ինսան օլմագ պէլա տըր տէյէն քեաֆիր՝ մէլէք
օլամագ :

ՕՆ ՏԷՅՐՏԻՒՆՃԻԻ ԿԷՃԷ

ՃԱՆԸՆ ՊԻՒՅԻԻՖԼԻՒՅԻԻ

Քիչի քէնտի իւղէրինէ քէօր օլուփ, ճա-
նընըն պիւյիւքլիւյիւնիւ քէնտի զաթինտէ
կէօրէմէտիքտէն սօնդրա, տիւնեանըն ազիմ
թասվիւրինէ կէօղիւնիւ տիքիւփ պազմանըն
նէ Ֆախտէսի վար: Սիր ալայ ազըլսըզ մախ-
լուգաթ՝ քէնտիլէրէ հայրան օլուփ պազան
ագիլ զաթէ, պազ նէ սէօյլէրլէր: Ազլըն
պիր զէրրէսի՝ օ փարլայան երլտըզլարըն սիւ-
րիւսինտէն չօգ փարլագ տըր. ինտան էվլա-
տը՝ պիւթիւն քեաինաթը, վէ եարատան
ալլահը պէրապէր՝ ազլընա սըզտըրա պիլիւր.
ինտանըն ճանը օ հիքմէթլէրին հէփսինտէն
պիւյիւք տիւր տէրլէր:

Այ լօրէնցիոս, քէնտինի սըզմա, արզու-
լէրինի արթըր, եիւրէյինի պիւյիւթ, վէ
քէնտի պիւյիւքլիւյիւն գատար գուտրէթ
կէօսթէր: Անի եիւքսէլտէճէք իլգայը, վէ
ալա սէվտալարընը, սրագ քէնտի հիւքմիւ-
նէ. օնլար սէնի ազըլ տիւնեասընա դօմաղա
չալըշըյօր. հագ օնտա՝ սէնի պէքլէր, սանա՝
պիւյիւքլիւյիւնէ լայըգ շէյլէր կէօսթէրէճէք:
Անին պէօյլէ պիւյիւք ճանըն՝ պու տիւնեա-
նըն էօլչիւսիւզ թարթըսըզ քիւչիւքլիւյիւ-

նէ գատար նիճէ, քիւշիւլիւփ պիւզիւլէ պիւլիյօր : Տիւնեայրլա հիշէր արասրնտա օլան մէնզիլին պիւթիւնիւ՝ սէնին Ֆիքրինէ սրղա պիւլիւքէն , պիր զէրրէ մագուլէսի շէյ՝ սէնին Ֆիքրինի նասրլ տօլտուրա պիւլիյօր : Աէն էօլմէզ ինսան սրն , պիր տէմ էօմրէ՝ նիճէ գանաաթ էտէ պիւլիյօրսուն : Պու գըսսաճըզ էօմիւրտէ արզուլէրինի նիճէ գանտրրա պիւլիյօրսուն : Այօլէ իսէ սէֆիլ օլտուզունա թաաճճիւպ էթմէ : Ինսան պիր էպէտի տէվլէթ իշին եարատրլըր . լաքին օ տէվլէթ արզուսու մէրամը պիւլիւք օլան ճանա մախսուս տուր : Ալֆազ շէյլէր խօր շէյլէր , պիզի Ֆազիլէթ տէն ուզադ տիւշիւրմէյլէ , տէրտէ , սէֆիլիլէ եագլաշտըրըր : Ֆազիլէթ տէտիքլէրի տար եիւրէյէ սրղմաղ , հաթթա պէտ ամէլ տէտիքլէրի՝ ճաննն տարլըղը տըր , Ֆիքրին գըսսալըղը տըր :

(ա) Աթէշին ալէվի եէրի եալամաղ , եիւքսէքլէրտէ եափըշաճազ շէյ արար : Աէնզալիք ճաննն տա կէօզիւ եիւքսէքլէրէ պագար : Ա է պիզ ճանըմըղը տիւնեանն Ֆանի շէյլէրինէ էնտիրիփ , պիր կիւն պրագաճաղըմըզ շէյլէրէ պագամաղա ճէպը էտէրսէք , ճան՝ քէնտի թապիաթինէ գարշը զօրա կիրիր , պիզ տէ ճէզասըն շէքէրիզ : Պիզ իզզէթ է նաիլ օլմաղա պագաճաղ իքէն , իզզէթին եէր եիւզիւնտէ սիւրթիւնէն կէօլկէսի արտընա սէյիրտիրսէք , էլպէթ տէ քէնտիմիզի խօրլարըզ : Շ ու տէրտիմէնտէ պագ , աղլընը թէրք էթմիշ , թէնինէ ույուփ , էօլու-

նու շաշրմըշ, սույուն իջինտէ փարլայան այա
հայրան օլմուշ, էլէ կէթ իրիրիմ տէյի սույա
աթըլըր, չամուրա սափլանըր. պու շաշգըն՝
պօշ կէօլկէլէրէ թամա էտէն ատամ տըր :

(Բ) Հայ թամա հայ. հէմ էյինին հէմ
Ֆէնանըն թիւքէնմէզ փունարը. սէն ինսա
նա գուշուն գանատը կիպի սին : Վուշ պիր
քէրրէ եէրտէն գալգա պիլտիքլէյն, պիր քէր
րէ հավայա չըգտըղլայն, սէյիրտիր պուլուտ
լարատէք չըգար : Այեր եիւղիւնտէ ուչար
քէն, գանաթ քէնտիյէ աղըրըզ տըր, մէն
ղիլինէ էնկէլ օլուր : Սամա տա քէղալիք աւ
չագլարտա խօր շէյլէրէ իլիշիրսէ, ինսանը
եիւքսէլթ մէք տէյիլ, այաղընա քէօսթէք օ
լուր, աղըրլատըր երգար :

Ան թամարնա գափըլմըշըն, պիւյիւք
լույիւ փայէտէ արարսըն : Վագայրմ շու
եիւրէյինի փարալայան ադ պապանըն փէն
չէսինտէն սէնի գուրթարա պիլիրմիյիմ :
Այեր ագլըն սէնի պաղլայան զէնճիրլէրի
զըրա պիլիրսէ, ազատ օլուրսուն : Անին
գափըլըի տա հէվէս էթտիյին շան՝ պիլիր
միսին քի տահիհ պաշ պէլասը տըր (Գ) :
Փատիշահ սարայլարընտա նէ վար, սէօյլէ
պագայրմ : () պիրլէրտէն եիւքսէրէք հափիս
խանէլէր, աշաղաքի տէրտիմէնտլէրէ հիւքմ
էտէր՝ սօյզատէ քէօլէլէր : () լտուգլարը
սարայտա էսիր կիպի էղիյեէթ իջինտէ եա
շայրի, սարայտան չըգտըղլարը կիւն՝ գապու
հաթըլ կիպի էօլմէք իջին չըգարլար (Դ) :
Աիւքսէք եէրլէրտէ իքէն էտէպսիղլիլէ

խալգտան իթիսար տիլենիրլեր . լաքին չօգտէ՛Ք'ա օ թամա էթտիքլերի իթիսարը՝ խալգ վերմէյէ իմթինա էտէր :

Փատիշահարըն օլտուն , ըիճալինին օլտուն , իսիմլերի պիւյիւք տիւր : () Նլարըն պազը քերրէ քէնտի վյագաթլերի , պազը տին , վէ պազը նիզամի ալէմ , պիզէ սուրէթէն իթաաթ էթտիրիր : Ա է խաքի փայինէ եիւզլեր սիւրմէյէ մէճպուր օլտուղումուզ օ թաճլը գուրպանլար՝ խալգըն սալթանաթլա տօնատրի , պաշընա թաճկիտիրիփ , էն էտնա ըայասընըն հիզմէթինէ թայեին էթտիյի ատամլար տըր : Ա քին օնլարըն տա պիզիմ իթիսարըմըղահասէտի վար ըսա , Քազիլէթ էօլունտա էաշասընլար . զիրա իթիսար տէտիքլերի՝ լայըօլանա մախսուս տուր : () պիր խարաճ տըր քի ատամա վերիլիր , փատիշահա վերիլմէզ : Ա իւրէք՝ Քազիլէթին ըայասը տըր . Քազիլէթին հիւքմիւ ալթընտա տըր , Քազիլէթէ պիաթ էտէր : Ա տամը պրագըրի տա փատիշահըն ըուպասընա իքրամ էտէր՝ շաշգընլարտան զայրի էօգ տուր : Ա իշի սաթըն ալաճաղը աթը պագըրի անղլամագ իչին , չուլունու հաշասընը իւսթիւնտէն էնտիրիր էօյլէ պագար տա , պիր փատիշահըն պիւյիւքլիւյիւնիւ անղլամագ իչին , արգասընտաքի ըուպանըն սալթանաթընա պագմագ՝ շաշգընլըգ տէյիլ մի : Ա իր ալայ էապան ատամլարընըն սերտարը , արգամտաքի քիւրքիւ նէ սաթըն ալմըղմ , նէ էյրէթի ալմըղմ , էճտատըմ

տան միրաս տըր տէյի Ֆօտուլանըր : Աէն պէօյլէլէրէ պաղար կիւլէրիմ : Աէն սամմուր քիւրք կիյմիշիմ տէյի , ճանըմ՝ քէպէ կիյէնին ճանընտան պիւյիւք տիւր տէմէք տէլիլիք տէյիլմի :

Աիր էօլմէզ ճան՝ տիւնեանըն պիր փատիւ շահլըղընա Ֆօտուլանտըղըն կէօրիւրսէմ, րօմա իմփէրաթօրու ներոն՝ տիւնեայէ հիւքմ էտէրքէն , տէվլէթինի պրաղըփ տա պիր նէյզանըն շէրէֆինէ թալիպ օլմասընա պէն զէտիրիմ : Վիշինին քիպրի՝ ահմազլըղտան կէլիր . Ֆօտուլատամ՝ քէնտի քէնտիյի թանըմազ քէօր տիւր : Աէօզլու օյուլու գուշա պէնզէր . պուլուտլարա գատար չըգար , վէ դարանլըղտա օլտուղունտան՝ տահա զիատէ ճէսարէթլէ ուշար :

Այ Ֆօտուլատամ , թամա էթտիյին տէրէճէ նէրէսի տիր . Ֆէլէք միւսաատէ էթտի , իշթէ մուրատընա էր : Շ իմտի քէնտինէ պազ . պազ , տահա պիւյիւք օլտունմու : Այէր պիւյիւք օլտում տէրսէն , օ քիպրին տէն՝ ալչազ օլտուղուն անղլաշըլըր : Այլլէ իսէ՝ սէն էլլէրտէն էիւքսէք օլմաղա՝ պիր տար աղաճընա միւհթաճ ըմրշըն : Այաղըն նէրէյէ պասարսա պասսըն , սէնին շու պիւյիւքլիւյիւն նէտէ տիր , սանա իթիպար էթմէյէ՝ օնա պսոգմալը : Աիր ճիւճէյի ալաման տաղլարըն թէփէսինէ չըգար , կէրչի էիւքսէլիր , լաքին պիւյիւմէզ : (Նա նիսպէթէն՝ տէրէ իչինտէ պիր տիքիլի թաշ՝ չուգուր էէրտէ օլուր , լաքին պօյու քիւլիւմէզ :

Վէնտի պօյունու պիւյիւքլիւյիւնիւ Եափան՝
ինսան քէնտի տիր : Վիշինին պիւյիւքլիւյիւ՝
քէնտի Ֆազիւթի իլէ Էօլլիւլիւր :

(Է) Պիր ազիւմ լիյագաթ՝ քիշիյէ Էն ա-
լա տէրէճէ տիր : () զաման պիւյիւքլիւյիւ
սէն արամաղա հաճէթ տէյիլ , պիւյիւքլիւք
սէնի արար . փատիշահտան պիւյիւք օլուր-
սուն . էյլիք սահիպի օլուրսուն : () Էնկին օլ-
մաղա՝ խազինէլէրէ միւհթաճ տէյիլ սին . շան
շէօհրէթ էտինմէյէ՝ իւնվանլարա միւհթաճ
տէյիլ սին : Ֆէլաքէթ վագթ ինտէ շէրէֆին
սէնտէն այրըլմաղ . զիրա շէրէֆ՝ տէօնէք
Ֆէլէյին օյնագլըղընա պաղըլ տէյիլ տիր :

Հազրէթի հավիւայր ալտատան Երլան կի-
պի , էյրի պիւյրիւ Եօլլարտան սիւզիւլիւփ ,
մալ իշինէ կիրէնլէրի աճըրըմ : Վիւրթիւնէ
սիւրթիւնէ շէրէֆէ նաիլ օլուրլար . ծնտան
սօնղրա տէօնէրլէր քիպիրլի պաշլարընը պիզ
տէն Եուգարը գալտըրըփ , պիզի խըրփալա-
մագ իսթէրլէր : Ֆէլէքտէն Էօտիւնճ ա-
լըփ , Էճէլին պիր նէֆէսի իլէ քէօրլէնէ-
ճէք շէրէֆ՝ Ֆանի տիր , իթիպարսըզ շէյ
տիր : “ () կէօզլէրիմիզի գամաշտըրմագ
իսթէտիքլէրի փարլագ սօյունթուլարընը՝
պիր կիւն Էճէլին էլինէ թէսլիւմ էտէճէքլէ-
րինի՝ զալիպա ունուտույօրլար : Պու Ֆանի
տիւնեանըն շէրէֆ նիշանէլէրի՝ պիզիւմ զա-
թիմիզտէն տէյիլ տիր , հէփի իւզլէրիմիզտէ
էյրէթի , ույտուրմա գապուգ տուր : Պիւյիւք
օլանլարա՝ Ֆէլէյին վուրտուղու շու պա-
գամ պօյայը սիլէլիւմ . արգալարընտան օ պօշ

զիյնէթ գաՖթանընը սըյըրալըմ տա , ճան-
լարընըն տէրուենինէ կիրիփ , ճան օլմայանլա-
ըը հէփ այըրալըմ . օնտան սօնդրա սահիհ
պիւյիւքլիւքլէրինի քիւչիւքլիւքլէրինի՝ գա-
լանտան պահս էտէլիմ , , :

Գահրաման Ֆաթիհլէրին մէշուը դա-
զալէրի՝ քեամիլ ատամըն ազլընը թաղլիթ-
էթ մէղ : () խալզըն ճանլըլա օյնայան դա-
լիմլէր՝ ահմագ խալզըն արասընտա թախթ-
իւզլէրինէ չըղըփ , քէնտիլէրին խալգա կէօս-
թէրտիյին կէօրիւը . լաքին օ օյնատըղլարը
մուսիպէթլի օյուենլարը՝ կիւրիւլթիւլէ գու-
րուփ , միլլէթլէրի քէնտի գանընա դարգ ,
վէ տէվլէթլէրի թալան վէ թա՛ր ու մար
էթտիյինէ՝ քեամիլ ատամ պագար , հէմ ա-
ճըր , հէմ զէվգլէնիը : Ամլլէրին Ֆասլ
էթ մէյէ՝ մէզարլարընըն իւսթիւնէ վարըր .
օրատա փէրտէյի գալտըրըփ պագար քի , օ
տիվ կիպի գահրաման ատամ՝ քիւրսիւսիւն
տէն տէվրիլմիշ , քէնտի դաթի պօյուենու
պուլմուշ , էյէր Ֆաղիլէթ քէնտիյի պիւյիւթ-
միւշ իսէ , պիւյիւք օլմուշ . եօգ էյէր պէտ
ամէլլէր քիւչիւլթ միւշ իւսէ , քիւչիւճէք պիր
շէյ օլմուշ , ասըլ միգտարըն պուլմուշ : ()
ինսան գանլըլա պէսլէնէն ճէլլատլար , վէ
Ֆիւթ ուհաթլա պիւյիւք օլուրում գըյաս է-
տէն շաշղընլար , ինսանըն պիւյիւքլիւյիւ՝ փա-
տիշահըն քիպրինին պիթտիյի եէրտէ պաշ-
լատըղընը ունուտուրլար տա , իղզէթէ տօղ-
լու սէյիրտիր իքէն , ըէզալէթէ գարշը վա-
ըըրլար . թէքէրլէնիփ տիւշտիւքլէրի եէր-

տէ , եու գարը գալգայօրուղ տէյի տիւշ կէօ
 ըիւրէր :

Փու թ փերէսթ լէր՝ փու թ լարընըն միհրա
 պընը ինսան գանըյլա մէքրուհ էթ միշլէր
 տէյի , պունտան սօնդրա զէմմ էթ մէյէլիմ :
 Քրիսթիյան փատիշահ լարընըն՝ զուրուրա
 ըր ուղուրունա Ֆիտա էթ տիքլէրի գուրպան
 սիւրիւսիւնիւ՝ օ փու թ փերէսթ լէր կէօրէճէք
 օլսա , իքրահ էտէճէքլէր տիր : Նյ ըահաթ ըն
 տիւշմէնի փատիշահ լար . էլինիզտէն սիլահ
 տիւշտիւյիւ եօգ , ըայանըզըն պաշընա մուսի
 պէթ եաղտըրըի , էճէլի իւզէրլէրինէ տա
 վէթ էտէյօրսունուղ . պիլին քի , տիւնեատէ
 սէֆէրին ատընը գալտըրանտան զայրի Ֆա
 թիհ էօգ տուր : Ֆաթիհ տէտէքլէրի՝ սի
 լահ չէքմէյէ մէճպուր օլուի , գըլըճը էլինէ
 ալըրքէն աղլայրի , գընընա գօրքէն սէվինէն
 տիր . փատիշահ եալընըգ օ տուր . վէ էօյլէ
 փատիշահըն թախթը կէօյլէրէտէք չըգար :
 Աօմրիւնիւզիւն սօն կիւնիւնիւ խաթըրընըզ
 տան չըգարման . կիւնլէրինիզին էն աղլամի
 օ կիւն տիւր : Րայալարընըգ մէզարըն էթրա
 Ֆընտա սիզի պէքլէր , տավանըզը Ֆասլ է
 տիւի , գապահաթ լը գապահաթ սըզ՝ օրատան
 իլամ էտէճէք : Սպընըն պու հագ սէօզիւ
 սարայլարընըգտան տիշարը գօլման , եա
 թագտան գալգա՛րքէն՝ հիզմէթ ճիլէրինիզին
 գալապալըղը նէ գատար չօղ ուսա տա , պիր
 փարչա եէր տէ էճէլին կէօլկէսինէ վէրին ,
 վէ հէր կիւն հուզուրունուղա կէթիրտիւի ,
 պիլէսինճէ պիր միգտար հալվէթ էտին :

Միզին միւտասէնէճի տալ գաուգլարըն
 քէթմ էթտիյի մատտէլէրի՝ պու սատրգ
 մուսասիպ սիզէ խապէր վէրիր . պիւյիւքմիւ-
 սիւնիւզ քիւջիւքմիւսիւնիւզ , օ սիզէ տօս-
 թանէ սէօյլէր : “ Ան ըայանա էյլիք էտէճէք
 պիր տէմին վար , ծնու տա խալլը սէֆիլ
 էթմէյէ թէլէֆ էտէյօրսուն : Քայանըն տա
 փատիշահլարըն տա հէմ իպթիտալարը ,
 հէմ սօնլարը միւշթէրէք օլտուղունու աիւ-
 շիւն : Տօղարքէն թապիաթտէն իլք իսթէ-
 տիյին՝ իքի եութում սիւտ իւլէ պիր փար-
 չա պէզ տիր . վէ տիւնեատէն չըգարքէն սօն
 իսթէտիյին պիր եաթաճագ եէր իլէ իւս-
 թիւնէ պրագաճագ պիր փարչա թաշ տըր :
 “ Պու պիր պիրինէ եագըն՝ իքի ուճուն արա-
 սընա սըգըշտըղըն եէրտէ , տիւնեանըն Ֆէթ-
 հի՝ սէնին թամարնա լայրգ շէյ տէյիլ ”
 տէյի՝ էճէլին կէօլկէսի սիզէ նասիհաթ է-
 տէր :

Հագ միւթաալ հազըթլէրի թախթի
 պաղասինտէն նազար էտիսի , տիւնեատէ ալ-
 չագ կէօնիւլ կիպի , վէ փաք տէրուն կիպի
 վագարը շէյ կէօրմէզ : Վատըր ալլահըն
 կէօզիւնէ՝ էյլիք սասիպի ատամըն կիզլի
 ամէլէրի կիպի , վէ պիլինամէտիք Ֆազի-
 լէթլէրի կիպի ազիզ շէյ օլամագ : Հայ օ
 պիւյիւքլիւք սէվտասընտա օլան ատամըն շէ-
 ըէֆի հայ . թանըլմատրգ Ֆազիլէթ սասի-
 պինտէն նէ գատար աշաղա տըր . պունուն
 նէ հասէտճիսի վար , նէ շահիտի վար . Ֆա-
 զիլէթ ինին խազինէսինի քէնտի հիւճըէսին .

տէ սագլամըշ տըր : Մնասն կէօզիւնտէն սագլանըփ , թանդըրըլա գալպտէն գօնուշուր , կիւնլէրինի ըաճաթ կէչիրիը . վէ օ տիւնեա եիյիտլէրինին զայրէթտէն գալըփ , իւմիտլէրի քէսիլտիյի տար կէչիտէ կէլինճէ , Քազիլէթ սաճիպի՝ եիւրէյի տօլու իւմիտ իլէ վալըր : Վիչինին պախթը շէրէՖի նասըլ օլուրսա օլտուն , եիյիտճէ ճան վէրէն՝ եիյիտճէ եաշամըշ տըր : Մաքին օ եիյիտլէր՝ փատիշաճ սարայլարընը տօլտուրանլար տէյիլտիր :

Պիւյիւքլիւք սէվտասընտա կէզէն ատամ՝ թէնճատէ օլան շէրէՖէ պէյէնմէզ . զիւրա թանդըրտան զայրի կէօրէն եօդ : Մալգըն կէօզիւ իւզէրինտէ օլտուգճա , տիւնեանըն եիւքիւնիւ գալտըրա պիլիը : Ըօգ տէՖ՝ա օլգատար գուվլէթ վէ զայրէթ կէօսթէրիը քի , Տիշ աղըրըդ տույմազ , ճաթթա եօրղունլուգ ալըյօր սանըրսըն : Մաքին պիր տէ պաճմայա կէօր . պիր քէրրէ իսալգ պապմազ օլտուն , մէտճինի վազ կէչաին , պապ նէ ջափուք գուվլէթտէն գալըր , երգըլըր մաճղուն օլուր . վէ նէՖէսի էլտէն ալըր ըմըշ կիպի , էօլիւմ տէրէճէսինէ կէլիը : Մսթէր քի պիւթիւն տիւնեա եալընըզ պիր մատտէյէ թէմէլ օլտուն , ինսանլարըն ճիւմլէսի՝ կէօզիւնիւ օ մատտէյէ տիքսին , վէ օ մատտէ քէնտի օլտուն :

Հայ Հայ . ինսանլարըն իթիպարընա ճասէտ էթմէք՝ չօգ թէճլլէքէլի շէյ տիր : Քօտուլուգ քէնտիյի կիզլէյէմէզ , պէտ ամէլ

Լերին էն շաշգընը օ տուր . մէրամըմա եազըն
 վարըյօրում տէտիքճէ , ուզագ տիւշէր : Վ
 լին մէտհինի արանտըղընը պէլլի էթմէք՝
 մէտհինի արատըղըն ատամըն քիպրինի գա-
 պարթմագ տըր : Վիր ատամըն մէտհինի ա-
 րանմագ՝ քէօթիւլլույիւնիւ իճրա էթմէյէ
 սէպէպ վերմէք տիր . զիրա էլի մէտհ էթ-
 մէքտէն իմթինա էթմէք՝ հէր քէսին պիլէ-
 սինճէ տօղմուշ պիր իլլէթ տիր . սէն օնուն
 մէտհինի արանըփ , օ իմթինա էթտիքճէ ,
 քէնտի մէզագընը իճրա էտէր : Ծօտուլլուգ
 էմսալ գապուլ էթմէզ , հէր քէստէն զիյա-
 տէ իթիպարը՝ եալընըզ քէնտիյէ իսթէր :
 Վաքին հէր նէ էթսէ նաֆիլէ տիր . իթի-
 պարը էլէ կէթիրտիմ տէտիյի եէրտէ , ատա-
 մա կէրի տուր տէրլէր : Վ է էօյլէ ատամա
 գարշը՝ ալէմ իթթիֆագ էտէր , քիպրինի
 էնտիրմէք՝ քէնտիլէրէ պիր զէվգ օլուր . վէ
 էյլլիք սահիպի ատամլարա վարընճա , թաս-
 մագ գուլու խան կիպի , եարամագ քէսիճի
 օլուր , քիպրի սօյմաղա տիւշէր :
 Վնսան գըսմը էլի իսթէմէյէրէք մէտհ է-
 տէր , վէ էթտիյի մէտհէ՝ գաթա պիլտիյի
 գատար զէմ գաթար . տիւնեատէ շէրէֆի-
 միզի էօթտիւրէճէք՝ տօղրու սէօյլէր պօրու-
 լար վար ըսա , եալանճընըն տա տիւտիլիւ
 վար , գուլագլարա Ֆիսիլտէր : Հագգըմըզա
 հէր սէօյլէնէնի իշիտէ պիլսէք , օ քիպիր ույ-
 գուսունտա կէօրտիլիւմիւզ տիւշլէրտէն՝
 փէք Ֆէնա ույանըրըզ : Տիլտէն տիլէ մէտհ
 օլուփ կէզէն իսիմ նիլէ՝ ճէմիյէ էթլէրտէ

կիզլի զէմմ օլուր . վէ օ սօլույա սօլույա մէտհ էտէն աղզըն քէնարընտա՝ պիր Ֆիթ-
 նէլի կիւլիւշ օլուր քի , շէրէֆիմիզի զէհիր-
 լէր էօլտիւրիւր : Քիշինին քէնտիյէ օլան
 մուհապպէթի՝ գրզգանձ ճումհուր էհալիտի-
 նէ պէնզէր , քէնտիտէն պիւյիւք ատամը չէ-
 քէմէզ . քէնտիտէն զիյատէ շէրէֆի օլան
 ատամըն՝ պիր էլի իլէ պաշընա թաձ կիյտի-
 ըրր , օպիր էլի իլէ էիւրէյինի արար քի թու-
 թուփ էարալայա : Չէզարը էօլտիւրէն գան-
 լը կիպի , էօլտիւրէձէյի գուրսլանա խըյա-
 նէթլէ պիաթ էտէր . վէ գանընը իչմէք ի-
 չին , այագլարընա գափանըր :

Սալթ պիւյիւքլույէ թամա էտէն շաշգըն
 տէյիլ , իւլէմատէն տէ պազը ատամլար վար ,
 շան շէօհրէթ էտինէլիմ տէյի քէնտիլէրին
 թէփէլէրլէր : Վարիֆէթլի էօրիւմ ճէք՝
 շաշգըն սինէյի ավլայաձագ աղը , քէնտի վիւ-
 ճուտուհտան էափար , քէնտի տէ էսիր կի-
 պի իւզէրինտէ գալըրսա , պարի իհթիաձը-
 նըն իլգասընը իձրա էտէր . զիրա թապիա-
 թինին հիւքմիւ տիւր , էէնիտէն էէյէձէք
 նաֆադա պուլմագ իչին , օլան վիւճուտու-
 հու իսիրանտըրմալը տըր : Վաքին իլմէ հիզ-
 մէթ էտէն ատամըն՝ չէքտիյի զահմէթին
 ույգուսուզուզուն վէճհի նէ տիր : Ղանընը
 թէփէլէյիփ , էէնիտէն էէնիյէ Ֆիքիւրլէր
 իձատ էթմէյէ , պու Ֆիքիւրլէրի պիր պիրի-
 նէ պաղլայրի , պիր հիւնէրլի զէմին էափմա-
 ղա էօրուլմանըն ասլը՝ նէ : Չիչ . պիր կէջի-
 ձի շէօհրէթ կիւրիւլթիւսիւ : Վէ պու

քէնտի կիպի եու Ֆ օլաճագ կիւրիւթիւնիւն
ատրնա՝ էօլմէզլիք գօմուշ : Շիչ տիւշիւն
մէզ քի , հէր շէօհրէթ սահիպի՝ պիւյիւք
ատամ օլամագ :

Ահրէք ազլ , կէրէք իսթիտատ նէ գատար
չօգ օլսա , ատամը ատամտան պիր սահիհ շէ-
րէֆ իլէ Ֆարգ էտէմէզ : Ազլըն իսթիտա-
տըն գանատըլա , իզզէթին նէ գատար պա-
լասընա չըգսագ , գալպիմիլտէ լիյագաթ օլ-
մատրգտան սօնդրա , թէքէրլէնիւր տիւշէ-
րիզ . վէ շանըմըզըն չըգտըզը թէփէլէր՝ ա-
տըմըզըն ըէզալէթ եաֆթասընը եափըշտը-
րաճագ տար աղաճը օլուր : Աու մէշհուր հէ-
րիֆլէրի կէօրիւրսէմ , օ գալպի ալչագ , մէշ-
րէպի պօզուգ , զէքի ազըլարը կէօրիւր-
սէմ , պիր էօլմէզ ճանըն փարչասը՝ տէրէճէ-
սինտէն տիւշմիւշ , թօփրաղա պուլանմըշ ,
եըզընթըլար արատընտա զայ օլմուշ սանը-
րըմ , հէմ աճըր , հէմ թաաճճիւպ էտէ-
րիմ : Ա է օ սէֆիլ շէրէֆինէ հասէտ էթ-
մէք ասլա իչէրիմտէն կէլմէզ : Փազիլէթ
օլմատրգճա , իսթիտատ տէտիքլէրի՝ Ֆօ-
տուլ ատամըն էլինտէ , պիր կէօզէ կէօրիւ-
նիւր ալաթ տըր , լաքին կէօզէ կէօրիւնիւր
գապահաթլար իշլէմէյէ եարար , վէ իզզէ-
թէ ըէզալէթ գաթ մաղա եարար : Տիւնեա-
նըն պիւյիւք պէլալարը էքսէրիյէա պիւյիւք
ազըլարտան չըգար : Աայաղը պիր ազըլ
պիզի էօյլէ ազտըրմագ նատիր օլուր : Վի-
շինին Փազիլէթի օլմատրգճա , ազլընըն չօգ-
լուզու նէ շէօհրէթ օլա պիլիւր : Վալպտէ

էյրիլիք օլտուղձա , ագլըն տօղրուլուղու նա-
 Ֆիլէ տիր : ՄէտՏ օլաձագ շէյ՝ քիշինին
 դալալի տիր . գալալի լայրգ տէյիլ իսէ , էլին
 մէտՏինի տալա էթմէյէ՝ զայրի Տիջ պիր
 սալաՏիյէէթի գալմագ : ՄէտՏէ լայրգ օլմա-
 նըն թարիգինի՝ ագլըմըղ կէօսթէրմէլի , վէ
 նէֆսէրիմիզ զայրէթ վէ գուլվէթ վէրիփ ,
 իճրասըն էթտիրմէլի . անձագ ասըլ նիյէէ-
 թիմիզ Ֆազիլէթ օլմալը : Նիյէէթիմիզ
 Ֆասիտ օլուրսա , թարիգինտէ լիյագաթ օլ-
 մագ . վէ իճրասը գապաՏաթ օլուր : Վէա-
 միլիք տէտիքլէրի՝ նիյէէթին էյլիյինտէ ,
 վէ թարիգլէրին ույղունլուղունտա տըր :
 Ֆազիլէթ իչին ալտըղը իսթիտատի՝ պէտա-
 մէլէ գուլլանան ատամ՝ նէ պիւյիւք տիր ,
 նէ քեամիլ . գուսուր թասլագ պիր մախլուզ
 տուր , ագլըլը զաթլէր պէյնինտէ՝ պիր Էա-
 պանի ճանալար տըր :

Այա ինսանա լայրգ օլան իզզէթ Տանկիսի
 տիր : Այալընըղ քէնտիյէ մախսուս օլուփ ,
 քէնտիտէն աշաղա մախլուգաթլա միւշթէ-
 լէք օլմայան տըր : ՖիլթուՏաթլա , իս-
 թիտանալ էտինիլէն իզզէթ՝ էօյլէ մի տիր :
 Տայվանլար տա գուլվէթլէրինի Տիւնէրլէ-
 լինի պիզիմ գատար էօյիւնէմէզլէր մի (Կ) :
 Տիւնեանըն պօշ շէյլէրինէ , թէնիմիզին
 Տասսէլէրինէ , գանաաթ էթմէյէ՝ պիւյիւք
 օլմագ միւմքին իսէ , Տալա տաղլարըմըղտա
 օրմանլարըմըղտա քեամիլլէր գաՏրամանլար
 տօլու օլմալը : Աքին թապիաթ պիզի տօղրու
 Էափմըլ , ճանըմըղը Էէրէ էյմէյէ իզնի Էօգ .

վէ պիղի հայվանտան ֆարգ էտէն սրֆաթ՝
 եանլնրդ պաշըմրդ եիւքսէքտէ տուրուփ կէօ-
 զիւմիւզ կէօյլէրէ պագտըղը տէյիլ տիր :
 Մնսանտա տահա պաշգա նիշանէլէր վար .
 պիրի՝ ինսանտա օլան ագըլ տըր քի , վագթի
 հալի պրագըրի , կէլէճէք վագթին թիւքէն-
 մէզ միրասընը , տավա էտէր : () տավա
 էթտիյի միրաս՝ ֆագիլէթ տիր , էօլմէզլիք
 տիր :

Տիւնեատէ էօլմէզ ատամ՝ սալթ պիր տա-
 նէ օլսայտը , օպիրլէր նիճէ գըզգանաճագլար
 ըտը . փատիշահլար խաքի փայինէ եիւզ սիւ-
 ըէճէքլէրտի : (խմտի պու ազիզ քէրէմ
 ալէմէ վերիլմիշ տէյի , ըհզիլմի օլույօր : Մյ
 ֆօտուլ ատամ , գարտաշարընը թանըմազ-
 սըն . գուլարընը հիչ էսիրկէմէզ խօրլարսըն ,
 ըրզլարընը երգարսըն . պիլիրմիսին քի էթ-
 տիյին միւրիւվլէթսիզլիք՝ հէփ սանա տըր :
 Մէ սէօյլէրսին . գուլարըն մը . օնլար հէփ
 սէնին էմսալին տիր . օնլար ինսան ըսա , սէն
 նէսին . սէն թանդըրըմըսըն : Պիր ճինս զաթ-
 լէրին արասընա՝ ֆէլէք պու գատար հատ-
 տէն աշըրը ֆարգ մը գօմուչ : Պու՝ ինսանը
 պիր աճախպ սուրէթէ գօմագ տըր քի , եա
 ինսան կիյտիյի լիպասըն իչինտէ զայպ օլույ-
 օր , եախօտ ճանը ունուտուլույօր : Մնան
 պանա , քիպրինին հագ օլմասընը իսթէրսէն ,
 սէնի՝ հիզմէթինտէ օլանլարա եագլաշտըրան
 շէյլէրէ քիպը էյլէ , էմսալինին ճիւմլէսի իլէ
 միւշթէրէք օլան շէյլէրէ ֆօտուլան : Պագ
 սէնին պիւյիւքլիւյիւն նէտէ տիր . սէնին պիր

էօլմէզ ճանրն , գարտաշարրնն եիւզիւնտէ
 էօլմէզ տօսթլարրն , պիր կիւն պիլէլէրինճէ
 պիր օլաճաղրն՝ (Է) պաշգա թէրթիպտէ՝
 ըուհանի միւթ թէֆիգլէրին , վէ ճիւմլէմի-
 զին փէտէրի՝ ճիւմլէմիզի եարատան պիր ալ-
 լահ , իշթէ սէնին հադ իզզէթին , վէ սահիհ
 պիւլիւքլիւլին պունլար տրր :

(Ը) (Թ) ապիաթին ալթուն եափտրղը թօփ-
 րաղա՝ թանղըր կիպի թափան շաշգրնլարրն
 տա եիւզիւնէ պագումա : () հայվան մէշրէպ-
 լի ատամլար , քեար թամալյլա թէփէլէնիփ ,
 զէնկին օլալըմ տէյի պիւթիւն էօմիւրլէրի-
 նի միւճրիմ կիպի , էզիյեթթտէ կէչիրիրլէր ,
 քէնտիլէրին խօրլարլար , ըէզալէթի իրթի-
 քեապ էտէրլէր , այրպ օլտուղուն պիլէ պիլ-
 մէզլէր : () թամա էսիրլէրի՝ արգալարրնա
 լաղըմնրզ պիր մատէն տէնկի եիւքլէնմիշ ,
 թամա արտլարրնա տիւշմիւշ , մէզարատէք
 գօվար : Տէլիլէրտէ իքրահ օլունաճագ տէր-
 տիմէնտլէր վար ըսա , պունլար տրր :

Վ՛յ ատամ , սէնին անըլ խազինէն նէ
 տիր : Վ՛լթուն՝ պէն տէյիլիմ տէր . եիւզիւ-
 միւն փարըլթըսը սէնի ալտատըյօր : Վէրչի
 թօփրաղը զէնկինլէտիյօրում , լաքին սէնին
 հագգրնա ֆագըր ըմ տէր : Վէնին խազինէն
 հինտիսթան մատէնլէրինտէ սագլը տէյիլ-
 խազինէնի սէն քէնտի տէրունինտէ արա .
 սէնին մալին սէնտէ օլան զանի ճանտա տրր .
 կէօյլէրտէ տօղմուշ , պիր կիւն եինէ կէօյլէ-
 ըէ տէօնէճէք՝ ալա , ագիլ , վէ էօլմէզ ճա-
 նրնտա տրր տէր :

Անին հասակներինտէ նէ մալար վար :
 Արլեր տէ , կէօյլեր տէ քէնտի միւքին
 տիր : Անն օ հասակներ իլէ թապիաթին հա-
 սըլա կէթիրտիյի պերէքէթներին զէվգինի
 չըգարըրսըն : Հաթթա օ պերէքէթներին
 գըյմէթինի վերէն վէ պահասընը պիչէն՝ սէ-
 նին հասակներին տիր : Տըմաղընա խօշ կէ-
 լէն մէյվէյէ լէզզէթ վերէն՝ սէնին հասակն
 տիր . տաղի աշըգըն սէտասընա ահէնք վէ-
 րէն՝ սէնին հասակն տիր . րէնկինէ մաիլ օլ-
 տուղուն ալթունու փարլատան , վէ տիւն-
 եայը նուրոյլա տօլտուրան , ալթուն սրապա-
 սը կիւնէշէ ըշըղը վերէն՝ սէնին հասակն
 տիր : Ահօղիւնիւն պէպէյի՝ օ աճաիպ զէրրէ ,
 թապիաթին եէքիւն րէսմինի կէօրիւր , վէ
 սանա տիւնեանըն հիքմէթներինի եարատըր
 պիր թանղըր տըր : Հասակներին օլմատըգ-
 ճա , ազալարընըն հիւնէրի օլմատըգճա ,
 տիւնեա սանա րէնքսիզ պիչիմսիզ պիր գարը-
 շըգ շէյ կէօրիւնիւր : Վաքին օլտուղումուզ
 եէր իլէ պաշըմըղ իւզէրինտէքի գուպպէ՝
 միւճէսսէմին զէմինի կիպի տիր : Մնսան
 թասվիրճի տիր , հասակներ էլինտէ գալէմ
 տիր քի , միւճէսսէմի չիզէր , շէքիլլերի այը-
 րըր , վէ րէնքներին չէշիտլեր : Հագ թաալա
 ինսանը՝ պու շէյլերէ էօմիւր վերիր ճան կի-
 պի եարատըրի , մախլուգաթըն օրթա եէրի-
 նէ գօմուշ տուր : Միլթօն շաիրին նագլի
 իւզրէ՝ հազրէթի հավլա քէնտի գիսվէթի-
 նի՝ իլք տէֆ՝ա սույուն իչինտէ կէօրիւրի ,
 հայրան օլտուղու կիպի , ինսան քէնտի եափ-

տրղը շէյլերի կէօրիւփ, հայրան օլուր : Աա
պու քէնտիտէն տիշարը օլան հիքմէթլերի
կէօսթերէն ճանը՝ քիշի քէնտի իչերիսինտէ
կէօրմէյէ իրթիքեապ էթմէմէք օլնուրմու :

Վիշինին խայալինտէ տէ նէ մալլեր վար
քի, հասսէլերինի իշլէթտիյի քեաինաթ՝
տար կէլիր : Աայալ իշլեր, ճօշար, պու
տիւնեատէն ալա տիւնեալար իճատ էտէր :
Աերլերի վագթլարը աշար, իսթէտիյի կի-
պի եիւքսէքլերէ չըգար, կիրտապլարա էնէր,
հավալարտա կէզէր, պիր Ֆիքրի իլէ տիւն-
եանրն եարատրլըշընը կէօրիւր : Վազէն եա-
րատանրն սէսինի իշլտիր քի՝ տահա եարա-
տրլմամըշ մախլուգաթը չաղըրըյօր : Աարա-
տան ըլա պերապէր հիչլերին գըրսընա կի-
տէր կէլիր, տիւնեալարըն աճէլէ գուրուլտու-
ղուն կէօրիւր : Վիր տէ տէօնէր կէլէճէք
վագթլարընը կէօրիւր . վարըր ճիւմլէսինի
էպէտիլիք գափուսուենտա պէքլեր :

Վըյամէթ պօրուսուենուն հէյպէթլի սէ-
սինի իշլտիր : Սիլիլէլեր պիրի պիրի արտը
սըրա ատիլ հաքիմին հուզուրունա չըգըփ,
տավալարը Ֆասլ օլունտուղուն կէօրիւր :
()լմուշու, օլանը կէօրմէյէ գանաաթ էթ-
մէզ, կէօղիւ էօնիւնէ տահա հիչ օլմայաճագ
շէյլեր կէթիրիր : () գուտրէթլի խայալ՝
էէնիտէն տիւնեալարա էմը էտէր եարատրը .
օնլար տա հիչլերտէն չըգըփ, Ֆիքրին այնէ-
սինէ եազըլըրլար : Տահա զիյատէսինի տէ
եափար, թանղըրընըն եարատամայաճաղը օլ-
մագ շէյլեր ըէսմ էտէր, կէօղիւ էօնիւնէ
կէթիրիր :

Հաճախատէ՛նէ խաղինէլէր վար : Անլմիշ
կէջմիշ վագըթլարը հալա մէվճուտ տուր-
լար կիպի մէյտաննա կէթիրիր . կէջմիշ զաթ-
լէրէ վիւճուտ վէրիր , կէօլկէլէրինէ ճան վէ-
րիր , կէլմիշ կէջմիշ շէյլէրին էօմրիւնիւ ,
րէնկինի խայալինէ կէթիրիր : Անչէնլէրին
մուգատտէրինի շիմտի թէքրար սէօյլէր .
տիւնեա պիւթիւն մահվ օլուփ , ինտան պօշ
եէրլէրինտէ եալընըզ գալտա պիլէ , պու հիք-
մէթլի գուտրէթի՝ տիւնեայը եինէ հիլէր-
տէն չըգարըր :

Մնսանըն անդլայըջը՝ նէ ազիմ գուտրէթ
տիր : Մայալին վէ հասսէլէրին սուլթանը ,
հիւքմիւնտէ օլան պու գուտրէթլէրի հու-
զուրունա կէթիրիր , սօրար , սօրուշտուրուր ,
քիմինի գապուլ էտէր , քիմինի րէտտ էտէր :
() Նլարըն թօփլատըղը զախիրէյի թասհիհ
էտէր , իլլէր , թէմիզլէր , հագ վէզնէսի իլէ
խուլասալարըն վէզն էտէր : () Նլարտան սէ-
նաաթլէր , իլիմլէր իճատ էտէր , տէվլէթլէր
եափար , գանուլար գուրար : Վնսիյէթ
պինասընա թէմէլ պրագըր , տօնատըր ,
չարխլարընը ճանլատըր , վէ պու ազիմ եէք-
իւնտէ՝ էօմիւր սէֆասընը իլլէտիր : Անթի-
ճէի քէլամ եարատանըն հիքմէթլի թէր-
թիպինի՝ պիզէ պէյան էտէն՝ պու անդլայըջ
տըր : Աօյլէ օլտուգտան սօնդրա , ինսանըն
մէշրէպ թէրպիյէսինի՝ նէ ուղուրսուզ սէ-
պէպ իլէ իհմալ էտէր :

Մնսանըն գուտրէթլէրինտէ նէ աճախպ
գուվլէթ վար . քէնտիլէրին թէքրար թէք-

րար վիւճուտէ կէթիրիփ , էքսիքլէրին թա-
մամլամագ իչին , տուրմայրփ չալըշըրլար : Այլ
տալարընտա ազիմ արզուլէրի , արզու էթ-
տիքլէրի շէյի էլէ կէթիրմէյէ՝ օլան գուտ-
րէթլէրի . ինսան քէնտի սէրպէսթիյեէթին-
տէ , քէնտի գըսմէթինի քէնտի սէչիփ , քէն-
տի էլի իլէ եափտըղը : Վամտի պէօյլէ պիր
զաթին նէսի էքսիք . միւտտէթի մի . օ տա
վար . վար , վէ պագը գըսմէթլէրինին հէփ-
սինի թէքմիլ վէ էպէտի էտէր : Վնսան էօլ-
մէզ տիր : Վու էօլմէզլիյին նէ գուսուրու
վար . մութլուլուգ . իսթէրսէ , օ տա էլին-
տէ տիր : Վ՛յ ատամ , Ֆազիլէթի թանըր-
մըսըն : Վ՛ութլուլուղու շիմտի վէրէն , վէ
սօնդրայա վատ էտէն՝ օ տուր : Վէօրտիւնմիւ
մալինին խազինէսինի . հէմ գազայէ միւպ-
թէլա տէյիլ , հէմ իսթէտիյին կիպի ար-
թըրա պիլիրսին . վէ իթիրիբիմ վէսվէսէսի
էօգ , էմին սին : Վիլիրմիսին Ֆազիլէթ իլէ
նէ սաթըն ալա պիլիրսին . . . ալլահը :

Աէնտէ պու գատար մալ օլտուգտան սօնդ-
րա , ալթուն սէնին նէնէ կէրէք : Վ՛լթուն՝
քիչինին գարնընը աճըգտըրրփ , իհթիյա-
ճընը արթըրմագտան դայրի շէյէ եարամագ :
Վ՛ գավալը , էլ իչին մալ պիրիքտիրմէյէ՝
քէնտինի թէփէլէմէնին ասլը՝ նէ : Վ՛իւճի
զաթլա աթան՝ պու զաիֆ նապզըն տուր-
տուգլայն , պու էսիր օլտուղուն մալ՝ եաղ-
մայա կիտէճէք , թար ու մար օլաճագ . էլ
էլինէ , տիւշմէն գապզընա կէչէճէք , վէ
սօնդրատան սահիպ օլանլար՝ քէնտի խաթըր-

լարը իշին վիւճուտ իփրանտըրան շաշգընը
զէվգլէնէճէքլէր :

() Էնկինլիքտէ ըաճաթ էտէրիմ սանմա .
մալին արթտըգճա՝ տաճա արթըրմագ ար-
զուսու տա պերապեր արթար : Սէվտանըն
տիւրթմէսինէ քիմ տայանմըշ տըր : Սամ
թամա՝ մերճամէթսիզ մուպաշըր կիպի ,
տուրմայըրի եէնիտէն եէնիյէ սալեանէ պրա-
գըր , իշին կէրիսի ալընմագ . վէ ըաճաթլան-
մաղա թէրթիպ էթտիյին կիւնլէր՝ սէն եագ-
լաշտը տէտիքճէ , ծնլար ուզագլանըր : Չա-
գըրըն՝ պաճի իճթիյաճընտան ղայրի սըգըն-
թըսը եօգ : () Էնկինին տէրտի իքի գաթ
տըր . իճթիյաճը կիւնտէն կիւնէ արթար ,
արզուլէրի՝ պերէքէթ իշինտէ իքէն , տուր-
մագ չօղալըր , հէմ իճթիյաճընը տիւշիւն-
մէլի , հէմ արզուլէրինի գանտըրմալը :

Հատտէն աշըրը զէնկինլիք պիր աղըր
էիւք տիւր . քիշինին տէվլէթինի եա պաս-
տըրըր , եա շաշըրըր : Րաճաթլըգ օրթա
գարարտա օլուր : Րնսանըն ասըլ սէֆասը
իճթիյաճտա տըր . իճթիյաճը կէճտիք-
լէյն սէֆասը գալմագ , ծնտան սօնդրա Ֆէ-
լէք նէ գատար իճսան էթսէ , հասսէլէր
տօլմուշ տուր , զիյատէ շէյ գապուլ էթմէղ :
Պերէքէթ՝ ինսանա պէնտ սույու կիպի ,
գափուսուն գըրըրի , պիրտէն պիրէ տէօքիւլ-
սէ , կէրչի իպթիտասը հասսէլէրիմիղէ պիր-
տէն հիւճում էտէր , լաքին շիտտէթի չօք
սիւրմէզ կէչէր : Պիղ թապիաթին գուվլէ-
թինտէն զիյատէյէ չըգամայըզ , գուտրէթ-

Լերիմիզտէն էօթէյէ կէչէմէյիզ . իսթէր
 իսթէմէզ ամմէյէ մախսուս օլանն հասսէլէ-
 ըին տաիրէսինէ կիրիրիզ : Արը պիզէ պիր
 էօրնէք տիր . էմտիյի չիչէքլէրտէն՝ պալը
 գուվլէթի գատար ալըր , ինսանըն տա հաս-
 սէլէրինին էօլչիւսիւ թէքմիլ օլտուգտան
 սօնդրա , օլանն շէյտէ թաթլըլըզ գալմազ :
 ()նունն իչին աճ՝ կէօղլիւլիւյիւնիւն տախմա
 ճէզասըն չէքէր . սէֆասը օլաճագ շէյտէ՝
 պէլատէն դայրի շէյ պուլմազ : Ալլինճ՝ չօ-
 դա վարըրսա , աճըյա սէպէպ օլուր . վէ սէ-
 ֆանըն իֆրաթը՝ էօլիւմ կէթիրիր : Աչպու
 հալիմիզին թէհամմիւլ էտէճէյի ըահաթ-
 լըզ՝ ֆաքաթ վիւճուտումուզունն սաղլըղը ,
 ճանըմըղըն գուվլէթի , ինսաֆ իւզրէ խայ-
 ըրը սէֆա , վէ եազ կէճէսի կիպի փաք վէ
 թաթլը սէվինճ տիր : Ագպալ գատէհի՝
 մալիք օլանըն էլինտէ լէպալէպ տօլու տուր .
 Օնտան զիյատէ նէ տօլտուրսա սըղմազ . քէն-
 տի հագգընա տէօքիւլիւր , նաֆիլէ զայ օ-
 լուր :

Աաղրուր մալտար՝ քեամիլ ատամըն կէօ-
 զիւնէ մալինի չօգ կէօսթէրմէյլէ ալտատա-
 մազ . քեամիլ ատամ Օնուն սըրըրընը պիլիր ,
 քիպրին եալանընա գափըլմազ : Օլյատէ
 ճէհալէթ՝ ինսանա չօգ իլիմ էօյրէտիր .
 զիյատէ զէնկինլիք տէ , զէնկին ատամա՝ սէ-
 ֆասը ազ օլտուզունու էօյրէտիր : Աալ՝ էօյ-
 լէ ատամըն էլինտէ պիր պօշ օյունճագ տըր
 քի , տախմա չօճուզլուզ էթտիրիփ , մէզարա
 վարընճայատէք էյլէնտիրիր : Աիշի թա-

պիաթին տաիրէսինէ պաղլանտրդտան սօնդ
 րա , Ֆագըր օլմաղ . լաքին խայալաթէ պաղ
 լանրի , եօլունու շաշըրըրսա , էլպէթտէ սէ
 Ֆիլ օլուր : () զաման քիշի Ֆէլէյի քէն
 տիյէ սէօզ անղլամաղ ալաճագլը էտէր , քէն
 տի Ֆէլէյէ պօրճլու օլուր , զաՖիլ կէլիփ
 պէնի սըգըլթըրմասըն տէյի եիւրէյի թի
 թիրէր : Օ էնկինլիքտէ տէվլէթ արամաղ ,
 պիզի թագլիտ էտէն մայմունուն շաշգընլըղը
 նը թագլիտ էթմէք տիր . քէնտի սուրէթի
 այնայա վուրուր , կէրչէքտէն մայմուն զանն
 էտէր շաշար . կէօզիւնիւ տիքէր պիր էյի
 պագար . թութայրմ տէր թութամաղ ,
 էթրաֆընը տօլաշըր եաթըր , կէօրտիւյիւ
 կէօլկէ էլէ կէլմէզ , տուրմայրի գաչար , սէ
 պէպի նէ օլտուղուն անղլայամաղ :

Վնսանըն խազինէսի ճան տըր : Վնսան
 տիւնեայէ մալիք օլսա , խազինէսի արթմաղ .
 տիւնեա պիւթին երգըլսա , պիր շէյի էք
 սիլմէզ : Վգլընը գուլլանան քեամիլ պախթը
 տա զէվգլէնիր , էճէլի տէ : Վիլլիր քի տիւն
 եանըն շէրէֆի պիթտիքտէն սօնղրա , քէն
 տինինքի տաճա սիւրէճէք տիր : Վագըրա
 ինսանըն պիւյիւքլիւյիւնէ նիսպէթէն՝ փա
 տիշաճ իւնվանը պիլէ նէ տիր :

Շատսըղ Տիսապսըղ սէնէլէր կէչիփ , էօմ
 ըիւմիւզիւն պիր տէմինի էքսիլթմէմէք . պիր
 սապաճ քի ասլա ագչամը օլմամաղ . պիր
 մէնզիլ քի կիթտիքճէ կիտէրսին , կիտէ
 ճէյին մէնզիլ էքսիլմէզ : Վիր թիւքէնմէզ
 կէլէճէք վագթ . պունլար ալլաճա մախսուս

գուտրէթլէր տէյիլ մի : Այ փատիշահար ,
 պու գուտրէթլէր ըայանըզըն էն էտնասընա
 տա վէրիլմիշ տիր . էօյլէ օլտուգտան սօնդ-
 րա , ըայանըզ ըլա պիր ըիւթպէտէ օլ-
 տուղունուղու քիպրինիղէ անղլատըն : ()ն-
 լար տա սիղին կիպի էօլմէզ տիրլէր : Աիղին
 գարընտաշարընըզ տըրլար , վէ օնլարը սէվ-
 մէյէ պօրձլուսունուղ . վէ էյէր սահիճ պիւյ-
 իւյիւսէնիղ , օնլարը էթրաֆընըզտա քէնտի
 էմսալինիղ նաղարըյլա պագմալըսընըզ :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(*) Պէն ճէննէթ աթէշինին փարշասըրմ տէյի ճան
 էօյիւնիւր . էօյլէ իսէ աթէշ կիպի կէօյէ տօղրու չըգմա-
 լը , էլիմիգտէն չըգաճագ շէյլէրէ , վէ էճէլ պիղի այըրա-
 ճագ էյլիքլէրէ սարըլմամալը . վէ ճանըն պիւթիւն ճահ-
 տի ղայրէթի վէ հիւնէրի , կէօյլէրէ չըգմագ իշին , քէն-
 տիյէ գանատ վէրէն ղաթէ տօղրու ու չմագ օլմալը : Լա-
 քին քէօր թամա էօլունու շաշըրարը , չամուրա տալար-
 րըր . վէ ճէննէթտէն ղայրի եէրտէ պուլունմայան՝ իղ-
 ղէթին իգպալին ասըլ քէնտի տիր՝ էլէ կէթիրտիմ տէյի ,
 պիր խայալի իղղէթ իգպալ իլէ ալտատըր : Պու ճիւմլէ
 իլէ խալգըն ագըլըլըգ տէտիյի պու տաւր : Հէր շէյին
 ղաթինի թէպալի էտիմի , խիլաֆը հագ եէրինէ գօր , վէ
 պիր եէնի թարզ ագըլըլըգ փէյտա էտէրքի , կէօսթէ-
 ըիշիքիշիյի ալտատըր , վէ հաթթա ագըլը սըրասընտա
 օլան ատամլար պիլէ իթիպար էտիմի , մէթանէթ վէրիլ-
 լէր : Սալթ պիր շէյտէ ագըլը օլմագ՝ եէքիւնէ նիսպէ-
 թէն՝ տէլի օլմագ տըր . պու նիղամ իւղրէ էն ագըլը օ-
 լան՝ ագըլըրը տըր , էն ղէնկին օլան՝ ֆագըր տըր . պիւյ-
 իւքլիւյէ խըրսըմ վար տէյէն ատամտա՝ հիշ խըրս էօգ .
 վէլ-հասըլ պիր ատամ թախթ իւղէրինտէ օթուրմուշ
 պիլէ օլսա , եինէ խօր , եինէ հագիր տիր տէյէ պիլիւրիլ :
 (Բ) Պիւյիւքլիւք սէվտասը , ղէվգ սէֆա , քիշիյի սա-

հին մուծու էտէ պիւրիւրմի : Սահին սէֆա՛ փաքլիք-
տէն զայրի շէյ իլէ օլմազ . վէ եիւրէք ըա՛հաթի՛ ալազ
կէօնիւլտէ օլուր : Շիմտիլիք պիւրիւքլիք սէվտասլլա
սէֆա հազգընտա սէօյլէշէլիմ : Աթինանըն քէմէր ալ-
թը մէտրէսէսինտէ , տէրսլէրինի սու իքի մատտէ իւզէ-
րինէ վէրիւրէր իտի . եռնանի տէվիւրլէրինտէն սօնդրա
տա սու մատտէլէրի չօք սէօյլէշտիլէր . լաքին մասլա-
հաթ հալա ֆասլ օլունմուշ տէյիլ տիր . հալա մուսահէ-
սէսի էլզէմ տիր : Աէ պիւլթիւն ինսան գըսմընա տաիր
պիր մատտէ տիր : Պէն սէնին տէյէճէյինի պիւրիլիմ . սու
իքի սէվտատան ազատ օլան ատամ հանի , սունլարտան
միւնէզզէհ օլան էվլիյա նէրէտէ տիր : Սօն տէյէճէյին
սու տէյիլմի լօրէնցիոս . սունտան զայրի սէօյլէյէճէյին
վա՛ր մը : Պունլար տա սանա գարշը ալըր : Պիզ էօմրիւ-
միւզ օլտուգճա սաթազլարա կիրիփ չըզլի , թէհլիքէ-
լէր աթլայրի , պօշ կէօլկէլէրին արտը սըրա՛ մը սէյիւ-
տէճէյիզ : Պիր ճիւզ՛ ի իւլիւֆէ իչին , գարանըն տէրէա-
նըն գազալարընա մէյտան օգուլուլի , խամ թամարն պիր
մուրտար քէարը իչին , ճէննէթին իւմիտինտէն , ինսան-
լըգ ըիւթսէսինտէն ըիւճու էտէլիմ մի : Տիւնէանըն վադ-
թի՛ ախրէթին էսէտիլիլինի կէօրիւնմէզմի էտէյօր :
Գըրնըն պիր գուճ տանէսի՛ տէնիզին էնկինլիլինի էօր-
թէրմի : Թօփրազըն պիր քէսէյի՛ կիւնէշին քիւրէսինէ
փէրտէ օլուրմու : Մալին շէրէֆին պիզի սու տէրէճէտէ
քէօրլէյէճէք գուվլէթիմի վար : Է՛յ լօրէնցիոս , մալ
շէրէֆ քէնտիլէր քէօր օլտուգլարըն իսսաթ էտէրսէմ ,
տէյէճէյին գալըր մը : Սէօյլէտիլիմէ թաաճճիւս միւ
էտէյօրսուն : Մանի տէյիլ , սէն էինէ թաաճճիւս էթ-
մէտէ օլ : Պու իքի սէվտա՛ ինսան գըսմընա ճին կիպի է-
զիյէէթ էտէր . էզ ճիւմլէ սէնին էիւրէյինի զապթ էթ-
միշլէր քի , կէօլլէրինի կէօլլէրէ չէվիւրէմէյօրսուն : Սէն
նէ պիրինի թանըրսըն , նէ օպիրինի . օնլարը սէն սէն-
տէն էօյրէն : Պէնիմ սու սօհպէթիմ՝ մասլահաթը-
մըզտան խարըճ կէօրիւնիւր . լաքին ասըլ սահսիմիզէ
միւթաալլիգ տիր :

(Գ) Սէն պիւրիւքլիք թամարնը թանըմազսըն . սէն
օնուն սալթ տիշ էիւզիւնիւ կէօրիւրսիւն , զաթի նէ օլ-
տուզունու կէօրսէն , իքրահընտան թիւլլէրին գալգար :
Սէնին սաշընա ֆէլէյին թագարըր սօրղուճ սալա-
նըփ , սէնի էլլէրտէն սէչէ կէօրսիւն . ֆախտէսի՛ նէ քի ,
ասըլ շէրէֆ օ տէյիլ :

(Դ) Պիր պալա փօսթտա օթուրան ատամ՝ պիր Փօ-տուլ տիլէնճի տիր քի, սատագա տիլէնտիյի եէրտէ պիւյ-իւքլիւք սաթար :

(Ե) Քիշիյի էպէտի շէրէՖէ նաիլ էտէն՝ Փաղիլէթ տիր : Փարաուէն թէփիլէրի երգըլտրգտան սօնդրա, օ շէ-րէՖ էինէ եաշար . — պու հագ մատտէնին թէմէլի նէ տիր . ճանըն էօլմէղ օլտուղու տուր :

(Զ) Ճան քէնտի ալա ըիւթպէսինի թանըլի, տիւն-եանըն հայվանի չամուրուտան այրըլըր, քէնտի մէր-թէպէսինէ չըգարսա, օ զաման հագըէթի ատէմին էվ-լաալարը, գըրլարըմըղտա օրմանլարըմըղտա կէղէն ալիմ-լէրտէն էիյիտէրտէն Փարգ օլուրլար տա, ինսանա եա-գըշան մագամա կիրիլէր : Պիզ պուէնա թամա էթմէլի-իզ . պիզի թահրիք էտէն սէվտա պու օլմալը :

(Է) Մէլաիքին թապիաթի պէլքի ինսանըն գըյաս էթտիյի գատար ալա տէյիլ տիր : Զիրա տիւշէ պիլէն՝ տիւշտիւքտէն սօնդրա, գալգա պիլէնտէն ալա նի՛չին օլ-մալըլըմըշ : Մէլաիքտէն սօնդրա ինսան տըր, վէ մէլաիք-տէն ուզագ տէյիլ տիր :

(Ը) Պիւյիւքլիւք թամարնտա եանըլըշըլըն օլտու-ղուէնա՝ սէնի իլղամ էթտիքտէն սօնդրա, մալ թամարնտա տա փէք ագիլ օլմատըղընը իսպաթ էտէյիմ : Իրատընըն տէՖթէրինի սանա թասհիհ էտէյիմ տէ, տօղույա տա-հա մութապըգ՝ պիր եէնիսին կէօսթէրէյիմ :

ՕՆ ՊԵՇԻՆՃԻ ԿԵՃԵ

Տ Ի Ի Ն Ե Ա

Պիզիմ տիւնեատէ եաշատրղըմըզըն իւճ
րէթի նէ տիր . շամաթատան սէրսէմ օլույ-
օրուզ , թօզտան թօիրուգտան պօղուլույօ-
րուզ . իշտէն զահմէթտէն եօրուլույօրուզ ,
վէ էօմր իւլէ էճէլին արասընտա օլան գա-
լըն փէրտէնին չիւրիւքլիւյիւնիւ հիչ տիւչիւն-
մէյօրուզ : Մօտուլատամա պագարըմ , էօ-
թէ պէրի սէրսէրի կէզէր , խալզըն նագարը-
նը տիլէնիր : Ա՛հլի սէֆա օլան՝ զէվգ ուղու-
րունա վիւճուտունու թէփէլէր : Պունլար-
տան տէլիսի՝ մալ , պիւյիւքլիւք սէվտասընա
սուսայրի քէօիիւրիւր : Նէր պիրի պիրէր
պօշ չօճուգ օյունճաղընա ագըլ վէրմիշ ,
րիւզկեարըն չալգատրղը զէրրէլէր կիպի , հա-
վալարտա չալգանրի եաթըրլար : Աքին չօ-
ղա վարմազ , օ կէօզլէրինտէ փարլայան խայ-
ալաթ սաուշուր , իւմիտսիզլիք գարանլըղը
պասար . քէնտիլէր տէ նապէտիտ օլուրլար :
Նայ հայ . ինսան տա , հէվէս էթտիյի շէյ-
լէր տէ հէփ պօշ տուր , հէփ Ֆանի տիր :
Պու տիւնեա պիր խայալ փէրտէսի տիր ,
իչինտէքի կէզէն ինսանլար պօշ կէօլկէլէր
տիր . արատրգլարը շէյ քէնտիլէրտէն տէ

պօշ սուր : Ահրէք պօշ շէյլերէ սէվինէն ա-
տամ, կէրէք կիւճ օյունճագլարա ճիտտէն
եօրուլանն ատամ, պիր պիրինէ պէնզէր տէլի-
լէր տիր : Աիրի գուրու շէօլլերի կէզէր, օ-
պիրի շիշէքլի տաղլարը, պիրի վագար սաթա-
րագ, պիրի կիւլիւփ օյնայարագ մահվ օլմա-
ղա կիտէրլէր :

Վօրենցիոս, մատամ քի էպէտի ալլահ
էագլաշըյօր, վէ տիւնեանընն պօշ շէյլերի
քէօփիւք շիշէսի կիպի սույունն եիւզիւնտէն
տաղըլաճագ տըր. պիզի խօրլայան տիւնեա
իւնվանլարը, սօյ քիպարլըղը, ըիւթպէ պիւյ-
իւքլիւյիւ նէյէ լաղըմ : Անն ըահաթը՝ տի-
քէն իւզէրինտէ արայօրսունն. սէնինն ճանըն
խայալաթէ գափըլմըշ, վէ քէնտինի թէ-
փէլէտիյին՝ սահիհ զահմէթլէր եօրղունլու-
ղունտանն սօնղրա, ույուշուր իգպալ ըիւյա-
սը կէօրիւրսիւն :

Պարի սէնի տիւնեայէ պաղլայան սիհիրի
շէօզէյիմ : Աէօյլէյէճէյիմ ալէս-սէվիյէ տիր.
լաքին էյէր ալլահ տուամը գապուլ էտէր-
սէ, պէյթլէրիմ ալէս-սէվիյէ օլմաղ : Աիր
քէրուէ քէնտինէ կէլիփ, տահա սահիհ էյ-
լիքլէր արղուլէմէյէ պաշլարսան, սէն տէ
շաշարսըն : Մճտ օլսուն, սանա արղու էթ-
տիյինն շէյլերի՝ իքրահ էթտիրէյիմ : Ահրջի
պու պէնիմ մէրագի պէյթլէրիմէ՝ մէշրէպի
պօղուգ ատամլար պէյէնմէյէճէք, լաքին
տէլիլէր եիւզիւնիւ էքշիտիր տէյի, հագ օ-
լանը սէօյլէմէմէլի մի :

Տիւնեանընն թէվարիխ քիթապընը՝ պիր

քերրէ աչալում, պագալում նէ պուլուրուզ :
 Ֆէլէյին օյնագլըղը, թապիաթին իճթիյա-
 ճը, գարըլարըն խայընլըղը, էրքէքլէրին գանստ
 ու ղարուզը . պունլարտան գանթի նագար ,
 տիւնեա եիւզիւնտէ էօթէն շէօհրէթ պօրու-
 սու քի, օ տա էքսէրիյեա պիր մուսիպէթ խա-
 պէրի տիր : Շէր սէօյլէտիյի՝ սէյրինէ տու-
 րան խալգա, պէնի ատէմին Ֆէլաքէթ լէրինի
 նագլ էտէր : Տիւնեանըն եարատըլըղընտան
 պէրի, թէքրար թէքրար սէօյլէտիյի՝ տիւն-
 եանըն մուսիպէթ լէրի տիր քի սօնու կէլմէզ :
 () տուրմայրի տէվը օլան սէնէլէր՝ տէրտի-
 միզի պէլամըղը էվլատտէն էվլատէ նագլ
 էթմէյլէ եօրղունլուգ ալըր սանըրսըն : Սա-
 աթլարըմըղ Ֆէլէյին չարխլըլա տէօնտիւյիւ
 եէրտէ, նիչէ ազիմ էօմիւրլէրին թէլի գըրըլ-
 տըղըն հէր կիւն կէօրիւրլէր : Շէր սաաթը-
 մըղտա պիր մուսիպէթ լի ագապէնին եանը
 սըրա, պիր տէ կիւլէճէք Ֆըգրա վար :
 Վագթի էօմիւր թէվարիխինէ՝ պէօյլէ
 պէօյլէ պէնի ատէմին տէրտ ու պէլասընը
 տէրճ էտէրէք կէչէր կիտէր :

Վյ թանղըր, սէն քի պիզէ խայըրըլ կէօզ
 եաշը տէօքտիւրմէյ իչին, պաշըմըղա միհնէթ
 թուֆանը եաղտըրըյօրսուն . սէն սէօյլէ,
 պու տիւնեա նէ տիր : Վէնին էմրին իլէ հիչ
 լէրտէն հավայա չըգմըշ պիր խաֆիֆ պու-
 ղու տուր քի, պիր անտէ տաղըլըլի հիչ օլա-
 ճագ : Վիւնլէրի սայըլը, միւտտէթի՝ իչին-
 տէ պէսլէտիյի էվլատլար կիպի ֆանի, օն-
 լար կիպի էօլէճէք . վէ սօն կիւնիւ եագլա-

չըյօր : Պու ճիւմլէ իլէ ինսան էվլատը , կէ-
րէք քէնտի , կէրէք տիւնեա , մէթին տիր
էպէտի տիր կիպի , իւղէրինտէ օյնաշըր տու-
րուր : Վ է սէն , եա էպէտի ալլահ , սէն օն-
լարա պիր ըիյա կիպի սին :

Վէ տիր պու տիւնեա , նէ տիր . հիչ մա-
նասը եօգ՝ պիր ալայ խայալի վիւճուտլար
մէքեանը տըր : Պիր թարլա տըր քի աչըլան
չիչէքլէրի՝ մէյվէ կէօսթէրիր , լաքին վեր-
մէզ . պիր գօրգուճ չէօլիսթան տըր քի ,
հէր եհրինի տիքէն պասմըչ , կէզէն սէֆի-
լին՝ հէր աթըմտա այաղըն գանա պուլար :

Վէ տիր , նէ . պիր Ֆըրթընալը տէրեա .
իւղէրինտէ կէզէնլէր՝ փերվասըզ գուրսան-
լար տըր . օլան մալլէրի՝ սույուն եիւղիւնտէ
կէզէր : Պէլէք պիր իւֆիւրիւփ , տէնիզի
չալգայաճագ օլուրսա , պիր ումաճագլարը
տահա գալմազ : Պին թէքնէտէ քիւրէք չա-
լարլար , հէր պիրինին պայրաղը պիրէր ըէնք :
Հիչ պիրինին եիւրէյի ըահաթ տէյիլ , էն վե-
մանլըզ վագըթտա գօրգույուլա իւմիտ արա-
սընտա չալգանըրլար եաթըրլար : Հէփիսի
եէլքէնլէրին տօլտուրմուչ , իգպալէ տօղրու
կիտէր : Վ աքին իլմի էօնիւնէ փուսուլա է-
տէն , Ֆաղիլէթի քէնտիյէ եըլտըզ թու-
թան , փէք ազ տըր : Հէր քէս՝ ազ չօգ՝ Ֆէ-
լէյին օյնագլըղընտան շիքեայէթ էտէր .
կեահ տալղալարըն թէփէսինէ չըգար , կեահ
չուգուրունա էնէր , եօլլարընտան ուզագ
գալըրլար : Տալղալարըն արասընտա սըգը-
լըփ , պիր պիրլէրինէ զըտնէ Ֆսլէրինին հիւք-

փար, եօլունու շաշըրտըր, տէօնէճէք իւմի տի գալմազ: Միւղկեարլարա տալղալարա գարշը ճէնքլէշմիշ ատամ՝ ճէսարէթ քէսպ էթմիշ տիր, եինէ եօլունու պուլա պիլիր: () գատար զայրէթ, օ գատար զահմէթ լիմանը տէյէր: () սըգընթըլար արասընտա լիմանը կէօրիւրլէր: Վաքին իշթէ լիմանը պուլտուգ տէյի սէվլինտիքլէրի եէրտէ, եինէ կէօզլէրինտէն զայպ օլուր: Տալղալարը նաֆիլէ տէօյէրլէր եաթըրլար: Քէնտիլէրինի կիրտապա չէքէն Ֆէլէյին սուլարը՝ քէնտի քիւրէքլէրինտէն զօրլու տուր, չէքէր պաթըրըր: Վիմանըգ հավատա պիլէ նիչէլէր պաթմըշ տըր: Տալղալար աչըլըր . . . կէմիլէրի տալար . . . տալղա կէլիր իւզէրլէրինի էօրթէր, ատլարլըլա սանլարըլա տիպինտէ գալըրլար: Վրթէսի կիւն՝ տիւնեայէ կէլմիշ օլտուգլարը պիլէ պէլլիսիգ օլուր: Վրտլարընտա պրագտըգլարը պիր գաչ կիւնլիւք չէօհրէթ՝ էլլէրին նէսինէ՞ եարար: Վաթմըշ կէմինին պայրաղը կիպի, սույուն եիւզիւնտէ պիր ազ տահա սալլանըր, սօնղրա օտա պաթար: Վիր չէզար՝ տիլլէրտէ սէօյլէնիյօր, լաքին պինի ունուտուլմուշ: Վշթէ պէօյլէ միւլահազասըգ տէլի գանլըլար՝ պունուն կիպի պին թարիգ իլէ զայ օլուր: Վիր մուվաֆըգ երլտըգ ալթընտա տօղմուշ, Ֆէլէյին սէվկիւլիւսիւ՝ եէլքէնլէրին տօլտուրուի, արզու լիմանընա տօղրու կիտէնլէրտէ՝ մուրատա երմիշ գա՛չ քիշի գալըր . վար ըսա տա՝ չօգ սիւրմէզ, օնլար տա շիքեայէ-

Թէ պաշար : Ինսան տրրլար , ինսան էմին
 օլամազ : Գէլաքէթտէն գուրթուլմուշար
 ըսա , Թապիաթին էլինտէն տէ գուրթուլա
 պիլիրլէրմի : Ա գրթլար՝ գուլվէթլէրինին
 Թէմէլինի սէօքէր . սէնէլէր՝ էօմիւրլէրինին
 զաիֆ պինասրնա տուրմայրի գազմա վու
 ըուր : Պին գազէտէն գուրթուլսալար , էլ
 պէթտէ էճէլէ չարիարլար , ագրպէթ պիր
 Ֆրրթընատա ղարգ օլուփ կիթմէլի տիրլէր :
 () պէպիւրլէնտիքլէրի իշկիւղարլըգ՝ էճէլին
 աճըսընը արթըրմագտան ղայրի իշէ էարա
 մազ : Մ՛Տ , տիւնէայր էտինիյօրքէն պրագըփ
 կիթմէք՝ նէ կիւճ շէյ տիր . պունճա ղամէթ ,
 պունճա մէշագգաթ ըլա էտինիլէն տէվլէ
 Թի՝ տատմաղա հաղըրլանլյօրքէն , շունտա
 իսքէան էտէճէլիմ տէյի , կէօղիւ էօնիւնտէ
 էափրլան սարայտան էօլիւսիւ չըգմագ՝ նէ
 մուսիպէթլի հալ տըր : Մ՛Տ , ա՛Տ . Թէմէլ
 լի սարայը՝ էլլտըղլարտան էուգարը գուրան
 լար էափար :

Տիւնէանըն տերտլէրի իւզէրինէ պիր փէր
 տէ չէքէլիմ տէ , տէյէլիմ քի պախթ պի
 գլիմ էլիմիգտէ տիր . լաքին ղէնկին տէտիյի
 միգ , պիւյիւք ատամ տէտիյիմիգ վագի
 տէ նէ տիր : Ինսանըն սէֆիլլիյինէ էն
 պիւյիւք իսպաթ՝ ինսանըն էն պախթլըսը
 տըր : Պու կիւն պագարսըն էիւղիւ կիւ
 լէր , էարըն էն էտնա գուլունտան սէֆիլ օ
 լուր : Միւհթաճ օլտուղու կիւն՝ իաին պախ
 Թը էիւղիւնիւ աչար . էյի կիւն տօսթլարլյ
 լա պէրապէր , նէ օլտուղուն պէյան էտիփ ,

քիչիննն եիւրեյիննի տաղլար : Մալ իչինտե
 նէ Ֆազրըլըզ չէքիլիր . էլտէ հիւքիւմ
 վար , գուտրէթ եօզ . օ քիպիր իւնվանլարը
 ալթընտա՝ սայրսըզ պէլալար սագլը տըր :
 Սէլ-հասըլպու տիւնեանըն Ֆըրթընասընա
 դարըզ գօյաճագ՝ Ֆաղիլէթ տէմիրինտէն
 ղայրի եօզ : Վէօփիւրմիշ տաղլալարընտան
 պիլէ իմտատ պուլան՝ եալընըզ Ֆաղիլէթ
 տիր : Վիշի Ֆաղիլէթլէ , մէզարա վարտը-
 ղը վապըթ պիլէ , սէլամէթ լիմանընա կիրիր
 կիպի վարըր :

Սյ լօրենցիոս , պէն տիւնեանըն պէլալա-
 րընը սանա հէփ պիր եէրտէ գարըլըզ կէօս-
 թէրտիմ : Սյէր հէր պիրիննի պաշգա սաշգա
 րէսմ էտիփ , տահա սէչքին կէօսթէրսէմ ,
 տահա մուսիպէթլի կէօրիւրտիւն : Վուանը
 հէր պիր չաղընտա պաշգա պաշգա կէօր-
 տիւքճէ , տահա զիատէ ահ էտէրսին : Սէ-
 նինն օղլունու սէօյլէյիմ , ծնա պապ : Սէնին
 օղլուն պապալարըն էն էյիսինէ , անալարըն
 էն Ֆաղիլէթլիսինէ լայըզ պիր էվլատ տըր :
 ()նուն գըսմէթի՝ սանա նասիհաթ օլտուն :
 Աերչի ինսանըն եիւրեյի թաշտան եափըլը
 տըր , լաքին պապանըն եիւրեյի երմշագ օ-
 լուր : Սէֆիլ հագ՝ քիչիննն էվլատընա տաիր
 օլտուղու հալտէ , պապանըն գալպինէ զիյա-
 տէ թէսիր էթմէք կէրէք . ծնուն իչին սէ-
 նին տէ գալպինէ տօգանըփ , ինչա ալլահ
 Ֆաիտէսին կէօրիւրտիւն :

Տահա չօզ օլմատը , սէնին էվլատըն պիր
 զաիֆ վիւճուտ՝ հիչլէրտէն տիւնեայէ կէլ-

տի . պու կիւն պիր ճաճիլ չօճուգ տուր :
Տիւնեայէ կելինճէյէտէք զաճմէթի անասը
չէքտի , ծնտան սօնդրա սէն պաշլատրն չէք-
մէյէ : Վաքին սէնին օ մուհապպէթ իլէ
գայրըման տիւշմէն կիպի զապթ էթմէք
գատար տրր : Պու սէվտիյին էվլատը՝ աճա-
պա կիւնտէ գաճ քէրրէ՝ մապուզ չէճրէ իլէ
մաճղուն էտէրսին : Վնճագ սէն ծնու պէօյլէ
սէրթ թութման՝ լազըմ տրր , չօճուգլուգ
սէվտալարընը գրրար : Պիր թաղէ Ֆիտանը
թէճիլքէսիղ պիւյիւթմէք իչին , էթրաֆը-
նա պէօյլէ տիքէն չալըսը չէքէրլէր : (Սու-
տաճա քէնտի ագլընա պրագմագ օլմագ . ի-
տարէ էտէճէք պիր զապթը գլաղուզա միւհ-
թաճ տրր : Վօրգույու պիլիյօր . հաթթա
կիւնտէ պիր գաչ տէՓ՝ա կիւլ պէնդի սօլար ,
գօրգագ կէօղլէրինտէ էաշլարը փարլար :
Օ անվալը չօճուգ , կիւնասըզ օլտուզու
նէյէ էարար : Տօղան գուտրէթլէրի թէր-
պիյէ իլէ պաղլանըր . գապահաթ իլլէմէյէ
տաճա գատրր տէյիլ իքէն , աղլամագ մէշգ
էտէր : Վապահաթը օլմատան , սէֆիլ օ-
լուր : Հէմ կիւնասըզ տրր , հէմ մաճղուն :
Քազըրըն չէքտիյի նէ զուլում տուր : Վաքին
իղմագ էթսէն , տաճա պիւյիւք զուլմ օլուր :
Վլթէ պիղիմ հալիմիղ պու տուր : Ալլէճէք
վագըթ իգպալինին՝ շիւպհէլի իւմիտինի ,
շիմսիքի վագթին տէրալէրի իլէ , էրլարճա
չէքիլէճէք մէշագգաթ ըլտ սաթըն ալմա-
լըրղ : Պու աճըր չէքմէյէ՝ պապա օլմագ
լազըմ մր :

() զլուսն պիւյիւտիւ , անթրդ չօճուց տէյ-
 իլ . սէնին թէրպիյէն իլէ Ֆաղիլէթէ մէյ-
 իլի պիր եիյիտ օլտու : Ասթա զապթըն-
 տան չըգտը , քէնտի պաշընա օլտուղունա
 կիւվէնիի , զապթըր րապթըր պրագտը , տիւն-
 եայէ անթըլտը : Նէլէ շու գատար էօյտիւք-
 լերի տիւնեայը էլէ կէթիրտի . օն սէնէ
 զահմէթ չէքտի ամմա , շիմտի պիւթիւն սէ-
 Ֆասը քէնտինին օլտու : Ալէ Ֆաիտէ . էվ-
 վէլքի պրագտըղը ուսթատան սէրթ՝ տիւն-
 եայը պուլտու : Ֆիքրինտէ՝ նէ թապիաթ-
 տէն պին մէշապգանթլա էօյրէնտիյի մէշգ
 գալտը , նէ գալպինին իլճամը . վէ քիթապ-
 լարտա օգուտուղու՝ Ֆաղիլէթ տէրսլէրինի
 Տէփ ունութտու : Աքին չօգ սիւրմէզ ,
 անղար քի , Ֆաղիլէթին աղըրըղը՝ պէտ-
 խույտան չօգ խաֆիֆ տիր :

Ավլատընը տիւնեայէ սօգանլար նանըլ
 ատամ տըր : Նէփ տիւնեայէ եաիւրշմըշ ,
 տիւնեատէ սիւրթիւնիւր , պիր սիւրիւ տիւն-
 եա ատամլարը տըր : Աու մահճուպ միւսա-
 Ֆիրի՝ չօգտան պէրի արղու չէքտիյի միւֆէր-
 ըիճ ճէմիյեթլէրինէ ալըրլար , իքրամ է-
 տէրլէր , օղշարլար , սէվէրլէր , մուհապպէթ
 կէօսթէրիլլէր . լաքին օնլարըն նէ խալին օլ-
 տուղունու չափուք անղար . վէ տօսթլուգ
 տէտիքլէրի շէյի զէվգլէնիի , եիւրէք երմ-
 շագլըղընը թագսիրաթ սայտըղլարընը , վէ
 քէնտի ագըլլարլլա՝ եիւրէքլէրինտէ աճը-
 մագ հասսէսինի քէօրլէմիշ օլտուղլարընը ,
 քէնտիլէրէ շան ատտ էտէր՝ ալլագ Տէրիֆ-

լէր օլտուղունու կէօրիւր : Հագիգաթլը ա-
տամ կէօրիւնմէյէ՝ ութանըրլար . վէ իւ-
զէրլէրինտէ պիր էքսիք պէտ խույ վար ը-
սա , ծնու տա վար կիպի կէօսթէրմէյի՝
քէնտիլէրէ իՖթիխար սայարլար : Ալանը
տօղրուտան զիյատէ սէվէրլէր , տօղրույու
տօղրու սէօյլէյէճէք եէրտէ պիլէ , թէք եա-
լան սէօյլէմիշ օլալըմ տէյի , տօղրու սէօյլէ-
մէզլէր . սանըրսըն քի , պէտ ամէլ իշլէտիք-
լէրի եէրտէ եիւրէքլէրի խայր ամէլ Ֆէրա-
հը տույար :

Այ լօրենցիոս , սէն պունլարա թէհամ
միւլէտէ պիլիրմիսին : Ալանճըլըգտա սաչ
սագալ աղարթմըշ , ատամ ալտաթմա-
տա մահիր օլմուշ , շէյթանլըգտա թէֆէն-
նիւն էթմիշ հօգգապաղլարըն արասընտա՝
էվլատընը կէօրիւրսէն , էօվքէնի զապթ է-
տէ պիլիրմիսին : () Ելար թաշ եիւրէքլէրի-
նէ պիր եալտըզ վուրուփ , խըյանէթլէրինի
կիզլէրլէր , խահն թէտպիրլէրինէ պիր գալըն
փէրտէ չէքէրլէր . վէ սէֆէր թէտարիքի
կէօրտիւքլէրի եէրտէ պարըշըգ սօհպէթի
էտէրլէր . տիլլէրի Ֆիթնէտէն իպարէթ ,
գալպլէրինտէ սատագաթ էօգ : Տիւնեատէ
կէզմէյէ պաղլայալտան պէրի , պիր պիրինէ
չաթլի սիւրթիւնմէտէն՝ եիւրէքլէրի նասըր
պաղլամըշ՝ տույմաղ օլմուշլար : () Ղլունուն
սատըգ տօսթլարըրը տէյօրլարմը : Ալանճը
հիլէպաղլար . . . պէլի . . . տօսթլարը տըր-
լար , իշլէրինէ եարայընճայա գատար : Աքին
հիսսէտար օլմատըրըլարը հէր պիր էյլիլինէ՝

Եիւրեքլէրինտէ գրգգանճլըգ վար , զարար
 վերէճէք պիր Ֆրրսաթ պուլտուգլայն , պաշ
 տիւշմէնլէրի օլուրլար : () ղոււնու աճրրըմ
 քի , հէր քէսին պաշընա կէլէն՝ օնա տա գրս
 մէթ օլույօր : Սէնին էվլատըն գօնուշմատա
 թաթլը , տօղրուլուղու սէվէր , տիլի եիւ
 ըէյինէ ույղուն , հէր քէսէ կիւլէր եիւգ կէօս
 թէրիր , պիր էլի կէօքսիւնտէ , պիր էլի ճէ
 պինտէ . քէնտիյի մէտհ էթ տիրմէտէն չէքի
 նիր , տօսթոււնտան սըրրընը էսիրկէմէգ ,
 եիւրէյինի աչար : Ա՛ն՛հ , վա՛հ . աչըգ եիւ
 ըէյ իլէ օ եարամագլարըն արասընտա կէզէյ
 օր , հէր պիրի պիրէր օգ վուրույօր սանըրըմ :

Տիւնեատէ եաշայրփ , եիւրէք օյնաթմա
 լարը չէքէ չէքէ՝ խալգտան էմնիյէէթի գալ
 տըրըփ , տիւնեանըն տօլաշըգ եօլլարընտա ,
 վէ գալպլէրին խըյանէթ թարիգլէրինտէ ,
 վէսվէսէ իլէ կէզմէյի էօյրէնինճէյէ գա
 տար , նէ ա՛հ ու վա՛հլար չէքէճէք . մութլու ,
 էյէր օնու տա էօյրէնինճէյէտէք քէնտի Ֆա
 զիլէթինի իթիրմէզսէ : Օ իրա տիւնեանըն
 պօզուգլուղունտան սագընմագ իլմինի էօյրէն
 մէյէ , պօզուգլուղա եագըն վարմալը , վէ եա
 գըն վարտըգլայն էքսէրիյեա քիշիյէ սիրաէթ
 էտէր : Վու պապտէ քիշի քէնտիյի հըֆզ
 էթմէնին պիր թարիգի վար . ճանընը փէք
 թութուփ , քէնտիյի զապթ էթմէլի : Ա՛օգ
 սա պիր տէլի գանլը՝ վարա վարա պազը քէօ
 թիւ իլլէթլէր փէյտա էտէր քի , ճանընըն
 զաթի այարը թէնզիլ օլուփ , պի էյէի հա
 լին պահասընտան տիւշէր : Ա՛լէմէ ույուփ ,

հէր քէս իլէ իւնսիյեէթ էտէ պիլմէք իչին ,
մէշրէպինի պօզուփ , քէնստիյի ալչագլամագ
իգթիգա էտէր : Ա է ըրզսըզըզա շէօհրէթլի
իւնվանլար ըլա շէրէֆ վէրիլէն տիւնեատէ ,
ինսան ատրնա օլան ըկզալէթէ՝ եաշամանըն
եօլունու պիլմէք տէտիքլէրի տիւնեատէ , վէ
փէք զէքի ադըլ՝ փէք պիւյիւք գապահաթլա-
րա եարայան տիւնեատէ , քիչի պու ըկզա-
լէթլէր պահասլլլա տըր քի , պիր թէմէլլի ի-
թիպար սաթըն ալա պիլիր : Եօգ տէֆ՝ ա մէ-
լէք ագը կիպի ագլ՝ շէյթան կիպի պիր ճան-
տա եաթըր . վէ տիւնեանըն սօն տէրէճէտէ
պօզուգլունըն՝ պունտան պէլլի տիր :

Սիր հեյլէլի մուրտար փօլլիթիգա էօյրէթ-
մէյէ՝ մաքեավէլ տէտիքլէրի ատամ՝՝ Ֆիք-
րինի պու գատար եօրմագ նաֆիլէ իտի :
Ինսան էվլատը քէօթիւլիւյիլ ուսթասըզ
էօյրէնմիշ . մաքեավէլ քէնստի քիթասլլարը-
նը եանդմատան , նասիհաթլէրինի ինսանլար
չօգ էվլէլ ամէլէ գօմուշլար ըտը : Տիւնեա
քիթասլլընըն հէր եիւզիւնտէ պիրէր ֆագի-
լէթ իամի կէօրիւրսիւն , լաքին սալթ իամի
եազըլը տըր , գուսուրու պէյազ տըր : Ղէ-
միյեէթլէրտէ շէհրէլէր կէօրիւրսիւն , լաքին
կէօնիւլլէր եօգ , վար ըսա տա կէօրիւնմէզ :
Վէօնիւնիւ աշիքեար կէօսթէրէն շաշգըն՝
իսալգա զէվգ օլուր . զիրա սալթ էքսիքլլիյինի

1 Մաքեավէլ պիր ալիմ վէ ագիլ միւլլիֆ տիր , լա-
քին փօլլիթիգա հագգընտա եազտըլը հէի հեյլէտէն ի-
պարէթ տիր :

կէօրիւրէր , վէ քէնտի սայղըսըղըղը քէնտիյէ քէար գալըր : Սէն պիր ատամ թանրտում , եիւղիւ տախմա կիւլէրտի , լաքին տամարընտա պիր սիյահ զէհիր գայնարտը . սաղ իքէն ըասթ կէլտիյի շաշղընա փօհ փօհ էտէրտի . էօլտիւյիւ զաման՝ եաշամասընա սէպէպ օլան տօսթա՝ լանէթ օգուտու : Սօրէնցիոս , սէն պու եարամազլարըն եանընտա էվլիյա կիպի սին :

Սաիր տէվլէթ գափուլարընտա կէզէն ինկիլթէրրալըյա պիր աճաիպ սէյրան տըր . պիր տէվլէթին պիր պիրինի գըզգանըր իքի խատէմէսի՝ պիր էլ չափուքլուղնւյլա քէնտի էվլէրինի եափարլար . պիր պիրինին եիւղիւնէ կիւլէրէք , պիր պիրինին սըրըընը անղլամագ իչին , զարազլարընը թաթլը լագըրտըլար ըլա եալտըղլարլար . իքիսի պիր պիրինի ալտատըյօրում տէյի էօյիւնտիւքլէրի եէրտէ , իքիսի տէ տէքքէ կէլիր . պազը քէրրէ . . . էյ ատիլ ալահ . . . իքիսի պիր պիրինէ գուրպան կիտէր : Հայ օ մուրտար սէնաաթլէրինէ՝ քէնտի ըէզալէթլէրի իւճրէթ օլտուն : Սաքին տիւնեայը իտարէ էթմէյէ օթուրմուշ իքի էհլի ըրզ ատամ՝ պու ալչագլարըր ըուսվայ էտէն թարիգի իրթիքեապ էտէրմի իմիշ : Սյլիք էթտիքլէրի ատամլարըն թէշէքքիւրիւնտէն՝ քէնտիլէրին մահրում էտէրլէրմի իմիշ : Օ իրա էյլիք էտէնին գալպի կիղլիտէ օլուրսա՝ թէշէքքիւրիւնէրէսի իլէ տույար :

Վիշի եիւրէյինի էօյլէ իհթիյաթլա կիղ

լեմէք՝ աշխբեարէ չըգարմագ տըր : Մութ-
 լու սանա էյ գալալի տօղրու ատամ, եալան-
 տան իքրահ, վէ տօղրույա տախմա ըիայէթ
 էտէրսին : Այալգըն սանա թագսիրաթ տըր
 տէտիյի սատէ տիլին՝ սանա իՖթիխար տըր :
 Այալպինի կիզլէմէքտէն իպա էթմէք՝ պիւյ-
 իւքլիւք տիւր, ինսան օլանա լայըգ ամէլ
 տիր : Այուլուսի գալալ՝ ճանըն գուլվէթի-
 նէ ազամէթինէ պէշարէթ տիր : Մնսան
 արասընտա մուտարա էտիփ, Ֆիքրինի անդ-
 լաթմամագ լազըմ տըր տէրլէր . լազըմ
 ամմա, եօլու շէյ մի տիր, սօրարըմ : Մն-
 ճագ պու լազըմ տէտիքլէրի լազըմտան գուր-
 թուլմագա՝ պիր սաղ թարիգ վար . պիր ալ-
 չագ ատամա միւհթաճ օլան իշ՝ սահիհէն
 լազըմ օլմատրղընը քիշի Ֆիքրինէ դանտըր-
 մալը : Փօփ ալիմ՝ պու սօն սէնէլէրտէ տէվ-
 լէթին իտարէսինի հօգգապաղար էլինտէ
 կէօրիւնճէ, պէօյլէ սէօյլէր իտի : (Մուն
 կիպի տիւշիւնէն վա՛ր մը : Հագիգաթ օ-
 նուն կիպի տիւնեանըն պօղուգ եօլարընտա
 տօլաշըփ տա, ճանընը լէքէլէմէմէք՝ նատի-
 րաթտէն տիր :

Տիւնեանըն գօնուշմասը՝ հէր նէ գատար
 Ֆէնայըսա, եինէ ճանա շէրէՖ վէրիւր տէր-
 լէր : Տիւնեանըն ճանա օլան Ֆախտէսի պօշ
 տէյիլ տիր . կէրչի Ֆաղլիլէթի քէօրլէյէ պի-
 լիւր, լաքին պէտ ամէլտէն տէ իքրահ էթտի-
 ըէ պիլիւր տէրլէր . նէթիճէի քէլամ, տիւն-
 եայը էյի կէօրիւփ, էյի անդլամագ՝ ինսանը
 թէրպիյէ էտէր տէրլէր իսէ, պէն տէ տէ-

ըիմ քի, պու իքի ուճուն օրթասը փեք թէհ
 լիքելի եէր տիր: Վեամիլ տէտիյիմիզ ա-
 տամ տիւնեա եիւզիւնտէ թանդըր տէյիլ
 տիր: Փազիլէթին տէ զաիֆ քէօշէլէրի վար,
 տէօյիւշէճէք ճէնքլէրի վար, ինսանըն փիշի-
 նէ տիւշմիւշ գօվալար՝ եաուզ տիւշմէնլէրի
 վար: Փազիլէթէ տօսթ օլանլարըն պու շէյ-
 լէրտէն թէշէքքիսի՝ կէրչի ազ տըր, վէ
 թէշէքքի էթսէլէր տէ՝ փեք կէճ էտէրլէր-
 լաքին պու ճիւմլէ իլէ՝ էյէր Փազիլէթին
 տօսթու օլանլար աղլաշըրսա, աշնալըղը օլ-
 մայանլար նիճէ կիւլիւմսէյէ պիլիր: Վեա-
 միլլիյին աղլայաճագ շէյի վար ըսա, ճահիլ-
 լիք՝ ըահաթը նիճէ տավա էտէ պիլիր: Աս
 ճահիլի տէ քեամիլի տէ սըգընթը չէքմէք
 իգթիզա էթտիքտէն սօնդրա, տիւնեատէ
 ըահաթ էտէն՝ շիքեայէթի ազ օլան ըսա,
 վէ ըահաթլըգ՝ սապը էթմէտէ իսէ, վէ չօգ
 տէֆ՝ա էն եագըն տօսթլարըմըզ աֆիլ վէ
 իղմազիմիզէ միւհթաճ ըսա, պէօյլէ էօմ-
 ըիւն, պէօյլէ տիւնեանըն նէսինէ էօյիւն-
 մէլի:

Սու թլու տիւնեայը ազ թանդըյան ատա-
 մա: Շ ու խաին տիւնեա, տօսթլարընա սա-
 տագաթ էթտիյի էօգ: Մ՛հ, շու խասիս
 տիւնեա, պու գատար ազ վէրիի, վէրտիյի-
 նի տէ տէր ագասպ կէրի ալըր: Սու ճիւմլէ
 իլէ թանըմասը ֆէնա տէյիլ, եա ալտանըի,
 եա ուղուրունա գուրսպան կիթմէմէք իչին,
 թանըմասը էյի տիր: Ս քին կիւճլիւք՝ թա-
 նըրի տա սէվմէմէքտէ տիր: Վիշի տիւն-

եայր նէ գատար ազ սէվերսէ , զէվգինի օ
 գատար զիյատէ չըգարըր : Քեամիլ ատա-
 մըն սըրըր՝ իշթէ պու քէօշէտէ տիր : Սօ-
 րենցիոս , սագըն օլ տիւնեանըն սէսինէ գա-
 փըլմա : Տիւնեանըն սէսի՝ տէնիզ մէլէյինին
 սէսի կիպի թաթը կէլիր , լաքին ծնուն կի-
 պի տէնիզին օրթասընտա պիր Ֆըրթընա
 զայաթըլա մէշուր օլմուշ պիր տէօքիւն-
 թիւ իւզերինտէ սէօյլեր :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(ա) Նի՛ճէ , պիւթիւն թապիաթ պէնտէն թարաֆա՛-
 մը օլմուշ : Եէրի կէօյիւ սանա գարչը թագրիր էթմէյէ
 պէն մի թահրիք էթմիշլմ : Ճանըն էօլմէզ օլտուգտան
 սօնդրա նէն գալըր : Հէր շէյին , լօրենցիոս , հէր շէյին :
 Էօյլէ օլտուգտան սօնդրա , պու էօլմէզ ճանը՝ մութըու
 էթմէլի : Եօգսա էօլմէզ ճանլար գութսո՛ւզ մու : Քիշի-
 նին եիւրէյինի օյնաթաճագ պոււտան պէթէր նէ՛ օլա
 պիլիր : Պու ճիւմլէ իլէ , լօրենցիոս եինէ տիւնեայէ սա-
 րըլմըշ տուրուր : Մալի միլքի տիւնեատէ տիր : Իֆթի-
 խար էթտիյի շանը շէօհրէթի՛ ծնտան ալըր : Պանա տիւն-
 եա ատամը տէսինլէր տէր : Էօյլէ պէտ շէօհրէթէ՛ լօրեն-
 ցիոս , նի՛ճէ Փտուլանա պիլիրսին : Քէնաիյէ տիւնեա
 ատամը տէտիրմէք՝ էվլէլ զամանտա քիշիյէ շէօհրէթ
 տէյիլ , ըզալէթ իմիշ : Ինսանլար ըիւթպէլէրինտէն տա-
 հա տիւշմիւշ տէյիլ իքէն , ճէննէթ լաֆղընտան ութան-
 մազ իքէն , սէվտալարընը թահրիք էտիփ , գալպլէրինի
 սէվլնատիրէն՝ քրիսթիյան իամի խտի :

Պէնիմ էօնիւմէ տիւշիւփ , պէյթլէրիմի թէրթիպ է-
 տէճէք՝ սէնին արգուլէրինի թահրիք էտէն ուղուրսուզ
 շէյլեր տիր : Ատամ , տիւնեայէ նէ փէք պէյէնմիշսին :
 Պիւլիւքլիւք թամար՝ ճանընը նէ փէք սարմըշ . զէվգ սէ-
 ֆա սէվտաար ծնտան պէթէր : Կէօիտիւնմիւ գալպլինէ
 ագան զէհիրին փոււարլարընը : Իշթէ սէնին Փազիլէթի

նի էօլաիւրէն օգլար, պու իւ չիւ աիւր: Պէյթլէրիմի պու իւ չ մատտէնին իւղէրինէ պինա էտէրիմ, վէ աիւնեանըն ագլընը քեամիլլիյնի տէ խաթրումտան չըգարմամ:

Ա՛ լօրենցիոս, սէն նէ՞ ագըլա հիզմէթ էտէրսին. զէվգ, մալ վէ պիւյիւքլիւք արալարընտա պէօլիւշաիւք. լէրի տիւնեայը, սէն ճէննէթտէն էյի սայայօրսուէն: Պու իւ չ ճին նէվպէթէ եաթմըշ, քիշինին դալալինի չալգայ. ըփ, նէֆէս ալտըրմայարագ էզիյէթ էտէրլէր: Տալեա թօփու կիսի.քիշիյի էլտէն էլէ աթըփ, օլ դատար եօ. րարլար քի, տօլաշա տօլաշա՝ պաշը տօլանըփ սէրսէմ օ. լուր. րահաթըգ արայըփ, իւմիտսիզլիքաէ երըլա գա. լըր: Իշթէ լօրենցիոսուէն՝ մէլաիքէ պիլէ լայըգ կէօրիւլ. մէյիփ, եալընըղ ինսանա վատ օլուէնան տէվլէթտէն ալա սայարըղ տիւնեա՝ պու տուր. սահիսի քէնտի կէօքտէն էնիփ կէթիրաիյի տէվլէթէ, քէնտի ատալէթի իլէ էմր էթտիյի, վէ միւճիղաթլէրի իլէ պէյան էթտիյի, վէ էօմ. ըիւ վէ էօլիւմիւյլէ փիշքէշ էթտիյի տէվլէթէ, լօրեն. ցիոս պու տիւնեա դատար իթիպար էթմէյօր: Ագլընըն պէյէնաիյի պու տիւնեա աըր: Տիքինտէն եիւղ եասարըղ իւղէրինտէ րահաթըգ արայօր: Պի այնի, էյի թէրթիպ օլուէմամըշ հէքիմ շէրպէթի կիսի, ըի՛նլէրի թէպին է. տէճէյինէ, տահա զիյատէ գապարտըր, խայալինէ գօր. գոււճ տիւշլէր կէթիրիփ, ուչուգլանա ուչուգլանա՝ քի. շիյի ույանըգ օլտուղուէնտան զիյատէ ույգուուէնտա էօր. սէլէր: Պիլիբիմ, պուշար պին քէրրէ սէօլէնմիշ սէօղ պաշը տըր տէյէճէքսին: Էօյլէ աիւր, էօյլէ. լաքին մէֆ. հոււմուէնտա օլան հագ՝ անղլաշըլընճայա դատար, հէր գաշ քէրրէ սէօլէնտէ աղ տըր:

Տիւնեայը պիւր քէրրէ էյի թանըտըգտան սօնղրա, էլ պէթտէ եա իսլահ օլուփ, դալալիմիզի ճէննէթէ տօղ. րուլթմալըրըղ, եախօտ տահա պու տիւնեատէ իքէն պի. լէ, ասըլը ուսուլու շէյթան օլմալըրըղ: Աէլ իմտի պա. գայրմ, շու դատար սէվտիյին տիւնեա, օ րասպըթասըղ մուհապպէթինի տէյէրմի, զիրա իսթէր քէսիշ, իսթէր ճիւքմինտէ էսիւր գալ, հէր նէ էթսէն, պէլասընտան գուրթուլամազըն, Փագաթ իքի սուրէթին պէլասը՝ պիւր պիւրինտէն Փարգը տըր: Աէօղիւնիւ գալտըրըփ, սահիհ տէվլէթի, սահիհ տօսթլուղու, պու էէրտէն եուգարը արամայան ատամ՝ պու տիւնեատէ տօսթուէն տէվլէթին կէօլիլէսինի պիլէ պուլամաղ:

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ԿԵՃԷ

ՍԷՖԱՒ ՎԷ ՔԷՆՏԻ ՔԷՆՏԻՅԻ ԷՕԼՏԻԻՐՄԷՔ

Ս էն տէրսին քի (Կ) “ պիւյիւքլիւք սէւլ տասրնտան վազ կէչտիւմ, օ պիր տէլիլիլիմիշ քի՝ մալի փէք չօղա օլույօր : Աքին օ կիւլէր եիւղլիւ սէֆայը նէ եափայըմ : Մնսան գրամընա՝ օնու հանկի՝ մուրապըթ խօճա եաւազ էտէ պիլմիշ : Մնսան սէֆայէ էսիր տօղ մուշ տուր : Մնսան էվլատը՝ սէֆայէ մալիք օլմազ իչին , թաճը թախթը ֆիտա էտէր , հիչ պիր թէհլիքէյի սայմազ , հէր պէլայէ աթըլըր : Աա էօլիւրիւմ եա գալըրըմ տէյի՝ սէֆէրէ կիտէն ճէնքճի՝ եիւզ աղարտըրսամ , սէֆա էտէրիւմ իւմիտինտէ տիր : Պիւյիւքլիւք սէվտասրնտա օլան ատամ՝ շէրէֆէ նախ օլուրսամ , սէֆա էտէրիւմ սանըր : Թախթ իւսթ իւնտէ օթուրմուշ փատիշահլար՝ սէֆանըն ֆէրմանընա իթաաթ էտէրլէր : Աէֆանըն ճէլպինէ քիւմ տայանըփ , հիւքմիւնտէն քիւմ չըգա պիլիւր , տէրսին :

Աէֆա աշգը պիր սէվտա տըր քի ինսանտան այրըլմազ . քիչինին ֆաղիլէթ ի նէ գատար դալիպ օլսա , սլու սէվտայը անճագ թաւրիգա գօյա պիլիւր . լաքին թէմէլինտէն տէֆ

էտէմէզ : Աէֆա՛ ինսանըն էն պիւյիւք տէվ
լէթի տիր տէյի , թապիաթ պունտան զիյա-
տէ սէօյլէյէ պիլիր մի (Բ) :

Այա սանա քիմ տէր քի թապիաթին սէ-
սինի տինէմէ , սէֆատէն իմթինա էյլէ
տէյի : Աէֆա տէտիյին ճէննէթ մահսու-
լու տուր . ճէննէթտէքի բուհլարը ալլահըն
մութլուլուղունա հիսսէտար էտէն՝ սէֆա
տըր : Տիւնեատէ տէ սէֆա վար : Պիւթիւն
տիւնեա սէֆանըն իհեասը տըր : Աէֆա օլ
մասա , տիւնեանըն եիւզիւ պիր սագիլ շէյ օ-
լուր : Աչինտէքի վիւճուտլար քէչէլէնիփ , տօ-
նուփ , ույուշա գալլըրտըր : Աէֆա տէտիքլէ-
րի տիւնեանըն բուհու տուր : Տիւնեա օնուն
լա եաշար , տիւնեայը գըմըլտատան , էճէլէ
գարշը տուրան , սէֆա տըր :

Տույմագլըգ հասսէսի օլան զաթլէր՝ հէփ
սէֆանըն պէնտէլէրի տօղար : Անսանը՝ սէ-
ֆա օլմատըղը եէրտէ , սէֆանըն կէօլկէսի
էսիր էտէր : Աքին սէֆայը ֆագիլէթտէ
արայան՝ նէ գատար նատիր տիր : Աէտ խույ
սէֆասընըն տիւրլիւսիւ՝ գալլէրի չալգայան
սէվտալար կիպի չօգ տուր . ինսան գըսմը՝ եա
անըլ սէֆա էտէճէք շէյի եանըլըր , եա
սէֆանըն հուտուտինի թէճաուզ էտէր :

Օիրա տիւնեատէ զապթսըղըգ պիր տիւր-
լիւ տէյիլ տիր . ազլըն պէյէնմէտիյի սէվտա-
լարըն հէփսինէ զապթսըղըգ տէնիր : Ավ-
լատընը թէրպիյէ էտէն պասպայա պագ .
քէնտի պէլքի տահա մուրտար իուլլարա
միւպթէլա տըր :

Պիրի մալին թաթըլըղընա գաիրըլըր, ա-
 սըլ սահիպինին էլինտէն գաիրար, հարամ
 ըլա կէչինիր: () պիրի քէնտիյի ինթիգամա
 գուլ էտէր. քիմի աչգ, քիմի ղարազ պա-
 թագճըլարը՝ գան ըլա սէֆա էտէրլէր: Աէ-
 թիճէի քէլամ սէֆա տէտիքլէրի՝ էյիլէրին
 տէ՝ քէօթիւլէրին տէ նիշանկէասը տըր:
 Աարամազ քէսիճինին սիլահա տավրանտը
 ղը՝ սէֆա իչին տիր. մէմլէքէթ զապիթի՝
 ույգուսունու ըահաթընը Ֆիտա էտիփ, կէ-
 ճէլէրտէ պիր քէօր Ֆէնէր իլէ մահալէյի
 տօլաշտըղը՝ սէֆա ուղուրունա տըր...
 Այալգը տէրսէն. թամաքէար ատամ՝ սէֆա
 իչին ույգուսուն սաթար, մալինին էանը պա-
 շընտա էօմրիւնիւ իփրանտըրըր:

Ագընա պէյէնմիշ մուրապըթ, սէֆայը՝
 սէֆայա խօր պագմատա պուլուր: Պագը տէ-
 ֆա տէրտտէ պէլատէ պիլէ սէֆա պուլու-
 րուզ: () զաման տա սէֆայը՝ չէքտիյիմիզ
 միհնէթ տէ, տէօքտիւյիւմիւզ կէօղ էաշըն-
 տա էա պուլուրուզ, էա պուլմաղա իւմիտ է-
 տէրիզ: Շ ու ապտալ զալէնտէր՝ տիւնեայը
 թէրք էթմիշ, չէօլէրէ չէքիլմիշ իսէ, սէ-
 պէպի նէ տիր. օ տա սէֆայէ պիր գուրպան:
 Աէֆա տէտիյիմիզ՝ տիւնեատէ սէվապըն
 տա, կիւնասըն տա աթասը տըր: Աէզալէ-
 թի տէ իրթիքէապ էթտիրիր, ուգուպէթի
 տէ. էօլիւմիւ պիլէ կէօղիւմիւզէ ալտըրըր:
 Պու ալէմին սահիպի՝ պէնիմ տէ էֆէնտիմ
 տիր. պէնիմ տէ պու մէրագի պէյթլէրիմ
 տէն միրամ՝ սէֆա տըր:

Պիլիբիմ, պիզիմ քեամիլլիք թասլայան նազիք միզաճ միւրախլերին կիւճիւնէ կէլիւր . սէֆանըն մէտհինի էթտիյիմ՝ թէհլիքէլի շէյ տիր տէյի, ճէսարէթիմի զէմմ էտիփ, եիւզլերին էքշիտիյօրլար : Ինսանըն թա պիաթինստէ՝ սէֆայէ օլան մէյլի եէթիշմէզ մի քի, պու տա մէտհի իլէ կէլմիշ, տահա զիյատէ թահրիք էտէյօր . պու նէ միւլահազասրզլըզ տըր տէրլեր : Եւ զէմանէ քեամիլլերի, (էյեր հատտէն զիյատէ քէմալիյեէթ թասլայանլարա քեամիլ տէնիրսէ), պէնիմ շու միւլաիմ ճէվապըմը տինլէյին : Ինսան գըսմը հասսէլերինէ ինանմըշ տըր . պիզ՝ օնլար եալան տըր տէյիփ խալզը ալտատամայրդ . ալտատա պիլսէք պիլէ, ատամ ալտաթմագ եօլլու շէյ մի տիր : Հաշա . զիրա տօղրոււնուէ կէօրէճէյի իշի՝ եալան կէօրէմէզ : Եւ յոյլէ իսէ տօղրուճա՝ իգրար էտին քի, պալ թաթլը շէյ տիր, լաքին իշինէ զէհիլ կիրիրսէ, ատամը եօլտիւրիւր : Եւ իճէ . սալթ ֆազիլէթի մի մէտհ էթմէլի : Ինսանտա ֆազիլէթտէն զայրի մէտհ էտէճէք շէյ եօզ մու : Եւ յոյլէ իսէ նիլին սաղլըղը իսասթէլիքտէն էյի սայարլար : Եւ ապիալ թին սէվտիյի շէյ՝ էլպէթտէ էյի տիր, պիզ սէօյլէմէյէ հաճէթ տէյիլ : Եւ քէնտինի սազըն տէյի՝ կէլէճէք վագըթտան պէրի՝ գուլաղընա սէս կէլմէտիքճէ կէօրտիւյիւն սէֆա՝ ֆազիլէթտէն կէլմիշ տէյիլ իսէ պիլէ, սէն եինէ կէրի գալմա :

Սէֆա տէտիքլերի՝ էօմրիւն մուալէճէսի

տիր : Աարատաննն քերեմլերինէ թէշէք-
 քիւր տիւր : Աարատան՝ գալպիմիղէ պիր լա-
 թիՖ հասսէ վերմիշ օլմասայտը , էթտիյի
 քերեմլերէ թէշէք.քիւր էտէրմի իտիք : Աէ-
 Ֆա տույմայան քիշի՝ նամքէօր տիւր : Անսան՝
 սէֆայը պէշիքտէ իքէն սլաշար տույմաղա .
 տօղտուգլայն սէֆանն չէշնիսին տույար , վէ
 էօլիւնճէյէ գատար՝ աշղը գալպինտէն չըգ-
 մաղ . քեամիլլիք սէֆայէ տիւշմէն տէյիլ ,
 սէֆայը չիւրիւթմէք իչին օլմուշ տէյիլ ,
 հաթթա սէֆայէ եար օլուփ , էօլ կէօս-
 թէրմէք իչին տիր :

Թապիաթ ինսանա էպէտէն սէֆա էյլէ
 տէյի չաղըրըր : Չէր թարաֆտա հասսէ-
 լերիմիղէ սէֆա էթտիրէճէք շէյ կէօսթէ-
 րիր : Տիւնեանն պերէքէթինի պիղիմ ի-
 չին եափար : Վատիմի պիր տիւյիւն թութ-
 մուշ , ինսան էվլատրնա նէֆիս չէշնիլեր իլէ
 էպէտի ղիաֆէթ էտէր : Աէօմէրտ էլի իլէ
 սէֆա գատէհին տուրմայրփ տօլտուրուր ,
 վէ հաղ թարաֆրնտան ինսանա սունար :
 Տալէթինի գապուլ էթմէմէք նէ տիր պի-
 լիրմիսին . պիղէ սէֆա էթտիրմէք իչին ար-
 զուլերի , արզու էտէճէք շէյլերի , վէ չէշնի
 տույաճագ հասսէլերի պիր պիրինէ ույտու-
 րան ալլահըն նիմէթինի ինքեար էթմէք
 տիր : Աօգ , էօգ . եարատանն քերեմլերինի
 գապուլ էտէլիմ , քէնտի կէօղիւ էօնիւնտէ
 սէֆասըն չըգարալըմ , վէ տույտուղումուղ
 սէֆա՝ քէնտի քերեմլինէ թէշէք.քիւր օլտուն :
 Անճագ հասսէ գատէհինի օրանարղ իչմէյէ-

լիմ : Ինստանա լայրդ՝ տահա գուսուրսուզ սէ
 Ֆալար վար : Եզլընը թէրպիյէ էթմէք ,
 ճանընըն գուտրէթլէրինի իշլէթմէք , Ֆիք-
 րինի Ֆազիլէթէ ալըշտրրմագ , վէ էյլիք էթ-
 մէյէ պէր գարար աշդը օլմագ , քիշի պուն-
 լար ըլա գալպինէ Ֆէրահ վէրիփ , տահմա
 սէֆատէ օլուր :

Երենցիոս , սէն պիր պէճիտ շէյ տիւշիւն
 տիւշիւն եօգ , ամմա էյէր սէֆա հագգընտա
 պիր տիւշ կէօրիւփ , սէֆանըն թապիաթի-
 նի պիր ճիւզ՝ ի տիւշիւնէ պիլիրսէն , պէյթ-
 լէրիմէ գուլագ վէր տէ , սէն նէ փէրհիզքեար
 մուրապրթ ատամ օլտուղունա շաշարսըն :
 Աֆա տէտիյին նէ տիր . պիր միւֆէրրիհ
 իսմ իլէ անըլըր Ֆազիլէթ տիր : Տահա էյ-
 իսինի սէօյլէյիմմի . Ֆազիլէթ պիր Ֆիտան
 գալէմի տիր , սէֆա ուճունտաքի չիլէյի տիր .
 վէ քեամիլ եպիկիւրոս Ֆէյլէսօֆուն իս-
 սիմլէրինին պու պապտէ սէօյլէտիյի իֆթի-
 րա տրր :

Ինսան գրամընտա գութլու օլմանըն սրը-
 րընը շիմտիյէտէք պուլմուշ եօգ : Կուրու
 արզոյլա գութլուլուգ պուլունմագ : Կութ-
 լուլուգ տէտիքլէրի՝ նէ պէտխույուն ալչագ-
 լըղընտա հասըլ օլուր , նէ ալչագ ատամըն
 պօզուգ գալպինտէ : () պիր սէնաաթ տրր

1 Իֆթիրա տէյիլ , ղերա եպիկիւրոս Ֆէյլէսօֆ՝ Ֆա-
 ղիլէթ տէյի ղէվգէ սէֆայէ տէր . պիր տտամ նէ գա-
 տար ղէվգ սէֆա էթսէ , օլ գատար չօգ Ֆազիլէթ սա-
 հիպի օլուր տէմէք իսթէր : Լաքին պու պիր պահս տրր
 քի , եունի Ֆէյլէսօֆ քէնտի տէ գապուլ էթմէյօր :

քի, մէջգ էթմէյէ միւհթաճ. վէ մէջգտէ միւտաւէմէթ էթմէյլէ օլուր: () Իրա պիր քէրրէ արասընը սօութտուգլայն, էվվէլքի չէքիլէն զահմէթին մահսուլու զայ օլուփ, մէջգտէ օլան գուսուրուն արտը սըրա տէրտ իլէ պէլա կէլիր: Վախթըմըզ՝ պիզ արամատան՝ քէնտի կէլիփ պաշըմըզա շան շէրէֆ եաղտըրա պիլիր. մալ՝ այաղըլա կէլէ պիլիր. լաքին քէմալիյէէթէ պիզ գարշը վարմալըլըզ: Մնճագ կէօզիւմիւզիւ գօրգութմայալըմ. քէմալիյէէթի արամագ էլզէմ իսէ, զայրէթի օլան ատամագ՝ էլէ կէթիրմէսի տէ շիւսէ հէսիզ տիր: Տիւնեանըն սաիր էյլէքէրի կիպի, պազը արայանտան գաչար մագուլէտէն տէյիլ տիր. քէմալիյէէթի արայան ասլա պօշ չըգմագ:

Վէֆանըն աթասը քեամիլլիք տիր. թայասը թէրպիյէ տիր, խօճասը սապը տըր. պունլարտա միւտաւէմէթ էթմէյիլէ թէքմիլ սէֆա օլուր: Վէֆանըն թախթը՝ սալիհ ատամըն գալպի տիր. ծնտա վագարըլա օթուրուր, ճանըն հէր գուտրէթինէ թաթլը թաթլը հիւքմ էտէր: Վափուսունտա օլան էթպաի՝ Ֆազիլէթլեր տիր, էթրաֆըն գուչատրի, քէնտիյի մուհաֆագա էտէրլեր: Վէ պու իսիմլէրինտէն գօրգտուղումուզ Ֆազիլէթլեր՝ հէփ ինսանըն տօսթլարը տըր: Վնսանըն էյլիյինէ չալըլըլար. վէ էտէճէյի սէֆանըն փէհի վէ փունարը տըրլար: () Նլարըն պիզէ էթտիյի թէնպիհ՝ նէ տիր. պիզիմ քէնտի իսթէտիյիմիզ տիր:

Վ՛ու թլուլուղա լիյագաթ փէյտա էտին քի ,
մու թլու օլասընըղ տէրլէր : Վ՛ճ թաթլը սէ-
Ֆա , ա՛ գուտրէթլի ազիզ դանուն սահիպի .
ինսանլարըն ազլը օլուփ , սէնի ազըլ աշգըլա
սէվսէ , սէնին մուրատըն՝ օնլարըն պէյէն
տիյի շէյէ մու թապըղ օլուրտու , վէ հէր
էմրին՝ օնլարըն արզու էթտիյի շէյ օլուր-
տու : Տէվլէթ տէտիքլէրի՝ սէնին էմրինէ
իթաաթ էթմէք տիր : Տէրտ պէլա՝ սէնին
էմրինէ իթաաթ էթմէմէնին ճէզասը տըր :

Վիզ ազլըմըղա՝ եարատանըն սէնի տիւն-
եատէ մէմուր էթտիյի թէտպիրլէրինի պօ-
ղաճաղըղ : Վէն կէօքտէն էնտին իսէ , ինսա-
նը հայվանա պէնզէթմէք իչին տէյիլ , իլլա
ինսանը միւշէրրէՖ էտիփ , եարատանընա
եազլաշտըրմագ իչին տիր : Վ՛ ճէննէթ մէ-
լէյի , սէն կէլիփ արամըղա կիրտիյին՝ Ֆէ-
րահընլա ազլըմըղա գուվլէտ վէրիփ , պիզէ
եարտըմ էթմէք իչին տիր : Վէլիր իպթիտա
Ֆազիլէթէ էլ թու թարսըն , օ տա գարշը-
լըղընա սէնին հիւքմիւնիլ ալգըլար թագ-
վլյէէթ վէրիր : Վօմիւր , մէզհէպ , վէ իւն-
սիյէէթ , հէփ սէնին սայէնտէ եաշար : Տը-
մաղըմըղա լէզիզ կէլէն նաՖագանըն թաթ-
լը շէնիսի՝ վիւճուտումուզու պէսլէմէյէ պի-
զի թահըիք էտէր . էլին պիզի մէտհ էթ-
տիյի՝ խօշումուղա կէլտիյինտէն , քէնտիմի-
զի խալգա պէյէնտիրմէյէ ճահտ էթտիրիր ,
վէ հէփիմիզի իթ թիՖագտէ թու թար . պու
տէվլէթի՝ սալիհ ատամ օպիր տիւնեատէ
պէքլէր իքէն , պու Ֆանի տիւնեատէ պու-

լուսի, պուլտուրան քերէմ սահիպինէ շիւքիւր-
լէր էթմէք պօրձու՝ քէնտիյէ սէֆա օլուր :

(4) Այ մութլուլուզ Ֆիտանընը սու-
լայրպ շիլէնտիրէն մուպարէք սէֆա փունա-
րը, ճանըմըզա տուրմա ազ : Աքին օ փու-
նարը աչըփ ագրտան՝ անձագ Ֆազիլէթ տիր-
գապահաթ՝ պէրէքէթինի գուրուտուր : Վֆ-
րաթ ըլա թադսիրաթ՝ սէֆայը պէտ ամէ-
լէ թէպտիլ էտէր, վէ ճէզասընը չէքտիրիր-
օրանսըզլըզ պաշըմըզը սէրսէմ էտէր, աղըը
աճը փէյտա էտէր, էճէլէ սէպէպ օլուր :
Պէնիմ պիր տիւշմէնիմ օլսա, էօլչիւսիւզ
օրանսըզ սէֆատէ օլսուն տէմէքտէն Ֆէնա
տուա օգույամամ : Տօսթում, սէֆա գատէ-
հինի թօրթուսունատէք տէվիրիրսէն, տի-
պինտէ աճըսըն պուլուրսուն . լաքին էօլչիւ-
սիւն շաշըրմայրփ, թանղըրյա, ինսանա, վէ
սանա գարչը օլմատըգտան սօնղրա, տօյա
տօյա իչ . նէ գատար զիյատէ քէյֆ օլսան,
ալլահա օլ գատար էագըն օլուրսուն : Ալլահ
պիլէ՝ սիւրտիւյիւ սէֆանըն նէտամէթի օլ-
մամանղլա ալլահ տըր :

Սագըն, պու հալի պէտ ամէլ սէֆալա-
րընտա տա պուլուրում սանմա : Պէտ ամէլ
սէֆասընըն մէյվէսի՝ մութլագա ազապ տըր,
գուրթուլուչու միւմքին տէյիլ : Վնսան էվ-
լատը թանղըրընըն թէրթիպինի պօզուփ,
գատէրին էլինտէն գուրթուլա պիլիրմի :
Աէրի կէօյիւ էարատանըն թէտպիրինէ գար-
չը սէֆա փէյտա էտէրիմ տէմէք՝ տէլիլք
տիր : Պիր սագըն էափան ուսթա՝ ահէնկինի

ույտուրմագ իչին փերտէլերին էօլչեր, նիզամրնա գօր . սազը չալան ատամ՝ էլպէթտէ փարմագլարընը օ նիզամա ույտուրմալը : Վէզալիք ինսան էվլատը տա էթրաֆրնտա օլան շէյլերին սէֆասընը՝ եարատանըն գօտուղու նիզամտա գուլլանըրսա պուլուր : Ինսանըն եաշամասընը՝ եարատան ալլահ ճան ըլա թէնին իթթիֆագընա գօմուշ, սէֆայը տա՝ ճան ըլա ֆագիլէթին իթթիֆագընա : Ֆագիլէթսիզ սէֆա՝ նէֆէս ալ մատան եաշամագ կիպի, գապիլսիզ շէյ տիր : Ֆէլէք՝ նէ քէօթիւ ատամա տէվլէթ վերէ պիլիր, նէ էյի ատամըն տէվլէթինի էլինտէն ալա պիլիր (Գ) : Ան ֆագիլէթլի օլ տա, պագըսընը թանղըրյա հավալէ էյլէ :

(Ը ամաթատան խօշլանան ատամլար, ֆիքիր տաղընըգլըղընա կէզէն ատամլար, սիզ սէֆա էտէյօրուզ տէյի էօյիւնիւրսիւ նիւզ . սիզէ տիւնեանըն զէվգինի չըգարըր ատամլար տէրլեր, օյուսա պէլասընը չէքեր ատամլար սընըղ : Աէօզիւնիւզ տախմա կէլէճէք վագիթտէ տիր . նիչին . շլամտիքինտէն խօշնուտ տէյիլ սինիզ, ծնուն իչին : Վէն տինիզտէն էօյլէ ուսանմըշսընըղ քի, չէք տիյինիզ տէրտի սըրը էտէմէզ, հէր սաաթ աշիքեար էտէրսինիզ : Րահաթլըգ սիզէ պիր աղըր եիւք տիւր : Ղան սըգընթընըղ սիզի էօրսէլեր եաթըր, իչերինիզին սըգընթըլարընը ույուշտուրմագ իչին ճանընըղը ալընտըրըրսընըղ . նաֆիլէ շէյլեր . տէրտինիզի աշիքեար էտէր, լաքին եարանըղա մէհէմ օլմագ (Ե) :

Ինսան գրամը գուժլու օլաա , կէճէլէրին
 սուս վազթինի՝ չօճուգ օյունճաղը էյլէնճէ-
 լէր իլէ կիւրիւթիւյէ պօղմանգտը : «Վէօյլէ
 օրանսըղ քէյֆլէր՝ քէնտիյէ պէյէնմիշ խա-
 Ֆիֆ միւրթէքիպ ճանլարա մախսուս տուր :
 () քէյֆլէր պիր խասթա սէսի տիր քի ,
 պազիճէ սինիրլէրի սարսըլլի , պիր ազ գուվ
 վէթ սուրէթ ի կէօսթէրիր կէչէր : «Սիր գը-
 տըզլանմա տըր քի իպթիտասը կիւլտիւրիւր ,
 սօնղրա կէօզիւնտէն եաշ չըգարտըր (ւ) :
 () րանսըղ կիւլմէք՝ քիշինին Ֆիքրինի տա-
 ղըտըր , էլի թաճիղ էտէր , վէ չօգ տէֆ՝ա
 Ֆօտուլմուլուզ տէլիմիյիղ տէյի՝ քէնտիմիզի
 քէնտիմիզ գապաճաթլը էտէրիզ : «Վազը
 քէրրէ էիւրէյի եանան ատամ՝ տէրտիմի
 տույմայլմ՝ տէյի , քէնտիյի էօյլէ սէֆալարա
 վէրիր : «Վէօյլէ պօշ շէյլէրի՝ կէրչէք սէֆա
 տըր սանմայալմ : () նլար պէտամէլ քէյֆի
 տիր • պօշ պիր շէյ իլէ մաճվ օլուր • օ քէյֆ
 կէչտիյի պիրլէ՝ ինսան կէվշէր , վէ էվլէլ
 քինտէն պէթէր մաճղուն օլուի , տէրտինի
 տաճա զիյատէ տույար : «Վու րապըթասըղ
 քէյֆ՝ չամուրլու սէլէ պէնզէր , սուլարը պիր-
 տէն թաշըի , տալղալանըր , եուվարլանըր ,
 շամաթայլա տաղըլըր , պիր պաշլար , պիր տէ
 պիթէր • վէ օ պաստըղը օվալարտա՝ պիրլէ-
 սինճէ սիւրիւքլէտիյի չամուրտան ղայրի շէյ
 գալմազ : Ֆէլաքէթէ գարշը գօյաճագ , Ֆա-
 գըրըղա կիւլէր էիւզ իլէ ըիզա վէրէճէք ,
 էճէլին գօրգունճ էիւզիւնտէն իւրքմէյիի ,
 րաճաթ էիւրէյ իլէ գապուլ էտէճէք՝ պու
 քէյֆլէր տէյիլտիր :

Վուժլուլուգ տէտիքլերի՝ հաստէլերին
 տույտուղու կէջիճի քէյֆտէ տէյիլ տիր , իւ
 լա ճանրն պէր գարար օլմասրնտա տրր :
 Չալգանթը իչինտէ օլան ճան՝ պէր գարար
 օլամազ : Վիր սէֆա տախմա պէր գարար օլ
 մագ իչին , կէրէք քի թէմէլի գավի , վէ
 իպթիտասը թէրթիպլի օլա : Վօյլէ սէֆա
 տա ֆօտուլուգ , էտէպսիղլիք օլմազ . իլա
 քիչինին թապիաթինտէ պիր թաթլուլուգ օ
 լուր , եիւզիւ կիւլեր , եիւրէյի երմշագ օլուր ,
 հէր քէսի աճրր . վէ էօյլէ ատամրն հալինի՝
 քէնտիյի պիլմէյէն շաշգրնլար՝ գասավէթ
 պէշարէթի տիր սանրրլար : Վէթիճէի քէ
 լամ , քէնտի մահճուպ , աղըր պաշլը , վէ
 եիւրէյի շազ օլուր : Վնսան գըսմրնրն պուն
 ճա տէրտի արասրնտա՝ քիչի պիր դամըզ
 սէվինճ կէօսթէրմէք տէնքսիղլիք տիր : Վիր
 ատամ արսըզ արսըզ կիւլմէք՝ էլլերէ խօր
 կէօրիւնիւր . վէ տէրտլինին տէրտլինի մաս
 գարա էթմէք տիր : Վաքին պիր ասըզ չէհ
 ըէ՝ տահա խօր տուր , քիմսէնին պէյէնիի
 իթիպար էտէճէյի շէյ տէյիլ : Վարատան՝
 գուլունու գուժլու էտէճէք օլմասա՝ եա
 ըաթմանգտը . էօյլէ օլտուգտան սօնդրա պէօյ
 լէ պիր քէրէմ սահիպինին էօնիւնտէ մէյուս
 չէհրէ իլէ կէզմէնին ասլը՝ նէ : Ղանը մէ
 թին օլան ատամ՝ պու իքի ուճուն օրթասը
 նը պուլուր , վէզնինի շաշըրմազ . գասավէթ
 տէն սէվինճէ՝ գարարրն պօզմայարագ վա
 ըրր . վէ պիր եօլու սէվինճտէն պիր խայըր
 լը գասավէթէ տիւշէճէք օլա , թէտրիճի

Թէտրիճի կնէր : Վեամիլ ատամ՝ ասլանէ
գասավէթլի մէյուս չէհրէ կէօսթերիը , նէ
գալալինտէ օլան Ֆերասը՝ օրանսըզ ըապը-
թասըզ սէվինճ իլէ տիշարը տէօքէր : Վգ-
պալի եհրինտէ օլուը , գալալի Ֆերաս , եիւզիւ
կիւլէր , լաքին քէնտիյի տէլիլիյէ վէրմէզ :

Վյ շաշգըն ատամ , տիւնեա ահպապընը
պրագ , օյունու էյլէնճէյի թերք էյլէ : Սազ-
տան օյունտան թէսէլլա պուլամագսըն . թէ-
սէլլա պուլաճագ շէյի՝ կէլ պէն սալըզ վէ-
րէյիմ : Վալալինի մահզունիյէթ պասաը-
մը . ճանընը գասավէթ սարաը մը : Ֆիքրի-
նէ պիր հագ մատտէ կէթիը , սէվտալարընըն
պիրինի զապթ էյլէ , պիր ալիճէնապլըզ էյ-
լէ , ճահիլէ նասիհաթ էյլէ , պիր տերտի-
մէնտին եիւզիւնիւ կիւլտիւը , տօսթունու
թերպիյէ էյլէ , տիւշմէնինէ էյլէք էյլէ ,
եախօտ աշգ ըլլա Ֆիքրինի եարատանա գալ-
տըր , եարատանը տիւշիւն . տէր ագապ գա-
սավէթին տէֆ օլուը , Ֆիքրին թագէլէնիը ,
ըուհլարըն ճանլանըր : Տէֆի դամ էթմէյէ
լալի ըէնք պատէյէ , ահէնքլի սէտալարա
միւհթաճ օլմագսըն . վէ թամպուրունուն
գըրըլտըղընա , պաղընըն գուրուտուղունա՝
աճըմագ թէսէլլա պուլուրսուն (է) :

Սէն քի կիւլմէյէ հէվէսին վար , պիր տէ
քէնտի իւսթիւնէ կիւլէրմիսին : Սանա պիր
նասիհաթ վէրէյիմ քի սէն տէ շաշասըն :
Վար օտանա գալիան , թէվրաթը՝ էլլինէ

ալ օգու . օնտա եիւրէյինի թէսքին էտէ-
 ճէք չօգ հագ մատտէլէր պուլուրսուն : ()ն
 լարը հագ թաալա քէնտի եազտըրմըչ օլմա
 սա պիլէ , եինէ ինսան ագլլլա , սէնէլէրին
 տէվրի իլէ պուլունմուչ խազինէլէրին էն ա
 լասը տըր . քեամիլ ատամ՝ օնլարը օգու
 տուգճա հայրան օլուր (ը) : Վաքին սէն
 տէյէճէքսին քի , օ պիր սագիլ թարիգ իլէ
 Ֆերաս արամագ տըր : Պէլի . լաքին կիւնէ-
 շին տէ իլք շավգը կէօզիւմիւզէ վուրուրսա ,
 խօշումուզա կէլմէղ . պիզլի զիյատէ խօշան-
 տըրաճագ շէյլէրին իպթիտասը Ֆէնա կէ-
 վիր : Պիր եօլճու թաթլը ույգույա տալըփ
 եաթըրսա , եօրղունլուգ սըգընթըսընտան
 տէյիլմի : Ֆէլէք պիզէ հեր էյլէյի փիշին
 ագճէ իլէ սաթար . սէֆայը տա մուֆթ
 վէրմէղ . ինսանըն սէֆասը՝ գըլըճը էքմէյի
 տիր : Վարատանըն սէֆայէ թագտիր էթ-
 տիյի պահա՝ զահմէթ տիր . քիշինին սէֆա-
 սը զահմէթտէն սօնղրա օլուր : Վէք աճէլէ
 էտէն՝ (Բ) սէֆասընը պօզար . զիրա շիյ օ-
 լան սէֆա հիչ տիր : () ահմէթ է տայանըփ ,
 ըահաթըն կէլմէսինէ վագըթ վէրմէլի :

Վամի ինսանըն էտինէ պիլէճէյի էյլլէլէ-
 րին էն ալասը՝ սէֆա օլտուղունա գարար վէ-
 ըլլիմ . լաքին սէֆանըն սահիհի իլէ սախ-
 թէսինի ֆարգ էտէլլիմ : Վահիհ սէֆա տէ-
 նէճէք՝ ագիլանէ օլան տըր . ագլ ըլա կերէյի
 կիպի թէֆթիշ էթմէտիքճէ գապուլ էթ-
 մէմէլի : Փազիլէթտէն հասըլ օլան սէֆա՝
 գուլանըլմանղլա արթար , վագթլէրի եէնէր ,

վէ իխթ իյարրն միւտտէթ ի էօմրիւ թէմամ
 օլունճայա դատար եանրնտան այրըլմայրի ,
 ախրէթ ի աշիքեար կէօսթէրէրէք՝ էճէլ
 գօրգուսունու տէֆ էտէր : Ապէտիլիք՝ ագ-
 շամ կիւնէշի կիպի իխթ իյարրն մէզարրնա
 պիր փէրթէվ սալրի , թիւքէնմէզ պիր կիւ-
 նիւն իլք շէֆագը տըր տէյի՝ մէզարը միւ-
 ֆէրրի՛՛ կէօսթէրիր : Սախթէ սէֆա էպէ-
 տիլիքտէն իքրաս էթտիրիր , վէ հիչ օլաճա-
 ղըզ տէյի՝ պիր մուրտար սէվինճ՝ վէրիր .
 քիշիյէ օլտուղու հալտէ պիր կէչիճի ճիւզ՝ ի
 ֆէրաս կէօսթէրիրսէ , պիր տէ կէլէճէք
 վագթին փէրտէսին գալտըրրի , իւրքէք
 կէօզլէրինէ՝ էպէտի մուսիպէթ ի կէօսթէ-
 րիր :

Ղան , ճան . (շու միւպարէք իսմէ ին-
 սանլար սէճտէ էթսին) . ճան ճէննէթտէ
 տօղմուշ տուր . տիւնեայէ վէրէճէք , եօզ
 պահայա սաթաճագ մաթա՝ տէյիլ տիր :
 Ղանրն մուգատտէրի՝ քէնտի պիւյիւքլիւյիւն
 հըֆզ էտիի , զաթ ի ազատէլիյին սագլամաղ
 ըտը : Տիւնեատէն պիր քիշի զատէ եօլճու
 կիպի , աճէլէթէն կէչիի , քիպարլըղընա
 քիր կէթիրմէյէրէք՝ ագլը Ֆիքրի քէնտի
 վաթանրնտա օլմալլիտը . տիւնեա սէֆալա-
 րընա պի գայտ , վէ էօմիւր գատէհինի գօր-
 գարագ տաթըրի , սուսուղլուղուն գանտըր-
 մաղա՝ էպէտի սէֆալարա պէքլէմէլի իտի :

Աքին նէ տըմաղը պօզուգ ատամլար վար
 քի , պու ֆանի տիւնեանրն մահսուլլարըն-
 տան խօշլանըր . օնլարը հէր շէյտէն էյի

տայար : () ճէննէթտէն կէլմիշ միսաՖիր-
 լեր՝ էպէտի միրասլարընը պիր կէջիճի սէՖա
 իլէ տէյիշ էտէրլեր . վէ կէջինէճէք պուլմա-
 ղա՝ էսիր կիպի աուճ աչըփ , սօգագ սօգագ
 տիլէնիրլեր կէզէրլեր : Սօնդրա էա պախթլա-
 րը , էա չաղլարը օ էալան կէջինէճէյի քէ-
 սէր , էախօտ ույուշուգ տրմագլարը լէզլէթ
 ալմագ օլուրսա , աճ գսլըրլար . պիր տէ ճան-
 լարը օ գըսսա ույգուտան ույանըր , իւմիտ-
 սիղլէք տէ պիլէսինճէ ույանըր , ագըպէթ
 տայանամագ օլուփ երգըլըրլար : () նէ
 կիւճ , նէ ղաճմէթլի էօմիւր տիւր : Պու
 ճիւմլէ իլէ պաղըլար խալլըր ալտաթմագ ի-
 չին , էինէ սախթէ վագարը էլտէն գօմագ-
 լար , օյուսա քէնտիլէրին ալտատըրլար : Վա-
 քին օյոււնոււն սօնոււնատէք սապը էտիփ ,
 օ էալանտան կիւլեր էիւզ իւլէ , խայալ փէր-
 տէսինին գալգմասընա պէքլէյէնլեր ազ տըր-
 չօղու էօվքէսին ղապթ էտէմէյիփ , փէրտէյի
 քէնտի էլիյլէ էըրթար : Վէ էօյլէ թէճ-
 լիքլի կէջիտտէն քէնտիլէրինի սագընտըրա-
 ճագ՝ կէրէք թապիաթին , կէրէք քէնտի
 ղիւմմէթլէրինին վէրտիյի խապէրի գուլագ
 արտընա գօրլար , վէ քէնտիլէրին ՏըՖզ էթ-
 մէք իչին , ղաղապը պաշլարը իւզէրլինտէ օ-
 լան ալլաճ էմրի , վէ տիւնէա գանոււնու տին-
 լէմէյիփ , պիր կիւն լա իլաճ տիւշէճէքլէրի
 գօրգոււնճ կիրտապ՝ Տէր թարաՖտան կէօզ-
 լերի էօնիւնտէ կէօրիւնիւփ տուրուրքէն ,
 Տէփիսինի պասըփ , խըշմ ըլա քէնտիլէրինի
 էօթէ տիւնէայէ աթարլար :

Ալաճի, նէ տիր օ սէս, օ նէ գօրգունճ
 Ինիլթի տիր: Նէլէ շու ատամա պագ...
 Թիւլերի տիքիլմիշ, կէօքսիւ եարալը, գան-
 լարը սէլ օլմուշ... Էօլքէսի տաճա կէօ-
 զիւնտէն ագայօր. իւմիտսիզլիք խըշմը տա-
 ճա լէշի իւսթիւնտէ կէօրիւնիւյօր... Ը-
 րենցիոս, սէնին տօսթոււն տէյիլմի շու. ա-
 Թալմօն տէյիլմի. օ խօշ Թապիաթ վէ էճ-
 լի սէֆա եիյիտ՝ գաթի իւմիտ օլմուշ, քէն-
 տիյի Թէփէլէմիշ: Աօրթ իւսթիւնիւ Էօրթ,
 շու գօրգունճ շէյի կէօրմէյէլիմ: Ալիլին.
 սագլամանըն ասլը նէ: Աէօզիւնիւ գալտըր,
 պիր քէրրէ տէօրթ եանընա պագ: Շու
 գանլը պըչագլարա պագ, շու զէճիը շիշէլէ-
 րինէ պագ, շու քէմէնտ խիլերինէ պագ, շու
 շիշմիշ կէօյերմիշ եիւզլերէ պագ: Աէնտի
 քէնտիլերինի աճէսթէ աճէսթէ Էօլտիւրէն՝
 էճլի ճէվա զապթսըզլարա պագ. տաճա սաղ
 իքէն շիւրիւմէյէ պաշլամըշ՝ մէզար գաչգըն-
 լարը, մուրտար Թէնլերինին պագիյէսինի
 տաճա քիպը իլէ սիւրիւքլէյիտի, քէսիք իւ-
 միտլերինի՝ աղղընլըգ տէրեասընտա պօղմա-
 զա կէօթիւրիւյօրլար: () նէ գօրգունճ սու-
 րէթլեր տիր. պագ պիր քէրրէ, Ֆաղիլէթէ
 նէ քէօթիւ իքրամլար էտէրլեր:

Ալիլին ճիւնլեր փէրիլեր, շու քէնտի գա-
 նընա սուսամըշ գանլընըն վիւճիւտոււնու
 գալտըրըն: () սիզտէն պէթէր ճիպիլէթ,
 օ կէօզիւ տէօնիւք, Ֆիքրի սիյաճ, էճէլին
 մէքրուճ տօսթու խըշմ ըլա ուչտուղու եեր-
 տէ, կէլմիշ քէնտիյի ինկիլթէրրա ստասը-

նա չարութիւնը : Ա՛հ վաթանում ա՛հ , օ գանլը՝
 սէնին ատրնը պօղայօր . ա՛հ սէնին ատան
 գարատան ուղագ օլտուղու կիպի , մէշրէպին
 տէ ագըլտան մը ուղագ օլմալըտը : Ահրէք
 էճէլտէն գօրգմագ ղայրէթսիղլիք տիր , լա-
 քին էօմիւրէ տայանամամագ տաճա զիյատէ
 ղայրէթսիղլիք տիր : Ա՛յ վաթանում է՛յ , շէ-
 րէֆինէ լէքէ օլան՝ շու քիրի իւզերինտէն
 գալտըր , վէ պու մուսիպէթլի մէճ՛նունիյ-
 եթթլերին նագլիյաթի իլէ էվրօփայը իւրք-
 իւթմէտէն վա՛ղ կէլ : Պու ճիպիլլէթ՝ իղլի-
 մին իգթիգասը տըր տէյի պիւհթան էթմէ :
 Անին եարամագլըղընա նէ կիւնէշին մէտ-
 խալի վար , նէ արղըն տէրէճէսինին : Ան՝
 կիւնէշին կէճէսի կիւնտիւպիւ պէրապէր օ-
 լան եէրտէն ուղագ օլմա՛ղլա , ագլընըն գուվ-
 վէթի էքսիլմէզ , վէ եարատան ալլաճ՝
 տիւնեատէ Ֆազիլէթ գապուլ էթմէզ եէր
 եարաթմըշ տէյիլ : Անին պէտ խույունու
 եափան՝ թօփրաղըն տէյիլ տիր , քէնտի չըլ-
 ղընլըղըն տըր :

Ալլի , քէնտի քէնտիյի էօլտիւրմէք՝ տէ-
 լիլիյին պիր նէվ՛ի տիր . լաքին թէմէլի եիւ-
 րէյին Ֆէնալըղընտա տըր , եարամագլըղըն
 սօն գաստը տըր : Ա է սէնէլէրինի միւլաճա-
 զասըզ կէշիրիփ , էօմրիւնիւ թէնինէ էսիր ,
 վէ պիր պէտ խույտան պիր պէտ խույա տա-
 լըփ չըգըփ , հէր եարամագլըղըն իֆրաթը-
 նը թէքմիլ էտէն տէլինին՝ սօն գուտուրմա-
 սը տըր : Աօգսա էճէլլի ճիտտէն տիւշիւնէն
 ատամ՝ քէնտի քէնտիյի թէփէլէմէզ : Աի-

զիմ պօրճուամուզ շէրէֆիմիզ՝ էճէլի կէօզիւ-
միւզտէն այրրմայարագ, էօնիւ սրրա գաչ-
մագ տրր :

Ինսան էօլմէյի տիւշիւնտիւքճէ, քէն-
տիյի թիթիւրէմէ ալըր . վէ Ֆիքրինի էճէլ
կիրտապրնա տօղրու կէզտիրիփ, չուգուրու-
նու կէօրէճէք օլուրսա, գօրգուփ կէրի չէ-
քիլիը : Աարատան ալլահ էարաթտրղը
մախլուգու պիլիը . ինսան էվլատը էօմրիւ-
նիւ հըֆզ էթմէյէ՝ չօդ տէֆ՝ա էաշամագ
սէվտասը քիֆայէթ էթմէյէճէյինի փիշին-
ճէ կէօրիւփ, էճէլ կիրտապրնըն քէնարընա
պիր գօրգու գօմուշ, պիր տալ գըլըճ ճատը
կիպի՝ կէլէն ինսանը իւրքիւտիւր կէրի գա-
չըրըր : Աալիհ ատամը պէօյլէ զապթ էթ-
մէսէ, էպէտիլիյէ պիր ան էվլէլ վարայըմ
տէյի, հիչ պիր շէյ իլէ զապթ օլմնդտը :
Տիւնեանըն էն թաթըր սէֆասընտա՝ ու-
սանճտան զայրի զէվգ պուլամայրիփ, էաշա-
մագ էիւքիւնիւ էարըր էօլտա պրրագըրտը :
Աալիհլէր պէօյլէ օլտուգտան սօնղրա, քէօ-
թիւլէրի նասըլ զապթ էտիփ, թագտիր օ-
լան վագթիսէ պէքլէթմէլի իտի : Աապա-
հաթըն գասալէթի՝ կիւնասքեարըն ճանը-
նը սարըրի, գալպիսի զիմմէթ էօրսէլէմէյէ
պաշարսա, օնու քիմ զապթ էտէ պիլիըտի :
() գօրգու՝ էաշամագա մէճպուր էթմէսէ,
գահըրնտան տէմիը զէնճիւրլէրի գըրըրի, է-
ճէլ գույուսունա աթըլըրտըր :

Վօրէնցիոս, էյէր սէն տէ իւմիտսիզ-
լիյէ տիւշմէյիմ տէյի, գալպիստէ տահա

գօրգու վար ըսա , էյէր մէզարա հայվան կի
 պի կիրիրիմ տէմէզսէն , սէֆանը ինթիխապ
 էտէճէյին զաման՝ քէնտի զաթինէ պագ ,
 զաթինին եէքիւնինի տիւշին , Օնա կէօրէ
 հարէքէթ էյլէ : Մալինի թէնինին սաղլը-
 ղընա գուլլան , (թ) թէնինի ճանընըն հիգ-
 մէթինէ գուլլան , վէ ճանընը ալլահըն հիգ-
 մէթինէ : Աարատըլըշտա օլան պու տէրէ-
 ճէլէրի կէօզէտիրսէն , քէնտինէ պիր երգըլ-
 մազ տէվլէթ եափարսըն . եօգսա պու էլ-
 ղէմ նիզամը պօզմադ , պիր սիվրի թաշը
 թէփէ իւսթիւնէ տիքիփ , գավի տուրտու-
 րուրում տէմէք տիր :

Պիր էօլմէզ ճան՝ տէվլէթի նէ պէտխույ-
 տա պուլա պիլիր , նէ թէն հասսէլէրինտէ ,
 վէ նէ գուրտուղու խիւլեալէրտէ : Ղիւզի
 վագըթ սիւրէր՝ կէլիճի պօշ սէֆալար՝ կէօն-
 լիւնիւն պիւլիւքլիւլիւնիւ գանտըրամազ :
 Ննսանըն գալպինէ Ֆէրահ վէրիր փաք սէ-
 ֆայը՝ Ֆագիլէթտէ արայալըմ . օ սէֆանըն
 պիթէճէյի եօգ , Ֆէրահը՝ պիր եանտան
 վէրիր , պիր եանտան արթըրմաղա վատ է-
 տէր : Պու էօմրիւմիւղիւ՝ ըահաթլա կէլիր-
 մէյէ եարտըմ էտիփ , տէվլէթի՝ էօմրիւն
 ոօնուլտա կէօսթէրիր : Պու ճէննէթ սէ-
 ֆասը՝ նէ Ֆէլաքէթէ միւսթէլա տըր , նէ
 վագթին տէվրինէ , վէ նէ զալիմ էճէլէ .
 հաթթա էճէլ Օնու արթըրըր պիլէ , էպէ-
 տիլիք ուզանտըգճա՝ օ տա ուզանըր : Պու
 սէֆա իւմիտ իլէ պէրապէր տիր . վէ ինսա-
 նըն թօփրաղընա՝ ճէօմէրտ էլ իլէ , պուլն-

Ճա րասպպանի հալ վէ հիքմէթլէր դաթան
մէվլայէ եազլաշտրրմագ իչին , պիզի դասա
վէթտէն ուզագ թութար : Ն՛յ աղիզիմ
լուսեա , սէնին ճէմալին պիլէ տէվլէթիմի
արթըրամայաճագ՝ օ սէֆալի մէքեանտէ ,
անճապա սէնի կէօրէ պիլէճէքմիյիմ :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(*) Տիւնեայէ մէճճանէն թարաֆ թութան՝ փա
րասըզ մէտտահը լօրէնցիոս , պագ պէնի զէվգլէնէրէք
նէ ճէվապ վերիյօր . « Փաղիլէթին տէրտլէրի օլտուղու
նա ինքեարըմ եօգ , սէնին սէօղիւն հագ տըր , լաքին
պէտ խույուն տա սէֆասը օլտուղունու նիչին սէօյլէմէզ
սին : Էյէր թապիաթէ ույմագ , թապիաթին մէյլնէ
կիթմէք պէտխույ ուսա , էսքի զաման Փէյլէսօֆլարընըն՝
հագ օլարագ՝ սու գատար մէտհ էթալիքլէրի թաթլը սէ
ֆայա , սէն տէլիլիք տէմէյէ՝ աղղըն նասըլ իլէրի վարըր :
Պէն օ մէշուր ալիմլէրին եօլունա կիթմէք՝ իֆթիխա
րըմ տըր . պէն տէ օնլար կիալի , թապիաթէ թապի օ
լուրում . — Սէն քէնալի թապիաթինէ կիթ : Թապիաթի
նին էն աղիզ փարչասը՝ կէօնլիւն տէյլի մի . ինսանա
հիւքմ էտէն՝ կէօնլիւլ տէյլի մի : Սէն օնու պէտ ամէլ ի
լէ էօլալիւրմիւշսիւն , պարի խայր ամէլ իլէ տիրիլթ իմալի :
Թապիաթէ ույմագ պունա տէրլէր , եարատանըն սէն
մուսարէք սուրէթի օլտուղունու պունունլա կէօսթէր
մէլիսին . — պիր փաք կէօնլիւլ հա՛ն . տիւնեա ատամը՝ ա
տընը իշէթսէ գաշար , եազըլը կէօրսէ ճանը սըգըլըր ,
լօրէնցիոս տա զէվգլէնիւր կիւլէր : Պու ճիւմէ իլէ թէմիզ
կէօնլիւն աէ կիւզէլլէրի վար քի , սէնէլէրին տէվրի՝
պօղմատըղընտան մատա , տիւպէրլիյին արթըրըր : Սէն
գալպլինի խօշանարըմագ իչին , փէք կիւզէլլէրինտէն
պէյէնալիյինի այըր » :

(Բ) Լօրէնցիոս , սէն սէֆա միւսահիպլէրինտէն սին .
տիւնեա իլմինաէ թէքմիլ մէհարէթին վար , քէնալինի

պիր Տեմոսթէնէս¹ սանրրսըն, պէնիմ կէվէք թէքէլ լիւմիւմէ պէյէնմէզսին, սէֆանըն մէտհինի պէնտէն էյի էտէ պիլիւրմիսին: Չաթինի, ասլընը, նէսլինի թանըրմը սըն: Պէնիմ պէյթլէրիմի տինլէ քի թանըյասըն:

(Գ) Սէֆա տէտիյին՝ Ֆիրաթ սույունուն, ատին² պաղէսի օրթասընտան ադարղը կիպի ագար. սէֆանըն չայը՝ կէչտիյի եէրտէ եէնիտէն ճէննէթ պաղէլէրի եափար. լաքին օ պաղէլէր ինսանըն տիւշմէսի իլէ զայ օլուր: Պունտա ինսանըն տիւշմէսի տէտիյիմ նէ օլտուղուն՝ սանա սէֆանըն թապիաթինի թարիֆ էթտիյիմ զաման անղլարսըն:

(Դ) Փաղիլէթլէ տինտարլըգ պիր մի տիր, տէյիլ տիր: Տինտարլըգ Փաղիլէթտէն պիւյիւք տիւր. Փաղիլէթին փունարը տինտարլըգ տըր, վէ հէր սէվապըն, հէր Ֆէրահըն աթասը տըր: Լաքին տիւնեա ատամլարը պու տէրստէն չէշի ալմաղ, տինտարլըգ լաֆղընա կիւլէր: Տինտարլըգ՝ տիւնեատէ հէր էյիլիյին թէմէլի տիր. ագըլ գուարէթինին իւք մէյիլէսի տիր: Պիղիմ Ֆիքրի միզտէ ալլահ օլմատըգձա, հիչ պիր շէյի սահիհ մուհասպսէթ իլէ սէվէմէյիղ: Տինտարլըգ՝ ատամլըղըն թէմէլի տիր. ատամլըգ՝ քիշինին իգպալինին պիր միգտարընա սէպէս տիր: Աէ տինտարլըգտա տահա պիւյիւք պիր տէվէթ վար, ալլահա ինանմագ, մութլուլուղա տողրու կիթմէք տիր: Ալլահտան գօրգմագ, ալլահա իպատէթ էթմէք, մութլուլուղա տահա եագըն վարմագ տըր. ալլահը սէվմէք, թէքմիլ մութլու օլմագ տըր: Տինտարլըղըն պու իւչ եօլու, սէֆանըն իւչ փունարը տըր:

(Ե) Էյ լօրէնցիոս, վարըփ շաղլըղը պիղիմ քիլիսէլէրիմիզտէ կէօրմէք, տահա սէնին խաթրընա կէլմիշ շէյ տէյիլ տիր: Քիլիսէտէ իճրա օլունան իպատէթլէր՝ սանա ուզուն կէօրիւնիւյօր, ճանըն սըգըլըր, լաքին ալլահա վաճիպ օլան իպատէթի իճրա էթմէք՝ հագ տէյիլմի: Հագ օլտուն օլմասըն, սէն օնու արամագսըն, Փագաթ ճանըն սըգըլըր: Տիւնեէվի եէրլէրտէ տահա էյի էյլէնիւրսին. պէյթլէրիմի սանա տինլէթմէք իչին պէն

1 Ի՛նք +էլամ ըլա մէշհո-ր՝ աթինա ճոամհասըսանոն ըիճալին. քէն քիւր:

2 Իւրախա:

պու գատար զիննէթլի շէյլէր սէօյլէմէմէլլիյիմ . փէք էյի , խաթրըն իչին , ծուռ տա էտէյիմ :

(Կ) Կիւլմէք՝ հիչ պիր թարիխտէ կիւնաս սայրլարըր եօգ . մազուր օլսուն , պէլքի սէօղիւմ փէք սէրթ կէօրիւնէ : Լաքին կիւլմէք՝ պիր էհլի էտէպ՝ աղըր ատամըն թապիաթինէ զըտ տըր : Օ պիր քիպիրլի՝ սօշ ատամա մախսուս տուր քի , պիր սաման չէօփիւլլէ գըտըգլանըփ , գահգահայլա կիւլէր . օ պիր կիւլիւշ տիւր քի , աղլամագ խապէրի վէրիւր : Կիւլէն էվ տէրտ էվի տիր :

(Ե) Պու պիզիմ տիւնեամըզ կիպի տիւնեատէ՝ օլան սէֆանըն թէմէլլէրի պոււնլար տըր . անճագ պոււնլար պիր փաք , նաղլք , էպէտի , վէ բապպանի սէֆանըն փու նարլարըր տըր . ինսանըն ասըլ թապիաթինէ էագըլըր , ինսանը մէլաիքէ պէնղէտիր սէֆա փու նարլարըր տըր . էմին վէ պէճիտ , մէթին վէ թէքմիլ պիր սէֆա թէմէլլի տիր քի , ֆէլէք՝ չարիսընը թէրս չէվիլլիլլէ խալէլ վէրէմէզ : Գազալէրաէն էմին պիր տէվլէթ տիր , օ գըլմէթլի ինճի՝ օ տուր . հէփսինի սաթ , ծուռ սաթըն ալ : Պին զահմէթ իլէ էտինտիյին , էտինիփ զէվգինի չըգարա մայաճազըն , վէ էլինտէ գալաճազընա էմին օլմատըլըն միւշէվլէշ էյլիքլէրի՝ աուճ աչըփ տիլէնմէնին ասըլ նէ : Ասըլ էյլիք , ասըլ սէֆա , պիր զապթըր ագըն մահ սուլու տուր : Պու խուսուստա պէնիմ թէրպիյէմ փէք սըգը տըր զանն էթմէ . պէնիմ մէրամըմ՝ սանա սէֆանըն սահիհինի էթտիրմէք տիր , վէ ասըլ էօլուուու կէօս թէրմէք տիր :

(Ը) Պէլքի սէն սանըրսըն քի , պու պապտէ սէնին սալթ ճանընըն սէլամէթի վար : Էյէր պու Ֆիքիրտէ իսէն , օլան ագընա նիսպէթ՝ ագըլսըզ տիվանէ սին : Պիր ատամ սէնին շանընը նէ գատար սիյանէթ էթսէ , զիհնէ , ագլա վէ հագգա պիր ճիւղ՝ ի թիպարըր օլտուգտան սօնըրա , սանա էլպէթտէ տիվանէ սին տէր : Ինան պանա տօսթոււմ , մուպարէք թէվրաթ՝ հէմ ճանը խօշանտըրըր , հէմ կէօնլիւ . ծուռ ֆասլ կէօղիւլլէ տիգգաթլի օգույան ատամ՝ տէր ագապ քրիսթիյան օլուր :

(Թ) Պիզ պիր էիւրէք ֆէրահընա գանաաթ էթմէյիզ . թամարմըզ ծնա իթիպար էթմէզ , գափույու էիւղիւնէ գափար : Պիզիմ արատըղըմըզ՝ ճիւմպիւշ տիւր , գալպի թահրիք էտէճէք , ճանը սարսաճագ՝ զօրլու հարէքէթլէր տիր : Պիզիմ էճէլէ միւպթէլա հալիմիզ՝ նէյէ գատըր օլտուղուուու պիլմէտիյիմիզտէն , սէֆատը՝ օրան

լը օլան շէյի՝ օլ գատար օրանսըղ էթմէյէ չալըչըլըղ քի ագըպէթ հիչ էտէրիղ : Ջերա հէր ղէվգին իֆրաթը՝ րահաթիմիղի պօղար : Տիւնեատէ իսէ , ինսանըն արղու էտէճէյի էյլըք՝ րահաթըղ պըր :

(Ժ) Գուլիպէսինտէ սաքին գալպի փաք ատամ՝ տիւնեանըն ալիսէրինտէն ալիմ տիր , կէրէք տիւնեա հագգընա , կէրէք ախրէթ հագգընա : Պու իքի սուրէթտէ տիւնեա ատամլարը իքի գաթ տէլի տիր : Էօյլէ տիր ամմա , ինանսըրրամագսըն : Տիւնեա ատամլարը տինին թէմէլէրինէ տէ սղու գատար ինանմագ իսթէր : Օյուսա տինիմիղին թէմէլէրի կիպի սահիհ շէյ օլամագ . վէ սահիհ օլամագ միւմքին տէյիլ . նիճէ քի պէնիմ տէ օգուտուղում պէյթէր մասալ տէյիլ : Պիր էպէտի էօմիւր իւմիտինտէն հասըլ օլանտան ղայրի՝ նէ իգսպալտէ մանա վար , նէ ֆաղիլէթտէ գուվվէթ . հէփսի սղու տիւնեա տըր : Եախօսու սղու տիւնեատէն էօթէյէ շէյ էօգ տուր գըրաս էտէն ատամ , էլպէթտէ քէնտի մալինէ իֆրաթ իթիպարը օլմալը , ահմագլըղընա խօշանմալը , վէ քիպրինէ կիւվէնմիշ օլմալը տըր : Եօգսա տիւնեանըն հիչ օլտուղունա իլղամ օլմուշ ատամ՝ տիւնեանըն շէյլէրինտէ ղէվգ սղուլամագ :

ՕՆ Ե Է Տ Ի Ն Ճ Ի Կ Է Ճ Է

Զ Ի Հ Ն

Է՛յ պիր պօզուզ տիւնեանն տէլի աշը-
գը , (*) պու տիւնեանն մանասըզ պիւյիւք-
լիւքլէրինի , ուղուրսուզ սէֆալէրինի տաճա
էօյիւնիւրմիւսիւն : () սէնին պուհուր վէր-
տիյին փուժու՛ իշթէ պէն կէօզիւն էօնիւն-
տէ սօյտում , հագ մումունու եաննա եագըն
կէթիրտիմ , հալինի՛ սանա օլտուճաղը կիպի
կէօսթէրտիմ : Տաճանէ՛ սէօյլէյիփ տէ եան
չըգա պիլիրսին (Բ) . . . սէօյլէ՛մէյօրսուն ա :
Պու սիւքեուժինի ագլընն գանտրղընա վէ-
րէյիմի : Ասյր . զիրա սէնի ուժանտրրմագ
գօլայ տըր , լաքին իլղամ էտիփ , տօղրուսու-
նու իգրար էթտիրմէք՝ փէք կիւճ շէյ տիր :
Վէն զիհնիւնէ կիւվէնմիշսին , ագլըն գանսա ,
զիհնին գանմագ :

Մնճագ քիշի զիհնինի ագլընա ալաթ է-
տէրսէ , պիր խօշ գուտրէթ տիր , իլլա ա-
գըլ եէրինէ գուլանըրսա , իլլէթ օլուր :
Մանասը եօգ Ֆիքիւրլէր իլէ օյալանրի ,
ագլըն էօլունու շաշըրմագ , հիյլէ իլէ տօղ-
րույա գարշը գօմագ , տօղրույու եէնէմէտիյի
սուրէթտէ՛ գաչաճագ պիր եօլ թէտարիք
էթմէք , զիհնին մարիֆէթի պունլար տըր :

Շ աչգըն խալց պու Ֆասիտ հիւնէրէ պա-
 գար , պիր շէյ զանն էտէր , պէյէնիր հայրան
 օլուր : Սանըր քի զիհն պիր պուլունմազ շէյ
 տիր : Վ յ լօրենցիոս , պուլունմազ շէյ քեա-
 միլլիք տիր . զիհն փէք չօգ պուլունուր : Պիր
 ատամըն զիհնի օլմաղա՝ իսթիտատի եէթի-
 շիր : Պու զիհն ճօշգունլուղլարը՝ պաղը քէր-
 րէ շարապ քէյֆի իլէ չօգ իշ կէօրիւր :
 Օ իհնտէ պիր ազ տէլիլիք օլմայրնճա օլմազ :
 Վնսանըն ըուհլարընը սարսան շէյլէր՝ հէփ
 զիհնի ույանտըրըր . շէօյլէ քի չօգ տէֆ՝ա
 պէօյլէ զիհնիլի ատամլարը գըղգանանլար պի-
 լէ պուլունուր : Վ աքին սէնին իքրաս էտէ-
 ճէյին շէյ տիր . զիրա սէօյլէտիյին կիւղէլ
 սօհպէթլէրի՝ եանղլըշ անղլար պիր տիվա-
 նէյլէ ըասթ կէլտիյինէ աճըրսըն :

Վ աքին (4) օ հէր շէյին թէմէլինի ա-
 ըայան քեամիլլիք՝ հէր շէյի վէզն վէ ըու-
 պար էտէն , վէ հագգը պուլուփ թութան
 քեամիլլիք՝ պիր պուլունմազ շէյ տիր : Վ է
 օ քեամիլլիյի սէն գալապալըգտա արանմա ,
 օ պիր գաչ քիշիյէ միւյեասէր օլմուշ պիր
 գըսմէթ տիր : Օ իհն նէ գատար թէհլի-
 քէլի իսէ , օլ գատար տա չօգ տուր , վէ չօգ-
 լուղա վէրիլմիշ տիր :

Վնսան պէյնինտէ ատամը ատամ էտէն՝
 ագըլ տըր . զիհնին մարիֆէթի՝ միւֆսիտ-
 լէր մընաֆըղլար փէյտա էթմէք տիր : Վիւյ-
 իւք թանըմազ , իսթիլալ իսթէր , վէ քէն-
 տիյի ֆըրթընա չըգարան շիմէյին եէրինէ
 գօր : Հէմ տէվլէթլէրէ մաղարըրաթը վար ,

Տէմ մէզհէպէ տիւշմէն տիր : Չըղընըղը
 պիւէ իրթիքեապ էտէր . ագլըմըղ պունա
 գարըղ պիր գալգան տըր : Օիհն եէլ պայ-
 րաղընա պէնղէր , տէօնտիւքճէ կէօղէ կէօ-
 ըիւնիւր : Վաքին աղլ պիր աղըր ճէվհէր
 տիր , զաթինտէ պիր տէյէր պահա վար : Վէ
 էյէր զիհն իւէ իշէնմիշ իսէ , տահա զիյա-
 տէ փարլար . լաքին իշէնմիշ պիւէ օլմասա ,
 եինէ պահասընտան տիւշմէղ : Մգըլըղ
 զիհն՝ էյլիք տէյիլ , մաղարրաթ տըր : Վէ-
 միյէ պիր զիյատէ եէլքէն տիր քի , տահա
 չափուք գարայա աթար : Վիր ատամ շէս-
 թէրֆիլտին՝ եարըսը գատար օլսա , պիր
 թէքմիլ տէլի օլւրտու քի , տէլիլէր պիւէ
 եիւղ ճէվիրիւի , քէնտի տէլիլքլէրինէ շիւքը
 էտէրլէրտի :

1 Շէսթէրֆիլտ ինկիլթէրրա ըիճալէրինտէն պիր ա-
 լիմ ատամ տըր . լաքին պիր ագըլտա տուրմաղ , հիյլէ-
 տէն գտչմաղ , պիր օյնագ ատամ ըմըշ :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(ա) Ահլ խմտի տիւնեա աշրդը , կէօյլէրէ հայրան օլան սէֆիլի խօրլայան ատամ , շիմտի նէվպէթ սէնին տիր , պիր աղ տա սէն խօրլան տա ութան : Սէն նէճի սին սէն քիմ սին քի էօյլիւնիւյօրսուն : Սէնին տիւնեէվի լիյադաթըն , մասգարա պիւյիւքլիւյիւն , պիր թիւթիւն տիւր քի հալայա չոգար , գարարթըսը՝ ուզադտան պիզէ պիր շէյ կէօրիւնիւր , եադընա կէլտիքլէյն , տադըլըր կէօզ էօնիւնտէ պիր շէյ գալմաղ : Փաղիլէթ սահիպինին լիյադաթը՝ էիւքսէք սաղլարա պէնդէր , կէչէն էօլճու՝ եադըն վարարգճա պիւյիւր , թէմիէսի պուլուալարա կիւրիյօր կիպի կէօրիւնիւր : Ճէննէթ էօյլէ ատամա վատ օլունմուշ տուր . ճէննէթին իւմիտի իլէ , սէֆասընը պու տիւնեատէ իքէն տույար , վէ չոգ սիւրմէղ էպէտ-էլ-ապաս մալիք օլաճագ տըր : Ա՛հ , էօյլէ ատամա՝ օ սասթ նէ ուզադ կէօրիւնիւր :

(ք) Իշթէ րէղիլ օլաուն . մուսթահագընը պուլտուն : Օ սէնին կէօղիւնիւ պաղլայան տիւնեա՝ սէնին ճէվապընա պէքլէր : Սէնին կիպի մէտտահընա շէլէնք հաղըրլայօր , աֆէրինլէր օգույաճագ : Սէն տիլսիղ կիպի սուս մու տուրաճագսըն : Գօ կէօնիւնիւ րահաթ էթսին , սէնին հիւնէրին զիհինտէ տիր , վէ զիհն՝ անճագ պիր թէմէլի սէօյլէյէճէք շէյի օլմասըղը զաման չոգ սէօյլէր : Ադըլ՝ կէլիփ աթէշինի զապթ էտիփ , սու կիպի ագան լագըրտըլարընը քէսէմէղ : Զիհն՝ լագըրտընըն ալթընտա գալմաղ , հիշ պիր շէյ պուլմասա , պուղու տաղլարտան էիւքսէք չոգար աէյերէք , մասգարալըլա քէնտիյի գուրթարըր :

(գ) Պիլիբիմ , տիւնեատէ հայվանի րուհլարտա քէնտի քէնտիյէ գըմըլտանըր՝ պիր թիղ հարէքէթ վար , պիր աճաիպ շէրէմէթ վար քի , էթաիյի հարէքէթտէն՝ ֆիքիրտէ պիր սուրէթ հասըլ օլմաղ . Փադաթ խաֆիֆճէ պիր հէվայի սէվինճ աօղար , պիր աղ զաման գանատըլըն չըրփընըր տուրուր , քիշիյի սէրսէմ էտէր պրագըր : Ինճէ սինիրլէրաէ պիր տիրի օյնայըշ օլուր . լաքին օնու թահրիք էտէն ագըլ տէյիլ , Փադաթ էօլլարընտա ճէվէլան էտէն սուլար թիւթուպէթլէր տիր : Էօյլէլէրին վիւ-

ճուտու իՖրաթ նազիք օլուր , վէ փարէլէրի էքսէրիյէա
 պիր պիրինէ ույուռն օլմազ . պիր քէրրէ պօզուլաուգ-
 լայն , շաղըգ տա թամամ օլուր : Մէլէք կիպի կէօրիւ-
 նէն ատամ՝ եարըմ ատամ օլուր , եա պիր մուրտար դա-
 սավէթէ տիւշէր , եա պիր զալիմ իւմիտսիզլիյէ :

(Դ) Ճէննէթին տէվէթի տիւնեա ագըլըլարընըն
 դալպինէ հիչ թէսիր էթմէյէճէքմի . ճանլարընա տօ-
 դուռնան՝ հէման եալան ըլա ահմագլըգմը օլաճագ : Է-
 պէաիլէք՝ պիր տէմտէ էաինիլիր Ֆէքրի՝ քիշիյի պէճիտ
 տիւշիւնճէլէրէ գօր . ճանընը պէսլէր . քիշինին զէվգի
 տէ շէրէֆի տէ պու հագ մատտէյի տիւշիւնմէտէ օլուր :
 Ա՛ տիւնեա ատամլարը , ճէննէթի տիւշիւնմէյէ ութան-
 ման : Էպէաի տէվէթ գազանմագ թէտպիրի՝ ութանա-
 ճագ մատտէլէրտէն տէյիլ տիր : Սիզ իսէ սալթ պուռն-
 տան ութանըյօրսուռնուզ . չօգ աճաիպ րապըթասըզ շէյ
 տիր : Սիզ քի քէնաիինիզի ագըլըլ էէրինէ գօմուշսու-
 նուզ , պէնիմ շու սէօյլէտիյիմ հագ մատտէյէ գուլագ
 վէրին քի , սիլին գուրտուղուռնուզ՝ հիսասլսըզ թէտպիր-
 լէրէ կիրաիյի եօգ . վէ ագըլընըզա կէլտիքճէ կէրի աթար-
 սընըզ : Ագըլսըլ ահմագտան Ֆարգ էտէն՝ սալթ պու-
 մատտէ տիր : Պիրի պու Փանի տիւնեա իւզէրինէ թէտ-
 պիրլէր գուրար , օպիրի էպէաի ախրէթ իւզէրինէ :
 Քեամիլ ատամլարըն սիզի թարթարըլը վէզնէ՝ պու-
 տուր . վէ էյէր սիզի թարթարա խաֆիֆ վէ նագըս կէ-
 թիրիրլէրսէ , թաաճճիւս էթմէն : Հայ հայ . սիզ սալթ
 օնլարըն իթիպարընա հաճէթսիզ սինիզ . էօյլէ տէյիլմի :
 Աէլին , կէլին , շու պէյթլէրիմտէ օգուտուղում՝ գօլայ
 վէ ագլէ եագըն թէրթիպէ ույուռն . շանընըզը շէօհրէ-
 թինիզի սէլամէթէ չըգարըն . վէ պու տիւնեանըն զէվ-
 գինի չըգարմաղլա , ախրէթինքինի վիէհլէյին :

Տիւնեանըն թէմէլլի պիր ճէվասըլ եօգ վէրէճէք . լա-
 քին կէօրիւնէնէ իլըամ օլմամագ իչին վագըթ կէշիրիր .
 վէ մահշէր կիւնիւնիւ եալան չըգարմագ իչին , գաչընա-
 ճագ եօլար արար : Ապքին դալպլէրին օ թէֆթիշի կիւ-
 նիւ , քէնաի թագրիրլէրի քէնաիլէրէ գարըլ օլաճագ տըր :
 Էյ լօրէնցիոս , քեամիլ օլմանը էրթէյէ պրագմագտան
 վազ կէլ : Պիր ան էվվէլ ագըլընը պաչընա կէթիրմէյէ շա-
 լըշ , զիրա սաաթին կէլէճէյինէ կիւվէնիլմէզ : Քեամիլ
 լիյին սանա իլք նասիհաթի՝ պիր սատըգ տօսթ պուլ-
 մագ տըր . օ տօսթ ուսա՝ ճէննէթտէն զայրի էէրտէ պու-
 լուռնագ :

Սիզ, ա՛ թօփրադ էվլատարը, թօփրագտան զայրի շէյ
 օլմագ իսթէմէզսինիզ. ջիւնքի սիզէ պէյթէր իլէ վազ
 էտէն բուհպանա գուլագ վէրիյօրսուենուզ, վէ ջիւնքի
 շիիր՝ պէնիմ մէմուր օլտուղոււմ հիղմէթէ շէրէֆ վէրիյ-
 օր քըյասընտա սընըզ, պէն տէ սիղին մէշրէպինիզէ մէյլ
 էթտիմ. ջըգըփի ինճիլ քիւրսիսինտէն սիզէ վազ էտէ-
 ճէյիմ հագ մատտէլէրի՝ էպէաթ իլէ սէօյլէմէյէ ճի-
 սարէթ էթտիմ: Պէյթէրիմի ունուտուն, լաքին մէֆ-
 հոււմուտա օլան հագ սէօյլէրի խաթրընըղտա թութուն.
 պէն սիղին մէտհինիզի իսթէմէմ, էյլիյինիզի իսթէրիմ:
 Լաքին պէնի գասավէթէ գօյան սիղին մէտհինէզ տէյիլ.
 պաշըմա կէլէճէյի պիլիբիմ, պէն տէ վարըփի կուրցիոս՝
 կիպի էիյիտճէ չուգուրա աթըլըփի, ասըմը պաթըրայըմ:
 Վիւնտէ պին ճէսիմ շէյ պաթըլի զայ օլույօր, քիմսէ ա-
 ճըմայօր: Ա՛ր իմտի սէն տէ՝ էյ էալըն գաթ թասղագա,
 տիւշմէնլէրինինն արասընա տիւշ տէ, գըսմէթինի՝ ալ:
 հագգա գուրպան կիթտիյինէ պէպիւրլէն: Ինսան գըս-
 մը՝ զազասընտան սէնի չօգ էաշաթմազ, վէ էօլտիւքտէն
 սօնղրա տա բահաթ պրագմազ: Ճէհէննէմ գուսպէսի
 ալթընտա, սէնի շէյթանըն տիվանընա ջըգարըրլար.
 շէյթան սէնի քէնտի տէվլէթինինն խաինի, վէ տօսթու
 օլան տիւնեայէ՝ քիւֆր էտիճի տէյի, վէ էօգ պահայա
 սիւրիւ ասքէր գալարըլըփի, պայրալընա սայըսըզ կէօ-
 նիւլլիւ ասքէր էազտըլը՝ տիւնեանըն տիւշմէնի տէյի,
 վէլ-հասըլ փրուսիանըն ֆրանչայա տօսթըլուղու կիպի,
 ագըպէթ-էնտիշ տիւնեանըն տիւշմէնի տէյի իլամ էտէր
 ճէզանը վէրիր:

Լօրենցիոսա պագ նէ սէօյլէր: Էօյլէ իսէ հէփսի տէ-
 լի տիր տէր: Պէլի, հէփսի տէլի տիր. սանա աճաիպ
 կէօրիւնէն՝ օգուտուղոււմ նասիհաթլէրէ ույանլարտան
 մատասը, հէփ տէլի տիր: Քէամիլլիյին աթասը կէօնիւլ
 տիւր, վէ քէամիլլիք օլմատըղճա, էն նատիր զիհն տէ-

1 Պիւր Լաբիխաբէ բօմա շէհրիսաբէ պիւր Ֆէյթան էեւ էաբըւճը,
 գաթամանըն էօլտանոս պոլսամաճըլար: Փոթէրէսիւլէրին ապէ-
 Լի իւլէն՝ փոլսարպան նասիհաթ սօրաբար. փոլսար ճէվապ
 վէրիւ +ի, Ֆէլէէթիւն էն ալիւ շէյինի իլիւնէ աթուլար, լո-
 գոուր +էնպի +էնպիյէ գաթանըր: Կոուրդիս՝ բօմանըն փէթ Ֆէլ-
 հոուր էիյիպի իպի, հէման սիւհալանըթ. լոգոուրա աթըւճը, պիւր
 ագապ լոգոուր գաթանճըլ պէյի նատէրէրէր:

լիլիք տիր : Տիւնեանըն ագըլըլըը՝ իլիմտէ մարիֆէթ
 տէ , ճէնքտէ պարըշտա չօգ շէյ էթմիշ տիր , վէ տահա
 չօգ շէյլէր էտէճէք . լաքին կերէք իլիմ , կերէք մարի-
 ֆէթ , վէ կերէք սէնին մալին , էճէլ կէլինճէ հէփ սէ-
 նի թէրք էտիփ , սէֆիլլիքտէ պրագաճագլար : Աղլմըն
 փէք էաթտըղը շու տուրքի , սէնին ագըլըլըըն հէր շէյի
 էտէ պիլիր , լաքին սէնի քեամիլ էտէմէզ : Պէն սալթ սէ-
 նին հագղընա՝ պիր սէրթ ղէմքեարըմ զանն էթմէ , օ
 էֆէնաին օլաճագ շէյթանա պիլէ՝ տէլի տիր տէրիմ :

ՃԻՂՏԻ ՍԱՆԻՆԻՆ ՍՕՆՈՒ

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0594162

